

การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาโดยบูรณาการแนวสมดุภาษาและ
การเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1

นางสาวกัณฑวรรณ มีสมสาร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository(CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

DEVELOPMENT OF A LANGUAGE INSTRUCTIONAL MODEL INTEGRATING
BALANCED LITERACY APPROACH AND COOPERATIVE LEARNING TO ENHANCE
LANGUAGE ABILITY OF FIRST GRADE STUDENTS

Miss Kantawan Meesomsarn

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Education Program in Early Childhood Education

Department of Curriculum, and Instruction

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2011

Copyright of Chulalongkorn University

กันตวรรณ มีสมสาร: การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาโดยบูรณาการแนว
 สมดุลภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียน
 ประถมศึกษาปีที่ 1. (DEVELOPMENT OF A LANGUAGE INSTRUCTIONAL
 MODEL INTEGRATING BALANCED LITERACY APPROACH AND
 COOPERATIVE LEARNING TO ENHANCE LANGUAGE ABILITY OF FIRST
 GRADE STUDENTS) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ. ดร.วรวรรณ เหมชะญาติ,
 อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม: รศ. ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ, 177 หน้า.

งานวิจัยและพัฒนามีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการ
 สมดุลภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1
 และ 2) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุลภาษาและการเรียนรู้แบบ
 ร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาทางด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนสำหรับนักเรียน
 ประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กที่กำลังศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียน
 สาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) ระดับประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ
 การอุดมศึกษา จำนวน 70 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 35 คนและกลุ่มทดลอง 35 คน ระยะเวลาในการวิจัย
 16 สัปดาห์ การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การเตรียมการ ขั้นที่ 2 การสร้างและตรวจสอบ
 คุณภาพรูปแบบฯ ฉบับร่าง ขั้นที่ 3 การทดลองและปรับปรุงรูปแบบฯ ขั้นที่ 4 การประเมินผลและนำเสนอ
 รูปแบบฯ ฉบับสมบูรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดความสามารถทางภาษาและแบบประเมิน
 ความสามารถทางภาษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที่

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุลภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อ
 ส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 มีองค์ประกอบ 5 ส่วน ได้แก่ หลักการ
 วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาในการดำเนินงาน และการประเมินผล โดยมี
 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นสาธิต ขั้นการให้ความรู้ ขั้นการนำการฝึก และขั้นการจัด
 กิจกรรมการใช้ โดยมีลักษณะเฉพาะคือ การจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกันตามความสามารถทาง
 ภาษาของผู้เรียนทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน การจัดกลุ่มทำกิจกรรมมีความหลากหลายทั้ง
 รายบุคคล รายคู่ กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ และการใช้สื่อทางภาษาที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์และเชื่อมโยง
 ประโยชน์สู่การดำเนินชีวิต

2. ผลของการใช้รูปแบบฯ มีดังนี้

- 2.1 หลังการทดลองพบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของกลุ่มทดลองสูงกว่า
 คะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 2.2 หลังการทดลองพบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของกลุ่มทดลองสูงกว่า
 คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา หลักสูตรและการสอน .....ลายมือชื่อนิติ.....กันตวรรณ มีสมสาร
 สาขาวิชา การศึกษาปฐมวัย .....ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....
 ปีการศึกษา 2554 .....ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม.....

5084203327: MAJOR EARLY CHILDHOOD EDUCATION

KEYWORDS: BALANCED LITERACY APPROACH/ COOPERATIVE LEARNING/
LANGUAGE ABILITY/ FIRST GRADE STUDENTS

KANTAWN MEESOMSARN: DEVELOPMENT OF A LANGUAGE
INSTRUCTIONAL MODEL INTEGRATING BALANCED LITERACY
APPROACH AND COOPERATIVE LEARNING TO ENHANCE LANGUAGE
ABILITY OF FIRST GRADE STUDENTS. ADVISOR: ASST.PROF.WORAWAN
HEMCHAYART, Ph.D., CO-ADVISOR: ASSO.PROF.DUANGKAMOL
TRIWICHITKHUL, Ph.D., 177 pp.

The purposes of the research and development were 1) to develop a language instructional model integrating balanced literacy approach and cooperative learning to enhance language ability of first grade students, and 2) to study the effectiveness of the developed instructional model on students' language ability. The sample were 70 first grade students from the demonstration schools of Silpakorn University divided into 35 each for the experimental group and the control group. Research duration took 16 weeks. The research procedures were four stages: 1) preparation, 2) construction, 3) field testing and revision, and 4) evaluating and proposing the model. The data collected through a language ability test and a language ability assessment. Arithmetic mean, standard deviation, and t-test were applied to analyze the results of the study.

The research findings were as follows:

1. The developed language instructional model consisted of foundation concepts, objectives, contents, operational procedures, duration, and evaluation of the process. There were four steps of the instruction: a demonstration, an instruction, a practice, and an application. The model had specific features that were 1) operating instruction based on language abilities of the learners in terms of listening, speaking, reading, and writing skills, 2) arranging a variety learning group such as individual work, pair work, small group, and whole class, and 3) manipulating a variety of materials to promote the learner interaction and relate their language abilities to everyday life.

2. The results of model testing were

2.1 After the experiment, the scores on language ability of the experimental group were higher than those of at the .05 level.

2.2 After the experiment, the scores on language ability of the experimental group were higher than those of the control group at the .05 level.

Department: Curriculum and Instruction..... Student's Signature *Kantawn Meesomsarn*
Field of Study: Early Childhood Education..... Advisor's Signature *W. Hemchayart*
Academic Year: 2011..... Co-Advisor's Signature *Duangkamol T.*

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัย จาก “ทุน 90 ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” กองทุน
รัชดาภิเษกสมโภช

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวรรณ
เหมชะญาติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ซึ่งได้เสียสละเวลาอันมีค่าให้ความรู้ ข้อคิด ข้อเสนอแนะและ
กำลังใจที่ดีในการทำวิทยานิพนธ์แก่ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิ รองศาสตราจารย์ ดร.จีระพันธุ์ พูลพัฒน์
อาจารย์ ดร.ศรินทร วิทยะสิรินันท์ อาจารย์ ดร.อรชยา ตูลานันท์ อาจารย์ ดร.นฤมล เนียมหอม
และอาจารย์ไพรินทร์ พึ่งพงษ์ ที่เสียสละเวลาเพื่อให้คำแนะนำในการปรับปรุงรูปแบบฯ และ
เครื่องมือที่ใช้ อีกทั้งให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจอย่างดียิ่งเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบง ตันติวงศ์ ประธานกรรมการสอบ
วิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.วรนาท รักสกุลไทย และ อาจารย์ ดร.อัญญมณี บุญเชื้อ กรรมการสอบ
วิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้การช่วยเหลือ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุง
วิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่อบรมและประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้
ความเมตตาและกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ
และอำนวยความสะดวกแก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ Lynda Boyd คณะผู้บริหาร ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนทุกโรงเรียนที่
ผู้วิจัยได้เข้าศึกษาดูงาน โดยเฉพาะโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร(ปฐมวัยและประถมศึกษา)
ระดับประถมศึกษาที่ให้โอกาสผู้วิจัยได้เข้าไปศึกษา ช่วยเหลือ และให้ความร่วมมือในการเก็บ
รวบรวมข้อมูลต่างๆ รวมทั้งนักเรียนทุกคนที่สร้างรอยยิ้มและความสุขให้แก่ผู้วิจัยตลอดการวิจัย

ขอขอบคุณเพื่อนๆ รุ่นพี่ รุ่นน้อง สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ปฐมวัยโดยเฉพาะอาจารย์ดร.มานิตา
ลีโทชวลิต อรรถนุพรรณ อาจารย์ ดร.ธัญยา พิทยาพิทักษ์ และอาจารย์ สมสุดา มัชฌมจันทร์
กัลยาณมิตรที่คอยช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และร่วมทุกข์ร่วมสุขกับผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณอาจารย์ธนาเดช พวงแก้ว สำหรับกำลังใจและให้สติในการทำงานวิจัยนี้
จนสำเร็จ

เหนือสิ่งอื่นใด ขอกราบขอบพระคุณบุคคลสำคัญที่สุดในชีวิต คือ คุณพ่อ คุณแม่ คุณอ
น้องชาย และบุคคลอื่นๆ ในครอบครัวที่ให้ความรัก ความห่วงใย ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจ
ที่ยิ่งใหญ่ให้แก่ผู้วิจัยตลอดมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	6
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	7
สมมติฐานการวิจัย.....	7
ขอบเขตงานวิจัย.....	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	11
บทที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับภาษา.....	14
แนวคิดเกี่ยวกับการสอนแนวสมดุคภาษา.....	23
แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	37
กลุ่มสาระเรียนรู้ภาษาไทย.....	43
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ.....	50
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	57
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	57
การพัฒนารูปแบบฯ.....	58

	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	75
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	82
	การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล.....	85
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
	ตอนที่ 1 ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุ ลภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	87
	ตอนที่ 2 ผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณา การสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อพัฒนาความสามารถ ทางภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	105
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	113
	สรุปผลการวิจัย.....	114
	อภิปรายผล.....	118
	ข้อสังเกตจากการวิจัย.....	123
	ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	125
	ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	127
	รายการอ้างอิง.....	128
	บรรณานุกรม.....	138
	ภาคผนวก.....	140
	ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	141
	ภาคผนวก ข คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุ ลภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทาง ภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	142

ภาคผนวก ค	ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนและสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน.....	157
ภาคผนวก ง	คู่มือดำเนินการวัดความสามารถทางภาษา.....	158
ภาคผนวก จ	เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินงานเขียน.....	170
ภาคผนวก ฉ	เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินการพูด.....	171
ภาคผนวก ช	ตัวอย่างผลงานของนักเรียนในกลุ่มทดลองก่อนการทดลองและหลังการทดลอง.....	172
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	177

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เปรียบเทียบแนวการสอนประสมคำ แนวการสอนภาษาธรรมชาติ และแนว การสอนสมดุภาษา.....	27
2	แผนการสอนระยะยาของกุ่มทดลองและกุ่มควบคุม.....	65
3	ขั้นตอนการเรียนการสอนของกุ่มทดลองและกุ่มควบคุม.....	66
4	คุณสมบัติของผู้สอนในกุ่มทดลองและกุ่มควบคุม.....	69
5	สรุปคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิ.....	70
6	แบบแผนการทดลอง.....	71
7	โครงสร้างของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	76
8	โครงสร้างของแบบวัดความสามารถทางภาษา.....	77
9	คุณภาพของแบบวัดแบบความสามารถทางภาษา.....	79
10	ค่าเฉลี่ยคะแนนรวมความสามารถทางภาษาของกุ่มทดลองและกุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง.....	82
11	คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษารายด้านระหว่างกุ่มทดลองและกุ่ม ควบคุมก่อนการทดลอง.....	83
12	การเก็บข้อมูลจำแนกตามความสามารถทางภาษา ช่วงเวลาและลักษณะของ การเก็บข้อมูลในระยะหลังการทดลองใช้รูปแบบฯ.....	84
13	รายละเอียดขั้นการจัดการเรียนการสอนจำแนกตามวัน.....	94
14	ตัวอย่างแผนรายสัปดาห์ (หน่วยแมวมหีเยว).....	96
15	ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนการสอนรายวัน.....	98
16	ค่าเฉลี่ยคะแนนรวมความสามารถทางภาษาของกุ่มทดลอง ก่อนและหลัง การทดลอง.....	106
17	คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษารายด้านของกุ่มทดลอง ก่อนและหลัง การทดลอง.....	107
18	ค่าเฉลี่ยคะแนนรวมความสามารถทางภาษาระหว่างกุ่มทดลองและกุ่ม ควบคุมหลังการทดลอง.....	108
19	คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษารายด้านระหว่างกุ่มทดลองและกุ่ม ควบคุมหลังการทดลอง.....	109

สารบัญแนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	ขั้นตอนการดำเนินการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวสมดุภาษา และการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียน ประถมศึกษาปีที่ 1.....	59
2	หลักการของรูปแบบฯ.....	62
3	กรอบแนวคิดของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวสมดุภาษาและ การเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียน ประถมศึกษาปีที่ 1.....	63
4	แผนการดำเนินงานใช้รูปแบบฯ.....	68
5	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	88

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

ภาษามีความสำคัญต่อพัฒนาการของมนุษย์หลายประการ ภาษาเป็นสื่อให้คนได้ติดต่อสัมพันธ์กันทั้งความรู้สึกส่วนตัว ความรู้ ความคิดและวิทยาการต่างๆ เป็นสื่อถ่ายทอดมรดกทางวิทยาการและวัฒนธรรมจากคนในสังคมหนึ่งไปยังอีกสังคมหนึ่ง จากรุ่นหนึ่งไปยังรุ่นถัดๆ ไป อีกทั้งเป็นระบบสัญลักษณ์ที่เพิ่มพูนพัฒนาการทางสติปัญญาในระดับบุคคล สังคม และอารยธรรมของโลก การที่เด็กเริ่มใช้ภาษาได้เป็นเรื่องราวในวัยเด็กตอนต้นนี้ เป็นเหตุการณ์ที่ยิ่งใหญ่ในชีวิตของเด็กเพราะภาษาเปิดโลกทางความคิด ทางด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนและผู้ใหญ่ รวมทั้งการแสวงหาความสุข ความบันเทิงใจในรูปแบบต่างๆ ตลอดจนการเรียนรู้ทั้งในบ้านและที่โรงเรียน (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2549) นอกจากนี้ภาษายังเป็นเครื่องมือสำคัญของการคิดและการพัฒนาสติปัญญาชั้นสูง ซึ่งพัฒนาการทางภาษาของเด็กนั้นมิใช่แค่ช่วยเหลือเด็กให้สามารถสื่อสารกับผู้อื่นให้ดีขึ้นแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ทว่าช่วยให้เด็กสามารถกำกับตนเอง คิดวางแผนและลำดับขั้นตอนในการแก้ปัญหาได้อีกด้วย (Vygotsky, 1975)

การเรียนการสอนภาษาไทยจึงมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็กไทยกล่าวคือ ต้องใช้เป็นเครื่องมือสำหรับค้นคว้าวิชาการต่างๆ ให้กว้างออกไป ไม่ว่าจะเป็นวิชาอะไรก็ต้องใช้ภาษาไทยเป็นสื่อในการสอนทั้งสิ้น การเรียนการสอนภาษาไทยที่ดียิ่งขึ้นย่อมทำให้นักเรียนมีพัฒนาการทางภาษาที่ดี อันเป็นปัจจัยสำคัญในการที่จะสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม (ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และ ประภาศรี สีหอำไพ, 2520)

ข้อมูลจากการสำรวจวัฒนธรรมการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชน เรื่อง “ชีวิตกับความเป็นไทย” เพื่อสำรวจทัศนคติและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนเกี่ยวกับการใช้ชีวิตตามวิถีไทย จากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 3,360 คน ครอบคลุมตั้งแต่ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ทุกภาครวม 14 จังหวัด ตั้งแต่เดือนกันยายน-ตุลาคม 2548 พบว่าเด็กไทยร้อยละ 43.9 ยอมรับว่าออกเสียงควบกล้ำไม่ชัด ร้อยละ 24.4 บอกว่าท่อง ก-ฮ ไม่ได้ ร้อยละ 32 สะกดคำในภาษาไทยผิดเป็นประจำ ร้อยละ 42.8 มีปัญหาในการนึกคำหรือภาษาสวๆ ไม่ออก และร้อยละ 53.9 มีปัญหาวิชาเรียงความ (อมรวิเศษ นาครทรรพ, 2548)

นอกจากนี้ผลการสำรวจพฤติกรรมการอ่านหนังสือของประชากรปี 2551 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่าเด็กเล็กที่มีอายุต่ำกว่า 6 ปีมีอัตราการอ่านหนังสือในช่วงนอกเวลาเรียน ร้อยละ 36 (รวมทั้งเด็กเล็กอ่านด้วยตัวเองและการที่ผู้ใหญ่อ่านให้ฟัง) ประชากรทั่วประเทศที่มีอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป อ่านหนังสือลดลงจากร้อยละ 69.1 ในปี 2548 เป็นร้อยละ 66.3 ในปี 2551 มีผู้ที่ไม่อ่านหนังสือมีจำนวนประมาณ 20.3 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 33.7 ซึ่งในจำนวนนั้นมีผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออก ร้อยละ 14.2 อีกทั้งพบว่าประชากรที่อ่านหนังสือออกแต่ไม่ชอบอ่านหรือไม่สนใจถึงร้อยละ 21.1 อีกทั้งพบว่าผู้อ่านหนังสือที่มีอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป ใช้เวลาอ่านหนังสือนอกเวลาเรียน/นอกเวลาทำงานเฉลี่ย 39 นาทีต่อวันน้อยลงจากปี 2548 ที่ใช้เวลาเฉลี่ย 51 นาทีต่อวัน โดยพบว่าคนทุกวัยใช้เวลาอ่านหนังสือน้อยลง (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2551)

ข้อมูลดังกล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการเรียนการสอนภาษาไทยของเด็กไทยไม่ประสบความสำเร็จ ดังนั้นการเลือกวิธีการเรียนการสอนให้เหมาะสมเป็นสิ่งสำคัญเนื่องจากวิธีการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพจะนำไปสู่ความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน

รอยต่อระหว่างระดับปฐมวัยกับประถมศึกษาปีที่ 1 นั้นเป็นช่วงที่มีความสำคัญซึ่งเด็กจะพบความเปลี่ยนแปลงหลายด้านทั้งสภาพแวดล้อม การจัดพื้นที่ วิธีการเรียนการสอนการใช้เวลา ตลอดจนเนื้อหาสาระของสิ่งที่เรียน (Bulkeley และ Fabian, 2006) เป็นวัยที่เด็กจะเรียนรู้การปรับตัวในด้านต่างๆ ทั้งด้านการเรียนการเข้ากับเพื่อน การเข้ากับครูและปรับตัวให้เข้ากับระบบสังคมโรงเรียน การเรียนในชั้นประถมศึกษาจะต่างจากอนุบาล คือ มีการเรียนวิชาการเป็นชั่วโมงๆ เด็กต้องนั่งเรียนเป็นเวลานานๆ อาจรู้สึกเหนื่อยและเบื่อได้ อีกทั้งบางโรงเรียนให้การบ้านเด็กมากจนเกินไป (สุรพงศ์ อำพันวงษ์, 2543) นอกจากนี้ในระดับประถมศึกษาจะมีการแยกเรียนเป็นกลุ่มสาระวิชาที่เด็กต้องอาศัยทักษะทางภาษาในการเรียนรู้ แม้ว่าในวิชาภาษาไทยจะเริ่มสอนประสมคำ พยัญชนะและสระโดยประสมคำไปที่ละตัว แต่ในวิชาอื่น เช่น สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ ฯลฯ เป็นเนื้อหาความรู้ที่เด็กจะต้องใช้ทักษะทางภาษาในการอ่านคำสั่ง อ่านและทำความเข้าใจเนื้อหา ตลอดจนคัดลอกคำและประโยค ทำให้เด็กที่ไม่ได้รับการฝึกฝนมาก่อนประสบปัญหาเป็นอย่างมาก ในทางตรงข้ามหากได้รับการเตรียมการมาก่อนจะช่วยให้เด็กสามารถเรียนต่อในระดับประถมศึกษาได้ราบรื่นยิ่งขึ้น ซึ่งเด็กที่รู้สึกว่ายากจนประสบความสำเร็จในช่วงรอยต่อแรกของชีวิตมีอิทธิพลในระยะยาวต่อความรู้สึกที่ดีต่อตนเองในเวลาต่อมา (Fabian และ Dunlop, 2007)

ครูปฐมวัยและครูประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นบุคคลสำคัญพิเศษ ถือเป็นครูคนแรกในชีวิต การเรียนภาษาไทยที่เปิดประตูให้เด็กได้รู้จักตัวอักษร เข้าใจพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ที่ แทนเสียงในภาษาไทยซึ่งเขาได้ยินได้ฟังอยู่ทุกเมื่อทุกวัน ครูควรรหาอุบายฝึกฝนให้เด็กสนุกในการเรียน

เขียนเสียงในภาษา สังเกตเสียงสัมผัสคล้องจอง สนุกกับจังหวะและเสียงเพลง ฟังเรื่องเล่าและนิทานที่เล่าด้วยลีลาชวนติดตาม เมื่อเด็กเชื่อมโยงเสียงกับตัวอักษรได้ และมีโอกาสอ่านมากขึ้น เขียนมากขึ้น ได้แสดงออกทางภาษามากขึ้น โดยไม่ถูกสกัดกั้นจากการเข้มงวดกวดขันกับหลักเกณฑ์ทางภาษาเสียก่อน เด็กจะรู้สึกพอใจ รู้สึกประสบความสำเร็จ อยากจะเรียนภาษาไทยต่อไป (ทรงวุฒิ มลิวัลย์, 2551)

แนวคิดในการจัดประสบการณ์ทางภาษา แต่เดิมนั้นแบ่งเป็น 2 แนวใหญ่ๆ คือ การสอนแบบสะกดคำ (Phonics) และการสอนแบบภาษาธรรมชาติ (Whole Language) ซึ่งทั้งสองแนวมีฐานความเชื่อที่แตกต่างกัน การสอนแบบสะกดคำเชื่อว่า เด็กต้องได้รับการสอนกฎเกณฑ์ทางภาษาโดยตรง เป็นการสอนความสัมพันธ์ระหว่างเสียงกับตัวอักษร (Pressley, 1994; Stanovich และ Stanovich, 1995) โดยมุ่งให้ผู้เรียนต้องท่องจำพยัญชนะทั้งหมดให้ได้ก่อนเมื่อจำพยัญชนะได้แม่นยำจึงนำสระที่ละรูปสองรูปมาผสมให้อ่านแบบสะกดตัวผสมคำเป็นคำๆ ไป เมื่ออ่านแบบสะกดตัวผสมคำได้แล้วจึงอ่านคำเป็นประโยคซ้ำอีกครั้ง (บันลือ พุกษะวัน, 2538) การสอนแบบนี้เป็นการสอนแบบแยกย่อยทักษะเด็กต้องทำแบบฝึกหัดและฝึกฝนซ้ำๆ จนเกิดความชำนาญ (Clay, 1993; Pressley, 2002) ส่วนการสอนภาษาธรรมชาติมาจากความเชื่อว่าการอ่านเป็นกระบวนการตามธรรมชาติเน้นการสอนภาษาที่ครอบคลุมทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งสอดคล้องกับพัฒนาการทางภาษาและการเรียนรู้ภาษาของเด็ก เด็กได้เรียนรู้ภาษาในสถานการณ์จริง ได้รับความประสบการณ์ทางภาษาจากบริบทรอบตัวและใช้ภาษาอย่างมีความหมายในชีวิตประจำวัน (Clay, 1993; Adams และ Ryan, 2002; Pressley, 2002)

แนวการสอนทั้งสองนั้นต่างมีข้อดีและข้อด้อยในตัวเอง การสอนสะกดคำ เป็นการสอนกฎการออกเสียงและประสมคำที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ ถ้าหากเด็กรู้กฎเกณฑ์ของการอ่านแล้วก็จะสามารถอ่านออกเขียนได้แม้แต่คำที่ไม่คุ้นเคย แต่แนวทางนี้ก็มีข้อจำกัดหลายประการ เช่น วิธีการสอนไม่สอดคล้องกับพัฒนาการและธรรมชาติในการเรียนรู้ของเด็ก เด็กไม่สามารถเชื่อมโยงกฎทางภาษากับการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน ไม่เข้าใจความหมายแม้ว่าจะอ่านออก ส่วนแนวการสอนแบบภาษาธรรมชาตินั้นแม้ว่าจะมีความสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กและ เป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายกับเด็ก แต่พบว่าเด็กมีวงคำศัพท์ที่จำกัดกว่าการสอนแบบสะกดคำเพราะใช้วิธีการจำทั้งคำ จึงประสบปัญหาเมื่อพบคำใหม่หรือคำที่ไม่คุ้นเคย อีกทั้งมีการสำรวจพบว่าเด็กมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านลดลงทำให้สถานศึกษาหลายแห่งหันกลับมาใช้การสอนแบบสะกดคำเช่นเดิม (Pressley, 1994; Stanovich และ Stanovich, 1995; Adams และ Ryan, 2002; Houck, 2008; Reyhner, 2008) แต่เป็นที่น่าเสียดายที่นักการศึกษาส่วนใหญ่มุ่งแต่แนวการศึกษาของตนเองโดยไม่ใช้ประโยชน์จากการสอน

อีกแนวทางหนึ่ง ซึ่งทั้งสองแนวทางรวมกันแล้วจะเป็นประโยชน์อย่างมากมาย เพราะนักเรียนแต่ละคนจะมีธรรมชาติการเรียนรู้ที่เฉพาะตนและแตกต่างกัน จึงควรมีการสอนที่ผสมผสานเพื่อสามารถตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียน

การสอนภาษาแนวสมดุลภาษา (Balanced Literacy Approach) เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่น่าสนใจ การสอนแบบประสมคำมาผสมผสานกับการสอนภาษาธรรมชาติ ซึ่งการสอนนี้พัฒนามาจากการสอนภาษาธรรมชาติ โดยจัดกลุ่มแบบต่างๆ เช่น การสอนอ่านร่วมกันทั้งชั้น การสอนอ่านโดยชี้แนะ การฝึกอ่านเองตามลำพัง การสอนเขียนร่วมกันทั้งชั้น การเขียนเองตามลำพัง การอ่านหนังสือให้ฟัง โดยนำการฝึกสะกดคำมาสอนในช่วงการสอนอ่านร่วมกัน เป็นการสอนทักษะและกลวิธีในการอ่านให้กับเด็ก (อารี สันหนวี, 2550) ในปัจจุบันนักการศึกษาในประเทศต่างๆ เช่น นิวซีแลนด์ สหราชอาณาจักร แคนาดา สหรัฐอเมริกา ในรัฐแคลิฟอร์เนีย เทกซัส ฟลอริดา ได้นำแนวทางดังกล่าวไปใช้เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษา โดยพยายามจัดให้มีความสมดุลมากยิ่งขึ้น ซึ่งแต่ละประเทศได้ปรับการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของตน เช่น ในประเทศอังกฤษนั้นจะเน้นน้ำหนักไปทางด้านการสอนประสมคำมากกว่าการสอนแนวภาษาธรรมชาติเพราะอังกฤษเคยประสบปัญหาอัตราผู้ไม่รู้หนังสือเป็นจำนวนมากหลังจากใช้การสอนแนวภาษาธรรมชาติ จึงเน้นน้ำหนักไปที่การสอนประสมคำและการสอนหลักไวยากรณ์แทน แต่ก็ได้จัดการเรียนรู้ในบริบทที่มีความหมายและสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก ส่วนประเทศนิวซีแลนด์นั้นยังมีความพึงพอใจในการสอนภาษาธรรมชาติอยู่ เนื่องจากเป็นประเทศที่มีอัตราการรู้หนังสือมากที่สุดในโลก อีกทั้งมีโปรแกรมการสอนภาษาที่ดีมากมายซึ่งสามารถแก้ปัญหาการอ่านหนังสือไม่ออกได้ เช่น Reading Recovery ของ Marie Clay ทำให้น้ำหนักการสอนภาษานั้นเน้นหนักไปทางการสอนภาษาธรรมชาติแล้วนำการประสมคำมาสอนเสริม (Soler และ Openshaw, 2007)

การสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุลภาษาจึงเป็นทางเลือกในการสอนภาษาที่เหมาะสม เนื่องจากสอนทั้งการสะกดคำและคำนี้ถึงความสอดคล้องกับการเรียนรู้ของมนุษย์ซึ่งเรียนรู้จากการได้ยินได้ฟังในชีวิตประจำวัน ดังนั้นในการสอนภาษาถ้าจะให้ได้ดีจึงควรสอนภาษาทั้ง 4 ซึ่งได้แก่ ฟัง พูด อ่าน เขียน ตามลำดับให้สัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน (ประสงค์ ราชณสุข, 2547) เด็กจะพัฒนาภาษาได้จะต้องมีวุฒิภาวะ ต้องอาศัยกิจกรรมที่มีความหมายต่อตัวเด็กเอง ต้องอาศัยสิ่งต่างๆ กระตุ้นให้เด็กใช้ความคิดและมีโอกาสแก้ปัญหาด้วยตนเอง นอกจากนี้การส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กยังต้องมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้ คือ พื้นฐานที่ดีทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ประสบการณ์ที่สร้างเสริมการฝึกฝนประสาทสัมผัส การยอมรับ ฟังเด็ก การปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนๆ การมีผู้ใหญ่เป็นแบบอย่างที่ดี การตั้งใจฟังเด็ก การไม่มีอคติต่อการใช้ภาษาของเด็ก การที่เด็กได้มีโอกาสได้พูดคุยและสนุกรสนาน (นิตยา ประพตติกิจ, 2536)

การให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษาทั้ง 4 ด้านในประเทศไทยนั้น สะท้อนอยู่ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ซึ่งได้จัดให้ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง โดยมีสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 5 สาระ คือ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม เพื่อเป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนานักเรียนให้มีลักษณะที่พึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ประเทศไทยมีโรงเรียนที่เริ่มจัดการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุภาษาบ้าง แต่การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นพบว่าครูยังไม่มีความมั่นใจในการนำไปใช้ เนื่องด้วยการเรียนการสอนด้วยแนวนี้เป็นเรื่องใหม่และไม่มีรูปแบบที่แน่นอน ครูจึงไม่แน่ใจวิธีบูรณาการแนวการสอนแบบสะกดคำและแนวการสอนแบบภาษาธรรมชาติ ตลอดจนลำดับและสัดส่วนที่เหมาะสมในแต่ละกิจกรรม ทั้งนี้การจัดประสบการณ์ทางภาษาของแต่ละประเทศนั้น มีความแตกต่างตามบริบทของตน ประเทศไทยมีภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์เฉพาะซึ่งมีความแตกต่างจากภาษาอังกฤษ เช่น มีวรรณยุกต์และมีหลักผันวรรณยุกต์ตามหมู่ไตรยางค์ ไม่เว้นวรรคระหว่างคำ ไม่มีกาล (tense) อีกทั้งภาษาไทยเป็นภาษาที่มีสัญลักษณ์ออกเสียงคงที่ จึงมีความสัมพันธ์กับการไล่สะกดอ่านคำใหม่ได้ดีและมีความสัมพันธ์กับการสอนเขียนคือ อ่านสะกดคำแล้วเขียนตามคำที่สะกดไปได้ (บันลือ พุกชะวัน, 2538) แต่อย่างไรก็ตามการใช้วิทยาการทางด้านการเรียนการสอนอ่านมาช่วยเสริมจะทำให้พัฒนาการทางภาษาของเด็กดียิ่งขึ้น เช่น การสอนคำที่เด็กพบเห็นบ่อยโดยการจำทั้งคำ จะช่วยให้เด็กสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้โดยไม่ต้องรอลำดับหลักการประสมคำ

เด็กพัฒนาทักษะภาษาจากการมีปฏิสัมพันธ์และสื่อสารกับผู้อื่นในบริบทที่เป็นจริง (Allen และ Piersma, 1995) การส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถทางภาษาที่ดีจึงจำเป็นต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการสื่อสาร ได้พูดคุย มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นเพื่อฝึกฝนและเพิ่มพูนประสบการณ์ทางภาษา (Gambrell, Morrow และ Pressley, 2007) ดังนั้นการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) จึงเป็นการจัดการเรียนการสอนที่จะช่วยส่งเสริมความสามารถทางภาษาได้เป็นอย่างดี เนื่องจากการเรียนรู้ดังกล่าวเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันออกเป็นกลุ่มเล็กๆ ซึ่งเป็นลักษณะการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน มีการทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกันและกัน มีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวมเพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ, 2550) การจัด

การเรียนรู้แบบร่วมมือมีข้อดีหลายประการ อาทิ ช่วยพัฒนาความเชื่อมั่นของนักเรียน ช่วยพัฒนาความคิดของนักเรียน ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ช่วยส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนส่งเสริมทักษะการทำงานร่วมกัน ทำให้นักเรียนมีวิสัยทัศน์หรือมุมมองกว้างขึ้น ช่วยการปรับตัวในสังคมดีขึ้น (กรมวิชาการ, 2543) การเรียนรู้แบบร่วมมือจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่าแบบบรรยาย (พัชรี วงษ์สุวรรณ, 2543; โฆษิต จตุรัสวัฒนากุล, 2543) ทั้งนี้การสอนดังกล่าวสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ครั้งที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 24 ที่กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนฝึกทักษะ กระบวนการคิดการจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้

จากการศึกษาข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาตามบูรณาการแนวสมดุลภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นฐานในการสร้างรูปแบบฯ เนื่องจากโรงเรียนในสังกัดนี้เป็นแหล่งค้นคว้า วิจัย และทดลองวิทยาการทางการศึกษา ตลอดจนมีความเปิดกว้างในการจัดการเรียน การสอนเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการจัดทำรูปแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถทางภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนและมีศักยภาพในการเรียนรู้ต่อไป

คำถามการวิจัย

1. รูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุลภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 มีลักษณะอย่างไร
2. ผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุลภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 มีคำถามดังนี้

2.1 หลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้งภาพรวมและรายด้านที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาตามแนวบูรณาการสมดุลงภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองหรือไม่

2.2 หลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้งภาพรวมและรายด้านที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาตามแนวบูรณาการสมดุลงภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแบบปกติหรือไม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุลงภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1

2. เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุลงภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

2.1 เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้งภาพรวมและรายด้านที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาตามแนวบูรณาการสมดุลงภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

2.2 เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้งภาพรวมและรายด้านที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาตามแนวบูรณาการสมดุลงภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือกับคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแบบปกติหลังการทดลอง

สมมติฐานการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุลงภาษาพบว่า มีงานวิจัยที่สนับสนุนว่าการสอนสมดุลงภาษาจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาดังนี้

Mlakar-Hillig, Malvin และ Troy (2002) ได้ศึกษาการสอนสมดุลงภาษาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคำศัพท์ในนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่อยู่ในเขตชนบทของรัฐ Chicago หลังการทดลองเด็กสามารถเข้าใจความหมายของคำศัพท์ เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ และมีทักษะในการสื่อสารทั้งด้านการอ่าน การเขียนและการพูดสูงขึ้น

Johnson, Dunbar และ Roach (2003) ได้ศึกษาการใช้โปรแกรมการสอนสมดุภาษา เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของเด็กเกรด 1 และเด็กเกรด 3 ในรัฐ Illinois พบว่า หลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ เด็กมีทักษะทางการฟังสูงขึ้น มีแรงจูงใจและมีความมั่นใจมากขึ้น

Landis (2004) ได้ศึกษาการใช้โปรแกรมการสอนสมดุภาษาให้กับเด็กแอฟริกันอเมริกันชั้นอนุบาลถึงเกรด 2 พบว่า หลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ เด็กมีความสุขในการอ่านและการเขียน และมีจำนวนเด็กที่อ่านหนังสือได้ตามระดับชั้นของตนหรือสูงกว่า เพิ่มขึ้นจากก่อนใช้โปรแกรมฯ

อังคณา ชัยมณี (2540) ได้พัฒนาโปรแกรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า หลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ เด็กมีความเข้าใจสูงขึ้นกว่าก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมฯ

กิริยา ปัทม (2552) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความรับผิดชอบในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนรู้แบบร่วมมือตามวิธี STAD กับที่เรียนรู้แบบ 4 MAT พบว่า หลังการทดลองคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านและความรับผิดชอบในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนรู้แบบร่วมมือตามวิธี STAD สูงกว่าก่อนการทดลอง นอกจากนี้ยังพบว่า คะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านและความรับผิดชอบในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนรู้แบบร่วมมือตามวิธี STAD สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านและความรับผิดชอบในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนรู้แบบ 4 MAT

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. หลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้งภาพรวมและรายด้านที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาตามแนวบูรณาการสมดุภาษา และการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง
2. หลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้งภาพรวมและรายด้านที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาตามแนวบูรณาการสมดุภาษา และการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแบบปกติ

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย
  - 2.1 ตัวแปรต้น คือ รูปแบบการเรียนการสอน ได้แก่
    - 2.1.1 รูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือ
    - 2.1.2 รูปแบบการเรียนการสอนภาษาแบบปกติ
  - 2.2 ตัวแปรตาม คือ ความสามารถทางภาษา ซึ่งประกอบด้วย
    - 2.2.1 ด้านการฟัง การดูและการพูด ได้แก่ การฟังแยกแยะเสียง การจับใจความจากสิ่งที่ฟังและดู การพูดแสดงความคิดเห็น การพูดสื่อสารตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด
    - 2.2.2 ด้านการอ่าน ได้แก่ การอ่านคำที่คุ้นเคย การอ่านคำใหม่ๆ การจับใจความจากสิ่งที่อ่าน
    - 2.2.3 ด้านการเขียน ได้แก่ การเขียนคำที่คุ้นเคย การเขียนคำใหม่ๆ การเขียนเพื่อการสื่อสาร
3. ระยะเวลาในการวิจัย 16 สัปดาห์ ประกอบด้วย ระยะเวลาก่อนการทดลอง 2 สัปดาห์ ระยะเวลาทดลอง 12 สัปดาห์ และระยะหลังการทดลอง 2 สัปดาห์

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

รูปแบบการเรียนการสอน หมายถึง แบบแผนการดำเนินการเรียนการสอนที่ได้รับการจัดเป็นระบบอย่างสัมพันธ์สอดคล้องกับทฤษฎี/หลักการเรียนรู้หรือการสอนที่รูปแบบนั้นยึดถือ และได้รับการพิสูจน์ ทดสอบว่ามีประสิทธิภาพสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายเฉพาะของรูปแบบนั้นๆ รูปแบบการเรียนการสอนประกอบด้วยทฤษฎี/หลักการ/แนวคิด วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน แผนการดำเนินงาน ระยะเวลาในการดำเนินงาน และการประเมินผล

การเรียนการสอนภาษาแนวสมดุภาษา หมายถึง การจัดประสบการณ์ทางภาษาตามหลักการการเรียนการสอนภาษาตามแนวสมดุภาษาของ Reif และ Heimburge โดยใช้หลักความสมดุ 3 ข้อ คือ การสร้างความสมดุระหว่างวรรณกรรมและสื่อการอ่านอื่นๆ การสร้างความสมดุของทักษะทางภาษา การสร้างความสมดุระหว่างการจัดการเรียนการสอนภาษาธรรมชาติร่วมกับการประสมคำ

การเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การได้รับประสบการณ์ของเด็กซึ่งอาจเป็นได้ทั้งประสบการณ์จากครูและจากเพื่อนในการทำงานร่วมกัน ตามหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือของJohnson และ Johnson ซึ่งมีหลักการสำคัญ 5 ข้อ คือ การพึ่งพากันในทางบวกการเปิดโอกาสให้เด็กช่วยเหลือกันมีการติดต่อสัมพันธ์กัน ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละบุคคล การใช้ทักษะ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่ม และกระบวนการทำงานของกลุ่ม

รูปแบบการเรียนการสอนภาษาตามแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง แบบแผนของการดำเนินการเรียนการสอนภาษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบภายใต้การบูรณาการแนวสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ตามหลักสูตรแกนกลางทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ซึ่งประกอบด้วยทฤษฎี/หลักการ/แนวคิด วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน แผนการดำเนินงาน ระยะเวลาในการดำเนินงานและการประเมินผล มีขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน 4 ขั้น คือ

ขั้นการสาธิต มุ่งปูพื้นฐานประสบการณ์เกี่ยวกับหนังสือและนำเสนอสื่อทางภาษาที่หลากหลายในบริบทจริง โดยทำกิจกรรมกลุ่มใหญ่ ได้แก่ การอ่านให้ฟัง การเขียนให้ดู การอ่านเขียนร่วมกัน และกิจกรรมรายคู่ คือ การผลัดกันพูด

ขั้นการให้ความรู้ มุ่งนำเสนอหรือสอดแทรกความรู้ใหม่และนำเสนอตัวอย่างหรือข้อมูลจากหนังสือเรียนและ/หรือแบบฝึกอ่านประกอบ โดยทำกิจกรรมกลุ่มใหญ่คือ การสอนทักษะทางภาษาโดยตรงและกิจกรรมกลุ่มย่อยที่แบ่งตามระดับความสามารถทางการอ่านและเขียน คือ การสอนอ่านและเขียนแบบชี้แนะ

ขั้นการนำการฝึก มุ่งให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติหลากหลายลักษณะ ทั้งที่เป็นกิจกรรมตามกำหนดและกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเลือกอิสระภายใต้ขอบเขตที่กำหนด เพื่อทบทวนสิ่งที่เรียนรู้โดยทำกิจกรรมกลุ่มย่อย คือ การเล่นเกมทางภาษา กิจกรรมรายคู่ ได้แก่ การจับคู่อ่านเขียน การจับคู่ตรวจสอบ และกิจกรรมเป็นรายบุคคล ได้แก่ การสอนอ่านและเขียนแบบชี้แนะการอ่านเขียนตามที่ได้รับมอบหมาย การอ่านอิสระ การเขียนอิสระ

ขั้นการจัดกิจกรรมการใช้ มุ่งให้เด็กนำความรู้ที่เรียนมาก่อนมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่กำหนด โดยทำกิจกรรมกลุ่มย่อย ได้แก่ การเขียนหลากหลายลักษณะ การนำเสนอผลงาน และกิจกรรมเป็นรายบุคคล คือ การเขียนหลากหลายลักษณะ

รูปแบบการเรียนการสอนภาษาแบบปกติ หมายถึง แบบแผนของการเรียนการสอนภาษาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ตามหลักสูตรแกนกลางทาง

การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 โดยใช้หนังสือและแบบเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน 3 ขั้น คือ

ขั้นนำ มุ่งดำเนินการในการจัดเตรียมและกระตุ้นนักเรียนให้เกิดความพร้อมและความสนใจที่จะเรียนรู้ด้วยการใช้กิจกรรมลักษณะต่างๆ ได้แก่ เกม การสนทนา เพลง บัตรคำ หรือ ทบทวนเรื่องที่เรียนไปแล้ว

ขั้นจัดกิจกรรม มุ่งจัดประสบการณ์ให้เด็กได้รับความรู้โดยใช้การบรรยายร่วมกับสื่อประกอบจากนั้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ

ขั้นสรุป มุ่งสรุปทบทวนสิ่งที่เรียนในแต่ละคาบ โดยครูและนักเรียนร่วมกันสรุปจากนั้นให้นักเรียนทบทวนโดยการทำแบบฝึกหัด

ความสามารถทางภาษา หมายถึง คะแนนที่ได้จากแบบวัดความสามารถทางภาษาด้านทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ที่สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระวิชาภาษาไทยของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรแกนกลางทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 โดยแบ่งการวัดความสามารถทางภาษาออกเป็นทักษะ ๕ ด้าน ได้แก่

ด้านการฟัง การดู และการพูด หมายถึง คะแนนที่ได้จากแบบวัดความสามารถทางด้านทักษะการฟัง การดู และการพูด ประกอบด้วยความสามารถในการฟังแยกแยะเสียง การจับใจความสำคัญจากสิ่งที่ได้ฟังและดู การพูดสื่อสารตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด และการพูดแสดงความคิดเห็นจากสิ่งที่ได้ฟังและดู

ด้านการอ่าน หมายถึง คะแนนที่ได้จากแบบวัดความสามารถทางด้านทักษะการอ่าน ประกอบด้วย การอ่านคำที่คุ้นเคย การอ่านคำใหม่ๆ และการจับใจความจากสิ่งที่อ่าน

ด้านการเขียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากแบบวัดความสามารถทางด้านทักษะการเขียน ประกอบด้วย การเขียนคำที่คุ้นเคย การเขียนคำใหม่ๆ และการเขียนเพื่อการสื่อสาร

นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 หมายถึง เด็กวัย 6 - 7 ปี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ประโยชน์ที่ได้รับ

ด้านวิชาการ

1. เพื่อให้ได้องค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนาความสามารถทางภาษาให้กับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 และเผยแพร่แก่ครู ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจ

2. เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากผลการวิจัยไปสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ด้านการปฏิบัติ

1. เพื่อให้ได้แนวทางสำหรับครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือไปจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อให้ได้แนวทางสำหรับครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือไปใช้เพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยจัดเป็นสาขดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาษา

- 1.1 ความหมายและความสำคัญของภาษา
- 1.2 ชั้นพัฒนาการทางภาษาและการเรียนรู้ภาษา
- 1.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษา
- 1.4 การส่งเสริมภาษาให้เด็ก

2. แนวคิดเกี่ยวกับการสอนแนวสมดุลภาษา

- 2.1 ความหมายและความสำคัญการสอนแนวสมดุลภาษา
- 2.2 ความเป็นมาของการสอนแนวสมดุลภาษา
- 2.3 หลักการของการสอนแนวสมดุลภาษา
- 2.4 องค์ประกอบของการสอนแนวสมดุลภาษา

3. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ

- 3.1 ความหมายและความสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- 3.2 องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- 3.3 ลักษณะและขั้นตอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- 3.4 ประเภทของการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- 3.5 ประโยชน์ของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

4. กลุ่มสาระเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พ.ศ. 2551

5. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ

- 5.1 ความหมายของรูปแบบ
- 5.2 องค์ประกอบของรูปแบบ
- 5.3 ประเภทของรูปแบบ
- 5.4 การออกแบบและพัฒนารูปแบบ

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับภาษา

ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อความหมายและมีความสำคัญต่อมนุษย์เป็นอย่างมาก ทั้งนี้ได้มีผู้ให้ความหมาย กล่าวถึงความสำคัญพัฒนาการทางด้านภาษาและการเรียนรู้ภาษา ตลอดจนการส่งเสริมภาษาไว้ดังนี้

1.1 ความหมายและความสำคัญของภาษา

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2552) ได้ให้ความหมายของภาษาว่าหมายถึง เสียงหรือกริยาอาการที่เป็นสื่อเข้าใจความหมายร่วมกันได้ คำพูด ถ้อยคำที่ใช้พูดจากัน

ศรียา นิยมธรรม(2540) ได้กล่าวถึงความหมายและความสำคัญของภาษาว่าเป็น เครื่องมือช่วยให้มนุษย์ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เป็นนามธรรมต่อกัน ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อกับผู้อื่นในลักษณะใด ย่อมต้องอาศัยภาษาเป็นเครื่องมือ เช่น การแสดงความคิดเห็น การวางแผนการทำงานร่วมกัน เป็นต้น ภาษาเป็นพฤติกรรมชนิดหนึ่งซึ่งเป็นตัวให้เด็กมีพัฒนาการทางสังคม ช่วยให้เด็กเกิดความอบอุ่นมั่นคง ภาษาช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ช่วยให้มีความรู้สึกรู้สีก ตลอดจนเจตคติต่างๆ การปรับตัวของเด็กได้รับอิทธิพลจากภาษาพูด

ศรีเรือน แก้วกังวาล(2549) ได้กล่าวถึงความหมายและความสำคัญของภาษาว่า เกิดจากความจำเป็นของมนุษย์ที่ต้องติดต่อสัมพันธ์กัน ภาษาเป็นสื่อกลางในการตอบตกลง บอกกล่าว ทำความเข้าใจระหว่างบุคคล เป็นเครื่องมือช่วยในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ช่วยให้คนคิดวินิจฉัย คุณภาพของสติปัญญา

สรุปได้ว่าภาษาหมายถึง สิ่งที่สื่อให้เข้าใจความหมาย เป็นเครื่องมือช่วยให้มนุษย์ได้ติดต่อสัมพันธ์กัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น สร้างความเข้าใจระหว่างบุคคล ช่วยในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ช่วยในการคิดและคุณภาพของสติปัญญา

1.2 พัฒนาการทางภาษา

พัฒนาการทางภาษาแบ่งออกเป็นพัฒนาการด้านฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยพัฒนาการด้านการฟังและพูดนั้นจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาการอ่านและการเขียน (บุษบง ตันติวงศ์, 2536; Beals, D. E. และคณะ, 1994) ผู้วิจัยจึงนำเสนอพัฒนาการทางภาษาในลักษณะของภาพรวมซึ่งมีความเกี่ยวข้องกันแทนการแยกรายละเอียดในแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้

พรพนทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ (2551) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนาภาษาของเด็กไว้ ดังนี้

1. การเปล่งเสียงออกมาก่อนการพูดภาษา (Prelinguistic Utterance) ตั้งแต่แรกเกิดถึง 1 ปี ในระยะนี้เด็กเริ่มส่งเสียงร้อง เริ่มจำค่าง่ายๆ ใกล้เคียงตัว เช่น พ่อแม่ และบางครั้งเล่นส่งเสียงเพื่อความเข้าใจของตนเองเท่านั้น แต่ไม่มีความหมายสำหรับผู้อื่น
2. พัฒนาการภาษาพูดในระยะเริ่มแรก (Early Linguistic Development) อายุ 1 - 5 ปี เด็กเริ่มใช้ภาษาพูดเป็นประโยคง่ายๆ เช่น แม่มา พ่อไป แต่ส่วนมากจะพูดคำเดียวมากกว่าคำยาวๆ เด็กเริ่มพูดเป็นคำนามก่อน เช่น แมว หมา นม ต่อมาจึงเป็นคำกริยาเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวและคำคุณศัพท์ คำวิเศษณ์ สรรพนาม สันธาน บุพบท ตามลำดับ เมื่อเข้าโรงเรียนภาษาก็จะเริ่มเป็นประโยค เด็กจะฝึกทักษะในการออกเสียงมากกว่าอย่างอื่น
3. การพัฒนาการพูดในภายหลัง (Later Linguistic Development) อายุ 5 - 11 ปี เด็กเริ่มเรียนคำศัพท์ การอ่านความหมาย เริ่มสนใจไวยากรณ์ เริ่มใช้ภาษาพูดในลักษณะรูปประโยคที่สมบูรณ์ เริ่มเข้าใจคำและความหมายของคำมากขึ้น
4. การพัฒนาการสร้างประโยค (Development of Syntax) ระยะตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป เด็กเริ่มศึกษาไวยากรณ์อย่างแท้จริงและสามารถใช้ภาษาได้ดียิ่งขึ้น

Mayclothling (2011) ได้เสนอพัฒนาการทางการฟังของเด็กในแต่ละช่วงวัย ไว้ดังนี้

1. แรกเกิดถึง 6 เดือน เด็กฟังและตอบสนองต่อเสียงที่คุ้นเคย สะดุ้งเมื่อได้ยินเสียงดังและกะทันหัน เมื่ออายุใกล้ 6 เดือน เด็กเริ่มตอบสนองต่อชื่อของตนเอง หันหน้าหรือมองไปทางเสียงที่คุ้นเคย ตอบสนองต่อเสียงได้อย่างเหมาะสม
2. อายุ 6 เดือนถึง 1 ปี เด็กทำเสียงตามสิ่งที่ได้ยิน เข้าใจคำสั่งง่ายๆ โดยเฉพาะมีสิ่งชี้แนะทางสายตา เข้าใจการสนทนาที่มีการหยุดและโต้ตอบ
3. อายุ 1 ถึง 3 ปี เด็กเข้าใจว่าภาษาเป็นเครื่องมือ สามารถเข้าใจกฎและข้อห้ามต่างๆ ได้
4. อายุ 3 ถึง 5 ปี เด็กเข้าใจคำศัพท์มากขึ้น เข้าใจคำสั่งซับซ้อนมากขึ้น มีช่วงความสนใจในการฟังนานขึ้น รู้ว่าสิ่งที่ฟังหมายถึงอะไร สังเกตการพูดของผู้ใหญ่และเรียนรู้ที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
5. อายุ 5 ถึง 8 ปี เด็กสามารถฟังได้นานขึ้น เรียนรู้การสนทนาจากการสังเกตผู้ใหญ่ สนใจฟังเสียงจากแหล่งข้อมูลต่างๆ

อรชา ตูลานันท์ (2547) ได้เสนอพัฒนาการทางการพูดของเด็กระดับปฐมวัย ไว้ดังนี้

อายุ 3 - 4 ปี

1. พูดเสียงสระ เสียงวรรณยุกต์ และตัวสะกดได้ชัดเจนทุกเสียง แต่เสียงพยัญชนะ ม น ห ย ค อ ว บ ก ป ท ต ล จ พ ง ด มีการพูดไม่ชัดเจนบ้าง และพูดไม่คล่อง

2. พูดคำศัพท์ได้ประมาณ 900 – 1,500 คำ
3. ใช้สรรพนามที่เป็นพหูพจน์ สรรพนามแทนเพศ คำนามและคำกริยา
4. พูดวลีหรือประโยคที่มีความยาว 3 คำขึ้นไป
5. สนทนาได้ประมาณ 5 นาที
6. มักถาม อะไร ใคร ที่ไหน ทำไม
7. ใช้คำสันธาน “และ”

อายุ 4 – 5 ปี

1. พูดเสียงสระ เสียงวรรณยุกต์และตัวสะกดได้ชัดเจนทุกเสียง พูดเสียงพยัญชนะ ฟ และ ช ได้ชัดเจนขึ้น พูดไม่คล่องเป็นบางครั้ง

2. พูดคำศัพท์ได้ประมาณ 1,500 – 2,000 คำ
3. ใช้คำกริยา คำวิเศษณ์ คำลงท้ายและคำอุทานได้
4. พูดประโยคที่มีความยาว 3 คำขึ้นไปและเป็นประโยคที่เป็นเหตุเป็นผล
5. เล่าเรื่องเกี่ยวกับตนเองและผู้อื่นได้ โดยผู้ใหญ่ต้องพูดแนะนำเล็กน้อย
6. ตอบคำถามง่ายๆ ได้ มักถาม เมื่อไร อย่างไร
7. ใช้คำสันธาน “แต่” “เพราะว่า”

อายุ 5 – 6 ปี

1. พูดเสียงสระ เสียงวรรณยุกต์และตัวสะกดได้ชัดเจนทุกเสียง พูดเสียงพยัญชนะ ส ได้ชัดเจนขึ้น เสียง ร อาจยังไม่ชัด

2. พูดคำศัพท์ได้ประมาณ 2,500 – 2,800 คำ
3. ใช้คำสรรพนาม คำกริยา คำบุพบทได้ถูกต้อง
4. พูดประโยคที่มีความยาว 5 – 6 คำขึ้นไป เป็นประโยคที่มีความซับซ้อนขึ้นและมักใช้ประโยคคำสั่ง
5. พูดคุยและแลกเปลี่ยนข้อมูลต่างๆ กับผู้อื่นได้อย่างสัมพันธ์กับเรื่องที่พูด

Clay (2001) ได้กล่าวถึงการพัฒนาทางการอ่านและเขียนซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงจากสิ่งที่ง่ายไปสู่กระบวนการที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ดังนี้

1. ระยะเวลา Early Reading and Writing เด็กจะเริ่มสนใจรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์ มีมโนทัศน์บางประการเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ สามารถบอกเรื่องราวเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ เริ่มรู้จักตัวอักษรบางตัว เขียนตัวอักษรได้บางตัว

2. ระยะเวลา Connecting up some aspects of written language เด็กจะสนใจรูปร่าง ขนาด ตำแหน่งและรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์ ยังไม่มั่นใจเกี่ยวกับทิศทางและลำดับของหน้ากระดาษ

มักพยายามอ่านหน้าทางซ้ายก่อนทางขวา พุดเพื่อบรรยายภาพ สามารถเขียนตัวอักษรได้หลายตัว เขียนคำและสามารถเขียนประโยคสั้นๆ ได้ 1 - 2 ประโยค ซ้ำและจับคู่คำในขณะทีอ่านหรือเขียน

3. ระยะเวลา Proficient beginners negotiating more transitions เด็กจะรู้ว่าจะเริ่มต้นอ่านที่ใดและเคลื่อนที่ไปทางใด รู้ว่าสื่อสิ่งพิมพ์จะส่งสารให้แก่ผู้อ่าน สนใจรายละเอียดของสื่อสิ่งพิมพ์ ตระหนักว่าภาษาพูดมีความสัมพันธ์กับสื่อสิ่งพิมพ์ สามารถควบคุมทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวได้ดี พยายามอ่านเรื่องง่ายๆ ให้ความสนใจกับพยัญชนะตัวแรกหรือตัวสุดท้าย

4. ระยะเวลา Proficient readers and writers use subsystems to support each other เด็กสามารถอ่านงานเขียน วิเคราะห์คำ ใช้ภาษาพูด ใช้ไวยากรณ์ สามารถใช้สิ่งกระตุ้นทางสายตา กวาดสายตาอ่านคร่าวๆ จากซ้ายไปขวา สามารถตรวจสอบความถูกต้องและสังเกตเห็นความแตกต่างได้มากขึ้น ใช้หลักการประสมเสียง

5. ระยะเวลา Fast processing with accuracy on more advanced texts เด็กสามารถอ่านคำใหม่และคำยากได้ สามารถแก้คำผิดได้ อ่านได้เร็วและถูกต้อง สามารถเชื่อมโยงระหว่างการมองเห็นกับการฟัง ซ้ายกับขวา หน้าสุดกับท้ายสุด ความหมายกับโครงสร้างของประโยค ภาพกับเรื่องราว สามารถรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เข้าด้วยกันได้ เช่น การมอง การรู้จักเสียง การเข้าใจความหมายและโครงสร้างของประโยค

6. ระยะเวลา Successful readers อายุประมาณ 8 ขวบ เด็กสามารถอ่านในใจ อ่านคำยากได้ถูกต้อง รู้ว่าจะเติมคำศัพท์ลงในบทเพลงได้อย่างไร เรียนรู้คำใหม่จากการอ่านและการเขียน สามารถแก้ปัญหาเมื่อเจอคำใหม่ที่ไม่คุ้นเคย สามารถตรวจคำตอบได้ด้วยตนเอง มีทักษะการประมวลผลที่ซับซ้อนมากขึ้น สามารถอ่านและเขียนได้เร็วขึ้น

Wood (1981) ได้กล่าวถึงขั้นพัฒนาการในการใช้ประโยคไว้ 6 ขั้น ดังนี้

1. The sentencelike word อายุ 18 เดือน - 2 ปี เด็กสื่อสารโดยใช้คำเดี่ยวแทนประโยค การใช้คำเดี่ยวแทนประโยคทำให้เกิดความกำกวมเช่น นิ่ง อาจแปลความหมายได้ว่าเด็กบอกให้นิ่ง เด็กขออนุญาตนั่ง หรือ บรรยายว่ามีคนนั่งก็ได้ การสื่อสารแบบนี้ต้องสังเกตร่วมกับการใช้เสียงภาษาท่าทางและบริบท

2. Modification อายุ 18 เดือน - 2 ปี เด็กสื่อสารโดยใช้คำมาขยายคำ โดยมีคำหนึ่งเป็นคำหลักแล้วนำอีกคำมาขยาย เช่น กินนม ดูหมา

3. Structure อายุ 2 - 3 ปี เด็กสื่อสารเป็นประโยคซึ่งจะมีภาคประธานและภาคแสดง เช่น หนูไม่กิน หนูไม่เล่น พ่อไปไหน

4. Operational change อายุ 2 ½ - 4 ปี เด็กสื่อสารโดยเปลี่ยนแปลงการใช้คำ เช่น ใช้คำเชื่อม ปฏิเสธ และมีการเรียงลำดับคำในประโยคได้ถูกต้องยิ่งขึ้น

5. Categorization อายุ 3 ½ - 7 ปี เด็กจะเข้าใจชนิดของคำต่างๆ เช่น คำนาม คำสรรพนาม คำวิเศษณ์และสามารถใช้คำได้เหมาะสมยิ่งขึ้น

6. Complex structure อายุ 5 - 10 ปี เด็กสื่อสารเข้าใจและสามารถใช้ประโยคที่ซับซ้อนได้

Seefeldt และ Barbour (1994) อธิบายการเรียนรู้ภาษาในระดับพื้นฐานของเด็กไว้ 5 ระดับดังนี้

1. ระบบเสียง เด็กทารกพยายามเรียนรู้ระบบเสียงในภาษา โดยการออกเสียงหลายลักษณะและเริ่มนำเสียงมาเชื่อมต่อกันเพื่อให้ความหมาย

2. ลักษณะคำพูด เด็กเริ่มเรียนรู้ว่าการผสมกันของเสียงทำให้เกิดความหมายขึ้น เริ่มเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆ เข้าใจกฎของคำเมื่อถึงวัยก่อนประถมศึกษา

3. การสร้างประโยค เด็กเรียนรู้การสร้างประโยคโดยนำคำมาสร้างเป็นประโยค เมื่ออายุ 2 - 3 ปีเด็กจะพูดประโยคความเดียวชนิดต่างๆ ได้ เช่น ประโยคคำสั่ง ประโยคปฏิเสธ ประโยคคำถาม เด็กจะใช้ประโยคที่มีคำเชื่อม เมื่ออายุ 5 - 7 ปี เด็กจะใช้คำนาม คำสรรพนามได้ เมื่ออายุประมาณ 7 ปี เด็กจะใช้ประโยคหลายความได้

4. ความหมาย เด็กจะเรียนรู้ว่าคำจะมีความหมายขึ้นอยู่กับบริบทของการใช้คำนั้น กระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ความหมายเป็นกระบวนการที่มีความซับซ้อนและสัมพันธ์กับขั้นตอนพัฒนาการทางสติปัญญาของ Piaget ที่จะพัฒนาการเรียนรู้ความหมายจากสัมผัสแล้วขยายความหมายตามลำดับอายุของเด็กไปสู่ความหมายที่เป็นมโนทัศน์มากขึ้น

5. การใช้ภาษา เด็กจะเรียนรู้การใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ สิ่งแวดล้อมทางสังคมที่เด็กอยู่

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าพัฒนาการทางภาษาและการเรียนรู้ภาษาของเด็กทั้งทางด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนนั้นเป็นพัฒนาการที่มีความสัมพันธ์กัน โดยเพิ่มระดับความซับซ้อนมากขึ้นจากการเปล่งเสียงไปสู่ระดับคำ ประโยค การเข้าใจความหมายและการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับบริบท การพัฒนาทางภาษานั้นจะเป็นไปตามวัย ประสบการณ์และการฝึกฝนของแต่ละบุคคลด้วยเนื่องจากพัฒนาการทางภาษามีความสัมพันธ์กันต่อกัน ผู้วิจัยจึงศึกษาตัวแปรซึ่งเป็นความสามารถทางภาษาทั้งทางด้านกรฟัง การพูด การอ่านและการเขียน เพื่อให้เห็นภาพรวมของพัฒนาการทางภาษาของเด็ก

1.3 ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษา

นักจิตวิทยาได้พยายามศึกษาและอธิบายเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาไว้ดังนี้

1. ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

Skinner (1957) กล่าวถึงทฤษฎีนี้ว่า การเรียนรู้ภาษาเป็นรูปแบบหนึ่งของพฤติกรรมที่เรียนรู้ด้วยวิธีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำที่เน้นถึงความสัมพันธ์ของการเสริมแรง เมื่อมีการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า การตอบสนองและการเสริมแรง จะทำให้พฤติกรรมทางภาษาของเด็กมีแนวโน้มสูงขึ้น เช่น ถ้าเด็กแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อคำพูดของแม่แล้วแม่กอดหรือยิ้มเพื่อเสริมแรง เด็กก็จะมีแนวโน้มว่าเด็กจะแสดงพฤติกรรมนั้นอีกในครั้งต่อไป ในทางตรงกันข้ามถ้าเด็กแสดงพฤติกรรมแล้วไม่ได้รับการเสริมแรง เด็กก็จะค่อยๆ ลดการแสดงพฤติกรรมลงและอาจหายไปที่สุดในที่สุด

2. ทฤษฎีสัญชาตญาณ

Chomsky (1968) กล่าวถึงทฤษฎีนี้ว่า มนุษย์เรามีสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิดในทางการเรียนรู้ภาษาและเมื่อถึงวุฒิภาวะมนุษย์ทุกคนจะมีความสามารถในการเรียนรู้ภาษาได้เท่าเทียมกันเพราะภายในสมองของมนุษย์จะมีเครื่องมือการเรียนรู้ภาษา (Language Acquisition Devices หรือ LAD) เป็นระบบอวัยวะที่ใช้ในการเปล่งเสียงและการได้ยินเสียง เมื่อเด็กได้รับประโยคหรือกลุ่มคำต่างๆ เข้ามา เด็กจะสร้างระบบไวยากรณ์ขึ้นโดยใช้เครื่องมือนี้ เด็กจะเรียนรู้ภาษาโดยใช้ความสามารถของตนเองมาเปลี่ยนแปลงประโยคที่ได้ยินและใช้ความสามารถของตนสร้างหลักไวยากรณ์โดยอัตโนมัติ

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม

Bandura (1963) กล่าวถึงทฤษฎีนี้ว่า เด็กเรียนรู้พฤติกรรมทางสังคม ด้วยการสังเกตบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัว แล้วเลียนแบบโดยอาจได้รับหรือไม่ได้รับการเสริมแรงก็ได้ เด็กเล็กจะเรียนรู้การพูดจากคำที่ได้ยินแล้วเมื่อเด็กเกิดความพึงพอใจก็จะเลียนเสียงพูดคำเหล่านั้น ดังนั้นผู้ใหญ่จึงควรเป็นตัวอย่างที่ดีเพื่อให้เด็กสามารถเลียนแบบได้ถูกต้อง

4. ทฤษฎีสังคมวัฒนธรรม

Vygotsky (1975) กล่าวถึงทฤษฎีนี้ว่า สังคมและวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งที่จะส่งเสริมความฉลาดและกระบวนการเรียนรู้ในพัฒนาการของเด็ก โดยเชื่อว่า การเรียนรู้เกิดจากปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ เช่น พ่อ แม่ ครูหรือเพื่อนในขณะที่เด็กอยู่ในบริบทสังคม วัฒนธรรมในกระบวนการเรียนรู้ นอกจากนี้ Vygotsky ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ

(Zone of Proximal Development หรือ ZPD) ซึ่งจะเป็นส่วนที่เด็กสามารถทำงานได้เองตามลำพัง กับ ส่วนที่เด็กจะทำได้ถ้าได้รับการช่วยเหลือ ส่วนนี้สำคัญมากเพราะเป็นระยะที่ต้องการกา รัชนีณะเพียง เล็กน้อยเท่านั้นก็จะสามารถเรียนรู้ได้ แต่หากเด็กไม่ได้รับการช่วยเหลือเลย เด็กจะไม่สามารถทำเอง ได้ บทบาทสำคัญของครูคือ การช่วยเด็กเพื่อให้เด็กสามารถทำได้มากกว่าการทำด้วยตนเองเพียง ลำพัง

5. ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา

Piaget (1970) กล่าวถึงทฤษฎีนี้ว่า ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้โดยการลงมือกระทำ เขาเชื่อว่าถ้าเด็กถูกกระตุ้นด้วยสิ่งก่อกำเนิดความขัดแย้งทางปัญญาหรือเสียสมดุลทางปัญญา (Disequilibrium) เขาจะพยายามปรับโครงสร้างทางปัญญานั้นให้เข้าสู่ภาวะสมดุล (Equilibrium) โดย วิธีการดูดซึม (Assimilation) โดยรับข้อมูลใหม่จากสิ่งแวดล้อมเข้าไปไว้ในโครงสร้างทางปัญญาและ การปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญา (Accommodation) โดยเชื่อมโยงโครงสร้างทางปัญญาเดิมหรือ ความรู้เดิมที่มีมาก่อนกับข้อมูลข่าวสารใหม่ จนกระทั่งผู้เรียนสามารถปรับโครงสร้างทางปัญญาเข้าสู่ สภาวะสมดุลหรือสามารถที่จะสร้างความรู้ใหม่ขึ้นมาได้หรือเกิดการเรียนรู้ขึ้นเอง

1.4 การส่งเสริมภาษาสำหรับเด็ก

ภาษามีความสำคัญกับคนทุกคน ในเด็กภาษาทำให้เด็กสามารถติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น สร้างความสัมพันธ์ทางสังคม แสดงความคิดและจินตนาการ ดังนั้นการส่งเสริมภาษาให้กับเด็กจึงเป็น สิ่งสำคัญมาก

เด็กปฐมวัยเป็นระยะที่มีการพัฒนาการทางภาษาเร็วมาก สามารถพูดเป็นประโยคที่ชัดเจน รู้จักคำมากขึ้น สามารถเลือกคำได้เหมาะสม รู้จักฟัง เข้าใจความหมายและทำตามคำสั่งได้ สนใจ การฝึกอ่าน ชอบเล่าเรื่อง สนใจคำใหม่ๆ ศัพท์ต่างๆ ชักถามความหมายของคำอยู่เสมอแนวทาง ส่งเสริมภาษาสำหรับเด็ก คือ เปิดโอกาสให้เด็กทุกคนในการพูด สนทนา ได้ตอบ ฝึกการฟัง ฝึกการอ่าน ฝึกกล่อมเนื้อมือให้สัมพันธ์กับตา ตลอดจนให้เด็กช่วยกันลำดับเรื่องราวหลังจากที่เล่าให้ฟังเป็นการฝึก ความจำ ความเข้าใจคำศัพท์ ความหมายของคำและเรื่องราวได้ (สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ, 2545) ซึ่งทิสนา แคมมณี และคณะ (2536) กล่าวว่า พัฒนาการทางภาษา ของมนุษย์เริ่มจากภาษาพูดไปสู่ภาษาเขียน ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาในเด็กปฐมวัยจึงเน้นภาษาพูด และ การใช้ภาษาได้เหมาะสมกับกาลเทศะ ซึ่งมีส่วนสำคัญยิ่งต่อการเรียนรู้ของเด็กต่อไป ทั้งนี้พัฒนาการ ทางภาษาประกอบด้วยการเรียนรู้ความหมายของคำใหม่ๆ ความเข้าใจประโยคต่างๆที่ซับซ้อน

ความสามารถในการสร้างประโยคที่ซับซ้อน การขยายความสิ่งที่พูดเพื่อสื่อสารให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจ และเหมาะสมกับสถานการณ์ที่กำลังพูดเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

ฉันทนา ภาคบงกช (2538) ได้กล่าวถึงหลักการส่งเสริมให้เด็กมีความก้าวหน้าทางภาษาอย่างรวดเร็ว ดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อมทางภาษา ชั้นเรียนและโรงเรียนควรตกแต่งด้วยคำหรือข้อความซึ่งเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน
2. การเล่นของเด็กเปรียบได้กับการทำงานในโลกของผู้ใหญ่ การพัฒนาภาษาส่วนมากเกิดจากประสบการณ์จริงจึงควรจัดกิจกรรมต่างๆ ให้เด็กได้เล่น
3. การอ่านเป็นสื่อของการเรียนรู้ ควรจูงใจความสนใจให้เด็กรักการอ่าน เช่น อ่านนิทานให้ฟัง
4. การเขียนมีความสัมพันธ์กับการอ่าน ควรจัดกิจกรรมการเขียนให้สัมพันธ์กับสิ่งที่เด็กอ่าน
5. การใช้สิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เช่น การสื่อข้อความถึงกัน ข้อความถึงเด็ก และข้อความถึงผู้ปกครอง

Goodman (1986) กล่าวถึงหลักในการสอนภาษาไว้ดังนี้

1. ภาษาที่ใช้สอนต้องมีความหมายที่สมบูรณ์ มีใจความครบถ้วน และเน้นความสัมพันธ์ของการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน
2. เนื้อหาในการเรียนภาษาสำหรับเด็กคือ ประสบการณ์จริงที่เด็กได้ฝึกกระบวนการคิดในการใช้ภาษาอย่างมีจุดมุ่งหมายในสถานการณ์ที่หลากหลาย
3. การเรียนภาษาสามารถเรียนได้จากการใช้ภาษาในการเรียนทุกวิชา
4. การสอนภาษาควรให้ความสำคัญกับกิจกรรมภาษาที่เด็กริเริ่มขึ้นเอง
5. การสอนภาษา ต้องอยู่บนพื้นฐานของการทำกิจกรรมภาษาร่วมกันระหว่างครูกับเด็ก โดยครูมองข้อผิดพลาดของเด็กว่า เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และสนับสนุนให้เด็กกล้าพูด กล้าทำ เพื่อให้เรียนรู้เพิ่มมากขึ้น

Allen และ Piersma (1995) ได้ให้หลักในการจัดการเรียนการสอนภาษา ดังนี้

1. การเรียนรู้ภาษาเป็นกระบวนการเรียนลักษณะองค์รวม การเรียนการสอนควรเน้นความหมายและการสื่อสาร เด็กจึงควรได้ฝึกและได้ขยายความรู้ในสถานการณ์ที่รวมทักษะทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษาและการเรียนรู้ภาษาของเด็กปฐมวัย ทำให้ทราบว่าภาษามีความสำคัญต่อเด็กวัยนี้มาก เด็กสามารถเรียนรู้ภาษาได้อย่างรวดเร็ว ทำให้มีผลต่อการสื่อสารกับบุคคลอื่น สร้างความสัมพันธ์ทางสังคม แสดงความคิด จินตนาการ และการเรียนรู้วิชาการได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะพัฒนาภาษาให้แก่เด็กโดยให้ความสำคัญกับทุกๆ ทักษะทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

2. แนวคิดเกี่ยวกับการสอนแนวสมดุลภาษา

การสอนแนวสมดุลภาษา (Balanced Literacy) เป็นแนวการสอนภาษาที่นำข้อดีของการสอนแบบประสมคำ (Phonics) มาผสมผสานเข้ากับการสอนภาษาธรรมชาติ (Whole Language) จาก การเคลื่อนไหวของกลุ่มต่างๆ ได้แก่ ครู ผู้บริหาร นักการศึกษา และนักวิจัย เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะทางภาษา ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ความหมายของการสอนแนวสมดุลภาษา

Rigby (1989) ได้ให้ความหมายของการสอนแนวสมดุลภาษาว่า เป็นการสอนที่รวบรวมประสบการณ์อ่านและเขียนในขอบเขตกว้าง ซึ่งรวมการอ่านให้เด็กทั้งการอ่านกับเด็กและการอ่านโดยเด็ก ทักษะทางภาษาได้รับการพัฒนา ฝึกฝนและให้การเสริมแรงในบริบทจริง

Rasinski และ Padek (2001) ได้ให้ความหมายของการสอนแนวสมดุลภาษาว่า เป็นกิจกรรมที่รวมข้อดีของการสอนภาษาธรรมชาติและการสอนสะกดคำ

Pressley (2005) ได้ให้ความหมายของการสอนแนวสมดุลภาษาว่า เป็นการสอนทักษะที่เป็นระบบ สมบูรณ์ โดยสอนอ่านและเขียนในสภาพจริง

สรุปได้ว่า การสอนแนวสมดุลภาษามีความหมายถึงการรวมของทักษะการสอนสะกดคำเข้ากับการสอนภาษาธรรมชาติ โดยสอนทักษะอ่านและเขียนในบริบทจริง

2.2 ความเป็นมาของการสอนแนวสมดุลภาษา

การสอนภาษาแต่ดั้งเดิมนั้นเป็นการสอนอ่านแบบสะกดตัวประสมคำ เป็นการอาศัยหลักการคิดตัวอักษรที่กำหนดให้สัญลักษณ์ต่างๆ ทำหน้าที่แทนเสียงให้เกิดการผสมผสานเป็นคำพูด มักจะเริ่มออกเสียงพยัญชนะ สระและตัวสะกด ออกเสียงเป็นคำพูด ทีละคำไปโดยลำดับ การสอนแบบนี้ผู้เรียนจะต้องจำพยัญชนะทั้งหมดให้ได้เสียก่อน แล้วจึงนำสระมาผสมให้อ่าน เมื่ออ่านแบบ

สะกดตัวผสมคำได้แล้วจึงอ่านเป็นคำเป็นประโยคซ้ำอีกครั้ง การสอนด้วยวิธีดังกล่าวนิยมนำมาสอนกันตั้งแต่สมัยโบราณ หลายแห่งเลิกไปเพราะไม่ทันสมัยเพราะไม่สอดคล้องกับพัฒนาการในการเรียนรู้ เช่น คำที่นำมาใช้ในการอ่านมักไม่มีความหมายไม่ชวนให้เด็กสนใจที่จะอ่าน ไม่ตรงจุดประสงค์ในการอ่านที่มุ่งให้ใช้สื่อความหมายให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน ขัดต่อการพัฒนาหลักการอ่านที่มุ่งให้กวาดสายตาในการอ่านให้ได้ก่อนซึ่งเด็กควรเรียนจากส่วนรวมไปสู่ส่วนย่อย อีกทั้งไม่เสริมกำลังใจและชวนให้เด็กอยากเรียน (บันลือ พุกกะวัน, 2538)

ในปี 1970 นักการศึกษาและนักภาษาศาสตร์ที่ได้รับอิทธิพลจาก Dewey Piaget Vygotsky ได้เสนอแนวคิดในการสอนภาษาขึ้นใหม่ โดยมีกลุ่มทฤษฎีหลัก 3 กลุ่ม คือ ทฤษฎีที่ว่าด้วยระบบของภาษา ทฤษฎีที่ว่าด้วยภาษา ความคิดและสัญลักษณ์สื่อสาร และทฤษฎีที่ว่าด้วยการอ่านเขียนในระบบภาษาทำให้เกิดหลักการการสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติดังนี้ (บุษบง ต้นติวงศ์, 2536)

1. เด็กเรียนรู้การอ่านได้ดีที่สุดเมื่อพบว่ามีการอ่านมีประโยชน์และมีความหมายต่อตัวเด็ก
2. การสอนภาษาในเด็กปฐมวัยจะต้องสร้างสิ่งแวดล้อมให้เด็กคุ้นเคยกับตัวหนังสือ ชิมซับเรื่องราวในหนังสือโดยครูอ่านหนังสือให้ฟังทุกวันและสนทนาพูดคุยกับเด็กให้เด็กเล่าเรื่องจากการพูด การเขียน หรือการวาด
3. การสอนภาษาจะต้องยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ครูจะต้องศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล สอนตามระดับความสามารถที่ต่างกัน เด็กเป็นผู้ให้ข้อมูลแก่ครูในการเตรียมและวางแผนในการสอน
4. การสอนภาษาส่งเสริมให้เด็กสนใจและรักที่จะเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง ให้เด็กได้มีโอกาสเลือกเรื่องหรือหนังสือที่สนใจ ควรให้ความสำคัญกับกิจกรรมภาษาที่ได้ริเริ่มขึ้นเอง
5. เด็กสามารถอ่านและเขียนอย่างมีความหมายโดยการใช้ประสบการณ์เดิมที่เกี่ยวข้องก่อนที่จะแนะนำแนวคิดใหม่ๆ
6. การสอนภาษาจะต้องให้เด็กเห็นประโยชน์ของการใช้ภาษาในความมุ่งหมายที่ต่างๆ กัน เช่น จดหมาย หนังสือพิมพ์ ป้ายประกาศ ฉลากยา ฯลฯ และเห็นแบบอย่างการอ่านเขียนของผู้ใหญ่
7. การสอนภาษาจะต้องเป็นประสบการณ์ที่ทำให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครู การปฏิสัมพันธ์นี้จะนำไปในทางสนับสนุนให้กำลังใจและช่วยเหลือส่งเสริมซึ่งกันและกัน
8. การสอนภาษาควรให้เด็กมีความมั่นใจกล้าเสี่ยงที่จะพูด อ่าน และเขียนโดยที่ไม่กลัวผิด ครูควรมองข้อผิดพลาดของเด็กว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และสนับสนุนให้เด็ก กล้าพูด กล้าทำเพื่อจะได้เรียนรู้เพิ่มขึ้น

9. ภาษาที่ใช้สอนต้องมีความหมายที่สมบูรณ์ มีใจความครบถ้วนและเน้นความสัมพันธ์ของการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน

10. เนื้อหาในการเรียนภาษาสำหรับเด็ก คือ ประสบการณ์จริงที่เด็กได้ฝึกกระบวนการคิดในการใช้ภาษาอย่างมีจุดมุ่งหมายในสถานการณ์ที่หลากหลาย เด็กสามารถใช้รูปแบบภาษาเขียนที่สมบูรณ์ เมื่อเด็กได้โอกาสใช้ภาษาในสถานการณ์ที่หลากหลายและต้องได้ฟังการอ่านโคลงกลอน คำคล้องจอง นิทาน ฯลฯ

11. กิจกรรมภาษาควรเริ่มจากภาษาพูดเพื่อให้เด็กเข้าใจความหมายก่อนที่จะใช้ภาษาเขียน

12. การเรียนภาษาสามารถเรียนได้จากการใช้ภาษาในการเรียนทุกวิชา

การสอนภาษาแบบธรรมชาติสอดคล้องกับความต้องการในการเรียนรู้จึงช่วยให้เด็กสนุกและมีเจตคติที่ดีกับการเรียนรู้ภาษา ช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนาทักษะทางภาษาอย่างครอบคลุมและเป็นไปตามศักยภาพ ช่วยให้ครูและผู้ปกครองเกิดความมุ่งมั่นความเข้าใจในการพัฒนาทางภาษาด้านการอ่านเขียนของเด็กเพิ่มขึ้นและยังช่วยสนองต่อความต้องการของผู้ปกครองที่ต้องการให้เด็กได้รับการพัฒนาทางภาษาในช่วงปฐมวัย (วรวรรณ เหมชะญาติ, 2552)

อย่างไรก็ตามการสอนภาษาแบบธรรมชาตินั้นประสบปัญหาเนื่องจากพบว่าเด็กมีวงคำศัพท์ที่จำกัดกว่าการสอนแบบสะกดคำเพราะใช้วิธีการจำทั้งคำจึงประสบปัญหาเมื่อเจอคำใหม่หรือคำที่ไม่คุ้นเคยจากการสำรวจของ IEA International Reading Survey ในปี 1990 พบว่าเด็กเกรด 4 (อายุ 9 ปี) ที่ได้รับการสอนภาษาแบบธรรมชาตินั้นมีสัมฤทธิ์ผลในการอ่านเขียนต่ำกว่ามาตรฐานของระดับชั้นเป็นจำนวนมากโดยสหราชอาณาจักรและสหรัฐอเมริกามีจำนวนถึงร้อยละ 40 ออสเตรเลียมีจำนวนร้อยละ 30 และนิวซีแลนด์มีจำนวนร้อยละ 20 (Adams และ Ryan, 2002) จากผลดังกล่าวทำให้สถานศึกษาบางแห่งที่ประสบปัญหาได้กลับไปใช้วิธีสอนแบบเดิมนักการศึกษาในประเทศต่างๆ รวมทั้งนิวซีแลนด์ได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงนำการสอนประสมคำซึ่งเป็นการสอนทักษะกลวิธีในการอ่านให้กับเด็กมาสอนในช่วงการสอนอ่านร่วมกัน และในปี 1996 เริ่มมีการใช้คำว่าสมดุภาษาแทนการสอนภาษาแบบธรรมชาติเพราะการสอนภาษาควรจะได้ฝึกทักษะทางภาษาทุกด้าน คือ พูด ฟัง อ่าน เขียน นอกจากนี้ยังจะต้องมีความสมดุลระหว่างการสอนภาษาแบบธรรมชาติกับการสอนประสมคำ และความสมดุลของบทบาทความรับผิดชอบของครูกับบทบาทความรับผิดชอบของเด็ก (Pressley, 1994; Stein, 2002; อารี สันหนวี, 2550) ทั้งนี้ความหมายของสมดุภาษานั้นไม่ได้หมายความว่าสอนการใช้ภาษาแต่ละด้านเท่าๆ กัน หากแต่หมายถึงจะต้องมีหลายด้านให้ครบถ้วนและเหมาะสม (อารี สันหนวี, 2550)

นักการศึกษาและหน่วยงานที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการสอนแนวสมดุภาษา มีดังนี้

Holdaway (1979) นักการศึกษาชาวนิวซีแลนด์ได้แต่งหนังสือเล่มเล็ก ใช้หนังสือเล่มใหญ่ในการอ่านร่วมกันและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษา เช่น การอ่านโดยชี้แนะ ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการสอนแบบสมดุภาษา

Clay (1979) นักจิตวิทยาและนักการศึกษาชาวนิวซีแลนด์ผู้พัฒนาการสอน Reading Recovery ซึ่งเป็นโปรแกรมให้ความช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาในการอ่าน โดยให้เด็กที่มีปัญหาออกจากห้องเรียนวันละ 30 นาทีมาอ่านหนังสือเล่มเล็กกับครู หนังสือดังกล่าวมีการแบ่งระดับความยากง่ายเป็น 3 ระดับ หลังจากอ่านจบครูจะให้เด็กเขียนเล็กน้อย การสอนดังกล่าวได้รับความนิยมทั้งในนิวซีแลนด์ และได้ขยายไปยังออสเตรเลีย สหราชอาณาจักร ไอร์แลนด์ เดนมาร์ก แคนาดา นอกจากนี้ยังได้รับความนิยมและแพร่หลายไปทั่วสหรัฐอเมริกา

Mooney (1996) นักการศึกษาชาวนิวซีแลนด์ได้เขียนหนังสือ Reading to, with, by Children ซึ่งรวบรวมลักษณะการสอนภาษาให้แก่เด็ก รวมถึงเหตุผลและระบุรายละเอียดของการสอนอ่านโดยชี้แนะ

Pinnell อาจารย์จากมหาวิทยาลัย Ohio (เป็น 1 ใน 3 คนแรกในประเทศสหรัฐอเมริกาที่ได้รับการอบรมการสอน Reading Recovery จาก Clay) และ Fountas อาจารย์จากมหาวิทยาลัย Lesley ได้ร่วมกันแต่งหนังสือเด็กที่มีคุณภาพและเขียนหนังสือเกี่ยวกับการอ่านโดยชี้แนะซึ่งถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของการสอนแบบสมดุภาษา

Rigby และ Wright Group เป็นสำนักพิมพ์ที่ผลิตชุดวรรณกรรมซึ่งประกอบด้วยหนังสือเล่มใหญ่ ชุดหนังสือเล่มเล็ก หนังสือที่แบ่งระดับตามพัฒนาการทางการอ่าน และสัมพันธ์กับวิชาเรียน เทปเพื่อใช้ในมุมการฟัง และคู่มือครู

นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการของนิวซีแลนด์ ยังได้ให้การสนับสนุนและให้โอกาสในการศึกษาวิจัย สนับสนุนให้ครูใช้ชุดหนังสือเริ่มเรียน Ready to read และสนับสนุนให้ครูสอนองค์ประกอบของการสอนแนวสมดุภาษา ตลอดจนจัดหาสื่อสำหรับการพัฒนาครู

แม้ว่าการสอนแนวการสอนสมดุภาษาจะมีรากมาจากการสอนภาษาธรรมชาติ แต่ก็ได้ผสมผสานการสอนสะกดคำเข้าร่วมด้วย ผู้วิจัยจึงได้ทำตารางเปรียบเทียบแนวการสอนประสมคำแนวการสอนภาษาธรรมชาติ และแนวการสอนสมดุภาษาเพื่อให้เห็นภาพความแตกต่างที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปแนวการสอนประสมคำแนวการสอนภาษาธรรมชาติ และแนวการสอนสมมูลภาษา

แนวการสอนประสมคำ	แนวการสอนภาษาธรรมชาติ	แนวการสอนสมมูลภาษา
<p>ที่มา</p> <p>เป็นวิธีสอนที่มีมานาน</p>	<p>เริ่มใช้ในปี 1970 โดยพัฒนาจากแนวคิดทฤษฎีของนักการศึกษาและนักภาษาศาสตร์ เช่น Dewey Piaget Vygotsky โดยมีกลุ่มทฤษฎีหลัก 3 กลุ่ม คือ ทฤษฎีที่ว่าด้วยระบบของภาษา ทฤษฎีที่ว่าด้วยภาษา ความคิดและสัญลักษณ์สื่อสารและทฤษฎีที่ว่าด้วยการอ่านเขียนในระบบภาษา</p>	<p>เริ่มใช้ในปี 1996 โดยพัฒนาจากการแนวการสอนภาษาธรรมชาติ</p>
<p>วัตถุประสงค์</p> <p>1. มุ่งเน้นผลผลิตของการรู้หนังสือ คือ การอ่านออกเขียนได้ถูกต้อง</p> <p>2. เพื่อให้เด็กเรียนรู้ทักษะตามการจำแนกทักษะ และเน้นความถูกต้องในการอ่านเขียน</p>	<p>1. มุ่งเน้นเจตคติ คือ มีประสบการณ์ที่ดีและคุ้นเคยกับหนังสือ</p> <p>2. เพื่อให้เด็กเรียนรู้ภาษาแบบองค์รวม เน้นการใช้ภาษาอย่างมีความหมายและมีจุดมุ่งหมาย</p>	<p>1. มุ่งเน้นทั้งผลผลิตของการรู้หนังสือ คือ การอ่านและมุ่งเน้นเจตคติ คือ มีประสบการณ์ที่ดีและคุ้นเคยกับหนังสือ</p> <p>2. เพื่อให้เด็กอ่านออกเขียนได้ ร่วมกับการมีประสบการณ์ที่ดีและคุ้นเคยกับหนังสือ</p> <p>3. เพื่อให้เด็กใช้ภาษาอย่างมีความหมาย เรียนรู้อย่างมีจุดมุ่งหมาย</p>

ตารางที่ 1 (ต่อ) สรุปลักษณะการสอนประสมคำ แนวการสอนภาษาธรรมชาติ และแนวการสอนสมมูลภาษา

แนวการสอนประสมคำ	แนวการสอนภาษาธรรมชาติ	แนวการสอนสมมูลภาษา
มิติการสอน		
สอนโดยการจำแนกส่วนย่อยโครงสร้างทางภาษา (part) ไปสู่ส่วนที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น	สอนโดยจัดประสบการณ์ให้เรียนรู้ภาษาจาก ภาพรวม (whole) ก่อนลงรายละเอียดสู่ส่วนย่อย (part)	สอนโดยจัดประสบการณ์ให้เรียนรู้ภาษาจาก ภาพรวม (whole) แล้วฝึกฝนส่วนย่อย (part) เพื่อให้เด็กสามารถนำความรู้ใหม่ไปใช้ในการอ่าน เรื่องและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (whole)
แนวทางในการสอน		
1. วิธีสอน		
1.1 สอนโดยเน้นการท่องจำตามหลักไวยากรณ์ โดยเริ่มจากเสียงไปสู่คำ ประโยค และเรื่องราว	1.1 สอนโดยเน้นประสบการณ์ทางภาษาจาก หนังสือ สื่อทางภาษาจากบริบทรอบตัว เน้นการใช้ ภาษาอย่างมีความหมายในชีวิตจริง	1.1 สอนโดยเน้นประสบการณ์ทางภาษาจาก หนังสือ สื่อทางภาษาจากบริบทรอบตัว เน้นการใช้ ภาษาอย่างมีความหมายในชีวิตจริง และสอนทักษะ ทางภาษา
1.2 สอนโดยพัฒนาทักษะแต่ละทักษะแยกออกจากกัน	1.2 สอนโดยพัฒนาทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน ร่วมกัน	1.2 สอนโดยพัฒนาทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน ร่วมกัน
1.3. สอนโดยพัฒนาทักษะทางภาษา	1.3 สอนโดยเน้นระบบสัญลักษณ์	1.3 สอนโดยการผสมผสานทักษะทางภาษาและ ระบบสัญลักษณ์
1.3.1 ทักษะการเขียน เช่น การคัดลอกตัวเลข ตัวอักษร (ไม่เน้นความหมายในชีวิตประจำวัน)	1.3.1 จัดประสบการณ์เรียนรู้เป็นภาพ (sight word)	1.3.1 สอนทักษะการอ่านโดยท่องจำสิ่งที่มีความหมายในชีวิตประจำวัน
1.3.2 ทักษะการอ่าน เช่น การท่องจำตัวเลข ตัวอักษร การแจกลูก ประสมคำ (ไม่เน้น ความหมายในชีวิตประจำวัน)	1.3.2 เรียนรู้สิ่งที่มีความหมายในชีวิตประจำวัน	1.3.2 สอนทักษะการเขียนโดยการคัดลอกสิ่งที่มีความหมายในชีวิตประจำวัน

ตารางที่ 1 (ต่อ) รูปแนวการสอนประสมคำ แนวการสอนภาษาธรรมชาติ และแนวการสอนสมดุภาษา

แนวการสอนประสมคำ	แนวการสอนภาษาธรรมชาติ	แนวการสอนสมดุภาษา
1.4 สอนทักษะเบื้องต้นจนชำนาญแล้วจึงพัฒนาทักษะอื่นต่อไป	1.4 สอนโดยจัดประสบการณ์ให้เรียนรู้ระบบใหญ่ก่อนแล้วพัฒนาสู่ระบบย่อย	1.4 สอนโดยให้เรียนรู้ทั้งระบบพร้อมกับพัฒนาทักษะทางภาษา
1.5 สอนเนื้อหาเหมือนกันทั้งชั้น	1.5 สอนเนื้อหาเด็กต่างกันตามระดับความสามารถของเด็ก	1.5 สอนเนื้อหาเด็กต่างกันตามระดับความสามารถของเด็ก
1.6 สอนโดยใช้แบบเรียนหรือหนังสือตามหลักไวยากรณ์	1.6 สอนโดยเปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกและตัดสินใจเกี่ยวกับหนังสือตามความสนใจของตน	1.6 สอนโดยเปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกและตัดสินใจเกี่ยวกับหนังสือตามความสนใจของตน
2. กระบวนการสอน		
2.1 ครูใช้วิธีสอนโดยบอกให้เด็กปฏิบัติตาม ครูจัดกิจกรรมทั้งชั้น	2.1 ครูใช้วิธีสอนที่หลากหลาย โดยจัดกิจกรรมทั้งชั้น กลุ่มย่อย และรายบุคคล เช่น การอ่านร่วมกัน อ่านแบบชี้แนะ อ่านเองตามลำพัง ฯลฯ	2.1 ครูใช้วิธีสอนที่หลากหลาย โดยจัดกิจกรรมทั้งชั้น กลุ่มย่อย และรายบุคคล เช่นเดียวกับการสอนภาษาธรรมชาติแต่สอนฝึกสะกดคำด้วย
2.2 ครูให้เด็กทำกิจกรรมโดยการท่องจำ ทำแบบฝึกหัด การคัดลายมือ แจกลูกสะกดคำ ซึ่งใช้กระดาษและดินสอเป็นส่วนใหญ่	2.2 ครูเชื่อมโยงเนื้อหาเกี่ยวกับประสบการณ์ เด็กได้ลงมือกระทำและมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อทางภาษา	2.2 ครูเชื่อมโยงเนื้อหาเกี่ยวกับประสบการณ์ เด็กได้ลงมือกระทำและมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อทางภาษา
2.3 ครูให้เด็กฝึกฝนทักษะโดยการทำการบ้านจากหนังสือแบบฝึกหัด	2.3 ครูให้เด็กฝึกฝนโดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน โดยใช้วัสดุที่หลากหลาย	2.3 ครูให้เด็กฝึกฝนโดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน โดยใช้วัสดุที่หลากหลาย
	2.4 ครูให้เด็กทำการบ้านตามความสามารถของแต่ละบุคคล	2.4 ครูให้เด็กทำการบ้านตามความสามารถของแต่ละบุคคล

ตารางที่ 1 (ต่อ) สรุปลักษณะการสอนประสมคำ แนวการสอนภาษาธรรมชาติ และแนวการสอนสมดุภาษา

แนวการสอนประสมคำ	แนวการสอนภาษาธรรมชาติ	แนวการสอนสมดุภาษา
<p>3. สื่อวัสดุอุปกรณ์</p> <p>3.1 สื่อตามท้องตลาด เช่น แบบเรียน แบบฝึกหัดแบบฝึกอ่าน สมุดที่สอดคล้องกับหลักไวยากรณ์</p> <p>3.2 วัสดุอุปกรณ์ ส่วนใหญ่เป็นภาพ โปสเตอร์</p>	<p>3.1 สื่อมีความหลากหลายและยืดหยุ่น</p> <p>3.2 สื่อทางภาษาในชีวิตประจำวัน เช่น นิตยสาร แผ่นโฆษณาจำลองขนม ฉลากยา ฯลฯ</p>	<p>3.1 สื่อมีความหลากหลายและยืดหยุ่น</p> <p>3.2 สื่อทางภาษาในชีวิตประจำวัน เช่น นิตยสาร แผ่นโฆษณาจำลองขนม ฉลากยา ฯลฯ</p>
<p>4. การประเมินผล</p> <p>4.1 ประเมินผลโดยจัดประเมินผลตอนปลายภาค</p> <p>4.2 เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบทดสอบทางภาษา</p>	<p>4.1 ประเมินผลในสภาพจริง</p> <p>4.2 เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสังเกต แบบบันทึก แฟ้มเก็บผลงาน</p>	<p>4.1 ประเมินผลในสภาพจริง</p> <p>4.2 เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสังเกต แบบบันทึก แฟ้มเก็บผลงาน</p>
<p><u>บทบาทของครู</u></p> <p>1. ครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ ชี้แนะ</p> <p>2. ครูเป็นผู้ตัดสิน</p> <p>3. ครูมีบทบาทในการจัดการเรียนรู้</p>	<p>1. ครูเป็นแบบอย่างทางภาษา</p> <p>2. ครูและเด็กมีบทบาทร่วมกันในการเรียนรู้</p> <p>3. ครูให้เด็กกระทำด้วยตนเองอย่างอิสระตามความสนใจ</p>	<p>1. ครูเป็นแบบอย่างทางภาษา</p> <p>2. ครูและเด็กมีบทบาทร่วมกันในการเรียนรู้</p> <p>3. ครูให้เด็กกระทำด้วยตนเองอย่างอิสระตามความสนใจ</p>
<p><u>บทบาทของเด็ก</u></p> <p>1. เด็กเป็นผู้รับความรู้</p> <p>2. เด็กกระทำตามคำสั่ง/การมอบหมาย</p>	<p>1. เด็กเป็นผู้สังเกตพฤติกรรมทางภาษาจากครู</p> <p>2. เด็กร่วมเรียนรู้กับครูและเพื่อน</p> <p>3. เด็กลงมือกระทำด้วยตนเองตามความสนใจ</p>	<p>1. เด็กเป็นผู้สังเกตพฤติกรรมทางภาษาจากครู</p> <p>2. เด็กร่วมเรียนรู้กับครูและเพื่อน</p> <p>3. เด็กลงมือกระทำด้วยตนเองอย่างอิสระตามความสนใจ</p>

ตารางที่ 1 (ต่อ) สรุปแนวการสอนประสมคำ แนวการสอนภาษาธรรมชาติ และแนวการสอนสมดุลงานภาษา

แนวการสอนประสมคำ	แนวการสอนภาษาธรรมชาติ	แนวการสอนสมดุลงานภาษา
ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล		
<ol style="list-style-type: none"> 1. เด็กสามารถอ่านออกเขียนได้ ทั้งคำศัพท์ที่คุ้นเคยและไม่คุ้นเคย 2. เด็กเขียนหนังสือสวยงาม เป็นระเบียบ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เด็กสามารถอ่านออกเขียนได้ ทั้งนี้โดยเฉพาะคำศัพท์ที่คุ้นเคย 2. เด็กชอบอ่านหนังสือในเวลาว่าง 3. เด็กชอบขีดเขียนและสื่อสารผ่านการเขียน 4. เด็กทำกิจกรรมด้วยความเชื่อมั่น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เด็กสามารถอ่านออกเขียนได้ ทั้งคำศัพท์ที่คุ้นเคยและไม่คุ้นเคย 2. เด็กชอบอ่านหนังสือในเวลาว่าง 3. เด็กชอบขีดเขียนและสื่อสารผ่านการเขียน 4. เด็กทำกิจกรรมด้วยความเชื่อมั่น
ข้อจำกัด		
<ol style="list-style-type: none"> 1. เด็กเป็นฝ่ายรับข้อมูล รอคำสั่ง 2. เด็กกังวล กลัวผิดพลาด 	<p>เด็กสามารถอ่านและเขียนได้จำกัด ทำให้เป็นปัญหาเมื่อเข้าเรียนต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยเฉพาะในโรงเรียนที่สอนแบบเร่งวิชาการ</p>	<p>มีผู้โจมตีว่าเป็นการสอนภาษาแบบสมดุลงานภาษาเป็นเพียงชื่อใหม่ของการสอนภาษาธรรมชาติ เด็กยังคงสามารถอ่านและเขียนได้จำกัด</p>
ข้อสังเกต		
<ol style="list-style-type: none"> 1. การสอนเหมาะสำหรับภาษาที่ออกเสียงพยัญชนะและสระที่คงที่แน่นอน 2. การจัดเนื้อหาไม่สอดคล้องกับวัย ความสนใจธรรมชาติการใช้ภาษาและความสามารถของเด็ก เด็กขาดโอกาสในการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารอย่างมีความหมาย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การสอนภาษาธรรมชาติมีลักษณะกว้าง มีขอบข่ายรูปแบบการสอนที่หลากหลายและเป็นนามธรรมสูง ไม่มีรูปแบบกิจกรรมที่ชัดเจน ไม่มีวิธีการใช้เป็นลำดับ ไม่มีวิธีตายตัว ทำให้ครูไม่เข้าใจและไม่มั่นใจในการนำไปใช้งาน 2. ครูเคยชินกับวิธีการเดิม ทำให้ไม่มั่นใจกับการเปลี่ยนแปลงการสอน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การสอนภาษาแบบสมดุลงานภาษา แนวทางที่ผสมผสาน แต่ไม่มีสัดส่วนที่ชัดเจน ไม่มีวิธีการใช้เป็นลำดับ ไม่มีวิธีตายตัว ทำให้ครูไม่เข้าใจและยากต่อการนำไปใช้งาน 2. ครูเคยชินกับวิธีการเดิม ทำให้ไม่มั่นใจกับการเปลี่ยนแปลงการสอน

2.3 หลักการของการสอนแนวสมดุลภาษา

นักการศึกษาได้กล่าวถึงหลักการของการสอนแนวสมดุลภาษาไว้ดังนี้

Fitzgerald (1999) ได้ให้หลักการการสอนแนวสมดุลภาษาไว้ 3 ข้อดังนี้

1. ครูจัดการเรียนการสอนและโอกาสในการอ่านเพื่อให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้หรือสร้างความรู้เกี่ยวกับการอ่านด้านต่างๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
2. การใช้วิธีการสอนซึ่งตรงกันข้ามกันเพื่อให้ลักษณะด้านบวกของแต่ละวิธีเฉพาะอย่างยังคงประกอบที่ไม่ได้ปรากฏในวิธีการสอนอีกวิธีหนึ่งจะสามารถช่วยให้เกิดช่องทางการเรียนรู้มากที่สุด
3. มีการใช้สิ่งพิมพ์และสื่อการอ่านอย่างกว้างขวางในชั้นเรียนเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายเกี่ยวกับความรู้ด้านต่างๆ หลายด้าน ซึ่งรวมถึงหนังสือวรรณกรรมคลาสสิกเพื่อส่งเสริมความรักการอ่านและพัฒนาความเข้าใจให้สูงขึ้น ไปจนกระทั่งหนังสือที่พิมพ์จำหน่ายและวางขายทั่วไป (trade book) หนังสือที่เขียนให้อ่านได้ง่ายสำหรับผู้เรียนที่เริ่มหัดอ่าน (easy reader) และหนังสือที่มีแบบแผนที่คาดเดาได้ล่วงหน้าสำหรับผู้เรียนที่เริ่มหัดอ่าน (predictable book) เพื่อจะช่วยพัฒนาความสามารถในการระบุคำ (word identification) และความคิดรวบยอดต่างๆ เกี่ยวกับสื่อการอ่าน (print)

Reif และ Heimburge (2007) ได้กล่าวถึงหลักการสร้างความสมดุลในการจัดการเรียนการสอนแบบสมดุลภาษาไว้ดังนี้

1. การสร้างความสมดุลระหว่างวรรณกรรมและสื่อการอ่านอื่นๆ โดยมีการจัดสื่อการอ่านอื่นนอกเหนือจากหนังสือเพื่อให้มีทักษะการอ่านเพื่อการอยู่รอดซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยจัดเตรียมหนังสือเรียน หนังสือที่พิมพ์จำหน่ายและวางขายทั่วไป (trade book) นิตยสาร บทกวี หนังสือพิมพ์ บทละครและสื่อดิจิทัลที่สอดคล้องกับมาตรฐานของระดับชั้นทั้งบนเทป คดีและสารคดี ต้องจัดให้มีประสบการณ์ทั้งการอ่านเนื้อหาและการเลือกอ่านตามความชอบ
2. การสร้างความสมดุลของทักษะทางภาษา โดยสอนการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนร่วมกัน
3. การสร้างความสมดุลของระยะเวลาที่ใช้ในการสอน โดยบูรณาการเนื้อหาวิชาลงในมุมภาษา
4. การสร้างความสมดุลของการจัดการเรียนการสอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1 การสร้างความสมดุลในด้านช่องทางการเรียนรู้ เด็กแต่ละคนมีรูปแบบการเรียนรู้และความต้องการที่แตกต่างกัน ครูต้องใช้กลยุทธ์ที่ตรงกับจุดแข็งในการเรียนรู้และพบปัญหาที่หลากหลายของเด็ก เด็กแต่ละคนมีประสาทสัมผัสในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงต้องจัดโครงสร้างของชั่วโมงเรียนให้ผสมผสานกัน

4.2 ความสมดุลของการจัดกลุ่มในห้องเรียน ทั้งห้อง กลุ่มย่อย เดี่ยว

4.3 ความสมดุลระหว่างครูพูดกับเด็กพูด เปิดโอกาสให้เด็กได้พูดและให้เพื่อนฟัง ความสมดุลระหว่างการพูดของครูและเด็ก และการมีส่วนร่วมแบบลงมือกระทำจะสร้างชุมชนทางการรู้หนังสือที่ปลอดภัยและสะดวกใจ

4.4 ความสมดุลระหว่างกิจกรรมที่ครูเป็นศูนย์กลางและเด็กเป็นศูนย์กลาง กิจกรรมบางส่วนครูเป็นคนเลือกและควบคุม แต่ในส่วนที่เหลือเด็กจะมีอิสระในการเลือกและตัดสินใจมากขึ้น

4.5 ความสมดุลระหว่างการประเมินที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น ครูประเมิน เพื่อนประเมิน ประเมินตัวเอง ตัวอย่างการอ่านและเขียน การสนทนาตัวต่อตัว การประชุมกับเพื่อน การสรุปย่อ การสำรวจความสนใจและทัศนคติ แฟ้มสะสมผลงาน การทดสอบการสะกดและรายการสะกดคำ การนำเสนอปากเปล่า การประเมินการพูดและแบบประเมินรายการ

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสอนภาษาแนวสมดุลภาษา ผู้วิจัยได้เลือกหลักการสร้างความสมดุลในการจัดการเรียนการสอนของ Reif และ Heimburge (2007) ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ข้อ แต่ผู้วิจัยได้ตัดข้อการสร้างสมดุลของระยะเวลาที่ใช้ในการสอนออก เนื่องจากผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบสำหรับการสอนวิชาภาษาไทยเพียงวิชาเดียว ทำให้มีองค์ประกอบ 3 ข้อ คือ การสร้างความสมดุลของการจัดการเรียนการสอนภาษาธรรมชาติร่วมกับการประสมคำ การสร้างความสมดุลระหว่างวรรณกรรมและสื่อการอ่านอื่นๆ และการสร้างความสมดุลของทักษะทางภาษา โดยสอนการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนร่วมกัน

2.4 องค์ประกอบของการสอนแนวสมดุลภาษา

องค์ประกอบของการสอนแนวสมดุลภาษาจากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่า แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ เป็นลักษณะของแนวคิดและเป็นกิจกรรม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบที่เป็นแนวคิด

Reif และ Heimburge (2007) ได้ให้องค์ประกอบของสมดุลภาษาในเชิงแนวคิดไว้ดังนี้

1. การเป็นแบบอย่างชัดเจนของครูในการสอนกลวิธี ทักษะและกระบวนการ เมตาคognition ที่ผู้อ่านและผู้เรียนที่เก่งใช้ในการอ่านและเขียน
2. การให้โอกาสในการเป็นแบบอย่างของนักเรียนและแบ่งปันการอ่านและการเขียนที่มีคุณภาพ
3. การใช้ทั้งบันเทิงคดีและสารคดีที่มีคุณภาพมาอ่านให้นักเรียนฟัง อ่านด้วยกันกับนักเรียนและให้นักเรียนอ่านอย่างอิสระ

4. การพัฒนาภาษาพูดและประสบการณ์ในการฟัง
5. การสอนคำศัพท์ การเรียนรู้เกี่ยวกับคำและฝึกฝนเพื่อพัฒนาคำศัพท์ การจดจำคำศัพท์ การสะกดคำและความคล่องแคล่วในการใช้ทักษะ
6. การอ่านและเขียนอย่างอิสระจะช่วยสร้างความเข้มแข็งและความคล่องแคล่ว และช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และทางเลือก
7. การจัดประสบการณ์ทางการอ่านและการเขียน ตลอดทั้งวันและสลับสับเปลี่ยนไปตามเนื้อหาวิชา
8. การจัดโอกาสที่หลากหลายในการผูกใจ การสืบสอบและการแสดงออกผ่านการจัดกลุ่มการอ่านและการเขียน แบบแผน สื่อวัสดุและโครงการต่างๆ
9. การประเมินที่หลากหลายในการขับเคลื่อนการสอน

องค์ประกอบที่เป็นกิจกรรม

องค์ประกอบของการสอนแนวสมดุภาษาส่วนใหญ่เป็นกิจกรรม ได้มีผู้กล่าวไว้มากมาย ดังนี้

อารี สัททหวิ (2550) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการสอนแนวสมดุภาษาของประเทศนิวซีแลนด์ ไว้ดังนี้

1. อ่านหนังสือให้ฟัง (read aloud) และเล่านิทานให้ฟัง (storytelling)
ครูอ่านหนังสือและเล่านิทานให้นักเรียนฟังที่โรงเรียนโดยนำวิธีการอ่านก่อนนอนที่บ้านมาใช้
2. อ่านในใจให้เป็นนิสัย (sustained silent reading)
ครูให้เด็กเลือกหนังสือที่มีอยู่ในห้องเรียนหรือที่ขอยืมจากห้องสมุดมานั่งอ่านเงียบๆ ในห้องเรียนทุกวันวันละ 5 - 10 นาที
3. อ่านร่วมกันทั้งชั้น (shared reading)
ครูทำกิจกรรมร่วมกับเด็กโดยใช้หนังสือที่สามารถอ่านจบเรื่องภายใน 5 -10 นาที หรือในการสอนแต่ละครั้ง เมื่ออ่านจบจะทำกิจกรรมเพื่อทบทวนและทำกิจกรรมภาษาต่อ ในวันสุดท้ายจะเป็นการเสนอผลงานของเด็ก
4. ฝึกอ่านกลุ่มย่อย (guided reading)
ครูจัดแบ่งเด็กเป็นกลุ่มย่อยซึ่งมีระดับความสามารถในการอ่านที่ใกล้เคียงกัน กลุ่มละประมาณ 4 - 6 คน เด็กกลุ่มย่อยจะต้องอ่านหนังสือเงียบๆ เมื่อจบแล้วครูจึงอธิบายเรื่องและคำ จากนั้นเด็กจะมาอ่านให้ครูฟังทีละคน

5. อ่านเองตามลำพัง (independent reading)

ครูให้เด็กเลือกหนังสืออ่านอย่างอิสระ

6. อ่านหนังสือที่บ้าน (home reading)

ครูจะมอบหมายให้เด็กทำการบ้าน อ่านหนังสือที่บ้านทุกวัน อย่างน้อยวันละ 30 นาที สำหรับเด็กเล็กจะให้ผู้ปกครองอ่านให้ฟัง

7. สอนเขียนร่วมกัน (shared writing)

ครูให้เด็กช่วยกันออกมาเขียนคำและวาดภาพทุกวันวันละ 10 - 15 นาที

8. สอนฝึกเขียนกลุ่มย่อย (guided writing) และเขียนตามลำพัง (independent writing)

ครูจัดกลุ่มเด็กกลุ่มละ 4 - 6 คนแล้วให้เขียนเรื่องที่ใช้อ่านร่วมกัน โดยที่ครูพยายามหาหนังสือแบบต่างๆ มาอ่านกับเด็กและเมื่อถึงช่วงเวลาเขียนก็เขียนเรื่องนั้น ในเด็กเล็กจะไม่เน้นการเขียน เด็กอาจจะเล่าเรื่องโดยวาดภาพ หรือทำผังมโนทัศน์ ส่วนเด็กที่โตขึ้นมากก็ใช้คำในหนังสือโดยใช้สำนวน ภาษาของเด็ก เด็กอาจจะเปลี่ยนแปลงเนื้อเรื่องแต่ใช้โครงร่างจากเรื่องที่อ่าน

9. การสอนคำศัพท์และสะกดคำ

ครูอาจทำคำศัพท์ข้างฝา (word wall) โดยนำคำศัพท์ที่เด็กเรียนในหนึ่งสัปดาห์มา ติดข้างฝาแล้วทบทวนร่วมกับเด็กทุกวัน ในเด็กโตให้เขียนลงในสมุดคำศัพท์ของตน และจัดมุมสะกดคำ และทำบัตรสะกดคำไว้ เมื่อเวลาที่ครูสอนอ่านกลุ่มย่อยก็ให้เด็กที่เหลือให้ทำงานตามมุมเพื่อฝึกสะกดคำ หรือฝึกคัดลายมือ

หลักสูตรของ Tuscon Unified School District (TUSD) ในสหรัฐอเมริกาเน้นได้นำ การปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการ (Developmentally Appropriate Practices) เข้ามาผสมผสาน ด้วย องค์ประกอบการสอนภาษาแนวสมดุภาษามี 9 กิจกรรม (Tuscon Unified School District, ม.ป.ป.) ดังนี้

1. อ่านให้ฟัง (read aloud)

ครูอ่านออกเสียงเพื่อเป็นต้นแบบในการอ่านให้เด็กฟัง โดยมุ่งให้เด็กเห็นวัตถุประสงค์ของการอ่านที่หลากหลายทั้งเพื่อความบันเทิงและการแสวงหาความรู้ แนะนำให้เด็กรู้จักการใช้หนังสือ แนะนำให้เด็กรู้จักชื่อเรื่อง ผู้แต่ง ผู้แปล ผู้วาดภาพประกอบ ฝึกให้เด็กคาดเดาเกี่ยวกับหนังสือ สอน ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อเรื่องและเพิ่มวงคำศัพท์

2. อ่านร่วมกัน (shared reading)

ครูและเด็กอ่านหนังสือเล่มใหญ่ร่วมกัน โดยมุ่งสอนทักษะและกลวิธีการอ่านให้กับเด็กและให้เด็กทำกิจกรรม เช่น เล่าเรื่องย้อนกลับ ตั้งคำถามเพื่อฝึกคิดวิเคราะห์คิดแก้ปัญหา เรียงลำดับเรื่อง เชื่อมโยงประสบการณ์ของตนกับเรื่องราวที่อ่าน

3. สอนอ่านร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย (mini-shared reading)

ครูเตรียมให้เด็กมีความพร้อมและมีทักษะพื้นฐานในการอ่านก่อนที่จะสอนอ่านร่วมกันทั้งชั้น (shared reading) โดยมุ่งให้เด็กเข้าใจทิศทางการอ่าน มีความมั่นใจในการพูดและแสดงความคิดเห็น พัฒนาการจำคำศัพท์ พัฒนากลยุทธ์การอ่านในเบื้องต้น

4. สอนอ่านแบบชี้แนะ (guided reading)

ครูจัดแบ่งเด็กเป็นกลุ่มย่อยตามระดับความสามารถในการอ่าน แล้วให้เด็กฝึกอ่านเป็นกลุ่มย่อย โดยมุ่งให้เด็กเข้าใจความหมาย การใช้ระบบการชี้แนะ พัฒนาการจำคำศัพท์ และฝึกฝนกลวิธีในการอ่าน

5. อ่านอิสระ (independent reading)

ครูให้เด็กเลือกหนังสือมาอ่านเองอย่างอิสระ โดยมุ่งให้เด็กได้ฝึกฝนกลวิธีการอ่านด้วยตนเอง ฝึกความคล่องในการอ่าน สร้างความมั่นใจในการอ่าน และช่วยฝึกนิสัยรักการอ่าน

6. เขียนให้ดู (modeled writing)

ครูเขียนหนังสือพร้อมกับพูดถึงวิธีการเขียนเพื่อเป็นแบบอย่างในการเขียน โดยมุ่งให้เด็กได้เห็นการบันทึกคำพูด ได้เห็นการเชื่อมโยงจากคำพูดลงสู่ตัวหนังสือ เห็นการจัดวางตำแหน่งในการเขียนจากจุดเริ่มต้น การเว้นวรรคและเว้นบรรทัด

7. เขียนร่วมกัน (shared writing)

ครูและเด็กเขียนคำและวาทภาพร่วมกันจากนั้นอ่านบทพจนานุกรมร่วมกัน กิจกรรมการเขียนนี้ถือเป็นกิจกรรมในการอ่านร่วมกันด้วย

8. สอนเขียนแบบชี้แนะ (guided writing)

ครูจัดแบ่งเด็กเป็นกลุ่มย่อยตามระดับความสามารถ ครูหาหนังสือแบบต่างๆ มาอ่านกับเด็กและเขียนเรื่องนั้น เด็กอาจจะเล่าเรื่องโดยวาทภาพหรือผังมโนทัศน์

9. เขียนอิสระ (independent writing)

ครูให้เด็กได้ขีดเขียนเองอย่างอิสระ โดยมุ่งให้เด็กฝึกฝนทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสาร

จากการศึกษาเอกสารข้อมูลทำให้การออกแบบงานวิจัยนี้คำนึงถึงองค์ประกอบที่เป็นแนวคิดและองค์ประกอบที่เป็นกิจกรรมดังนี้

1. องค์ประกอบที่เป็นแนวคิด ผู้วิจัยได้ใช้องค์ประกอบ 8 ข้อของ Reif และ Heimburge (2007) โดยปรับข้อที่ 7 คือ การจัดประสบการณ์ทางการอ่านและการเขียน ตลอดทั้งวันและสลับสับเปลี่ยนไปตามเนื้อหาวิชาออก เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนที่อยู่ในวิชาภาษาไทย เพียงอย่างเดียว

2. องค์ประกอบที่เป็นกิจกรรม ผู้วิจัยใช้องค์ประกอบ Tuscon Unified School District (ม.ป.ป.) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยปรับการสอนอ่านร่วมกันเป็นกลุ่มย่อยออก เนื่องจากเป็นทักษะพื้นฐานที่ได้รับการฝึกฝนมาแล้ว

3. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ

3.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การเรียนรู้แบบร่วมมือมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้หลากหลาย ดังนี้

Johnson และ Johnson (1994) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือว่า เป็นการเรียนที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนเรียนเป็นกลุ่มเล็ก กลุ่มละประมาณ 3 - 5 คน โดยที่สมาชิกในกลุ่มมีความแตกต่างกันทั้งในด้านเพศ เชื้อชาติ ความสามารถในการเรียน ฯลฯ ผู้เรียนมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รับผิดชอบการทำงานของสมาชิกแต่ละคนในการทำงานกลุ่มร่วมกัน

Office of Educational Research and Improvement (1992, อ้างถึงใน Wilson-Jones และ Caston, 2004) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือว่า เป็นกลยุทธ์ทางการสอนที่ประสบผลสำเร็จในทีมขนาดเล็กซึ่งนักเรียนมีระดับความสามารถแตกต่างกัน ให้ความหลากหลายของกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการปรับปรุงความเข้าใจต่อเนื้อหาวิชา สมาชิกแต่ละคนในทีมมีความรับผิดชอบไม่เพียงแต่เฉพาะการเรียนรู้แต่ยังรวมถึงการช่วยเหลือเพื่อนร่วมทีมในการเรียนรู้ด้วย นอกจากนี้ยังมีการสร้างบรรยากาศเพื่อให้บังเกิดการบรรลุผลสำเร็จที่ตั้งไว้ด้วย

Woolfolk (1994) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือว่า เป็นการจัดให้นักเรียนที่มีความสามารถต่างกัน ทำงานร่วมกันและได้รับรางวัลเมื่อกลุ่มทำงานบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมาย

สรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติงานเป็นกลุ่มย่อย โดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถที่แตกต่างกัน ส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีการช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในส่วนตนและส่วนรวมเพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มบรรลุผลสำเร็จที่ตั้งไว้

3.2 หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ

Slavin (1989) ได้กล่าวถึงหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. การได้รับรางวัลเป็นกลุ่ม (team reward) กลุ่มอาจได้รับรางวัลหรือประกาศนียบัตร ถ้านักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้
2. ความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับความสำเร็จของแต่ละคน (individual accountability) เน้นให้สมาชิกในกลุ่มต้องรับผิดชอบการเรียนรู้ของเพื่อนซึ่งจะทำให้เกิดการช่วยเหลือกันและอธิบายให้แก่คนอื่นในกลุ่ม
3. ทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกันในการประสบผลสำเร็จ (equal opportunities for success) นักเรียนสามารถช่วยเหลือกลุ่มได้โดยพัฒนาการเรียนของตนเองให้ดีขึ้น เน้นให้เห็นว่าไม่ว่าผู้เรียนจะเก่ง ปานกลางหรืออ่อน ทุกคนก็มีโอกาสเท่าเทียมกันในการทำให้ดีที่สุด

Johnson และ Johnson (1994) ได้กล่าวถึงหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ 5 ประการ ดังนี้

1. ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในทางบวก (positive interdependence) หมายถึง การพึ่งพากันในทางบวก แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การพึ่งพากันเชิงผลลัพธ์ คือการพึ่งพากันในด้านการได้รับผลประโยชน์จากความสำเร็จของกลุ่มร่วมกัน ซึ่งความสำเร็จของกลุ่มอาจจะเป็นผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่ม ในการสร้างการพึ่งพากันในเชิงผลลัพธ์ได้ดีนั้นต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนทำงาน โดยมีเป้าหมายร่วมกัน จึงจะเกิดแรงจูงใจให้ผู้เรียนมีการพึ่งพากันซึ่งกันและกัน สามารถร่วมมือกันทำงานให้บรรลุผลสำเร็จได้และการพึ่งพาในเชิงวิธีการ คือการพึ่งพากันในด้านกระบวนการทำงานเพื่อให้งานกลุ่มสามารถบรรลุได้ตามเป้าหมาย ซึ่งต้องสร้างสภาพการณ์ให้ผู้เรียนแต่ละคนในกลุ่มได้รู้ว่าตนเองมีความสำคัญต่อความสำเร็จของกลุ่ม ในการสร้างสภาพการพึ่งพากันในเชิงวิธีการ มีองค์ประกอบ ดังนี้

1.1 การทำให้เกิดการพึ่งพาทรัพยากรหรือข้อมูล (resource interdependence) คือ แต่ละบุคคลจะมีข้อมูลความรู้เพียงบางส่วนที่เป็นประโยชน์ต่องานของกลุ่ม ทุกคนต้องนำข้อมูลมารวมกันจึงจะทำให้งานสำเร็จได้ ในลักษณะที่เป็นการให้งานหรืออุปกรณ์ที่ทุกคนต้องทำหรือใช้ร่วมกัน

1.2 ทำให้เกิดการพึ่งพาเชิงบทบาทของสมาชิก (role interdependence) คือ การกำหนด บทบาทของการทำงานให้แต่ละบุคคลในกลุ่ม และการทำให้เกิดการพึ่งพาเชิงภาระงาน (task interdependence) คือ แบ่งงานให้แต่ละบุคคลในกลุ่มมีทักษะที่เกี่ยวข้องกัน ถ้าสมาชิกคนใดคนหนึ่งทำงานของตนไม่เสร็จ จะทำให้สมาชิกคนอื่นไม่สามารถทำงานในส่วนที่ต่อเนื่องได้

2. การมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมกันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม (face to face promotive interdependence) หมายถึง การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนช่วยเหลือกัน มีการติดต่อสัมพันธ์กัน การอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด การอธิบายให้สมาชิกในกลุ่มได้เกิดการเรียนรู้ การรับฟัง เหตุผลของสมาชิกในกลุ่ม การมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงระหว่างสมาชิกในกลุ่มได้เกิดการเรียนรู้ การรับฟัง เหตุผลของสมาชิกภายในกลุ่มจะก่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รู้จักการทำงานร่วมกันทางสังคม จากการช่วยเหลือสนับสนุนกัน การเรียนรู้เหตุผลของกันและกัน ทำให้ได้รับข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับ การทำงานของตนเอง จากการตอบสนองทางวาจา และท่าทางของเพื่อนสมาชิกช่วยให้รู้จักเพื่อนสมาชิกได้ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

3. ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละบุคคล (individual accountability) หมายถึง ความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของสมาชิกแต่ละคน โดยต้องทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ ต้องรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองและเพื่อนสมาชิก ให้ความสำคัญเกี่ยวกับ ความสามารถและความรู้ที่แต่ละคนจะได้รับ มีการตรวจสอบเพื่อความแน่ใจว่า ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นรายบุคคลหรือไม่ โดยประเมินผลงานของสมาชิกแต่ละคน ซึ่งรวมกันเป็นผลงานของกลุ่มให้ข้อมูลย้อนกลับทั้งกลุ่มและรายบุคคลให้สมาชิกทุกคนรายงานหรือมีโอกาสแสดง ความคิดเห็นโดยทั่วถึง ตรวจสอบสรุปผลการเรียนเป็นรายบุคคลหลังจบบทเรียน เพื่อเป็นการประกันว่าสมาชิกทุกคนในกลุ่ม รับผิดชอบทุกอย่างร่วมกับกลุ่ม ทั้งนี้สมาชิกทุกคนในกลุ่มจะต้องมีความมั่นใจและพร้อมที่จะได้รับการทดสอบเป็นรายบุคคล

4. การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (interpersonal and small group skills) หมายถึง การมีทักษะทางสังคม (social skill) เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข คือ มีความเป็นผู้นำ รู้จักตัดสินใจ สามารถสร้างความไว้วางใจ รู้จักติดต่อสื่อสารและสามารถแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งในการทำงานร่วมกัน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการ ทำงานร่วมกันที่จะช่วยให้การทำงานกลุ่มประสบความสำเร็จ

5. กระบวนการทำงานของกลุ่ม (group processing) หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ของกลุ่ม โดยผู้เรียนจะต้องเรียนรู้จากกลุ่มให้มากที่สุด มีความร่วมมือทั้งด้านความคิด การทำงาน และความรับผิดชอบร่วมกันจนสามารถบรรลุเป้าหมายได้ การที่จะช่วยให้การดำเนินงานของกลุ่ม เป็นไปได้ดีอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายนั้น กลุ่มจะต้องมีหัวหน้าที่ดี สมาชิกดี และ กระบวนการทำงานดี นั่นคือ มีการเข้าใจในเป้าหมายการทำงานร่วมกัน

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้วิจัยได้เลือกใช้องค์ประกอบของ Johnson และ Johnson (1994) ซึ่งมีองค์ประกอบ 5 ข้อ การพึ่งพากันในทางบวก การมีปฏิสัมพันธ์ที่

ส่งเสริมกันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และกระบวนการทำงานของกลุ่ม

3.3 ลักษณะและขั้นตอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การเรียนรู้แบบร่วมมือมีลักษณะและขั้นตอนที่สำคัญ ซึ่งมีผู้กล่าวไว้ดังนี้

Johnson และ Johnson (1994) ได้กล่าวถึงลักษณะของการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ ดังนี้

1. สมาชิกกลุ่มที่มีความรับผิดชอบต่อกัน ช่วยกันทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ โดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน แบ่งข้อมูล อุปกรณ์ในการทำงานระหว่างสมาชิกในกลุ่ม
2. สมาชิกในกลุ่มมีความสัมพันธ์ต่อกัน อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
3. สมาชิกกลุ่มแต่ละคนมีความรับผิดชอบในตัวเองต่องานที่ได้รับมอบหมาย จุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ การที่แต่ละคนทำงานอย่างเต็มความสามารถ
4. สมาชิกในกลุ่มมีทักษะในการทำงานกลุ่มและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ครูสอนทักษะการทำงานกลุ่มและประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียน

Wheeler (1990) ได้เสนอขั้นตอนในการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไว้ดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ใช้เวลาประมาณ 8 - 15 นาที เพื่อทบทวนเรื่องที่เรียนมาแล้ว และทบทวนบทบาทในการทำงานกลุ่ม การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อธิบายให้เด็กเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งจะต้องอาศัยซึ่งกันและกัน
2. ขั้นทำงานในกลุ่ม ใช้เวลาประมาณ 25 - 30 นาที ให้สมาชิกในกลุ่มทำงานตามบทบาทที่ได้รับ ร่วมกันปรึกษาหารือ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
3. ขั้นระดมสมอง ใช้เวลาประมาณ 10 - 15 นาที ในการนำเสนอผลงาน โดยให้แต่ละกลุ่มได้แสดงความคิดเห็น โดยครูจะต้องมีบทบาทในการซักถามเพื่อให้นักเรียนได้เสนอความคิดเห็นได้เต็มที่และทุกคนมีส่วนร่วมในการเรียน

3.4 ประเภทของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การเรียนรู้แบบร่วมมือนั้นได้มีการพัฒนารูปแบบอย่างหลากหลาย โดยเรียกเป็นเทคนิคต่างๆ เทคนิคที่นิยมใช้ในปัจจุบันมีดังต่อไปนี้ (กรมวิชาการ, 2543)

1. คิดและคุยกัน (think pairs share) เพื่อนเรียน (partners) ผลัดกันพูด (say and switch) ทั้ง 3 รูปแบบเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่คล้ายคลึงกันให้นักเรียนจับคู่กันใน

การตอบคำถาม อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นสถานการณ์หรือทำความเข้าใจเนื้อหาที่เป็นความคิดรวบยอดที่กำหนดให้

2. กิจกรรมโต๊ะกลม (roundtable หรือ round robin) เป็นรูปแบบการสอนที่จัดกลุ่มนักเรียนที่มีจำนวนมากกว่า 2 คนขึ้นไปเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคน เขียนความคิดเห็นของตน บอกเล่าประสบการณ์ความรู้หรือสิ่งที่ตนกำลังศึกษาให้เพื่อนคนที่อยู่ถัดไปโดยเวียนไปทางด้านใดด้านหนึ่ง สมาชิกทุกคนจะใช้เวลาเท่าๆกันหรือใกล้เคียง

3. คู่ตรวจสอบ (pairs check) มุมสนทนา (corners) ร่วมกันคิด (numbered heads together) เป็นรูปแบบการสอนที่คล้ายคลึงกัน คือ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อยๆ ให้ช่วยกันตอบคำถาม แก้โจทย์ปัญหา หรือทำแบบฝึกหัด เมื่อสมาชิกทุกคนในกลุ่มย่อยสามารถตอบปัญหาหรือแก้โจทย์ได้แล้ว ให้แลกเปลี่ยนกันตรวจสอบคำตอบ โดยการจับคู่ตรวจสอบหรือจัดมุมสนทนา

4. การสัมภาษณ์แบบสามขั้นตอน (three step interview) รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบนี้มี 3 ขั้นตอน โดยครูกำหนดคำถามหรือประเด็นโจทย์ปัญหาให้นักเรียนตอบ มีหลักการดังนี้

4.1 นักเรียนจับคู่กัน คนที่ 1 เป็นผู้สัมภาษณ์โดยถามคำถามให้คนที่ 2 เป็นผู้ตอบ

4.2 นักเรียนสลับบทบาทกันจากผู้ถามเป็นผู้ตอบและจากผู้ตอบเป็นผู้ถาม

4.3 นักเรียนในแต่ละกลุ่มย่อยผลัดกันเล่าสิ่งที่ตนรู้จากคู่ของตนให้กลุ่มทราบ

5. การแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม (team games tournament หรือ TGT)

การแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์ (student team achievement division หรือ STAD) เป็นรูปแบบการสอนที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนคล้ายคลึงกัน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

5.1 การนำเสนอบทเรียน (class presentation)

5.2 การจัดทีม (team)

5.3 การแข่งขัน/การทดสอบ (TGT ใช้แข่งขัน ส่วน STAD ใช้ทดสอบ)

5.4 การยอมรับความสำเร็จของทีม (team recognition)

6. ปริศนาความรู้ (jigsaw) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ทุกกลุ่มจะได้รับมอบหมายให้ทำกิจกรรมเดียวกันโดยครูผู้สอนแบ่งเนื้อหา ของเรื่องที่จะเรียน ออกเป็นหัวข้อย่อยเท่าจำนวนสมาชิกแต่ละกลุ่ม และมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มค้นคว้าคนละหัวข้อย่อย โดยนักเรียนแต่ละคนจะเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง ที่ตนได้รับมอบหมายจากกลุ่ม สมาชิกต่างกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย

ในหัวข้อเดียวกันจะร่วมกันศึกษา จากนั้นแต่ละคนจะกลับเข้ากลุ่มเดิมของตน เพื่ออธิบายหัวข้อที่ตนศึกษาให้เพื่อนร่วมกลุ่มฟัง

7. การสืบสอบเป็นกลุ่ม (group investigation) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นบรรยากาศการทำงานร่วมกันเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการเรียนรู้ที่จะดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างเหมาะสม สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะเลือกหัวข้อย่อยและเลือกวิธีการแสวงหาคำตอบในเรื่องนั้นๆ ด้วยตัวเองหลังจากนั้นสมาชิกแต่ละคนจะรายงานความก้าวหน้าและผลการทำงานให้กลุ่มตนเองทราบ

8. การเรียนรู้เป็นกลุ่มเพื่อช่วยเหลือเพื่อนเป็นรายบุคคล (team assisted individualization หรือ TAI) เป็นการเรียนการสอนที่ผสมผสานระหว่างการจัดการเรียนแบบร่วมมือและการเรียนการสอนแบบรายบุคคลเข้าด้วยกัน เน้นการสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสามารถ ส่งเสริมความร่วมมือภายในกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้และปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

9. การเรียนรู้แบบร่วมมือผสมผสานการอ่านและการเขียน (cooperative integrated reading and composition หรือ CIRC) เป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีองค์ประกอบน่าสนใจ ได้แก่ การสร้างกลุ่มอ่าน การจัดกลุ่มย่อย กิจกรรมการอ่านพื้นฐาน การหาเพื่อนช่วยตรวจสอบ การทดสอบ การสอนอ่าน การสอนเขียน เป็นต้น

การเรียนรู้แบบร่วมมือที่ใช้กันอยู่ทั่วไปมี 3 ประเภท คือ (ทิตินา เขมมณี, 2554)

1. กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างเป็นทางการ (formal cooperative learning groups) กลุ่มการเรียนรู้ประเภทนี้จัดขึ้นโดยการวางแผน จัดระเบียบกฎเกณฑ์และเทคนิคต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกันเรียนรู้สาระต่างๆ อย่างต่อเนื่องซึ่งอาจจะเป็นหลายชั่วโมงติดต่อกันหรือหลายสัปดาห์ติดต่อกันจนกระทั่งผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่กำหนด

2. กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างไม่เป็นทางการ (informal cooperative learning groups) กลุ่มประเภทนี้ จัดขึ้นเฉพาะกิจเป็นครั้งคราวโดยสอดแทรกอยู่ในการสอนปกติอื่นๆ โดยเฉพาะการสอนแบบบรรยาย ครูสามารถจัดกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือสอดแทรกเข้าไปเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมุ่งความสนใจหรือใช้ความคิดเป็นพิเศษในสาระบางจุด

3. กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างถาวร (cooperative base groups) กลุ่มประเภทนี้เป็นกลุ่มการเรียนรู้ที่สมาชิกกลุ่มมีประสบการณ์ทำงาน/การเรียนรู้ร่วมกันมานานจนกระทั่งเกิดสัมพันธ์ภาพที่แน่นแฟ้น สมาชิกกลุ่มมีความผูกพัน ห่วงใย ช่วยเหลือกันและกันอย่างต่อเนื่อง

จากการศึกษาประเภทของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้วิจัยพบว่าการเรียนรู้ภาษาในเด็กเล็ก ใช้การเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างไม่เป็นทางการมีความเหมาะสมมากกว่าการเรียนรู้ประเภทอื่น โดยผู้วิจัยจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีโอกาสในการทำงานร่วมกันทั้งเป็นรายคู่และเป็นกลุ่มย่อย โดยนำนักเรียนที่มีความสามารถที่แตกต่างกันมาอยู่ร่วมกันเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแต่ละคนได้นำศักยภาพของตนมาเสริมสร้างความสำเร็จของกลุ่ม มีการฟังพากันในทางบวก มีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมกันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและกระบวนการทำงานของกลุ่มและผู้วิจัยได้นำกิจกรรมเพื่อนเรียน ผลัดกันพูด และคู่ตรวจสอบมาใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนร่วมกับการสอนภาษาแนวสมดุลภาษาเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาให้แก่ผู้เรียน

3.5 ประโยชน์ของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ได้รับการยอมรับว่าช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน การเรียนรู้แบบร่วมมือทำให้เด็กทำงานอย่างร่วมมือกัน ช่วยพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับความไม่เป็นเอกฉันท์ของกลุ่มและความต้องการของผู้เรียนคนอื่น (Shachar และ Shaulov, 1990) เมื่อเด็กทำงานเป็นกลุ่ม เด็กจะร่วมมือและช่วยเหลือกัน ใช้ภาษามากขึ้นและใช้คำอธิบายเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจ (Gillie และ Ashman, 1996) นอกจากนี้ยังส่งผลดีต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเขียน (Dale, 1995; Zammuner, 1995) ความเข้าใจในการอ่าน (Stevens และ Slavin, 1995) การแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ (Webb และ Farivar, 1994) ความเข้าใจในทัศนทางวิทยาศาสตร์ (Lazarowitz และ Karsenty, 1990) การยอมรับทางสังคมและปฏิสัมพันธ์เชิงบวก (Fox, 1989; Shachar และ Shaulov, 1990) เด็กจะได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยทั่วถึงกัน โดยเด็กที่มีสัมฤทธิ์ผลต่ำจะได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้แบบร่วมมือ ในขณะที่เด็กที่มีสัมฤทธิ์ผลปานกลางและสูงนั้นจะสามารถอธิบายได้กระจ่างและครอบคลุมมากขึ้น (Fuchsและคณะ, 1994)

4. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีสาระดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551)

สาระที่ 1 การอ่าน

1. มาตรฐาน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

2. แนวปฏิบัติ

ฝึกอ่านสะกดคำตามมาตราตัวสะกด การผันวรรณยุกต์ อักษรสูง อักษรกลางและอักษรต่ำ การอ่านออกเสียงถูกต้องตามอักษรวรรณ อ่านได้คล่อง จำคำได้แม่นยำ เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน การอ่านในใจหาใจความสำคัญและรายละเอียดเรื่องที่อ่านโดยหาคำสำคัญของประโยคและข้อความ ใช้กระบวนการอ่านพัฒนาการอ่านตอบคำถาม คาดคะเนเรื่องหรือเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน นำความรู้จากการอ่านกำหนดแนวทางปฏิบัติ การอ่านในใจและการอ่านออกเสียงทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง รู้จักเลือกอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ทั้งประเภทความรู้และความบันเทิง มีมารยาทในการอ่านและนิสัยรักการอ่าน

3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีในมาตรฐาน ท 1.1 มีดังนี้

- 3.1 อ่านได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน
- 3.2 อ่านได้ถูกต้องและคล่องแคล่ว
- 3.3 เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน
- 3.4 เข้าใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง
- 3.5 หาคำสำคัญของเรื่องได้
- 3.6 ใช้แผนภาพโครงเรื่องหรือแผนภาพความคิดเป็นเครื่องมือพัฒนา

ความเข้าใจ

- 3.7 รู้จักใช้คำถามจากเรื่องที่อ่านและกำหนดแนวทางปฏิบัติได้
- 3.8 สามารถอ่านในใจและอ่านออกเสียงร้อยกรองและร้อยแก้วได้ถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์และอักษรวรรณ
- 3.9 จำร้อยกรองที่ไพเราะได้
- 3.10 เลือกอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ได้
- 3.11 มีมารยาทในการอ่าน
- 3.12 มีนิสัยรักการอ่าน

4. สาระการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี

สาระการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีในมาตรฐาน ท 1.1 มีดังนี้

- 4.1 การอ่านสะกดคำและอ่านผันวรรณยุกต์ อักษรสูง กลาง ต่ำ

- 4.2 การอ่านออกเสียงได้ถูกต้องตามอักขรวิธี อ่านได้คล่องและเร็ว จำคำได้
- แม่นยำ
- 4.3 การใช้กระบวนการอ่านพัฒนาการอ่านและนำความรู้มากำหนดแนว
- ปฏิบัติ
- 4.4 ความเข้าใจความหมายของคำและเข้าใจข้อความที่อ่าน
- 4.5 การหาใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน
- 4.6 การหาคำสำคัญของประโยคและข้อความ
- 4.7 การใช้คำถาม ถามเนื้อหา หรือตอบคำถามแสดงความเข้าใจ การอ่าน
- และคาดคะเนเหตุการณ์
- 4.8 การอ่านในใจบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง
- 4.9 การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองถูกต้องตามอักขรวิธีและ
- การแบ่งวรรคตอนตามลักษณะคำประพันธ์ทั้งการอ่านออกเสียงธรรมดาและทำนองเสนาะ
- 4.10 การท่องจำบทร้อยกรองที่ไพเราะทั้งที่เป็นบทอาขยานและไม่ใช่มบท
- อาขยาน
- 4.11 เลือกอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ทั้งประเภทความรู้และความบันเทิง
- จากแหล่งเรียนรู้และห้องสมุด
- 4.12 มารยาทการอ่านโดยอ่านอย่างสงบไม่รบกวนผู้อื่นและนิสัยรักการอ่าน
- 4.13 อ่านเพื่อหาความรู้ความบันเทิงใช้เวลาว่างในการอ่านเสมอ

สาระที่ 2 การเขียน

1. มาตรฐาน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

2. แนวปฏิบัติ

ฝึกปฏิบัติตนในการเขียนคำสะกดคำใหม่จำนวน 450 คำ การเขียนตามคำบอกและบอกความหมายของคำ การเรียงประโยคจากคำที่กำหนด เรียงความจากภาพ เขียนเรื่องตามความคิด ความรู้สึกหรือจินตนาการ จดบันทึกประจำวัน ทั้งความรู้ ประสบการณ์และเรื่องราวในชีวิตประจำวัน ฝึกนิสัยรักการเขียนและมีมารยาทในการเขียนอย่างถูกต้อง เพื่อให้มีทักษะในการเขียนเขียนได้อย่างถูกต้องสวยงาม มีระเบียบ สื่อความหมายได้ รู้หลักเกณฑ์ การเขียนและเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ สามารถนำการเขียนไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้ มีนิสัยที่ดีในการเขียนและรักการเขียน

3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีในมาตรฐาน ท 2.1 มีดังนี้

- 3.1 เขียนคำได้ถูกต้องตามความหมาย
- 3.2 เขียนสะกดการันต์ได้ถูกต้อง
- 3.3 เขียนประโยคข้อความ เรื่องราว ความรู้สึก ความต้องการได้
- 3.4 ใช้กระบวนการเขียน พัฒนางานเขียนของตนเอง
- 3.5 มีมารยาทในการเขียน
- 3.6 มีนิสัยรักการเขียน
- 3.7 มีทักษะการเขียนเรื่องราวในชีวิตประจำวันสั้นๆ ได้

4. สาระการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี

สาระการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีในมาตรฐาน ท 2.1 มีดังนี้

- 4.1 การเขียนสะกดคำ ประกอบด้วย การเขียนคำใหม่ 450 คำ บอกความหมายของคำและการเขียนสะกดคำตามคำบอกจากบทเรียน
- 4.2 การกำหนดหัวข้อเรื่อง ที่จะเขียนอย่างง่าย การเรียงประโยคจากคำที่กำหนด
- 4.3 การเขียนเรื่องตามความคิด ความรู้สึก หรือจินตนาการของคน และตรวจทาน ปรับปรุงแก้ไข
- 4.4 การใช้ทักษะการเขียน จดบันทึก ความรู้ ประสบการณ์และเรื่องราวในชีวิตประจำวันอย่างมีประโยชน์
- 4.5 มารยาทในการเขียน จดบันทึกความรู้และประสบการณ์จากการอ่าน การฟังและการดู

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

1. มาตรฐาน

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

2. แนวปฏิบัติ

การฟัง การดูและการพูด ฟังการฟัง การดูและการพูด การจับใจความสำคัญสิ่งที่ฟังและดู การใช้ถ้อยคำ น้ำเสียงและกิริยาท่าทาง การตั้งคำถาม การตอบคำถาม การสนทนา การพูดแสดงความคิดเห็น การเล่าเรื่องถ่ายทอดความรู้ความคิดความรู้สึกและประสบการณ์ มีมารยาทที่ดีในการฟัง การดูและการพูด เพื่อให้เข้าใจในสิ่งที่ฟัง ดูและพูด สามารถจับใจความ

สำคัญอย่างถูกต้อง แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟัง พูดเล่าเรื่องได้ รวมถึงการตั้งคำถาม การตอบคำถามจากสิ่งที่ฟังและดูและประสบการณ์จากสิ่งที่ได้ฟังและดูได้ มีมารยาทในการฟัง การดูและการพูดที่ดี

3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีในมาตรฐาน ท 3.1 มีดังนี้

- 3.1 สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟัง ดูและพูดได้
- 3.2 สามารถเข้าใจเนื้อเรื่อง ถ้อยคำ น้ำเสียงและกิริยาท่าทางของผู้พูดได้
- 3.3 สามารถแสดงทัศนคติจากเรื่องที่ฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ
- 3.4 สามารถตั้งคำถาม ตอบคำถาม สนทนา แสดงความคิดเห็น เล่าเรื่องถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกและประสบการณ์ได้
- 3.5 สามารถใช้ถ้อยคำเหมาะสมแก่เรื่องอย่างสร้างสรรค์ตามหลักการพูด
- 3.6 มีมารยาท การฟัง การดู การพูด

4. สาระการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี

สาระการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีในมาตรฐาน ท 3.1 มีดังนี้

- 1.1 การใช้ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนในการแสดงความคิดเห็นในชีวิตประจำวันอย่างมีเหตุผล
- 1.2 วิธีการใช้น้ำเสียงและกิริยาท่าทาง และถ้อยคำที่เหมาะสมในการพูด
- 1.3 รู้จักตั้งคำถาม ตอบคำถามการปฏิบัติได้ตอบและการแสดงความคิดเห็นจากการฟัง
- 1.4 การเล่าเรื่องและการตอบคำถาม
- 1.5 การรู้จักการสังเกต สนใจในสิ่งต่างๆ รอบตัว
- 1.6 การพูดแสดงความรู้ ประสบการณ์ ความต้องการและความรู้สึก
- 1.7 การเล่าเรื่องจากการฟัง
- 1.8 การถ่ายทอดเรื่องราว จากการฟัง
- 1.9 การพูดให้ถูกต้องตามอักขรวิธี และการพูดให้ชัดเจน
- 1.10 มารยาทในการฟัง การดู การพูด การอ่านและการเขียน

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา

1. มาตรฐาน

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทยการเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

มาตรฐาน ท 4.2 สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้ เสริมสร้างลักษณะนิสัย บุคลิกภาพและความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม อาชีพ สังคมและชีวิตประจำวัน

2. แนวปฏิบัติ

ฝึกใช้หลักการทางภาษา พัฒนาคำศัพท์ การสะกดคำและแจกถูก การประสมคำ อ่านคำ การเขียนคำ การผันวรรณยุกต์ กลุ่มคำตามชนิดและหน้าที่ ประโยคการเรียงลำดับคำ การเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ คำสุภาพ การพูดทักทายขอบคุณ การสนทนา การแสดงความคิดเห็น การสนทนาด้วยภาษาไทยกลางและภาษาถิ่น คำคล้องจองการแต่งคำคล้องจอง 2 พยางค์ ปริศนาคำทายบทร้องเล่น ตัวเลขไทย การใช้ภาษาที่เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล เพื่อให้สามารถนำหลักการทางภาษาไปพัฒนาความรู้ ความคิดอย่างมีวิจารณญาณ ใช้ภาษาที่เหมาะสมกับกาลเทศะบุคคล สื่อความได้อย่างถูกต้องชัดเจน ในการดำรงชีวิตจริงพร้อมทั้งใช้ ภาษาพูดและภาษาเขียนได้ถูกต้องและสร้างสรรค์

3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีในมาตรฐาน ท 4.1 มีดังนี้

3.1 สามารถสะกดคำ ประสมคำ เป็นคำอ่านและเขียนคำได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของภาษา

3.2 เข้าใจความหมายและหน้าที่ของคำ กลุ่มคำและประโยค

3.3 เรียงลำดับและเรียบเรียงประโยคตามลำดับความคิดเป็นข้อความที่ชัดเจน

3.4 สามารถใช้ภาษาสื่อสารในชีวิตประจำวัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ด้วยคำที่สุภาพและรู้จักไตร่ตรอง ก่อนพูดและเขียน

3.5 เข้าใจว่าภาษาไทยมีทั้งภาษาไทยกลาง ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาท้องถิ่น

3.6 สามารถเลือกใช้คำคล้องจองแต่งบทร้อยกรองต่างๆ

3.7 สามารถนำปริศนาคำทายและบทร้องเล่นในท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนและเล่น

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีในมาตรฐาน ท 4.2 มีดังนี้

3.1 สามารถใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

3.2 ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารได้ พัฒนาการเรียนได้

3.3 เข้าใจความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียนได้

3.4 ใช้ภาษาได้เหมาะกับบุคคลและสถานการณ์สื่อสารได้

3.5 ใช้ภาษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ พัฒนาการอ่านการเขียนได้

3.6 เห็นคุณค่าการใช้ตัวเลขไทย

3.7 ใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนเหมาะสมแก่กาลเทศะและบุคคลได้

4. สาระการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี

สาระการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีในมาตรฐาน ท 4.1 มีดังนี้

4.1 การสะกดคำโดยนำเสียง และรูปของพยัญชนะสระวรรณยุกต์ ประสมเป็นคำอ่านและเขียน

4.2 ความหมายของคำและหน้าที่ของคำกลุ่มคำและประโยคประกอบด้วยวิธีการเรียงลำดับคำใหม่ วิธีการเรียบเรียงประโยค

4.3 การใช้ภาษาในการสื่อสารเจรจาและสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่นทั้งการอ่านและเขียน

4.4 ความหมายของภาษาไทยกลางภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นใช้ระดับของภาษาที่ใช้ให้เหมาะสมกับกาลเทศะกับบุคคล

4.5 การเรียบเรียงลำดับคำคล้องจอง

4.6 การนำปริศนาคำทาย และบทร้องเล่นของเด็กในท้องถิ่น บทกล่อมเด็กมาใช้ในการเรียนและเล่น

สาระการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีในมาตรฐาน ท 4.2 มีดังนี้

4.1 การใช้ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เป็นเครื่องมือในการเรียนโดยการหาความรู้ ตามเรื่องที่กำหนดจากแหล่งข้อมูลแล้วนำเสนอโดยการพูดและการทำงานร่วมกับผู้อื่น

4.2 การใช้เทคโนโลยี การสื่อสาร โดยการฟัง การดูการอ่าน แล้วนำมาเล่า

4.3 ความแตกต่างของการพูดและการเขียนภาษาไทยให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษา

4.4 การพูด การอ่านและการเขียนภาษาไทยในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ

4.5 การเขียนตัวเลขไทยได้ถูกต้อง

4.6 การใช้คำพูดถ่ายทอดความนึกคิด ตรงความเป็นจริงเหมาะสมแก่กาลเทศะและบุคคล

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

1. มาตรฐาน

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2. แนวปฏิบัติ

การอ่านนิทาน เรื่องสั้น บทร้อยกรอง บทความ ได้ข้อคิดเห็นจากสิ่งที่อ่าน

3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีในมาตรฐาน ท 5.1 มีดังนี้

3.1 สามารถอ่านนิทาน เรื่องสั้น สารคดี บทความ บทร้อยกรองและบทละคร
ให้ได้รับความรู้และความบันเทิงได้

3.2 นำข้อคิดเห็นจากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

4. สาระการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี

สาระการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีในมาตรฐาน ท 5.1 มีดังนี้

4.1 อ่านนิทาน เรื่องสั้น บทร้อยกรอง บทความ

4.2 ข้อคิดเห็นจากสิ่งที่อ่าน

จากการวิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ทำให้ผู้วิจัยเปลี่ยนแปลงการจัดกลุ่มตัวแปรที่ศึกษาโดยเพิ่มทักษะ
การดู และรวมเข้ากับทักษะการฟังและการพูด ทำให้แบ่งทักษะเป็น 3 ด้านใหญ่ๆ คือ 1) ทักษะ
ทางด้านกรฟัง การดูและการพูด 2) ทักษะทางด้านกรอ่าน และ 3) ทักษะทางด้านกรเขียน เพื่อให้
เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาปีที่ 1

5. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมาย องค์ประกอบ ประเภท การออกแบบและพัฒนา
รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ดังนี้

5.1 ความหมายของรูปแบบ

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอนไว้ ดังนี้

ทิตนา แชมมณี (2554) ได้กล่าวถึงความหมายของรูปแบบการเรียนการสอนว่า
หมายถึง แบบแผนการดำเนินการสอนที่ได้รับการจัดเป็นระบบอย่างสัมพันธ์สอดคล้องกับทฤษฎี
หลักการเรียนรู้ หรือการสอนที่รูปแบบนั้นเชื่อถือและได้รับการพิสูจน์ทดสอบว่ามีประสิทธิภาพสามารถ
ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายเฉพาะที่รูปแบบนั้น โดยทั่วไปแบบแผนการดำเนินการสอน
ดังกล่าว มักประกอบด้วยทฤษฎี หลักการที่รูปแบบนั้นยึดถือ และกระบวนการสอนเฉพาะอันจะนำ

ผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายเฉพาะที่รูปแบบนั้นกำหนดไว้ ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแบบแผนหรือแบบอย่างในการจัดและดำเนินการสอนอื่นๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะเช่นเดียวกันได้

Gunter, Estes และ Schwab (1995) ได้กล่าวถึงความหมายของรูปแบบการเรียนการสอนว่า หมายถึง รูปแบบการเรียนการสอนเปรียบเสมือนพิมพ์เขียวหรือต้นแบบที่ประกอบด้วยขั้นตอน การสอนหลักๆ ซึ่งจะทำให้เกิดผลตามที่ต้องการ การจัดการเรียนการสอนต้องเรียงตามลำดับขั้นตอนที่เสนอไว้และรูปแบบการเรียนการสอนแต่ละรูปแบบจะต้องตอบสนองจุดมุ่งหมายเฉพาะอย่างที่แตกต่างกัน

Joyce และ Weil (2000) ได้กล่าวถึงความหมายของรูปแบบการเรียนการสอนว่าหมายถึง แบบแผนหรือแบบแผนที่สามารถใช้ในการสอนในห้องเรียนหรือการสอนที่เป็นกลุ่มย่อย รูปแบบการเรียนการสอนแต่ละรูปแบบจะชี้แนะแนวทางในการออกแบบการเรียนการสอนที่มีเป้าหมายให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน

กล่าวโดยสรุป รูปแบบการเรียนการสอน หมายถึง แบบแผนการดำเนินการสอนที่ได้รับการจัดเป็นระบบ อย่างสัมพันธ์สอดคล้องกับทฤษฎี หลักการเรียนรู้ หรือการสอนที่รูปแบบนั้นยึดถือ และได้รับการพิสูจน์ทดสอบว่ามีประสิทธิภาพสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายเฉพาะที่รูปแบบนั้นกำหนด

5.2 องค์ประกอบของรูปแบบ

นักการศึกษาหลายท่านได้อธิบายถึงองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนไว้ดังนี้ ทิศนา แคมมณี (2554) ได้อธิบายองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนว่ามี 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบนั้น
2. การบรรยายและอธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ
3. การจัดระบบ คือ การจัดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของระบบหรือกระบวนการนั้น
4. การอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอนเทคนิคการสอนต่างๆ ที่จะช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนนั้นๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

Arends (1997) ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนว่าไว้มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. หลักการตามทฤษฎีที่ใช้เป็นแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบนั้น
2. ผลการเรียนรู้ที่ต้องการ
3. วิธีสอนที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบ
4. สิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอนที่จะนำไปสู่ผลการเรียนรู้ที่ต้องการ

Joyce และ Weil (2000) ได้อธิบายองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนว่ามี 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. เป้าหมายของรูปแบบการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่มุ่งพัฒนาหรือคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดในตัวผู้เรียน
2. หลักการหรือแนวคิดที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบ
3. รายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนการสอน
4. การประเมินผลที่แสดงให้เห็นผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบนั้น

การศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนข้างต้น สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบการเรียนการสอนมี 3 ประการ คือ 1) หลักการ แนวคิดหรือทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบนั้น 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กระบวนการและลักษณะของการจัดการเรียนการสอนเรียน 4) การวัดและการประเมินผล

5.3 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

นักการศึกษาได้อธิบายถึงการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนไว้ดังนี้

ทิตินา แชมมณี (2554) กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนว่ามีขั้นตอน 10 ขั้นตอนไว้ดังนี้

1. การกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
2. การศึกษาหลักการหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดองค์ประกอบและเห็นแนวทางในการจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของรูปแบบ
3. การศึกษาสภาพการณ์และปัญหาที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ค้นพบองค์ประกอบที่สำคัญที่จะช่วยให้รูปแบบการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพเมื่อนำไปใช้จริง
4. การกำหนดองค์ประกอบสำคัญของรูปแบบ
5. การจัดกลุ่มองค์ประกอบ

6. การจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ

7. การจัดผังรูปแบบ โดยแสดงลำดับขั้นตอนของรูปแบบและแสดงให้เห็น

ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ

8. การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อศึกษาผลที่เกิดขึ้น

9. การประเมินผลรูปแบบการเรียนการสอน

10. การปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอน

Leslin, Pollock และ Reguluth (1992) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบหลัก 4 ประการของการออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ความต้องการ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ปัญหาและการวิเคราะห์ข้อบ่งชี้ของปัญหาตลอดจนความต้องการในการจัดการเรียนการสอน

2. การเลือกและจัดลำดับเนื้อหา ประกอบด้วย การวิเคราะห์งานและการจัดลำดับของงานว่าในการจัดการเรียนการสอนนั้นควรจะนำสาระใดไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอันดับแรก สาระใดควรจะนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในอันดับต่อไป

3. การพัฒนาบทเรียน ประกอบด้วย การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนและการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะใช้ในการสอนแต่ละครั้งแล้วจึงทดลองใช้รูปแบบที่ได้ออกแบบไว้

4. การประเมินผลการสอน เป็นขั้นตอนสำคัญที่ทำหลังจากได้ทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นเพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนที่ได้พัฒนาขึ้น

Joyce และ Weil (2000) ได้เสนอหลักการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ไว้ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนต้องมีทฤษฎีรองรับ เช่น ทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้

2. เมื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแล้ว ก่อนนำไปใช้อย่างแพร่หลายจะต้องมีการวิจัยเพื่อทดสอบทฤษฎีและตรวจสอบคุณภาพในเชิงการนำไปใช้ในสถานการณ์จริงและนำข้อค้นพบมาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

3. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน อาจออกแบบให้ได้ใช้ได้อย่างกว้างขวางหรือเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้

4. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน จะมีจุดมุ่งหมายหลักที่ถือเป็นหลักในการพิจารณาเลือกรูปแบบไปใช้ กล่าวคือ ถ้าผู้ใช้นารูปแบบการสอนไปใช้ตรงกับจุดมุ่งหมายหลักก็จะทำให้เกิดผลสูงสุด แต่ก็สามารถนำรูปแบบนั้นไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่นๆ ได้ ถ้าพิจารณาเห็นว่าเหมาะสมแต่ก็อาจได้ผลสำเร็จลดน้อยลงไป

แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่ได้กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนนั้นต้องทำอย่างเป็นระบบ โดยการศึกษาหลักการ แนวคิดที่เกี่ยวข้องแล้วนำมากำหนดองค์ประกอบสำคัญของรูปแบบให้สอดคล้องและสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ จากนั้นจึงกำหนดแนวทางในการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ ทดลองใช้และประเมินรูปแบบการเรียนการสอนแล้วจึงนำผลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อให้ได้รูปแบบการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูงสุด ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาแนวสมดุลภาษา

การสอนภาษาแนวสมดุลภาษาเป็นวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ มีงานวิจัยที่ศึกษาไว้ ดังนี้ Mlakar-Hillig, Malvin และ Troy (2002) ได้ศึกษาการสอนสมดุลภาษาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคำศัพท์ในนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่อยู่ในเขตชนบทของรัฐ Chicago พบว่า หลังการทดลองเด็กสามารถเข้าใจความหมายของคำศัพท์ เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ และมีทักษะในการสื่อสารทั้งด้านการอ่าน การเขียนและการพูดสูงขึ้น

Arkebauer และคณะ (2002) ได้ศึกษาผลของการใช้โปรแกรมเพื่อพัฒนาความคล่องและความเข้าใจในการอ่านตามแนวการสอนแบบสมดุลภาษาที่มีต่อสัมฤทธิ์ผลในการอ่าน ในโรงเรียนในรัฐ Illinois ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองใช้โปรแกรมเด็กมีสัมฤทธิ์ผลในการอ่านสูงขึ้นและมีแรงจูงใจในการอ่านมากขึ้น

Bruce, Frey และคณะ (2005) ได้ศึกษาดำเนินการสอนแบบสมดุลภาษาที่เขตการศึกษาแห่งหนึ่งในเขตเมืองของสหรัฐอเมริกา โดยศึกษา 1) การใช้เวลาในแต่ละกิจกรรมและสัดส่วนที่ใช้ 2) ลักษณะของห้องเรียนและการจัดเตรียมของครู 3) ลักษณะของอาคารเรียนและการสนับสนุนของผู้บริหาร ผลการวิจัยจากการสังเกตห้องเรียนพบว่า ครูจัดกิจกรรมให้เด็กเขียนเองตามลำพังมากที่สุด รองลงมาเป็น อ่านดังๆ ฝึกอ่านเองตามลำพัง จากการรายงานตนเองของครูพบว่าจัดกิจกรรมขึ้นดังๆ บ่อยที่สุดโดยใช้เวลาประมาณ 23 นาที รองลงมาเป็นฝึกอ่านเองตามลำพังและเขียนเองตามลำพัง ส่วนการสอนอ่านร่วมกันและสอนฝึกอ่านกลุ่มย่อยโดยมีครูชี้แนะนั้นสอนเป็นครั้งคราว ส่วนลักษณะของห้องเรียนพบว่าเกือบทุกห้องเรียนจะมีมุมหนังสือในห้องเรียนโดยที่มีหนังสือที่จัดกลุ่มตามระดับการอ่าน มีมุมภาษาและการจัดแสดงผลงานเกี่ยวกับภาษา มีบริเวณกว้างสำหรับทำกิจกรรมส่วนลักษณะของอาคารเรียนพบว่ามีการจัด

แสดงตัวอย่างผลงานของเด็กและมุมการอ่าน ในห้องสมุดของโรงเรียนมีการจัดเตรียมหนังสือที่ครูใช้ใน ห้องเรียน และมีห้องสมุดสำหรับครูเพื่อพัฒนาวิชาชีพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการสอนที่ส่งผลดีต่อการเรียนรู้ภาษา ดังงานวิจัยต่อไปนี้
 อังคณา ชัยมณี (2540) ได้พัฒนาโปรแกรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า หลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ เด็กมีความเข้าใจสูงขึ้นกว่าก่อนการเข้าร่วม โปรแกรมฯ

กนิกริน ตันเสียงสม (2548) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD กับวิธีสอนปกติ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีการเรียนรู้แบบ ร่วมมือเทคนิค STAD ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความสำคัญสูงกว่ากลุ่มที่สอนแบบ ปกติ

นารณาริ อินต๊ะสอน (2550) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเรียน ภาษาไทยเรื่องคำและชนิดของคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบ ร่วมมือเทคนิค TAI กับการสอนแบบปกติ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีการ เรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่สอนแบบปกติ

กิริยา ปี่ทอง (2552) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความรับผิดชอบใน การเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนรู้แบบร่วมมือตามวิธี STAD กับที่เรียนรู้ แบบ 4 MAT พบว่า หลังการทดลองคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านและความรับผิดชอบใน การเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนรู้แบบร่วมมือตามวิธี STAD สูงกว่าก่อน การทดลอง นอกจากนี้ยังพบว่า คะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านและความรับผิดชอบในการเรียน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนรู้แบบร่วมมือตามวิธี STAD สูงกว่าคะแนนเฉลี่ย ความเข้าใจในการอ่านและความรับผิดชอบในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนรู้แบบ 4 MAT

Meng (2010) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการพูดและอ่านภาษาอังกฤษกับนักศึกษาในมหาวิทยาลัยในประเทศจีนกับการเรียนรู้แบบดั้งเดิม ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาในกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการพูดและอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่ากลุ่มที่สอนแบบปกติ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแนวสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือทำให้ได้ข้อมูลสนับสนุนว่า รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นรูปแบบที่สามารถนำมาใช้ในการจัดประสบการณ์ทางภาษาเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยและพัฒนา โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 และมีวัตถุประสงค์รอง คือ ศึกษาผลของการใช้รูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้น มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การพัฒนารูปแบบฯ
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 การกำหนดประชากร

ประชากรคือ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

1.2 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กอายุ 6 - 7 ปีที่กำลังศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจำนวน 2 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 70 คน

ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

- 1.2.1 เป็นโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนในระดับอนุบาลและประถมศึกษา
- 1.2.2 เป็นโรงเรียนที่มีการจัดห้องเรียนที่ลดความสามารถของนักเรียน
- 1.2.3 เป็นโรงเรียนที่มีนักเรียนห้องละ 35 - 40 คน
- 1.2.4 เป็นโรงเรียนที่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยรูปแบบใหม่ฯ

ผู้วิจัยพบว่า มีโรงเรียนที่ตรงตามเงื่อนไขจำนวน 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) ระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบง่ายด้วยการจับสลากโรงเรียนเพื่อกำหนดเป็นโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างและโรงเรียนศึกษานำร่อง ได้โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) ระดับประถมศึกษาเป็นโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างและโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาเป็นโรงเรียนศึกษานำร่อง

การเลือกห้องเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) ระดับประถมศึกษา มีห้องเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 2 ห้อง ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบง่ายด้วยการจับสลากห้องเรียนเพื่อกำหนดเป็นกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุมได้ห้องพุทธรักษาเป็นกลุ่มทดลองและห้องลีลาวดีเป็นกลุ่มควบคุม

2. การพัฒนารูปแบบฯ

การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 มีการดำเนินงาน 4 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 การเตรียมการ

ขั้นที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบฯ ฉบับร่าง

ขั้นที่ 3 การทดลองและปรับปรุงรูปแบบฯ ครั้งที่ 1

ขั้นที่ 4 การประเมินผลและนำเสนอรูปแบบฯ ฉบับสมบูรณ์

แผนภาพที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1

ขั้นที่ 1 การเตรียมการ

- 1.1 การศึกษาทฤษฎีพื้นฐาน
- 1.2 การศึกษาสภาพการเรียนการสอนภาษาในปัจจุบัน
- 1.3 การกำหนดกรอบแนวคิดของรูปแบบฯ

ขั้นที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบฯ ฉบับร่าง

- 2.1 การสร้างรูปแบบฯ (ฉบับร่าง)
- 2.2 การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบฯ และแผนการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

ขั้นที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบฯ

- 3.1 การกำหนดแบบแผนการทดลองใช้รูปแบบฯ
- 3.2 การเก็บข้อมูลก่อนการทดลอง (pre-test)
- 3.3 การดำเนินการทดลองครั้งที่ 1
- 3.4 การเก็บข้อมูลระหว่างการทดลอง
- 3.5 การแก้ไขปรับปรุงรูปแบบฯ ครั้งที่ 1
- 3.6 การดำเนินการทดลองครั้งที่ 2
- 3.7 การเก็บข้อมูลหลังการทดลอง (post-test)
- 3.8 การแก้ไขปรับปรุงได้รูปแบบฯ ฉบับสมบูรณ์

ขั้นที่ 4 การประเมินผลและนำเสนอรูปแบบฯ ฉบับสมบูรณ์

รายละเอียดของการดำเนินการวิจัยมีดังนี้

ขั้นที่ 1 การเตรียมการ

ขั้นนี้มีการดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1.1 การศึกษาทฤษฎีพื้นฐาน

ในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 โดยอิงการสอนภาษาตามแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือนั้น ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎีพื้นฐานโดย

1.1.1 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาสำหรับเด็กอนุบาลและประถมศึกษา การประเมินพัฒนาการทางภาษา การเรียนรู้แบบร่วมมือ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ระเบียบวิธีวิทยาการวิจัย การสร้างและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน แล้วสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดของรูปแบบฯ

1.1.2 ผู้วิจัยพัฒนาตนเองด้วยการเข้าเรียนราชาหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาและทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย และรายวิชาวิธีวิทยาการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา รวมเวลา 2 ภาคการศึกษา

1.2 การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาในปัจจุบัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพการเรียนการสอนภาษาในระดับอนุบาลและประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนต่างๆ ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ดังนี้

1.3.1 การจัดการเรียนการสอนที่ใช้นวัตกรรมในการสอนภาษา

ผู้วิจัยศึกษาดูงานการสอนภาษาสำหรับเด็กอนุบาลและประถมศึกษาและสัมภาษณ์ครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษา ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โรงเรียนในประเทศ ได้แก่ โรงเรียนนานาชาติบางกอกพัฒนา โรงเรียนนานาชาติเซนส์แอนดรูว์ แห่งละ 1 สัปดาห์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนเกษมพิทยา โรงเรียนเพลินพัฒนา แห่งละ 1 สัปดาห์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 และโรงเรียนในประเทศนิวซีแลนด์ ได้แก่ โรงเรียนเมอร์ลิน โรงเรียนเทมเพอร์ตัน โรงเรียนคอร์ทยาร์ท และสถานรับเลี้ยงเด็กของมหาวิทยาลัยแคนเทอร์บุรี แห่งละ 1 วัน ในเดือนพฤษภาคม 2552

1.3.2 การจัดการเรียนการสอนแบบปกติ

ผู้วิจัยเข้าสังเกตการณ์เรียนการสอนและสัมภาษณ์ครูผู้สอนทั้งในระดับอนุบาลและประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา และโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา

เอกชน ที่จัดการเรียนการสอนแบบปกติในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสร้างรูปแบบฯ ให้มีความสอดคล้องกับการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนทั่วไป ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นจากการศึกษาสภาพการเรียนการสอนภาษาไว้ ดังนี้

1. การออกแบบสัดส่วนของกิจกรรม

ครูออกแบบกิจกรรมหลากหลายทั้งในส่วนของ การฟัง พูด อ่านและเขียน นักเรียนได้มีโอกาสทั้งเป็นผู้รับ (ฟัง - อ่าน) และสร้างสรรคภาษา (พูด - เขียน) ในอายุ 3 - 4 ปีจะมีสัดส่วนของการพูดและฟังมากกว่า ในขณะที่เด็กอายุ 5 - 7 ปีจะมีสัดส่วนของการอ่านและการเขียนมากขึ้น

2. การออกแบบกิจกรรมและบทบาทของครู

ครูออกแบบการจัดกิจกรรมและการเปลี่ยนกิจกรรม โดยครูวางแผนว่าจะให้นักเรียนทำอะไรในช่วงเวลาต่างๆ และกำหนดบทบาทของตนเองและนักเรียนในช่วงเวลานั้น

3. กิจกรรมมีความหลากหลายสอดคล้องกับความสามารถของนักเรียน

ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสามารถ ออกแบบกิจกรรมให้มีความหลากหลายและสอดคล้องกับระดับความสามารถของนักเรียน เช่น ในกิจกรรมการอ่าน ครูจัดให้นักเรียนในกลุ่มเก่งอ่าน บทกวีง่าย ๆ ด้วยตนเอง ในกลุ่มกลางทำกิจกรรมเชื่อมโยงระหว่างเสียงกับคำ ในกลุ่มอ่อนทำกิจกรรมเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างเสียงกับตัวอักษร

4. การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา

ครูจัดเตรียมสภาพแวดล้อมในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนมีความคุ้นเคยกับภาษา ทั้งระดับพยัญชนะ คำ ประโยค ให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของภาษาที่เกี่ยวข้องกับตนเอง และสิ่งที่ควรรู้จากสิ่งใกล้ตัวแล้วค่อยขยายวงออกไป ครูจัดสภาพแวดล้อมที่มีความหมายกับนักเรียน นอกจากนี้ครูจัดแสดงผลงานของนักเรียนทุกคนเพื่อให้นักเรียนรู้ว่าผลงานของเขาได้รับการยอมรับและเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง

5. รูปแบบประเมินพัฒนาการที่ประเมินตามสภาพจริง

ครูสังเกตและประเมินพัฒนาการในสถานการณ์ต่างๆ แม้แต่การเล่นของเล่น ครูจะมีใบประเมินพัฒนาการต่างๆ ติดตัวเพื่อประเมินพัฒนาการ บางครั้งครูจะบันทึกใส่กระดาษโพสอิท แล้วนำแปะไว้ในช่องข้อมูลของนักเรียนแต่ละคน แล้วนำรวบรวมข้อมูลมาเขียนสรุปในภายหลัง

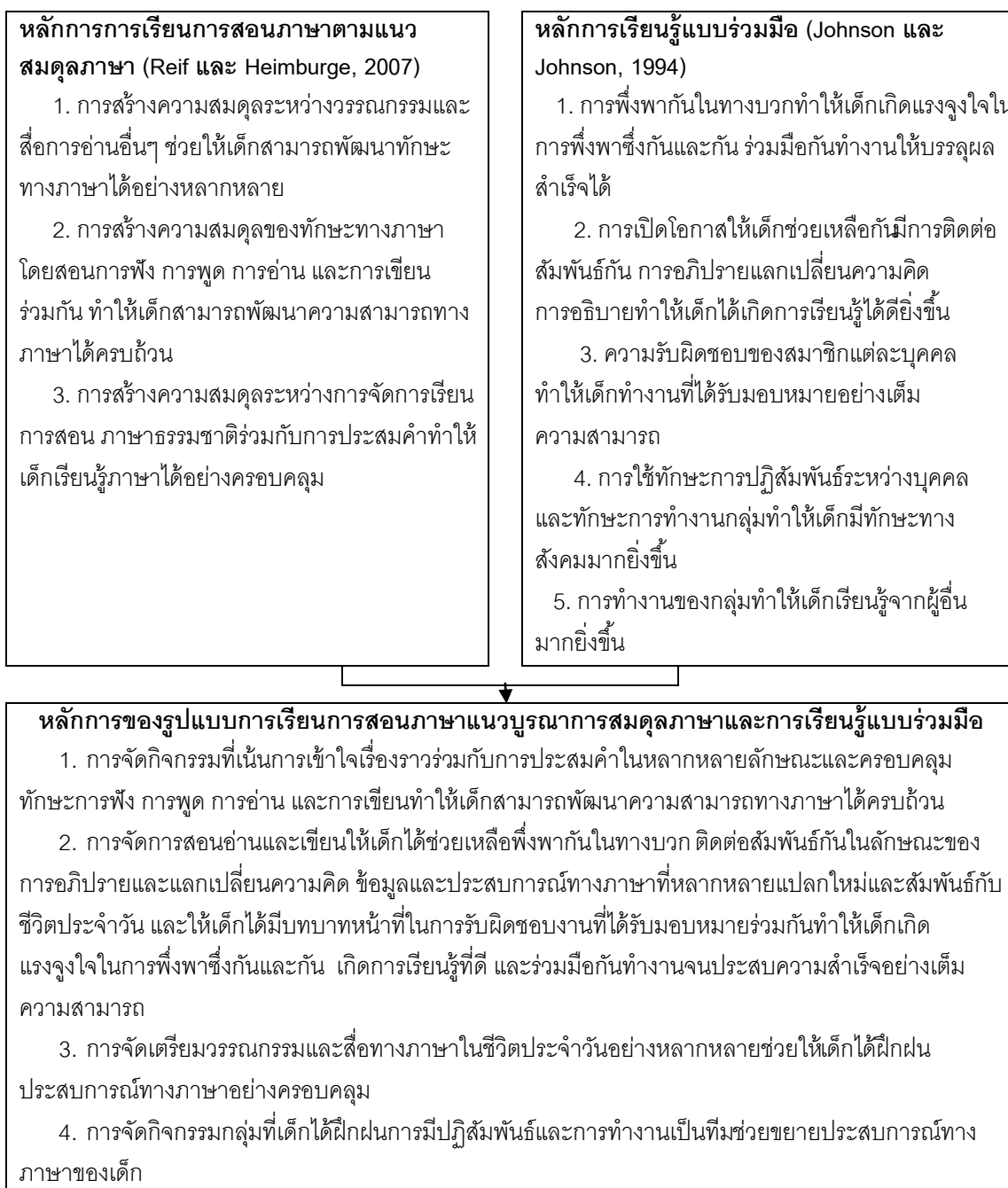
6. การแบ่งกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถ

หลังจากการประเมินพัฒนาการแล้ว ครูจะจัดกลุ่มตามระดับความสามารถของนักเรียนในมิติต่างๆ เช่น แบ่งตามพัฒนาการทางคณิตศาสตร์ พัฒนาการทางการรู้หนังสือ ครูจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับระดับความสามารถของตนเอง ทำให้นักเรียนได้พัฒนาอย่างสูงสุดตามศักยภาพของตนเอง

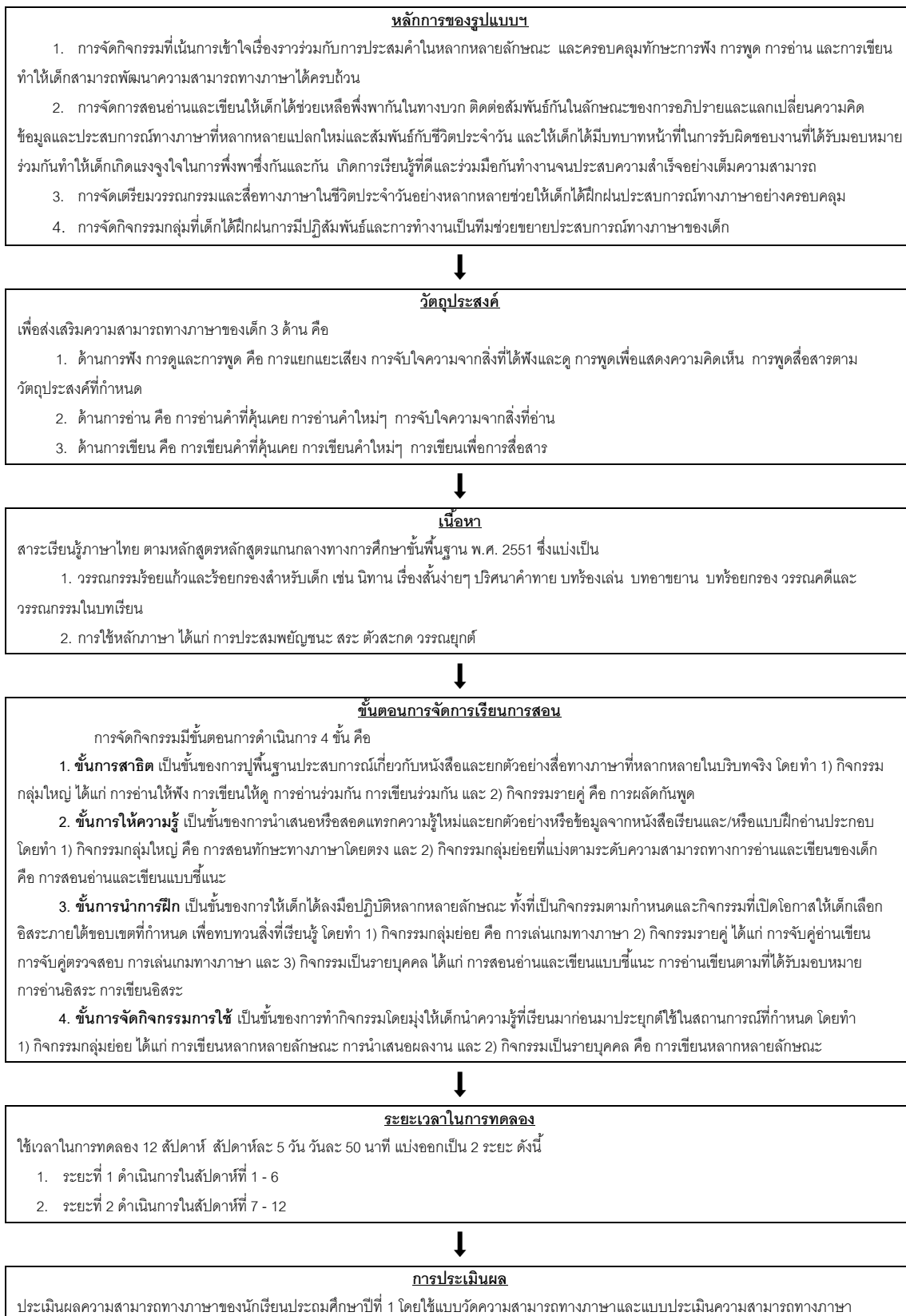
1.3 การกำหนดกรอบแนวคิดของรูปแบบฯ

ผู้วิจัยสร้างกรอบแนวคิดของรูปแบบฯ โดยวิเคราะห์และสังเคราะห์สาระสำคัญของการสอนภาษาตามแนวบูรณาการสมดุลภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือและสร้างกรอบแนวคิดรูปแบบฯ ซึ่งประกอบด้วยหลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาในการดำเนินงาน การประเมินผล และแผนการดำเนินงาน ดังรายละเอียดในแผนภาพที่ 2 และแผนภาพที่ 3

แผนภาพที่ 2 หลักการของรูปแบบฯ

แผนภาพที่ 3 กรอบแนวคิดของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1

ขั้นที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบฯ ฉบับร่าง

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบฯ มีการดำเนินงาน 2 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 การสร้างรูปแบบฯ (ฉบับร่าง)

ผู้วิจัยได้สร้างรูปแบบฯ และเอกสารประกอบการใช้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. กำหนดหลักการของรูปแบบฯ โดยนำหลักการการเรียนการสอนภาษาตามแนวสมดุลภาษาของ Reif และ Heimburge (2007) มาบูรณาการเข้ากับหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือของ Johnson และ Johnson (1994) จนได้หลักการ 4 ข้อ ดังนี้

1.1 การจัดกิจกรรมที่เน้นการเข้าใจเรื่องราวร่วมกับการประสมคำในหลากหลายลักษณะและครอบคลุมทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนทำให้เด็กสามารถพัฒนาความสามารถทางภาษาได้ครบถ้วน

1.2 การจัดการสอนอ่านและเขียนให้เด็กได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางบวก ติดต่อสัมพันธ์กันในลักษณะของการอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิด ข้อมูลและประสบการณ์ทางภาษาที่หลากหลายแปลกใหม่และสัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน และให้เด็กได้มีบทบาทหน้าที่ในการรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายร่วมกัน ทำให้เด็กเกิดแรงจูงใจในการฟังพาทซึ่งกันและกัน เกิดการเรียนรู้ที่ดี และร่วมมือกันทำงานจนประสบความสำเร็จอย่างเต็มความสามารถ

1.3 การจัดเตรียมวรรณกรรมและสื่อทางภาษาในชีวิตประจำวันอย่างหลากหลายช่วยให้เด็กได้ฝึกฝนประสบการณ์ทางภาษาอย่างครอบคลุม

1.4 การจัดกิจกรรมกลุ่มที่เด็กได้ฝึกฝนการมีปฏิสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีมช่วยขยายประสบการณ์ทางภาษาของเด็ก

2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ คือ เพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็ก โดยมีรายละเอียดของวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ดังนี้

2.1 ด้านการฟัง ได้แก่ การแยกแยะเสียง การจับใจความจากสิ่งที่ฟัง

2.2 ด้านการพูด ได้แก่ การพูดแสดงความคิดเห็นจากสิ่งที่ได้ฟังและดู การพูดสื่อสารตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

2.3 ด้านการอ่าน ได้แก่ การอ่านคำที่คุ้นเคย การอ่านคำใหม่ๆ การจับใจความจากสิ่งที่อ่าน

2.4 ด้านการเขียน ได้แก่ การเขียนคำที่คุ้นเคย การเขียนคำใหม่ๆ การเขียนเพื่อการสื่อสาร

3. กำหนดเนื้อหา โดยศึกษาระเบียบวิธีภาษาไทย ตามหลักสูตรหลักสูตรแกนกลางทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 จากนั้นผู้วิจัยกำหนดให้กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองเรียนรู้เนื้อหาที่เหมือนกัน ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เนื้อหาของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
1. วรรณกรรมร้อยแก้วและร้อยกรองสำหรับเด็ก ในแบบเรียนตามหลักสูตรหลักสูตรแกนกลางทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551	1. วรรณกรรมร้อยแก้วและร้อยกรองสำหรับเด็ก ในแบบเรียนตามหลักสูตรหลักสูตรแกนกลางทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551
2. การใช้หลักภาษา ได้แก่ การประสมพยัญชนะสระ ตัวสะกด วรรณยุกต์ ตามหลักสูตรหลักสูตรแกนกลางทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551	2. การใช้หลักภาษา ได้แก่ การประสมพยัญชนะสระ ตัวสะกด วรรณยุกต์ตามหลักสูตรหลักสูตรแกนกลางทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

ตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเรียนรู้เนื้อหาที่เหมือนกัน แต่ กลุ่มทดลองผู้วิจัยได้กำหนดการคัดเลือกสื่อทางภาษาตามหลักการของรูปแบบฯ โดยเพิ่มเติม วรรณกรรมร้อยแก้วและร้อยกรองสำหรับเด็กจากสื่อทางภาษาที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้และเป็นสื่อทางภาษาที่ใช้จริงในชีวิตประจำวัน เช่น แผ่นพับ โปสเตอร์ สารคดี สารานุกรมสำหรับเด็ก

4. กำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการ 4 ขั้น ดังนี้

4.1 ขั้นการสาธิต เป็นขั้นของการปูพื้นฐานประสบการณ์เกี่ยวกับหนังสือและยกตัวอย่างสื่อทางภาษาที่หลากหลายในบริบทจริงโดยทำ 1) กิจกรรมกลุ่มใหญ่ ได้แก่ การอ่านให้ฟัง การเขียนให้ดู การอ่านร่วมกัน การเขียนร่วมกัน และ 2) กิจกรรมรายคู่ คือ การผลัดกันพูด

4.2 ขั้นการให้ความรู้ เป็นขั้นของการนำเสนอหรือสอดแทรกความรู้ใหม่และยกตัวอย่างหรือข้อมูลจากหนังสือเรียนและ/หรือแบบฝึกอ่านประกอบ โดยทำ 1) กิจกรรมกลุ่มใหญ่ คือ การสอนทักษะทางภาษาโดยตรง และ 2) กิจกรรมกลุ่มย่อยที่แบ่งตามระดับความสามารถทางการอ่านและเขียนของเด็ก คือ การสอนอ่านและเขียนแบบชี้แนะ

4.3 ขั้นการนำการฝึก เป็นขั้นของการให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติหลากหลายลักษณะ ทั้งที่เป็นกิจกรรมตามกำหนดและกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเลือกอิสระภายใต้ขอบเขตที่กำหนดเพื่อทบทวนสิ่งที่เรียนรู้โดยทำ 1) กิจกรรมกลุ่มย่อย คือ การเล่นเกมทางภาษา 2) กิจกรรมรายคู่

ได้แก่ การจับคู่อ่านเขียน การจับคู่ตรวจจสอบการเล่นเกมทางภาษาและ 3) กิจกรรมเป็นรายบุคคล ได้แก่ การสอนอ่านและเขียนแบบชี้แนะ การอ่านเขียนตามที่ได้รับมอบหมาย การอ่านอิสระ การเขียนอิสระ

4.4 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการใช้ เป็นขั้นตอนของการทำกิจกรรมโดยมุ่งให้เด็กนำความรู้ที่เรียนมาก่อนมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่กำหนด โดยทำ 1) กิจกรรมกลุ่มย่อย ได้แก่ การเขียนหลากหลายลักษณะ การนำเสนอผลงาน และ 2) กิจกรรมเป็นรายบุคคล คือ การเขียนหลากหลายลักษณะ

ผู้วิจัยออกแบบให้กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองได้รับประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนโดยมีขั้นตอนที่แตกต่างกัน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ขั้นตอนการเรียนการสอนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
<p>1. ขั้นการสาธิต</p> <p>มุ่งปูพื้นฐานประสบการณ์เกี่ยวกับหนังสือและนำเสนอสื่อทางภาษาที่หลากหลายในบริบทจริง โดยทำกิจกรรมกลุ่มใหญ่ ได้แก่ การอ่านให้ฟัง การเขียนให้ดู การอ่านเขียนร่วมกัน และกิจกรรมรายคู่ คือ การผลัดกันพูด</p>	<p>1. ขั้นนำ</p> <p>มุ่งดำเนินการในการจัดเตรียมและกระตุ้นนักเรียนให้เกิดความพร้อมและความสนใจที่จะเรียนรู้ด้วย การใช้กิจกรรมลักษณะต่างๆ ได้แก่ เกม การสนทนา เพลง บัตรคำ หรือทบทวนเรื่องที่เรียนไปแล้ว</p>
<p>2. ขั้นการให้ความรู้</p> <p>มุ่งนำเสนอหรือสอดแทรกความรู้ใหม่และนำเสนอตัวอย่างหรือข้อมูลจากหนังสือเรียนและหรือแบบฝึกอ่านประกอบ โดยทำกิจกรรมกลุ่มใหญ่คือ การสอนทักษะทางภาษาโดยตรงและกิจกรรมกลุ่มย่อยที่แบ่งตามระดับความสามารถทางการอ่านและเขียน คือ การสอนอ่านและเขียนแบบชี้แนะ</p>	<p>2. ขั้นจัดกิจกรรม</p> <p>มุ่งจัดประสบการณ์ให้เด็กได้รับความรู้โดยใช้กาขรรยายร่วมกับสื่อประกอบจากนั้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ</p>
<p>3. ขั้นการนำการฝึก</p> <p>มุ่งให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติหลากหลายลักษณะ ทั้งที่เป็นกิจกรรมตามกำหนดและกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเลือกอิสระภายใต้ขอบเขตที่กำหนด เพื่อทบทวนสิ่งที่เรียนรู้ โดยทำกิจกรรมกลุ่มย่อย คือ การเล่นเกมทางภาษา กิจกรรมรายคู่ ได้แก่ การจับคู่อ่านเขียน การจับคู่ตรวจจสอบ และกิจกรรมเป็นรายบุคคล ได้แก่ การสอนอ่านและเขียนแบบชี้แนะการอ่านเขียนตามที่ได้รับมอบหมาย การอ่านอิสระ การเขียนอิสระ</p>	

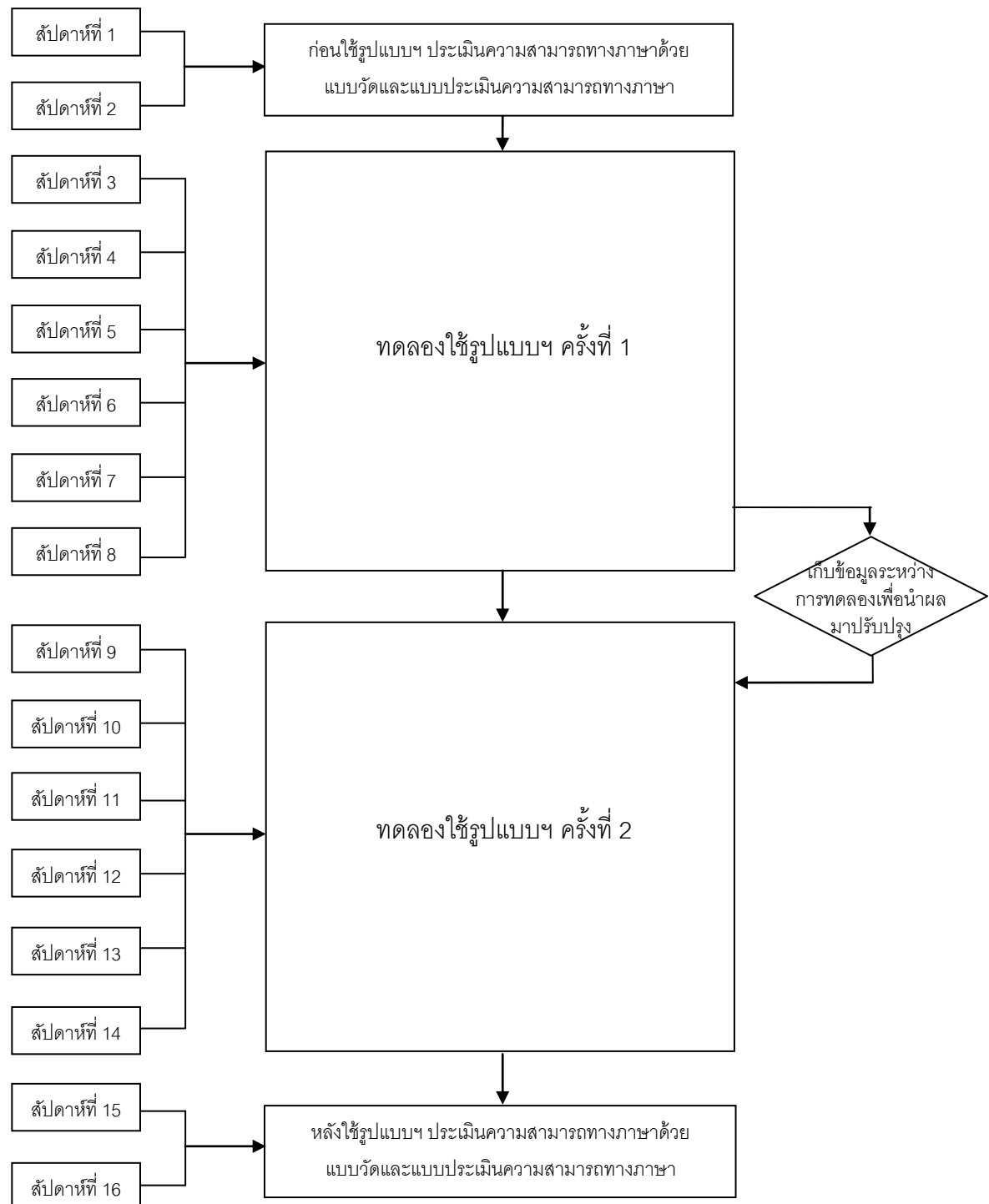
ตารางที่ 3 (ต่อ) ขั้นตอนการเรียนการสอนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
<p>4. ขั้นการจัดกิจกรรมการใช้</p> <p>มุ่งให้เด็กนำความรู้ที่เรียนมาก่อนมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่กำหนด โดยทำกิจกรรมกลุ่มย่อย ได้แก่ การเขียนหลากหลายลักษณะการนำเสนอผลงาน และกิจกรรมเป็นรายบุคคล คือ การเขียนหลากหลายลักษณะ</p>	<p>3. ขั้นสรุป</p> <p>มุ่งสรุปทบทวนสิ่งที่เรียนในแต่ละคาบโดยครูและนักเรียนร่วมกันสรุปจากนั้นให้นักเรียนทบทวนโดยการทำแบบฝึกหัด</p>

5. กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน

ผู้วิจัยสร้างแผนการดำเนินงานใช้รูปแบบฯ ตามแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งแบ่งการดำเนินงานเป็น 4 ระยะ คือ ระยะเตรียมการก่อนการทดลองใช้ระยะดำเนินการทดลองรูปแบบฯ 1 และ 2 และระยะหลังการทดลองใช้รูปแบบฯ ดังแผนภาพที่ 4

แผนภาพที่ 4 แผนการดำเนินงานใช้รูปแบบฯ

6. กำหนดการประเมินผล ผู้วิจัยประเมินผลความสามารถทางภาษาของนักเรียน ประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เครื่องมือ คือ แบบวัดความสามารถทางภาษา และแบบประเมินงาน ความสามารถทางภาษา

7. สร้างเอกสารประกอบรูปแบบฯ เป็นการเตรียมเอกสารต่างๆ ที่สามารถอธิบายการนำรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้จริงประกอบด้วย

7.1 คู่มือการใช้รูปแบบ ซึ่งเป็นเอกสารแนะนำให้ครูได้ทราบถึงการเตรียมการสอนและการปฏิบัติตนในการสอน ซึ่งจะช่วยให้ครูที่จะใช้รูปแบบฯ เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น เนื้อหาสาระในคู่มือประกอบด้วย

7.1.1 การเตรียมการสอน

7.1.2 รายละเอียดของการจัดกิจกรรม

7.2 แผนการจัดการเรียนการสอน

แผนการจัดการเรียนการสอนสำหรับกลุ่มทดลอง จำนวนทั้งสิ้น 60 แผน เป็นเวลา 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 50 นาที โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้สอน

แผนการจัดการเรียนการสอนสำหรับกลุ่มควบคุม จำนวนทั้งสิ้น 60 แผน เป็นเวลา 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 50 นาที โดยมีครูประจำชั้นเป็นผู้สอน

โดยแต่ละแผนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีองค์ประกอบ ดังนี้

7.2.1 ชื่อหน่วยการเรียนรู้

7.2.2 จุดประสงค์

7.2.3 เนื้อหา

7.2.4 กิจกรรมและเวลาที่ใช้

7.2.5 สื่อ

7.2.6 การประเมิน

7.2.7 ภาคผนวก

คุณสมบัติของผู้วิจัยและครูประจำชั้นในกลุ่มควบคุมมีดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 คุณสมบัติของผู้สอนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผู้สอน	อายุ	ประสบการณ์การสอน
กลุ่มทดลอง	35	10 ปี
กลุ่มควบคุม	31	10 ปี

2.2 การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบฯ และแผนการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

2.2.1 ผู้วิจัยนำกรอบแนวคิดรูปแบบฯ (ฉบับร่าง) และแผนการจัดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาและความถูกต้องในการใช้ภาษาแล้วปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.2.2 ผู้วิจัยนำกรอบแนวคิดรูปแบบฯ (ฉบับร่าง) และแผนการจัดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องตามเนื้อหาและจุดประสงค์

การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของหลักการของรูปแบบฯ ใช้ดัชนี IOC (Item Objective Congruence) โดยมีเงื่อนไขให้ผู้เชี่ยวชาญตัดสินอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีลักษณะการให้คะแนน คือ

1 หมายถึง หลักการของรูปแบบฯ มีความสอดคล้อง

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าหลักการของรูปแบบฯ มีความสอดคล้อง

-1 หมายถึง หลักการของรูปแบบฯ ไม่มีความสอดคล้อง

หลังจากให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องแล้วจึงนำผลการตรวจสอบมาคำนวณหาค่าดัชนี IOC เป็นรายข้อ พบว่าผลการพิจารณาเป็นดังนี้

หลักการข้อที่ 1 มีค่าดัชนี IOC เท่ากับ .80

หลักการข้อที่ 2 มีค่าดัชนี IOC เท่ากับ .80

หลักการข้อที่ 3 มีค่าดัชนี IOC เท่ากับ .80

หลักการข้อที่ 4 มีค่าดัชนี IOC เท่ากับ .80

นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิให้คำแนะนำเพื่อมาปรับปรุงแก้ไข ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 สรุปคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิ

รายการ	รายละเอียด
กรอบแนวคิดของรูปแบบฯ	1. ปรับชื่อของขั้นตอนการสอน ให้สะท้อนลักษณะการดำเนินการที่แสดงไว้ และมีความเฉพาะเจาะจง โดยเป็นมุมมองของครู ได้แก่ ชั้นสาธิต ชั้นให้ความรู้ ชั้นนำการฝึก ชั้นจัดกิจกรรมการใช้ 2. เพิ่มทักษะการดูเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรฯ
แผนการจัดการเรียนการสอน	1. ปรับการจัดกิจกรรมให้มีความหลากหลาย และตอบสนองต่อเด็กที่มีระดับความสามารถทางภาษาที่แตกต่างกัน 2. ปรับระยะเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสม

ขั้นที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบฯ

การทดลองใช้รูปแบบฯ มีการดำเนินงาน ดังนี้

3.1 การกำหนดแบบแผนการทดลองใช้รูปแบบฯ

ผู้วิจัยกำหนดแบบแผนการทดลองใช้รูปแบบฯ ซึ่งเป็นการวิจัยที่ศึกษากลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม โดยมีการวัดก่อนและหลังการทดลอง ดังแบบแผนการทดลอง ตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แบบแผนการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	ก่อน การทดลอง	ตัวแปร จัดกระทำ	หลัง การทดลอง
E	O _{E1}	X	O _{E2}
C	O _{C1}		O _{C2}

E คือ กลุ่มทดลอง

C คือ กลุ่มควบคุม

O_{E1} คือ คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาที่ได้จากกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลอง

O_{E2} คือ คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาที่ได้จากกลุ่มทดลอง หลังการทดลอง

O_{C1} คือ คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาที่ได้จากกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง

O_{C2} คือ คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาที่ได้จากกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง

X คือ การเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือ

3.2 เก็บข้อมูลก่อนการทดลอง (pre-test)

ผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคยกับนักเรียนด้วยการเข้าไปสังเกตการสอนของครู เข้าร่วมทำกิจกรรมกับนักเรียน จากนั้นเก็บข้อมูลก่อนการทดลองกับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้เครื่องมือ คือ แบบวัดความสามารถทางภาษา และแบบประเมินความสามารถทางภาษา ในช่วงสัปดาห์ที่ 1 – 2 นอกจากนี้ผู้วิจัยนำคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล

3.3 การดำเนินการทดลองครั้งที่ 1

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองรูปแบบฯ ครั้งที่ 1 ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 3 - 8 สัปดาห์ละ 5 วัน คือ วันจันทร์ถึงวันศุกร์ วันละ 50 นาที นาน 6 สัปดาห์ โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนกลุ่มทดลองและครูประจำชั้นเป็นผู้สอนกลุ่มควบคุม

3.4 การเก็บข้อมูลระหว่างการทดลอง

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลระหว่างการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มควบคุม โดยการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะจัดการการเรียนการสอน ผลงานของนักเรียน คะแนนทดสอบ จุดประสงค์และคะแนนเขียนไทย

3.5 การแก้ไขปรับปรุงรูปแบบฯ ครั้งที่ 1

หลังจากนำรูปแบบฯ ไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลองรวมเป็นเวลา 6 สัปดาห์ ผู้วิจัยสามารถสรุปประเด็นในการทดลองใช้รูปแบบฯ ได้ 6 ประเด็นดังนี้

3.5.1 ในกิจกรรมการสอนอ่านและเขียนแบบซีแนะ ผู้วิจัยไม่สามารถทำได้ตามแผนที่กำหนดได้ เนื่องจากนักเรียนในกลุ่มอื่นไม่สามารถทำกิจกรรม เช่น การเล่นเกม ทำแบบฝึกหัดได้เองตามลำพัง โดยมักจะเข้ามาซักถามอยู่เสมอทำให้การจัดกิจกรรมถูกรบกวน ผู้วิจัยจึงต้องปรับให้กิจกรรมการสอนอ่านเขียนโดยครูซีแนะไปอยู่คู่กับกิจกรรมการอ่านอิสระ การเขียนอิสระ ซึ่งนักเรียนสามารถทำได้ด้วยตนเอง และกำหนดกฎกติกาในการซักถามโดยห้ามนักเรียนในกลุ่มอื่นถามในช่วงเวลาที่ผู้วิจัยกำลังสอน

3.5.2 กิจกรรมการสอนอ่านและเขียนแบบซีแนะเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นที่จะพัฒนาการภาษาตามความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน ในช่วงแรกผู้วิจัยจึงใช้คะแนนเป็นเกณฑ์ในการแบ่งความสามารถ แต่ค้นพบว่าการใช้เกณฑ์คะแนนไม่เหมาะสม จึงปรับโดยคำนึงถึงการจัดกลุ่มความสามารถทางภาษาของนักเรียนตามปัญหาที่ต้องการความช่วยเหลือได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 อ่านและเขียนได้คล่อง ต้องการการสอนเนื้อหาและจัดกิจกรรมที่ทำทนายเพื่อให้พัฒนาความสามารถยิ่งขึ้น

กลุ่มที่ 2 อ่านและเขียนได้ดี ต้องการการสอนและกระตุ้นให้ทำกิจกรรมที่พัฒนาความสามารถยิ่งขึ้นได้

กลุ่มที่ 3 อ่านและเขียนได้ปานกลาง ต้องการการสอนและฝึกทบทวน
ให้เกิดความแม่นยำ

กลุ่มที่ 4 มีปัญหาในการอ่านและการเขียนโดยพบปัญหาสำคัญ 2 ด้าน
คือ มีปัญหาในการจำแนกเสียงและมีปัญหาในการเขียนคำ

3.5.3 กิจกรรมที่เตรียมไว้ค่อนข้างมาก และกิจกรรมที่เตรียมไว้ใช้เวลามากกว่า
ที่คาดไว้ทำให้ผู้วิจัยปรับลดการทำกิจกรรมการประยุกต์ใช้จากให้ทำทุกวันเป็นสัปดาห์ละ 2 ครั้ง และ
ให้นักเรียนงานที่ทำไม่เสร็จในเวลาเรียนไปทำต่อเป็นการบ้าน

3.5.4 ในการทำกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนจะร่วมมือและทำงานได้ดีที่สุดหากให้ทำ
กิจกรรมคู่ หากให้นักเรียนทำงานมากกว่า 4 คน พบว่านักเรียนบางคนไม่ช่วยงาน ผู้วิจัยจึงต้องปรับ
โดยจัดกิจกรรมให้เป็นกลุ่มย่อยและรายคู่ให้มากขึ้น โดยลดทอนเนื้อหาให้เหมาะกับจำนวนนักเรียน

3.5.5 คะแนนจากการเขียนไทยและผลงานของนักเรียนพบว่า นักเรียนทำ
คะแนน การเขียนคำที่คุ้นเคยได้มากขึ้น แต่คะแนนการเขียนคำใหม่ๆ ลดลง ผู้วิจัยจึงต้องปรับสัดส่วน
การสอนสะกดคำให้มากขึ้นโดยเขียนไทยทุกสัปดาห์และเพิ่มกิจกรรมอ่าน คัด เขียนโดยให้นักเรียน
ทบทวนคำศัพท์สัปดาห์ละ 10 คำ โดยแบ่งเป็นครั้งละ 5 คำ ให้นักเรียนคัดตามแบบ 2 ครั้งแล้ว
ลองเขียนคำศัพท์ด้วยตนเอง จากนั้นให้นำคำเหล่านั้นมาแต่งประโยคหรือเรื่องราว

3.5.6 การพุดนำเสนองานต่อกลุ่มใหญ่ทำได้โดยลำบากเนื่องจากนักเรียน
บางคนมีน้ำเสียงเบาทำให้ผู้วิจัยต้องทวนคำพูดเพื่อให้ได้ยินทั่วถึงกันทั้งห้อง นอกจากนี้ นักเรียนบางคน
ยังขาดความมั่นใจในการนำเสนอหน้าห้อง ผู้วิจัยจึงปรับวิธีการนำเสนอโดยให้นำเสนอในกลุ่มย่อย
หรือนำเสนอเป็นรายคู่

ผู้วิจัยนำประเด็นที่รวบรวมได้มาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบฯ ให้มีความเหมาะสม
ในการนำไปใช้

3.6 การดำเนินการทดลองครั้งที่ 2

ผู้วิจัยนำรูปแบบฯ ไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 9 - 14 สัปดาห์
ละ 5 วัน คือวันจันทร์ถึงวันศุกร์ วันละ 50 นาที นาน 6 สัปดาห์ ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปประเด็นใน
การทดลองใช้รูปแบบฯ ที่ปรับปรุงขึ้นไว้ ดังนี้

3.6.1 กิจกรรมการสอนอ่านเขียนโดยครูชี้แนะ เมื่อผู้วิจัยปรับให้กิจกรรมไปอยู่คู่กับกิจกรรมการอ่านอิสระ การเขียนอิสระแล้วพบว่า สามารถดำเนินกิจกรรมได้ราบรื่นดีและเมื่อผู้วิจัยนำกระดานไวท์บอร์ดขนาดเล็กมาใช้ในการสอนเขียนพบว่ามีความสะดวกในการตรวจสอบความถูกต้องเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่านักเรียนสนใจทำกิจกรรมการเขียนอิสระมากขึ้น และชอบนั่งรวมกลุ่มแล้วเขียนด้วยกัน บางครั้งมีการตั้งกฎกติกาในการเขียน เช่น ให้คนหนึ่งบอกคำศัพท์แล้วเพื่อนเขียนตาม เมื่อเขียนเสร็จแล้วจึงตรวจสอบความถูกต้องของคำศัพท์ก่อนที่จะเขียนคำศัพท์ใหม่

3.6.2 การแบ่งกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถทางภาษา ผู้วิจัยพบว่า ควรแบ่งนักเรียนตามระดับความสามารถทางภาษากลุ่มละประมาณ 8 - 12 คน ส่วนกลุ่มที่มีปัญหาจำเป็นต้องได้รับการสอนแบบใกล้ชิดควรแบ่งออกเป็นกลุ่มละไม่เกิน 4 คน

3.6.3 การให้นักเรียนจับคู่เป็นบัดดี้ช่วยเหลือกัน ควรมีการเปลี่ยนแปลงเป็นระยะเมื่อนักเรียนมีพัฒนาการทางภาษาดีขึ้น ซึ่งครูใช้ข้อมูลจากการสังเกต คะแนนการสอบจุดประสงค์และคะแนนการเขียนไทย

3.7 การเก็บข้อมูลหลังการทดลอง (post-test)

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลก่อนหลังการทดลองครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มควบคุม โดยใช้เครื่องมือ คือ แบบวัดความสามารถทางภาษา และแบบประเมินความสามารถทางภาษาในช่วงสัปดาห์ที่ 14 - 16

3.8 การแก้ไขปรับปรุงรูปแบบฯ ฉบับสมบูรณ์

ผู้วิจัยนำประเด็นที่รวบรวมได้มาแก้ไขปรับปรุงรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 เพื่อให้ได้รูปแบบฯ ฉบับสมบูรณ์

ขั้นที่ 4 การประเมินผลและนำเสนอรูปแบบฯ ฉบับสมบูรณ์

ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลองมาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้การทดสอบค่าที (t-test dependent และ t-test independent) และนำเสนอข้อมูลในรูปของตารางประกอบความเรียง จากนั้นประเมินผลการใช้รูปแบบฯ และนำเสนอรูปแบบฯ ฉบับสมบูรณ์

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชุด คือ แบบวัดความสามารถทางภาษาและแบบประเมินความสามารถทางภาษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ลักษณะของเครื่องมือ

3.1.1 แบบวัดความสามารถทางภาษา มีลักษณะเป็นแบบวัดคู่ขนาน จำนวน 2 ฉบับ ใช้สำหรับก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ประกอบด้วยแบบวัด 3 ด้าน คือ ด้านการฟังและดู ด้านการอ่าน และด้านการเขียน รวมทั้งสิ้น 70 ข้อ ข้อละ 0.5 คะแนน รวมคะแนนทั้งสิ้น 35 คะแนน ซึ่งได้แก่

3.1.1.1 ด้านการฟังและดู รวมจำนวน 20 ข้อ ข้อละ 0.5 คะแนน รวมคะแนนทั้งสิ้น 10 คะแนน ประกอบด้วย

1) การแยกแยะเสียง เป็นแบบวัดการฟังเพื่อจำแนกเสียงพยัญชนะ สระ ตัวสะกด และวรรณยุกต์ ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อให้นักเรียนเลือกตอบ

2) การจับใจความจากสิ่งที่ฟังและดู เป็นแบบวัดการฟังจับใจความ ครูให้นักเรียนดูภาพและอ่านเรื่องให้ฟัง จากนั้นครูอ่านคำถามและตัวเลือกให้นักเรียนฟัง ซึ่งคำถามจะมีทั้งคำถามตรงแบบมีคำตอบเดียวและคำถามที่ต้องตีความ แบบวัดประกอบด้วยเรื่องราว 2 เรื่อง มีข้อคำถามเรื่องละ 5 ข้อ รวมข้อคำถาม 10 ข้อให้นักเรียนเลือกตอบ

3.1.1.2 ด้านการอ่าน รวมจำนวน 30 ข้อ ข้อละ 0.5 คะแนน รวมคะแนนทั้งสิ้น 15 คะแนน ประกอบด้วย

1) การอ่าน เป็นแบบฝึกอ่านซึ่งประกอบด้วยคำศัพท์ที่กำหนด 20 คำร่วมกับคำอื่นเพื่อแต่งเป็นเรื่องราว โดยแบ่งเป็นคำที่คุ้นเคย 10 คำและคำใหม่ๆ 10 คำ รวมจำนวน 20 คำ

2) การจับใจความจากสิ่งที่อ่าน เป็นแบบวัดการจับใจความจากสิ่งที่อ่าน ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่อง คำถามและตัวเลือกด้วยตนเอง คำถามจะมีทั้งคำถามตรงแบบมีคำตอบเดียวและคำถามที่ต้องตีความ แบบวัดประกอบด้วยเรื่องราว 2 เรื่อง มีข้อคำถามเรื่องละ 5 ข้อ รวมข้อคำถาม 10 ข้อให้นักเรียนเลือกตอบ

3.1.1.3 ด้านการเขียน เป็นการเขียนไทย คำศัพท์ที่กำหนด 20 คำ โดยแบ่งเป็นคำที่คุ้นเคย 10 คำและคำใหม่ๆ 10 คำ รวมจำนวน 20 คำ ข้อละ 0.5 คะแนน รวมคะแนนทั้งสิ้น 10 คะแนน

3.1.2 แบบประเมินความสามารถทางภาษา เป็นการประเมินความสามารถในการพูดและเขียน โดยนำคำพูดของนักเรียนและตัวอย่างงานเขียนมาประเมินค่าคะแนนจากเกณฑ์ที่กำหนด ใช้สำหรับก่อนการทดลองและหลังการทดลอง รวมคะแนนทั้งสิ้น 15 คะแนน ซึ่งได้แก่

3.1.2.1 ด้านการพูด รวมคะแนนทั้งสิ้น 10 คะแนน ประกอบด้วย

- 1) การพูดแสดงความคิดเห็นจากรูปภาพและการสนทนา จากนั้นนำคำพูดของนักเรียนมาประเมินค่าคะแนนจากเกณฑ์ที่กำหนดรวมคะแนน 5 คะแนน
- 2) การพูดสื่อสารตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด จากนั้นนำคำพูดของนักเรียนมาประเมินค่าคะแนนจากเกณฑ์ที่กำหนด รวมคะแนน 5 คะแนน

3.1.2.2 ด้านการเขียน คือ การเขียนเพื่อเรียบเรียงเรื่องราวหรือแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ จากนั้นนำงานเขียนของนักเรียนมาประเมินค่าคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด รวมคะแนนทั้งสิ้น 5 คะแนน

โครงสร้างของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 โครงสร้างของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ความสามารถทางภาษา	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	
	แบบวัด	แบบประเมิน
1. ด้านการฟัง การดูและการพูด		
1.1 การฟังแยกแยะเสียง	✓	
1.2 การจับใจความจากสิ่งที่ฟังและดู	✓	
1.3 การพูดแสดงความคิดเห็น		✓
1.4 การพูดสื่อสารตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด		✓
2. ด้านการอ่าน		
2.1 การอ่านคำที่คุ้นเคย	✓	
2.2 การอ่านคำใหม่ๆ	✓	
2.3 การจับใจความจากสิ่งที่อ่าน	✓	
3. ด้านการเขียน		
3.1 การเขียนคำที่คุ้นเคย	✓	
3.2 การเขียนคำใหม่ๆ	✓	
3.3 การเขียนเพื่อการสื่อสาร		✓

3.2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ มีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 แบบวัดความสามารถทางภาษาซึ่งเป็นเครื่องมือคู่มือจำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ แบบทดสอบก่อนการทดลองและแบบทดสอบหลังการทดลอง ประกอบด้วยแบบวัด 3 ด้าน คือ 1) ด้านการฟัง การดูและการพูด 2) ด้านการอ่าน และ 3) ด้านการเขียน ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

3.2.1.1 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นวิเคราะห์กลุ่มสาระเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรหลักสูตรแกนกลางทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พ.ศ. 2551 พัฒนาการทางภาษาของนักเรียนและหลักภาษาไทย เพื่อนำมากำหนดโครงสร้างของแบบวัด ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 โครงสร้างของแบบวัดความสามารถทางภาษา

แบบวัด	ข้อละ (คะแนน)	จำนวนข้อ	รวมคะแนน
ด้านการฟัง การดูและการพูด			
1. การแยกแยะเสียง			
1.1 พยัญชนะ	.5	2	1
1.2 สระ	.5	4	2
1.3 ตัวสะกด	.5	2	1
4. วรรณยุกต์	.5	2	1
รวม		10	5
2. การจับใจความจากสิ่งที่ฟังและดู			
2.1 คำถามตรงแบบมีคำตอบเดียว	.5	4	2
2.2 คำถามตรงแบบอธิบาย	.5	2	1
2.3 คำถามที่ต้องตีความ	.5	4	2
รวม		10	5
ด้านการอ่าน			
1. การอ่านคำที่คุ้นเคย			
1.1 คำในระดับง่าย	.5	3	1.5
1.2 คำในระดับปานกลาง	.5	3	1.5
1.3 คำในระดับยาก	.5	4	2
รวม		10	5
2. การอ่านคำใหม่ๆ			
2.1 คำประสมสระเดี่ยว	.5	4	2
2.2 คำประสมสระประสม	.5	2	1
2.3 คำประสมสระเกิน	.5	2	1
2.4 คำประสมวรรณยุกต์	.5	2	1
รวม		10	5
3. การจับใจความจากสิ่งที่อ่าน			
3.1 คำถามตรงแบบมีคำตอบเดียว	.5	4	2
3.2 คำถามตรงแบบอธิบาย	.5	2	1
3.3 คำถามที่ต้องตีความ	.5	4	2
รวม		10	5

ตารางที่ 8 (ต่อ) โครงสร้างของแบบวัดความสามารถทางภาษา

แบบวัด	ข้อละ (คะแนน)	จำนวนข้อ	รวมคะแนน
ด้านการเขียน			
1. การเขียนคำที่คุ้นเคย			
1.1 คำในระดับง่าย	.5	4	2
1.2 คำในระดับปานกลาง	.5	3	1.5
1.3 คำในระดับยาก	.5	3	1.5
รวม		10	5
2. การเขียนคำใหม่ๆ			
2.1 คำประสมสระเดี่ยว	.5	4	2
2.2 คำประสมสระประสม	.5	2	1
2.3 คำประสมสระเกิน	.5	2	1
2.4 คำประสมวรรณยุกต์	.5	2	1
รวม		10	5
รวมทั้งสิ้น		70	35

3.2.1.2 ดำเนินการสร้างแบบวัด โดยสร้างข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ ในแต่ละฉบับ เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาและความถูกต้องในการใช้ภาษาแล้วปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.2.1.3 นำแบบวัดฯ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่านตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความชัดเจนของภาษาโดยใช้แบบวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC) โดยลักษณะการให้คะแนน คือ

- 1 หมายถึง แบบวัดมีความสอดคล้อง
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบวัดมีความสอดคล้อง
- 1 หมายถึง แบบวัดไม่มีความสอดคล้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินความตรงเชิงเนื้อหา คือ ข้อคำถามจะต้องมีค่าดัชนีมากกว่า 0.50 จึงจะถือว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับโครงสร้าง (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2550) หลังจากให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องแล้วจึงนำผลการตรวจสอบมาคำนวณหาค่าดัชนี IOC เป็นรายข้อ พบว่าผลการพิจารณาเป็นดังนี้

- การฟังแยกแยะเสียงมีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.60 - 1.00
- การจับใจความสำคัญจากสิ่งที่ฟังและดูมีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.80 - 1.00
- การอ่านคำที่คุ้นเคย มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.80 - 1.00
- การอ่านคำใหม่ๆ มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.80 - 1.00
- การจับใจความจากสิ่งที่อ่านมีค่าดัชนีIOC ตั้งแต่ 0.80 - 1.00

การเขียนคำที่คุ้นเคย มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.80 - 1.00

การเขียนคำใหม่ๆ มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.80 - 1.00

ข้อสอบทุกข้อมีค่าดัชนี IOC ≥ 0.50 ผู้วิจัยจึงคัดเลือก

ข้อสอบไว้ทั้งหมด นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อสอบเป็นรายข้อ ผู้วิจัยจึงปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.2.1.4 นำแบบวัดฯ ไปทดลองนำร่องกับนักเรียนโรงเรียนสาธิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวน 36 คน ทั้งนี้เนื่องจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 30 คน มีความใกล้เคียงกับการแจกแจงแบบโค้งปกติ

3.2.1.5 วิเคราะห์หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของ

ข้อสอบโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีระดับความยากอยู่ระหว่าง .20 - .80 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2550) จากนั้นคัดเลือกข้อคำถามที่ใช้ได้ ให้เหลือแบบวัดละ 10 ข้อ โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีความสมมูลกัน และทดสอบคะแนนค่าที่ (t-test independence) ของแบบทดสอบทั้งสองชุด ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 คุณภาพของแบบวัดแบบความสามารถทางภาษา

แบบวัด	ค่าความยาก	ค่าอำนาจจำแนก	t (two-tailed t-test)
ด้านการฟัง การดูและการพูด			
การแยกแยะเสียง ฉบับที่ 1	0.31 - 0.78	0.42 - 0.78	.67
การแยกแยะเสียง ฉบับที่ 2	0.32 - 0.79	0.38 - 0.81	
ด้านการอ่าน			
การอ่านคำที่คุ้นเคย ฉบับที่ 1	0.32 - 0.76	0.26 - 0.71	.18
การอ่านคำที่คุ้นเคย ฉบับที่ 2	0.37 - 0.74	0.32 - 0.69	
การอ่านคำใหม่ๆ ฉบับที่ 1	0.21 - 0.73	0.33 - 0.83	.88
การอ่านคำใหม่ๆ ฉบับที่ 2	0.26 - 0.69	0.41 - 0.82	
การจับใจความจากสิ่งที่อ่าน ฉบับที่ 1	0.31 - 0.70	0.23 - 0.70	.17
การจับใจความจากสิ่งที่อ่าน ฉบับที่ 2	0.32 - 0.74	0.29 - 0.68	
ด้านการเขียน			
การเขียนคำที่คุ้นเคย ฉบับที่ 1	0.21 - 0.75	0.33 - 0.91	.45
การเขียนคำที่คุ้นเคย ฉบับที่ 2	0.26 - 0.79	0.29 - 0.84	
การเขียนคำใหม่ๆ ฉบับที่ 1	0.33 - 0.67	0.33 - 0.91	.90
การเขียนคำใหม่ๆ ฉบับที่ 2	0.30 - 0.70	0.36 - 0.90	

3.2.2 แบบประเมินความสามารถทางภาษา ประกอบด้วยแบบวัด 2 ด้าน คือ

1) ด้านการอ่าน และ 2) ด้านการเขียน ซึ่งมีรายละเอียดในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพดังนี้

3.2.2.1 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้น

วิเคราะห์กลุ่มสาระเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรหลักสูตรแกนกลางทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 พัฒนาการทางภาษาของนักเรียน และหลักภาษาไทย แล้วนำข้อมูลข้างต้นมาใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบประเมินฯ ซึ่งเป็นมาตรฐานค่าแบบบรรยาย (rubrics)

3.2.2.2 กำหนดเกณฑ์ในการประเมินความสามารถในการพูดแสดง

ความคิดเห็นจากเรื่องที่จากสิ่งที่ได้ฟังหรือดู การพูดสื่อสารตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด และการเขียนเพื่อการสื่อสารโดยผู้วิจัยให้เกณฑ์ในการให้คะแนน ดังต่อไปนี้

ความสามารถในการพูดแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่จากสิ่งที่ได้ฟังหรือดู มีเกณฑ์ในการให้คะแนน

ดังนี้

- 1 คะแนน หมายถึง ไม่พูดหรือแสดงพฤติกรรมไม่สนใจที่จะพูด
- 2 คะแนน หมายถึง แสดงความคิดเห็นสั้นๆ เมื่อได้รับการกระตุ้น เช่น ชอบ ไม่ชอบ ดี ไม่ดี แต่ไม่สามารถบอกเหตุผลได้

- 3 คะแนน หมายถึง พูดแสดงความคิดเห็นและบอกเหตุผลสั้นๆ ได้ด้วยตนเอง แต่ลำดับความคิดกระโดดไปมา ไม่เป็นเหตุเป็นผล หรือใช้คำศัพท์ไม่ถูกต้อง

- 4 คะแนน หมายถึง พูดแสดงความคิดเห็นและบอกเหตุผลได้ด้วยตนเองโดยลำดับความคิดได้และสมเหตุสมผล ใช้คำศัพท์ถูกต้องแต่เป็นคำศัพท์ง่ายและซ้ำๆ

- 5 คะแนน หมายถึง พูดแสดงความคิดเห็นได้ด้วยตนเอง โดยลำดับความคิดได้สมเหตุสมผล ใช้คำศัพท์ยากและหลากหลายเพิ่มขึ้น

การพูดแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่จากสิ่งที่ได้ฟังหรือดู มีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

- 1 คะแนน หมายถึง ไม่พูดหรือแสดงพฤติกรรมไม่สนใจที่จะพูด

- 2 คะแนน หมายถึง พูดสั้นๆ เมื่อได้รับการกระตุ้น ถามคำตอบคำหรือพูดได้ด้วยตนเองแต่ไม่สมเหตุสมผลหรือไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่กำหนดให้พูด

- 3 คะแนน หมายถึง พูดได้ด้วยตนเอง แต่เป็นลำดับความคิดกระโดดไปมา หรือใช้คำศัพท์ไม่ถูกต้อง

- 4 คะแนน หมายถึง พูดได้ด้วยตนเอง ลำดับความคิดได้และ ใช้คำศัพท์ถูกต้องแต่ไม่สมเหตุสมผล

- 5 คะแนน หมายถึง พูดได้ด้วยตนเอง ลำดับความคิดได้และสมเหตุสมผล ใช้คำศัพท์ถูกต้อง

การเขียนเพื่อการสื่อสารโดยผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

- 1 คะแนน หมายถึง เขียนเพียงชื่อตนเอง หรือตัวอักษรเพื่อสื่อความหมาย หรือสื่อสารโดยใช้คำเดียวแทนประโยค
- 2 คะแนน หมายถึง สื่อสารเป็นประโยคที่ไม่สมบูรณ์ ผู้อ่านต้องคาดคะเนเพิ่มเติม
- 3 คะแนน หมายถึง สื่อสารเป็นประโยคความเดียวที่เข้าใจได้แต่ไม่สมเหตุสมผล หรือการจัดลำดับความคิดกระโดดไปมา หรือจบความแบบห้วนๆ
- 4 คะแนน หมายถึง สื่อสารเป็นประโยคความเดียวที่เข้าใจได้ชัดเจน การจัดลำดับความคิดสมเหตุสมผล
- 5 คะแนน หมายถึง สื่อสารเป็นประโยคที่มีความซับซ้อนขึ้นและเข้าใจได้ชัดเจนการจัดลำดับความคิดสมเหตุสมผล มีการขยายความและลงรายละเอียด

จากนั้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาและความถูกต้องในการใช้ภาษาแล้วปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.2.2.3 นำแบบประเมินฯ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่านตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความชัดเจนของภาษาโดยใช้แบบวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC)

หลังจากให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องแล้ว จึงนำผลการตรวจสอบมาคำนวณหาค่าดัชนี IOC เป็นรายชื่อ พบว่าผลการพิจารณาเป็นดังนี้

- การพูดแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่จากสิ่งที่ได้ฟังหรือดูมีค่าดัชนี IOC เท่ากับ 1.00
- การพูดสื่อสารตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด มีค่าดัชนี IOC เท่ากับ 1.00
- การเขียนเพื่อการสื่อสารการอ่านคำที่คุ้นเคย มีค่าดัชนี IOC เท่ากับ 1.00

3.2.2.4 นำแบบประเมินฯ ไปทดลองนำร่องกับนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวน 15 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเกณฑ์ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่าตัวอย่างงานเขียนของนักเรียน เช่น การบ้าน แบบฝึกหัด ไม่สามารถประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดได้เนื่องจากเป็นงานเขียนที่มีคำตอบตายตัวและมีลักษณะเหมือนกันเกือบทั้งหมด ผู้วิจัยจึงเปลี่ยนเป็นให้นักเรียนเขียนอย่างอิสระลงในกระดาษที่กำหนด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 ระยะเวลาการทดลองใช้รูปแบบฯ

ผู้วิจัยดำเนินการในสัปดาห์ที่ 1 - 2 มีรายละเอียด ดังนี้

4.1.1 ผู้วิจัยทำหน้าที่ขอความร่วมมือในการวิจัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียน
สาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอุดมศึกษา

4.1.2 ผู้วิจัยประเมินความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1
จำนวน 70 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 35 คนและกลุ่มควบคุม 35 คน

เมื่อผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จ ผลปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลอง
และกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
ดังรายละเอียดในตารางที่ 10 และ 11

ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การแปล
ความหมายและการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของนักเรียน
ประถมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

n	แทน	จำนวนนักเรียน
$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	คะแนนวิกฤต
p	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยคะแนนรวมความสามารถทางภาษาของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อน
การทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	n	df	$\bar{x}$	S.D.	t (two-tailed t-test)	p
กลุ่มทดลอง	35	68	32.71	5.65	1.10	.27
กลุ่มควบคุม	35		31.36	4.58		

ตารางที่ 11 คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษารายด้านระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง

ความสามารถทางภาษา	กลุ่มตัวอย่าง	n	df	$\bar{x}$	S.D.	t (two-tailed t-test)	p																																																																																																																																												
ด้านการฟัง การดูและ การพูด	กลุ่มทดลอง	35	68	11.91	1.81	3.25	.24																																																																																																																																												
	กลุ่มควบคุม	35		11.47	1.91			1. การแยกแยะเสียง	กลุ่มทดลอง	35	68	2.89	.79	1.47	.15	กลุ่มควบคุม	35	2.61	.76	2. การจับใจความจาก สิ่งที่ฟังและดู	กลุ่มทดลอง	35	68	3.43	.69	.84	.41	กลุ่มควบคุม	35	3.29	.74	3. การพูดเพื่อแสดง ความคิดเห็น	กลุ่มทดลอง	35	68	3.42	.70	4.69	.12	กลุ่มควบคุม	35	3.51	.92	4. การพูดสื่อสารตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนด	กลุ่มทดลอง	35	68	3.17	1.04	.55	.58	กลุ่มควบคุม	35	3.06	.64	ด้านการอ่าน	กลุ่มทดลอง	35	68	11.73	2.48	.55	.60	กลุ่มควบคุม	35	12.01	2.07	1. การอ่านคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	3.57	.95	.66	.51	กลุ่มควบคุม	35	3.72	.86	2. การอ่านคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.56	.87	-.81	.42	กลุ่มควบคุม	35	3.83	.75	3. การจับใจความจาก สิ่งที่อ่าน	กลุ่มทดลอง	35	68	2.44	1.21	-1.08	.29	กลุ่มควบคุม	35	2.33	.87	ด้านการเขียน	กลุ่มทดลอง	35	68	8.07	3.04	.63	.76	กลุ่มควบคุม	35	7.91	2.23	1. การเขียนคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	2.44	1.29	.43	.67	กลุ่มควบคุม	35	2.33	.92	2. การเขียนคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.00	1.29	.19	.85	กลุ่มควบคุม	35	2.94	1.19	3. การเขียนเพื่อ การสื่อสาร	กลุ่มทดลอง	35	68	2.63	1.00	.12	.90
1. การแยกแยะเสียง	กลุ่มทดลอง	35	68	2.89	.79	1.47	.15																																																																																																																																												
	กลุ่มควบคุม	35		2.61	.76			2. การจับใจความจาก สิ่งที่ฟังและดู	กลุ่มทดลอง	35	68	3.43	.69	.84	.41	กลุ่มควบคุม	35	3.29	.74	3. การพูดเพื่อแสดง ความคิดเห็น	กลุ่มทดลอง	35	68	3.42	.70	4.69	.12	กลุ่มควบคุม	35	3.51	.92	4. การพูดสื่อสารตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนด	กลุ่มทดลอง	35	68	3.17	1.04	.55	.58	กลุ่มควบคุม	35	3.06	.64	ด้านการอ่าน	กลุ่มทดลอง	35	68	11.73	2.48	.55	.60	กลุ่มควบคุม	35	12.01	2.07	1. การอ่านคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	3.57	.95	.66	.51	กลุ่มควบคุม	35	3.72	.86	2. การอ่านคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.56	.87	-.81	.42	กลุ่มควบคุม	35	3.83	.75	3. การจับใจความจาก สิ่งที่อ่าน	กลุ่มทดลอง	35	68	2.44	1.21	-1.08	.29	กลุ่มควบคุม	35	2.33	.87	ด้านการเขียน	กลุ่มทดลอง	35	68	8.07	3.04	.63	.76	กลุ่มควบคุม	35	7.91	2.23	1. การเขียนคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	2.44	1.29	.43	.67	กลุ่มควบคุม	35	2.33	.92	2. การเขียนคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.00	1.29	.19	.85	กลุ่มควบคุม	35	2.94	1.19	3. การเขียนเพื่อ การสื่อสาร	กลุ่มทดลอง	35	68	2.63	1.00	.12	.90	กลุ่มควบคุม	35	2.60	.95								
2. การจับใจความจาก สิ่งที่ฟังและดู	กลุ่มทดลอง	35	68	3.43	.69	.84	.41																																																																																																																																												
	กลุ่มควบคุม	35		3.29	.74			3. การพูดเพื่อแสดง ความคิดเห็น	กลุ่มทดลอง	35	68	3.42	.70	4.69	.12	กลุ่มควบคุม	35	3.51	.92	4. การพูดสื่อสารตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนด	กลุ่มทดลอง	35	68	3.17	1.04	.55	.58	กลุ่มควบคุม	35	3.06	.64	ด้านการอ่าน	กลุ่มทดลอง	35	68	11.73	2.48	.55	.60	กลุ่มควบคุม	35	12.01	2.07	1. การอ่านคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	3.57	.95	.66	.51	กลุ่มควบคุม	35	3.72	.86	2. การอ่านคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.56	.87	-.81	.42	กลุ่มควบคุม	35	3.83	.75	3. การจับใจความจาก สิ่งที่อ่าน	กลุ่มทดลอง	35	68	2.44	1.21	-1.08	.29	กลุ่มควบคุม	35	2.33	.87	ด้านการเขียน	กลุ่มทดลอง	35	68	8.07	3.04	.63	.76	กลุ่มควบคุม	35	7.91	2.23	1. การเขียนคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	2.44	1.29	.43	.67	กลุ่มควบคุม	35	2.33	.92	2. การเขียนคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.00	1.29	.19	.85	กลุ่มควบคุม	35	2.94	1.19	3. การเขียนเพื่อ การสื่อสาร	กลุ่มทดลอง	35	68	2.63	1.00	.12	.90	กลุ่มควบคุม	35	2.60	.95																				
3. การพูดเพื่อแสดง ความคิดเห็น	กลุ่มทดลอง	35	68	3.42	.70	4.69	.12																																																																																																																																												
	กลุ่มควบคุม	35		3.51	.92			4. การพูดสื่อสารตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนด	กลุ่มทดลอง	35	68	3.17	1.04	.55	.58	กลุ่มควบคุม	35	3.06	.64	ด้านการอ่าน	กลุ่มทดลอง	35	68	11.73	2.48	.55	.60	กลุ่มควบคุม	35	12.01	2.07	1. การอ่านคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	3.57	.95	.66	.51	กลุ่มควบคุม	35	3.72	.86	2. การอ่านคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.56	.87	-.81	.42	กลุ่มควบคุม	35	3.83	.75	3. การจับใจความจาก สิ่งที่อ่าน	กลุ่มทดลอง	35	68	2.44	1.21	-1.08	.29	กลุ่มควบคุม	35	2.33	.87	ด้านการเขียน	กลุ่มทดลอง	35	68	8.07	3.04	.63	.76	กลุ่มควบคุม	35	7.91	2.23	1. การเขียนคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	2.44	1.29	.43	.67	กลุ่มควบคุม	35	2.33	.92	2. การเขียนคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.00	1.29	.19	.85	กลุ่มควบคุม	35	2.94	1.19	3. การเขียนเพื่อ การสื่อสาร	กลุ่มทดลอง	35	68	2.63	1.00	.12	.90	กลุ่มควบคุม	35	2.60	.95																																
4. การพูดสื่อสารตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนด	กลุ่มทดลอง	35	68	3.17	1.04	.55	.58																																																																																																																																												
	กลุ่มควบคุม	35		3.06	.64			ด้านการอ่าน	กลุ่มทดลอง	35	68	11.73	2.48	.55	.60	กลุ่มควบคุม	35	12.01	2.07	1. การอ่านคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	3.57	.95	.66	.51	กลุ่มควบคุม	35	3.72	.86	2. การอ่านคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.56	.87	-.81	.42	กลุ่มควบคุม	35	3.83	.75	3. การจับใจความจาก สิ่งที่อ่าน	กลุ่มทดลอง	35	68	2.44	1.21	-1.08	.29	กลุ่มควบคุม	35	2.33	.87	ด้านการเขียน	กลุ่มทดลอง	35	68	8.07	3.04	.63	.76	กลุ่มควบคุม	35	7.91	2.23	1. การเขียนคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	2.44	1.29	.43	.67	กลุ่มควบคุม	35	2.33	.92	2. การเขียนคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.00	1.29	.19	.85	กลุ่มควบคุม	35	2.94	1.19	3. การเขียนเพื่อ การสื่อสาร	กลุ่มทดลอง	35	68	2.63	1.00	.12	.90	กลุ่มควบคุม	35	2.60	.95																																												
ด้านการอ่าน	กลุ่มทดลอง	35	68	11.73	2.48	.55	.60																																																																																																																																												
	กลุ่มควบคุม	35		12.01	2.07			1. การอ่านคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	3.57	.95	.66	.51	กลุ่มควบคุม	35	3.72	.86	2. การอ่านคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.56	.87	-.81	.42	กลุ่มควบคุม	35	3.83	.75	3. การจับใจความจาก สิ่งที่อ่าน	กลุ่มทดลอง	35	68	2.44	1.21	-1.08	.29	กลุ่มควบคุม	35	2.33	.87	ด้านการเขียน	กลุ่มทดลอง	35	68	8.07	3.04	.63	.76	กลุ่มควบคุม	35	7.91	2.23	1. การเขียนคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	2.44	1.29	.43	.67	กลุ่มควบคุม	35	2.33	.92	2. การเขียนคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.00	1.29	.19	.85	กลุ่มควบคุม	35	2.94	1.19	3. การเขียนเพื่อ การสื่อสาร	กลุ่มทดลอง	35	68	2.63	1.00	.12	.90	กลุ่มควบคุม	35	2.60	.95																																																								
1. การอ่านคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	3.57	.95	.66	.51																																																																																																																																												
	กลุ่มควบคุม	35		3.72	.86			2. การอ่านคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.56	.87	-.81	.42	กลุ่มควบคุม	35	3.83	.75	3. การจับใจความจาก สิ่งที่อ่าน	กลุ่มทดลอง	35	68	2.44	1.21	-1.08	.29	กลุ่มควบคุม	35	2.33	.87	ด้านการเขียน	กลุ่มทดลอง	35	68	8.07	3.04	.63	.76	กลุ่มควบคุม	35	7.91	2.23	1. การเขียนคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	2.44	1.29	.43	.67	กลุ่มควบคุม	35	2.33	.92	2. การเขียนคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.00	1.29	.19	.85	กลุ่มควบคุม	35	2.94	1.19	3. การเขียนเพื่อ การสื่อสาร	กลุ่มทดลอง	35	68	2.63	1.00	.12	.90	กลุ่มควบคุม	35	2.60	.95																																																																				
2. การอ่านคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.56	.87	-.81	.42																																																																																																																																												
	กลุ่มควบคุม	35		3.83	.75			3. การจับใจความจาก สิ่งที่อ่าน	กลุ่มทดลอง	35	68	2.44	1.21	-1.08	.29	กลุ่มควบคุม	35	2.33	.87	ด้านการเขียน	กลุ่มทดลอง	35	68	8.07	3.04	.63	.76	กลุ่มควบคุม	35	7.91	2.23	1. การเขียนคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	2.44	1.29	.43	.67	กลุ่มควบคุม	35	2.33	.92	2. การเขียนคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.00	1.29	.19	.85	กลุ่มควบคุม	35	2.94	1.19	3. การเขียนเพื่อ การสื่อสาร	กลุ่มทดลอง	35	68	2.63	1.00	.12	.90	กลุ่มควบคุม	35	2.60	.95																																																																																
3. การจับใจความจาก สิ่งที่อ่าน	กลุ่มทดลอง	35	68	2.44	1.21	-1.08	.29																																																																																																																																												
	กลุ่มควบคุม	35		2.33	.87			ด้านการเขียน	กลุ่มทดลอง	35	68	8.07	3.04	.63	.76	กลุ่มควบคุม	35	7.91	2.23	1. การเขียนคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	2.44	1.29	.43	.67	กลุ่มควบคุม	35	2.33	.92	2. การเขียนคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.00	1.29	.19	.85	กลุ่มควบคุม	35	2.94	1.19	3. การเขียนเพื่อ การสื่อสาร	กลุ่มทดลอง	35	68	2.63	1.00	.12	.90	กลุ่มควบคุม	35	2.60	.95																																																																																												
ด้านการเขียน	กลุ่มทดลอง	35	68	8.07	3.04	.63	.76																																																																																																																																												
	กลุ่มควบคุม	35		7.91	2.23			1. การเขียนคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	2.44	1.29	.43	.67	กลุ่มควบคุม	35	2.33	.92	2. การเขียนคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.00	1.29	.19	.85	กลุ่มควบคุม	35	2.94	1.19	3. การเขียนเพื่อ การสื่อสาร	กลุ่มทดลอง	35	68	2.63	1.00	.12	.90	กลุ่มควบคุม	35	2.60	.95																																																																																																								
1. การเขียนคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	2.44	1.29	.43	.67																																																																																																																																												
	กลุ่มควบคุม	35		2.33	.92			2. การเขียนคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.00	1.29	.19	.85	กลุ่มควบคุม	35	2.94	1.19	3. การเขียนเพื่อ การสื่อสาร	กลุ่มทดลอง	35	68	2.63	1.00	.12	.90	กลุ่มควบคุม	35	2.60	.95																																																																																																																				
2. การเขียนคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.00	1.29	.19	.85																																																																																																																																												
	กลุ่มควบคุม	35		2.94	1.19			3. การเขียนเพื่อ การสื่อสาร	กลุ่มทดลอง	35	68	2.63	1.00	.12	.90	กลุ่มควบคุม	35	2.60	.95																																																																																																																																
3. การเขียนเพื่อ การสื่อสาร	กลุ่มทดลอง	35	68	2.63	1.00	.12	.90																																																																																																																																												
	กลุ่มควบคุม	35		2.60	.95																																																																																																																																														

4.2 ระยะเวลาดำเนินการทดลองใช้รูปแบบฯ

ผู้วิจัยจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการ สมดุลภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือฯ ที่สร้างขึ้นกับกลุ่มทดลอง และให้ครูประจำชั้นจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแบบปกติกับกลุ่มควบคุม ในเวลาเดียวกัน คือ

สัปดาห์ที่ 3 - 14 รวมเป็นเวลา 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 50 นาที โดยแบ่งเป็น 2 ระยะเวลาละ 6 สัปดาห์ คือ สัปดาห์ที่ 3 - 8 และสัปดาห์ที่ 9 - 14

4.3 ระยะเวลาหลังการทดลองใช้รูปแบบฯ

ผู้วิจัยดำเนินการในสัปดาห์ที่ 14 - 16 มีรายละเอียด ดังนี้

4.3.1 สรุปผลการดำเนินกิจกรรมของรูปแบบฯ

4.3.2 ผู้วิจัยประเมินความสามารถทางการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน

นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 หลังใช้รูปแบบฯ

ผู้วิจัยประเมินความสามารถทางภาษาด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 การเก็บข้อมูลจำแนกตามความสามารถทางภาษา ช่วงเวลาและลักษณะของการเก็บข้อมูลในระยะเวลาหลังการทดลองใช้รูปแบบฯ

ความสามารถทางภาษา	ช่วงเวลา	ลักษณะการเก็บข้อมูล
1. ด้านการฟัง การดูและการพูด		
1.1 การฟังแยกแยะเสียง	ชั่วโมงซ่อมเสริม	พร้อมกันทั้งห้อง
1.2 การจับใจความจากสิ่งที่ฟังและดู	ชั่วโมงซ่อมเสริม	พร้อมกันทั้งห้อง
1.3 การพูดแสดงความคิดเห็น	พักกลางวัน/กิจกรรมชมรม	เป็นรายบุคคล
1.4 การพูดสื่อสารตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด	พักกลางวัน/กิจกรรมชมรม	เป็นรายบุคคล
2. ด้านการอ่าน		
2.1 การอ่านคำที่คุ้นเคย	พักกลางวัน/กิจกรรมชมรม	เป็นรายบุคคล
2.2 การอ่านคำใหม่ๆ	พักกลางวัน/กิจกรรมชมรม	เป็นรายบุคคล
2.3 การจับใจความจากสิ่งที่อ่าน	ชั่วโมงซ่อมเสริม	พร้อมกันทั้งห้อง
3. ด้านการเขียน		
3.1 การเขียนคำที่คุ้นเคย	ช่วงโฮมรูม	พร้อมกันทั้งห้อง
3.2 การเขียนคำใหม่ๆ	ช่วงโฮมรูม	พร้อมกันทั้งห้อง
3.3 การเขียนเพื่อการสื่อสาร	ชั่วโมงซ่อมเสริม	พร้อมกันทั้งห้อง

5. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียด ดังนี้

5.1 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นกลุ่มทดลองทั้งภาพรวมและรายด้าน ก่อนและหลังการทดลอง ใช้รูปแบบฯโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบค่าที (dependence t-test)

5.2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทั้งภาพรวมและรายด้าน หลังการทดลอง ใช้รูปแบบฯโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบค่าที (independence t-test)

5.3 นำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษา
แนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียน
ประถมศึกษาปีที่ 1 แบ่งเป็น 2 ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 รูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบ
ร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1

ตอนที่ 2 ผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุภาษาและ
การเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1

2.1 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่
ทั้งภาพรวมและภาพย่อยของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

2.2 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่
ทั้งภาพรวมและภาพย่อยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง

ตอนที่ 1 รูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1

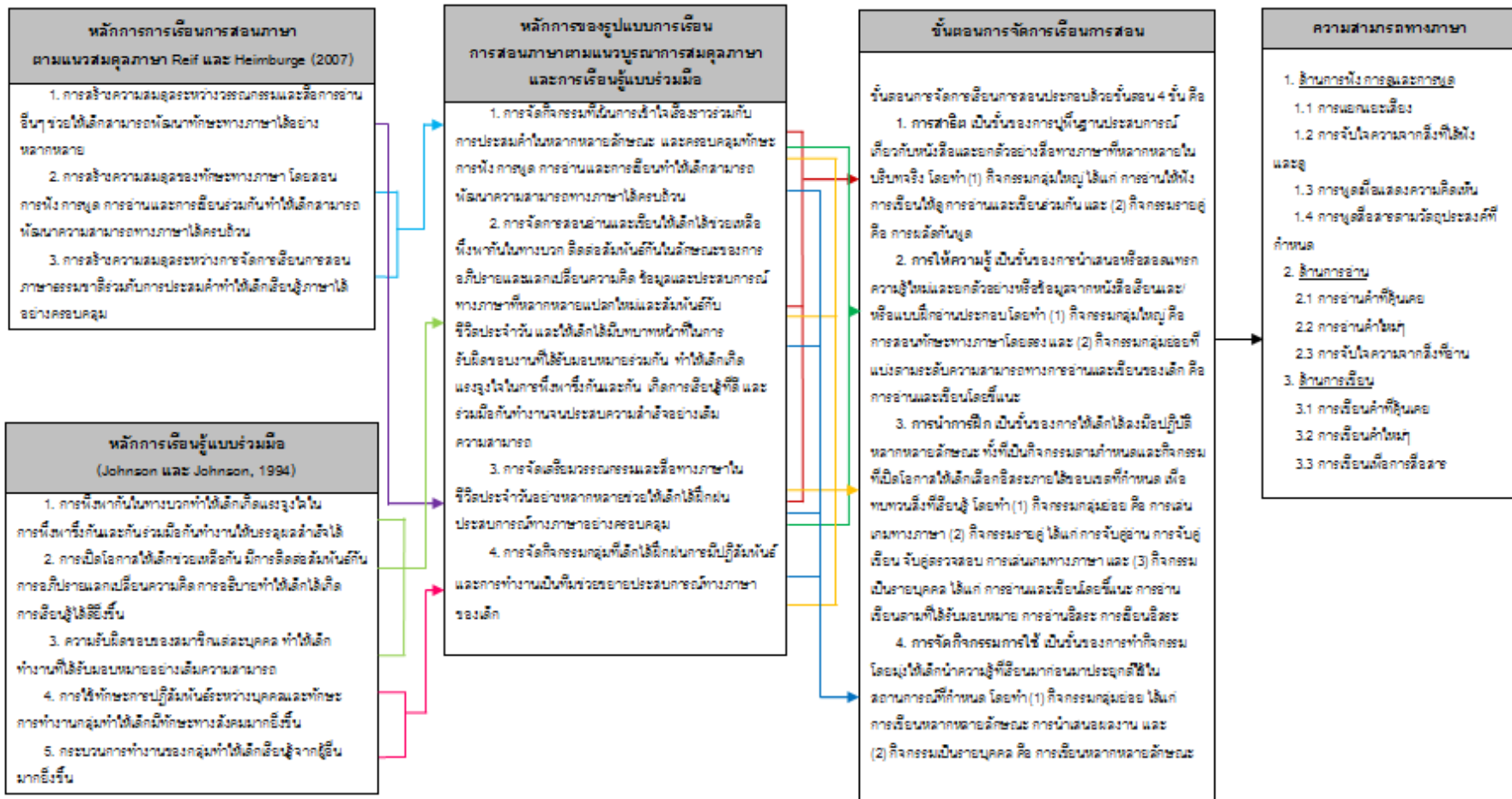
รูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

องค์ประกอบของรูปแบบ

รูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 พัฒนาขึ้นโดยอิงการสอนภาษาตามแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีองค์ประกอบ 5 ส่วนได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาในการดำเนินงาน และการประเมินผล ดังสรุปในแผนภาพที่ 5

แผนภาพที่ 5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.1 หลักการ

หลักการของรูปแบบฯ โดยนำหลักการการเรียนการสอนภาษาตามแนวสมดุภาษา ของ Reif และ Heimburge (2007) มาบูรณาการเข้ากับหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ ของ Johnson และ Johnson (1994) จนได้หลักการที่สำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1.1.1 การจัดกิจกรรมที่เน้นการเข้าใจเรื่องราวร่วมกับการประสมคำในหลากหลาย ลักษณะและครอบคลุมทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนทำให้เด็กสามารถพัฒนา ความสามารถทางภาษาได้ครบถ้วน

1.1.2 การจัดการสอนอ่านและเขียนให้เด็กได้ช่วยเหลือซึ่งพากันในทางบวก ติดต่อกัน สัมพันธ์กันในลักษณะของการอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิด ข้อมูลและประสบการณ์ทางภาษาที่ หลากหลายแปลกใหม่และสัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน และให้เด็กได้มีบทบาทหน้าที่ในการรับผิดชอบงานที่ ได้รับมอบหมายร่วมกัน ทำให้เด็กเกิดแรงจูงใจในการฟังพาทซึ่งกันและกัน เกิดการเรียนรู้ที่ดี และร่วมมือกัน ทำงานจนประสบความสำเร็จอย่างเต็มความสามารถ

1.1.3 การจัดเตรียมวรรณกรรมและสื่อทางภาษาในชีวิตประจำวันอย่างหลากหลาย ช่วยให้เด็กได้ฝึกฝนประสบการณ์ทางภาษาอย่างครอบคลุม

1.1.4 การจัดกิจกรรมกลุ่มที่เด็กได้ฝึกฝนการมีปฏิสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีมช่วย ขยายประสบการณ์ทางภาษาของเด็ก

1.2 วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบ ร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 นั้น เกิดจากการนำสาระสำคัญของ หลักการและพัฒนาการทางภาษาของเด็กมาวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ 3 ด้านใหญ่ 10 ด้านย่อย ดังนี้

1.2.1 ด้านการฟัง การดูและการพูด ได้แก่ การแยกแยะเสียง การจับใจความจากสิ่งที่ฟัง และดู การพูดเพื่อแสดงความคิดเห็น การพูดสื่อสารตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

1.2.2 ด้านการอ่าน ได้แก่ การอ่านคำที่คุ้นเคย การอ่านคำใหม่ๆ การจับใจความจาก สิ่ง ที่อ่าน

1.2.3 ด้านการเขียน ได้แก่ การเขียนคำที่คุ้นเคย การเขียนคำใหม่ๆ การเขียนเพื่อ การสื่อสาร

1.3 เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้จากการวิเคราะห์สาระเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรหลักสูตรแกนกลางทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งโครงสร้างของเนื้อหาสาระการเรียนรู้ภาษานั้นประกอบด้วย

1. พยัญชนะ
2. สระ
3. วรรณยุกต์
4. ตัวสะกด
5. สัญลักษณ์และเครื่องหมาย
6. วรรณคดีและวรรณกรรมไทย

ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์หรือออกมาเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.3.1 ความซาบซึ้งในวรรณกรรมร้อยแก้วและร้อยกรองสำหรับเด็ก เช่น นิทาน เรื่องสั้น ง่าย ๆ ปริศนาคำทาย บทร้องเล่น บทอาขยาน บทร้อยกรอง วรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน

1.3.2 การใช้หลักภาษา ได้แก่ การประสมพยัญชนะ สระ ตัวสะกด วรรณยุกต์

1.4 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบฯ ประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้น ซึ่งขั้นตอนดังกล่าวจะใช้เวลา 5 วันในการจัดการเรียนการสอนให้ครบถ้วน ทั้งนี้ครูสามารถเลือกใช้กิจกรรมย่อยในแต่ละขั้นได้ตามความเหมาะสมตามลักษณะเฉพาะของแต่ละกิจกรรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.4.1 ขั้นการสาธิต เป็นขั้นของการปูพื้นฐานประสบการณ์เกี่ยวกับหนังสือและยกตัวอย่างสื่อทางภาษาที่หลากหลายในบริบทจริง โดยมีลักษณะของกิจกรรม ดังนี้

1.4.1.1 กิจกรรมกลุ่มใหญ่ ได้แก่

1) การอ่านให้ฟัง (read aloud) เป็นกิจกรรมที่ครูเป็นแบบอย่างด้วยการอ่านออกเสียงให้เด็กฟังทั้งห้องจากหนังสือหรือสื่อทางภาษาที่ได้คัดสรรแล้ว โดยอ่านให้เด็กฟังสัปดาห์ละ 3 - 4 วัน ครูใช้กิจกรรมนี้ในการเริ่มเรียนสิ่งใหม่

2) การเขียนให้ดู (modeled writing) เป็นกิจกรรมที่ครูสาธิตการเขียนคำศัพท์ วลี หรือประโยคพร้อมกับการสะกดคำให้เด็กได้ยินเพื่อเป็นแบบอย่างในการเขียน ครูใช้กิจกรรมนี้ในการเริ่มเรียนสิ่งใหม่

3) การอ่านร่วมกัน (shared reading) เป็นกิจกรรมที่ครูสอดแทรกกลวิธีในการอ่านให้กับเด็กในลักษณะของการผลัดกันอ่านสิ่งพิมพ์ที่มีขนาดใหญ่ร่วมกันในห้อง ครูใช้กิจกรรมนี้ในการทบทวนสิ่งที่เรียนมาแล้ว

4) การเขียนร่วมกัน (shared writing) เป็นกิจกรรมที่ครูสอนทักษะและกลวิธีในการเขียนให้กับเด็กโดยที่ครูและเด็กผลัดกันออกมาเขียนคำและวาดภาพ ครูใช้กิจกรรมนี้ในการทบทวนสิ่งที่เรียนมาแล้ว

1.4.1.2 กิจกรรมรายคู่ คือ การผลัดกันพูด (say and switch) เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ผลัดกันพูดสื่อสารความคิดและประสบการณ์ของตนเองตามหัวข้อที่ครูกำหนด โดยเด็กที่จับคู่กันจะต้องตั้งใจฟังเมื่อคู่สนทนาพูด เมื่อพูดจบแล้วจึงจะซักถามหรือพูดแสดงความคิดเห็นได้

1.4.2 ขั้นการให้ความรู้ เป็นขั้นของการนำเสนอหรือสอดแทรกความรู้ใหม่และยกตัวอย่างหรือข้อมูลจากหนังสือเรียนและ/หรือแบบฝึกอ่านประกอบ โดยมีลักษณะของกิจกรรม ดังนี้

1.4.2.1 กิจกรรมกลุ่มใหญ่ คือ การสอนทักษะทางภาษาโดยตรง (directed teaching) เป็นกิจกรรมที่ครูสอนวิธีการอ่านและเขียนสะกดคำและ/หรือชี้แจงประเด็นที่น่าสนใจของสื่อทางภาษาให้กับเด็ก เช่น องค์ประกอบของหนังสือ สิ่งชี้แนะทางสายตาเพื่อช่วยในการคาดเดาเรื่องราววิธีการเขียน

1.4.2.2 กิจกรรมกลุ่มย่อยที่แบ่งตามระดับความสามารถทางการอ่านและเขียนของเด็ก คือ การสอนอ่านและเขียนแบบชี้แนะ (guided reading and writing) เป็นกิจกรรมที่ครูสอนวิธีการอ่านและเขียนให้เด็ก (ความรู้ใหม่) ในกลุ่มย่อยโดยใช้หนังสือหรือสื่อทางภาษาที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของเด็กในแต่ละกลุ่ม กิจกรรมนี้ครูจะทำในเวลาเดียวกับกิจกรรมการอ่านอิสระ การเขียนอิสระเสมอ

1.4.3 ขั้นการนำการฝึก เป็นขั้นของการให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติหลากหลายลักษณะ ทั้งที่เป็นกิจกรรมตามกำหนดและกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเลือกอิสระภายใต้ขอบเขตที่กำหนดเพื่อทบทวนสิ่งที่เรียนรู้ โดยมีลักษณะของกิจกรรม ดังนี้

1.4.3.1 กิจกรรมกลุ่มย่อย คือ การเล่นเกมทางภาษา (literacy game) เป็นกิจกรรมที่ครูให้เด็กในกลุ่มย่อยเล่นเกมที่ช่วยฝึกฝนทักษะทางภาษา

1.4.3.2 กิจกรรมรายคู่ ได้แก่

1) การจับคู่อ่าน (paired reading) เป็นกิจกรรมที่เด็กจับคู่เพื่อเลือกหนังสือหรือสิ่งพิมพ์ที่ครูคัดเลือกไว้มาอ่านตามความสนใจโดยเด็กที่จับคู่กันจะมีปฏิสัมพันธ์และพึ่งพาอาศัยกันในการทำงาน

2) การจับคู่เขียน (paired writing) เป็นกิจกรรมที่เด็กจับคู่เพื่อเขียนเรื่องราวที่ครูกำหนดหัวข้อไว้ โดยเด็กที่จับคู่กันจะมีปฏิสัมพันธ์และพึ่งพาอาศัยกันในการทำงาน

3) การจับคู่ตรวจสอบ (paired checking) เป็นกิจกรรมที่เด็กจับคู่เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายทั้งการอ่านและการเขียน

1.4.3.3 กิจกรรมเป็นรายบุคคล ได้แก่

1) การสอนอ่านและเขียนแบบชี้แนะ (guided reading and writing) เป็นกิจกรรมที่ครูทบทวนและฝึกฝนการอ่านและเขียนให้เด็กในกลุ่มย่อยให้แม่นยำยิ่งขึ้นโดยใช้หนังสือหรือสื่อทางภาษาที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของเด็กในแต่ละกลุ่ม กิจกรรมนี้ครูจะทำในช่วงเวลาเดียวกับกิจกรรมการอ่านอิสระ การเขียนอิสระเสมอ

2) การอ่านเขียนตามที่ได้รับมอบหมาย เป็นกิจกรรมที่ให้เด็กอ่านเขียนโดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ เช่น การทำแบบฝึกหัดในแบบเรียน การอ่านแบบฝึก การเขียนไทย การทำสมุดบันทึกนิทาน การทำแบบอ่านคัดเขียน

3) การอ่านอิสระ (independent reading) เป็นกิจกรรมที่ครูเปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกหนังสือหรือสิ่งพิมพ์มาอ่านเองตามความสนใจ

4) การเขียนอิสระ (independent writing) การที่ครูเปิดโอกาสให้เด็กได้สื่อสารความคิดของตนเองด้วยการขีดเขียนคำหรือเรื่องราวตามความสนใจ

1.4.4 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการใช้ เป็นขั้นของการทำกิจกรรมโดยมุ่งให้เด็กนำความรู้ที่เรียนมาก่อนมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่กำหนด ได้แก่

1.4.4.1 กิจกรรมกลุ่มย่อย ได้แก่

1) การเขียนหลากหลายลักษณะ เป็นกิจกรรมที่ให้เด็กนำความรู้ที่เรียนมาก่อนมาประยุกต์ใช้ในการเขียนร่วมกันโดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ เช่น เขียนโปสเตอร์ ผังมโนทัศน์ แต่งนิทาน

2) การนำเสนอผลงาน (presentation) เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้พูดเกี่ยวกับผลงาน ได้สื่อสารความคิดหรือความรู้สึกที่มีต่อผลงานของตนเองให้เพื่อนฟังในกลุ่มย่อย

1.4.4.2 กิจกรรมเป็นรายบุคคล คือ การเขียนหลากหลายลักษณะ เป็นกิจกรรมที่ให้เด็กนำความรู้ที่เรียนมาก่อนมาประยุกต์ใช้ในการเขียนโดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ เช่น การอ่านนิทานแล้วบันทึกลงในสมุดบันทึกนิทาน การนำคำที่กำหนดมาแต่งเป็นประโยคหรือเรื่องราว

การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบฯ นั้นสามารถนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนใน 5 วัน โดยใน 2 วันแรกของการเรียนรู้เรื่องใหม่ครูจะจัดกิจกรรมโดยใช้ชั้นการสาธิต ชั้นการให้ความรู้ และชั้นนำ การฝึกโดยครูจะให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติเพื่อทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้ ในวันที่ 3 และ 4 ครูจะจัดกิจกรรม โดยใช้ชั้นการสาธิตชั้นการให้ความรู้ และการจัดกิจกรรมการใช้ซึ่งครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไป ประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่กำหนด (ในกรณีในวันที่ 4 เป็นการทำงานต่อจากเรื่องเดิม จะตัดชั้นการให้ ความรู้ออกไป) ส่วนในวันที่ 5 จะเป็นชั้นการนำการฝึกโดยการเขียนไทย และการอ่านและเขียนแบบชี้แนะ ควบคู่ไปกับการอ่านอิสระ การเขียนอิสระ ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 รายละเอียดขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนจำแนกตามวัน

กิจกรรม	วัน	วันจันทร์	วันอังคาร	วันพุธ	วันพฤหัสบดี		วันศุกร์
					ต่อจากเรื่องเดิม	ชิ้นเรื่องใหม่	
ขั้นการสาธิต		ครูสอนเรื่องใหม่โดยทำกิจกรรมการอ่านให้ฟัง การเขียนให้ดูและ/หรือให้นักเรียนจับคู่ทำกิจกรรมผลัดกันพูด	ครูทบทวนโดยทำกิจกรรมการอ่านร่วมกันและการเขียนร่วมกันและสอนเรื่องใหม่โดยการอ่านให้ฟัง การเขียนให้ดู	ครูทบทวนโดยทำกิจกรรมการอ่านร่วมกันและการเขียนร่วมกันและสอนเรื่องใหม่โดยการอ่านให้ฟัง การเขียนให้ดู	ครูทบทวนโดยทำกิจกรรมการอ่านร่วมกันและการเขียนร่วมกันและ/หรือให้นักเรียนจับคู่ทำกิจกรรมผลัดกันพูด	ครูทบทวนโดยทำกิจกรรมการอ่านร่วมกันและการเขียนร่วมกันและสอนเรื่องใหม่โดยการอ่านให้ฟัง การเขียนให้ดู	
ขั้นการให้ความรู้		ครูให้ความรู้โดยการสอนโดยตรงทั้งชั้น	ครูให้ความรู้โดยการสอนโดยตรงทั้งชั้น	ครูให้ความรู้โดยการสอนโดยตรงทั้งชั้น		ครูให้ความรู้โดยการสอนโดยตรงทั้งชั้น	ครูสอนอ่านและเขียนแบบชี้แนะเป็นกลุ่มย่อยเพื่อสอนสิ่งใหม่
			ครูสอนอ่านและเขียนแบบชี้แนะเป็นกลุ่มย่อยเพื่อสอนสิ่งใหม่				

ตารางที่ 13 (ต่อ) รูปแบบฯ การจัดกิจกรรมใน 1 สัปดาห์

กิจกรรม	วัน	วันจันทร์	วันอังคาร	วันพุธ	วันพฤหัสบดี		วันศุกร์
					ต่อจากเรื่องเดิม	ขึ้นเรื่องใหม่	
ขั้นการนำการฝึก		ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมเพื่อทบทวนสิ่งที่เรียนรู้โดยครูเลือกจัดกิจกรรมการเล่นเกมทางภาษา/ การจับคู่อ่าน/ การจับคู่เขียน/ การจับคู่ตรวจสอบ/ การอ่านเขียนตามที่ได้รับมอบหมาย	การอ่านและเขียนแบบชี้แนะ เพื่อฝึกฝนและทบทวน				ครูให้นักเรียนเขียนไทยคำที่เรียนรู้ในสัปดาห์ 10 คำ และให้นักเรียนจับคู่ตรวจสอบ
			การอ่านอิสระและ/หรือการเขียนอิสระ				การอ่านและเขียนแบบชี้แนะ เพื่อฝึกฝนและทบทวน
			การอ่านอิสระและ/หรือการเขียนอิสระ				การอ่านอิสระและ/หรือการเขียนอิสระ
ขั้นการจัดกิจกรรมการใช้				ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่เรียนมาก่อนมาประยุกต์ใช้โดยเลือกจัดการเขียนหลากหลายลักษณะและ/หรือการนำเสนอผลงาน	ครูให้นักเรียนทำงานต่อจากวันก่อน และ/หรือการนำเสนอผลงาน	ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่เรียนมาก่อนมาประยุกต์ใช้โดยเลือกจัดการเขียนหลากหลายลักษณะและ/หรือการนำเสนอผลงาน	

รูปแบบฯ ที่นำเสนอข้างต้น สามารถจัดโครงการจัดกิจกรรมรายสัปดาห์และแผนการสอนในสัปดาห์ที่ 7 หน่วยแนวเหมียว ดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ตัวอย่างแผนรายสัปดาห์ (หน่วยแนวเหมียว)

วัน	วันจันทร์ (คาบ)	วันอังคาร (คาบ)	วันพุธ (คาบ)	วันพฤหัสบดี (คาบ)	วันศุกร์ (คาบ)
ขั้นตอน					
ขั้นการสาธิต	1. ดูภาพแมว (วรรณคดี ลำนำ หน้า58-59) แล้วให้ นักเรียนจับคู่ผลัดกันพูด คาดเดาเรื่องราวข้างใน 2. ครูอ่านให้ฟัง (วรรณคดี ลำนำ หน้า60 - 61) แล้ว เขียนคำศัพท์ใหม่ให้ นักเรียนดู	1. ครูและนักเรียนอ่านและ เขียนร่วมกันเพื่อทบทวน สิ่งที่เรียนในวันก่อน (วรรณคดีลำนำหน้า 60 - 61) 2. ครูอ่านกลอนดอกสร้อย ให้ฟัง (วรรณคดีลำนำ หน้า 62) แล้วเขียนคำศัพท์ใหม่ ให้นักเรียนดู	1. ครูอ่านเรื่องแมวไทยมา จากไหนให้นักเรียนฟัง (จากสารคดีเรื่อง รู้เรื่อง แมวเมืองไทย) แล้วเขียน คำศัพท์ใหม่ให้นักเรียนดู 2. ครูกับนักเรียนอ่านและ เขียนร่วมกันเพื่อทบทวน สิ่งที่เรียนในวันก่อน (วรรณคดีลำนำหน้า 63 - 64)	1. ครูให้นักเรียนนำเสนอ หนังสือเกี่ยวกับแมวที่ เตรียมมาแล้วจับคู่ผลัดกัน พูดพูดถึงความรู้สึกที่มีต่อ หนังสือที่นำมา 2. ครูกับนักเรียนอ่านและ เขียนร่วมกัน (วรรณคดี ลำนำหน้า 65)	
ขั้นการให้ความรู้	3. ครูสอนทักษะการจับ ใจความ	3. ครูสอนให้นักเรียนรู้จัก ลักษณะของกลอน ดอกสร้อยและการพูด แสดงความคิดเห็น	3. ครูสอนทักษะการจับ ใจความพร้อมทั้งพูดคุย เกี่ยวกับสัตว์อื่นๆ ที่มีชื่อ แมว และกระตุ้นให้ นักเรียนคิดเพิ่มเติม	3. ครูสอนทักษะการจับ ใจความ	2. สอนอ่านและเขียนแบบ ชี้แนะ (กลุ่มที่สามารถอ่าน และเขียนได้คล่องและอ่าน เขียนได้ดี)

ตารางที่ 14 (ต่อ) ตัวอย่างแผนรายสัปดาห์ (หน่วยแมวมะเมียว)

วัน ขั้นตอน	วันจันทร์ (คาบ)	วันอังคาร (คาบ)	วันพุธ (คาบ)	วันพฤหัสบดี (คาบ)	วันศุกร์ (คาบ)
ขั้นการนำการฝึก	4. ครูให้นักเรียนจับคู่อ่านและเขียน โดยให้นักเรียนเปลี่ยนจากแมว ร้องเหมียวๆ เป็นสัตว์ชนิดอื่น	4. การสอนอ่านและเขียนแบบซีแนะ (กลุ่มที่มีปัญหาในการอ่านและเขียน)	-	-	1. ครูให้นักเรียนเขียนไทยและจับคู่ตรวจสอบความถูกต้อง
	5. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดและเขียนคำศัพท์ใหม่ที่ได้เรียนรู้/ น่าสนใจลงในสมุดบันทึกคำศัพท์ (หากไม่เสร็จให้ทำต่อเป็นการบ้าน)	4. การอ่านอิสระและ/หรือการเขียนอิสระ * ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหน้า44 และใบงานอ่านคัด เขียนเป็นการบ้าน	-	-	2. การอ่านอิสระและ/หรือการเขียนอิสระ * ให้นักเรียนทำสมุดบันทึกนิทานเป็นการบ้าน
ขั้นการจัดกิจกรรมการใช้			4. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มทำผังมโนทัศน์เรื่องแมว แล้วให้นักเรียนนำเสนอผลงาน	4. ครูให้นักเรียนจับคู่เขียนโปสเตอร์เกี่ยวกับสื่อทางภาษาที่เตรียมมา	

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนการสอน แสดงในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนการสอนรายวัน

แผนการจัดการเรียนการสอนสัปดาห์ที่ 7 หน่วยแมวมะเมียว วันที่ 1					
จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ	เวลา	การประเมิน
1. นักเรียนสามารถจับใจความจากเรื่องที่ฟังได้	1. เนื้อหาในแมวมะเมียว	<u>ขั้นการสาธิต</u> 1. ครูให้นักเรียนดูภาพหน้าปกของบท แล้วถามกระตุ้นให้นักเรียนลองคาดเดาว่าเนื้อหาข้างในจะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร ครูเขียนคำตอบที่นักเรียนบอกลงบนกระดาน จากนั้นให้นักเรียนจับคู่กันแล้วผลัดกันพูดเกี่ยวกับสิ่งที่ตนเองคาดเดาไว้พร้อมทั้งบอกเหตุผล	1. หนังสือวรรณคดีลำนำน้า	5 นาที	1. การตอบคำถาม
2. นักเรียนสามารถอ่านเขียนคำใหม่ที่พบในบทเรียนได้	2. การจับใจความจากสิ่งที่ฟัง 3. คำศัพท์ใหม่ที่ได้อ่าน	2. ครูอ่านให้นักเรียนฟังพร้อมทั้งชี้ตามไปที่ละคำแล้วให้นักเรียนอ่านตาม 1 รอบ หลังจากนั้นครูให้นักเรียนช่วยกันบอกคำใหม่ที่ได้เรียนรู้ แล้วให้นักเรียนผลัดกันออกมาเขียนบนกระดาน	2. แบบฝึกหัด 3. บัตรคำ 4. สมุดบันทึกคำศัพท์	5 นาที	2. การเข้าร่วมกิจกรรม
		<u>ขั้นการให้ความรู้</u> ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาเรื่องแมวมะเมียว แล้วครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับแมวมะเมียวที่นักเรียนรู้จัก โดยใช้คำถาม เช่น “ใครชอบแมวมะเมียว” “ใครเลี้ยงแมวมะเมียว” “แมวมะเมียวอย่างไร” “เห็นแมวมะเมียวรู้สึกอย่างไร” “แมวมะเมียวกินอะไร”		10 นาที	3. แบบฝึกหัด
		<u>ขั้นการนำการฝึก</u> 1. ครูให้นักเรียนจับคู่ช่วยกันอ่านเขียนเรื่องแมวมะเมียวหลายรอบ โดยให้นักเรียนลองเปลี่ยนจากแมวมะเมียว เป็นสัตว์ชนิดอื่นและเสียงร้องอื่น		10 นาที	
		2. ครูให้นักเรียนเขียนคำใหม่ที่ได้เรียนรู้ลงในสมุดบันทึกคำศัพท์ และทำแบบฝึกหัดหน้า 43 หากทำไม่ทันในเวลาให้กลับไปทำเป็นการบ้าน		20 นาที	

ตารางที่ 15 (ต่อ) ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนการสอนรายวัน

แผนการจัดการเรียนการสอนสัปดาห์ที่ 7 หน่วยแนวเหมียว วันที่ 2					
จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ	เวลา	การประเมิน
1. นักเรียนสามารถจับใจความจากเรื่องที่ฟังได้ 2. นักเรียนสามารถบอกลักษณะของกลอนดอกสร้อยได้	1. เนื้อหาในกลอนดอกสร้อย 2. การจับใจความจากสิ่งที่ฟัง	<p><u>ขั้นการสาธิต</u></p> <p>1. ครูกับนักเรียนทบทวนคำศัพท์ที่ได้เรียนรู้เมื่อวาน โดยอ่านร่วมกัน 1 รอบ แล้วให้นักเรียนผลัดกันออกมาเขียนคำศัพท์บนกระดาน</p> <p>2. ครูอ่านกลอนดอกสร้อยแนวเหมียวให้นักเรียนฟังพร้อมทั้งชี้ตามทีละคำ แล้วให้นักเรียนอ่านตาม 2 รอบ</p> <p><u>ขั้นการให้ความรู้</u></p> <p>1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาของกลอนดอกสร้อยแนวเหมียว</p> <p>2. ครูใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนสังเกตว่ากลอนดอกสร้อยแตกต่างจากที่เรียนเมื่อวานอย่างไร แล้วจึงบอกลักษณะของกลอนดอกสร้อยให้นักเรียนฟังอีกครั้ง</p> <p>3. ครูนำกลุ่มที่มีปัญหาในการจำแนกเสียงและมีปัญหาในการเขียนคำมาสอนอ่านและเขียนแบบชี้แนะกลุ่มละ 15 นาที</p> <p><u>ขั้นการนำการฝึก</u></p> <p>ครูให้นักเรียนการอ่านอิสระและ/หรือการเขียนอิสระโดยจัดเตรียมหนังสือและสื่อทางภาษาไว้</p> <p>* ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหน้า 44 และใบงานอ่าน คัด เขียนเป็นการบ้าน</p>	<p>1. แผนภาพกลอนดอกสร้อยแนวเหมียว</p> <p>2. แบบฝึกหัด</p> <p>3. แบบอ่านที่เหมาะสมกับระดับความสามารถนักเรียน</p> <p>4. หนังสือและสื่อทางภาษาที่เตรียมไว้</p> <p>5. ไวท์บอร์ดขนาดเล็ก</p> <p>6. กระดาษ</p> <p>7. เครื่องเขียน</p> <p>8. ใบงานอ่าน คัดเขียน</p>	<p>8 นาที</p> <p>2 นาที</p> <p>10 นาที</p> <p>30 นาที</p> <p>30 นาที</p>	<p>1. การตอบคำถาม</p> <p>2. การเข้าร่วมกิจกรรม</p> <p>3. การทำแบบฝึกหัด</p> <p>ช่วงเวลาเดียวกัน</p>

ตารางที่ 15 (ต่อ) ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนการสอนรายวัน

แผนการจัดการเรียนการสอนสัปดาห์ที่ 7 หน่วยแมวเหมียว วันที่ 3					
จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ	เวลา	การประเมิน
<p>1. นักเรียนสามารถจับใจความจากเรื่องที่ฟังได้</p> <p>2. นักเรียนสามารถบอกสิ่งที่เชื่อมโยงกับแมวได้</p>	<p>1. การเชื่อมโยงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับแมว</p> <p>2. การจับใจความจากสิ่งที่ฟัง</p>	<p><u>ขั้นการสาธิต</u></p> <p>1. ครูกับนักเรียนทบทวนคำศัพท์ที่ได้เรียนรู้เมื่อวานแล้วให้นักเรียนผลัดกันออกมาเขียนคำศัพท์บนกระดาน จากนั้นครูให้นักเรียนอ่านกลอนดอกสร้อยแมวเหมียวร่วมกัน 2 รอบ แล้วครูค่อยๆ ลบบางคำออก แล้วจึงลบออกทีละวรรค จนนักเรียนสามารถท่องกลอนดอกสร้อยแมวเหมียวได้ทั้งหมด</p> <p>2. ครูอ่านแมวไทยมาจากไหนให้นักเรียนฟัง (จากหนังสือเรื่องแมวเมืองไทย) แล้วเขียนคำใหม่ที่ได้เรียนรู้ให้นักเรียนดู</p> <p><u>ขั้นการให้ความรู้</u></p> <p>1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาของแมวไทยมาจากไหน</p> <p>2. ครูใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิดว่ามีสัตว์ชนิดใดบ้างที่มีคำว่า "แมว" เป็นอยู่ในชื่อ เช่น แมวน้ำ งูแมวเซา นกเค้าแมว</p> <p><u>ขั้นการจัดกิจกรรมการใช้</u></p> <p>ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มทำผังมโนทัศน์เกี่ยวกับแมวแล้วนำเสนอผลงาน</p> <p>* ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหน้า 45 เป็นการบ้าน และนำสื่อทางภาษาที่เกี่ยวข้องกับแมวมาในวันรุ่งขึ้น</p>	<p>1. หนังสือเรื่องแมวเมืองไทย</p> <p>2. กระดาษสี</p> <p>3. เครื่องเขียน</p>	<p>10 นาที</p> <p>5 นาที</p> <p>2 นาที</p> <p>3 นาที</p> <p>30 นาที</p>	<p>1. การตอบคำถาม</p> <p>2. การเข้าร่วมกิจกรรม</p> <p>3. ผลงาน</p>

ตารางที่ 15 (ต่อ) ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนการสอนรายวัน

แผนการจัดการเรียนการสอนสัปดาห์ที่ 7 หน่วยแนวเหมียว วันที่ 4					
จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ	เวลา	การประเมิน
1. นักเรียนสามารถจับใจความจากเรื่องที่ฟังได้ 2. นักเรียนสามารถพูดสื่อสารและแสดงความคิดเห็นได้ 3. นักเรียนสามารถเขียนเพื่อสื่อสารความรู้สึกได้	1. เนื้อหาสื่อทางภาษาที่เกี่ยวข้องกับแนว 2. การจับใจความจากสิ่งที่ฟัง	<p><u>ขั้นการสาธิต</u></p> <p>1. ครูกับนักเรียนทบทวนคำศัพท์ที่ได้เรียนรู้ในวันก่อน โดยอ่านร่วมกัน 1 รอบ</p> <p>2. ครูให้นักเรียนนำเสนอสื่อทางภาษาที่เกี่ยวข้องกับแนวที่ตนนำมา จากนั้นให้นักเรียนจับคู่กันแล้วผลัดกันพูดเกี่ยวกับสิ่งที่ตนนำมา พร้อมทั้งบอกเหตุผลที่เลือก และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่นำมาให้คู่ของตนฟัง</p> <p><u>ขั้นการให้ความรู้</u></p> <p>1. ครูและนักเรียนอาสาออกมานำเสนอสื่อทางภาษาที่นำมา 2 - 3 คนแล้วร่วมกันสรุปเนื้อหา</p> <p>2. ครูใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนคนอื่นถามคำถามเกี่ยวกับสื่อทางภาษาที่นักเรียนออกมานำเสนอ</p> <p><u>ขั้นการจัดกิจกรรมการใช้</u></p> <p>ครูให้นักเรียนจับคู่เขียนโปสเตอร์เกี่ยวกับสื่อทางภาษาที่เตรียมมา โดยมีรายละเอียด คือ ชื่อหนังสือ/สื่อทางภาษาที่เลือก สาเหตุที่เลือก ตัวละครที่ชอบมากที่สุด เหตุผลที่ชอบและคำศัพท์ที่น่าสนใจ หากทำไม่ทันในเวลาให้กลับไปทำเป็นการบ้าน</p>	1. หนังสือวรรณคดีลำน่าน 2. สื่อทางภาษาที่เกี่ยวข้องกับแนว 3. กระดาษแข็งสี 4. เครื่องเขียน	5 นาที 5 นาที 5 นาที 5 นาที	1. การตอบคำถาม 2. การเข้าร่วมกิจกรรม 3. การทำแบบฝึกหัด
				30 นาที	

ตารางที่ 15 (ต่อ) ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนการสอนรายวัน

แผนการจัดการเรียนการสอนสัปดาห์ที่ 7 หน่วยแนวเหมียว วันที่ 5					
จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ	เวลา	การประเมิน
<p>1. นักเรียนสามารถเขียนคำศัพท์ที่เรียนรู้ใหม่ได้</p> <p>2. นักเรียนสามารถบอกลักษณะของกลอนดอกสร้อยได้</p>	<p>1. คำศัพท์จากเนื้อหา</p> <p>2. การจับใจความจากสิ่งที่ฟัง</p>	<p><u>ขั้นการนำการฝึก</u></p> <p>1. ครูให้นักเรียนเขียนไทย 10 คำ แล้วให้นักเรียนจับคู่ตรวจสอบความถูกต้อง</p> <p>2. ครูให้นักเรียนการอ่านอิสระและ/หรือการเขียนอิสระ โดยจัดเตรียมหนังสือและสื่อทางภาษาไว้</p> <p><u>ขั้นการให้ความรู้</u></p> <p>ครูนำกลุ่มนักเรียนที่สามารถอ่านและเขียนได้คล่อง กลุ่มที่สามารถอ่านและเขียนได้ดี และกลุ่มที่สามารถอ่านและเขียนได้ปานกลางมาสอนอ่านและเขียนแบบชี้แนะกลุ่มละ 10 นาที</p> <p>* ให้นักเรียนทำสมุดบันทึกนิทานเป็นกรบ้าน</p>	<p>1. แบบอ่านที่เหมาะสมกับระดับความสามารถนักเรียน</p> <p>2. หนังสือและสื่อทางภาษาที่เตรียมไว้</p> <p>3. ไวท์บอร์ดขนาดเล็ก</p> <p>4. กระดาษ</p> <p>5. เครื่องเขียน</p>	<p>20 นาที</p> <p>30 นาที</p> <p>30 นาที</p>	<p>การเขียนไทย</p> <p>ช่วงเวลาเดียวกัน</p>

ตารางที่ 15 (ต่อ) ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนการสอนรายวัน

ภาคผนวก

บทที่ ๗
แมวเหมียว

บ้านฉันมีเพื่อน
เพื่อนฉันคือแมว
ฉันรักเพื่อนฉัน
เพราะฉันรักแมว
มันส่งเสียงร้อง
ทำนองของแมว
ร้องเรียกเหมียวเหมียว
ฉันเหลียวหาแมว
มันไล่จับหนู
เพราะหนูกลัวแมว
ทุกวันทุกวัน
ฉันคอยเลี้ยงแมว
กับข้าวกับปลา
หามาให้แมว
ฉันชอบร้องเพลง
ร้องเพลงของแมว

เราอ่าน เราเขียน
เราเรียนเรื่องแมว
มาเรียนมารู้
ดูตัวอย่างแมว
มาเถิดมาร้อง
ทำนองเพลงแมว

แมวเอ๋ย แมวเหมียว
แมวเอ๋ย แมวเหมียว
รูปร่างประเปรียว เป็นนักหนา
ร้องเรียกเหมียวเหมียว เดียวก็มา
เคล้าแข้งเคล้าขา นำเอ็นดู
รู้จักเอา รัก เข้า คอตั้ง
คำ คำ ช้า นิ่ง ระวัง หนู
ควรนับว่า มัน กตัญญู
พอ ดู อย่าง ไว้ ใส่ใจ เอ๋ย

นายทัศนีย์ เปรียญ แต่ง
(บทอาชยาน บทหลัก)

แมวไทยมาจากไหน

ในประเทศไทยเริ่มมีการเลี้ยงแมวมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยเพื่อใช้จับหนู แมวไทยคู่แรกที่ออกจากประเทศไทยไปสู่สายตาชาวโลก เป็นแมวที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) ทรงพระราชทานแมววิเชียรมาศให้กับ Mr. Owen Gould กงสุลอังกฤษประจำกรุงเทพมหานคร เมื่อปี พ.ศ .2427 กงสุลได้มอบแมวคู่นี้ให้กับน้องสาวที่อังกฤษ ในปี พ.ศ .2428 แมวไทยคู่นี้ถูกส่งเข้าประกวดในงานแมวที่ประเทศอังกฤษ ปรากฏว่าแมวไทยชนะเลิศในการประกวด จากการประกวดครั้งนี้ทำให้ชาวอังกฤษนิยมเลี้ยงแมวไทยมากขึ้น และได้จัดตั้ง The Siamese Cat Clubs หลังจากนั้น รัชกาลที่ 5 ทรงเห็นว่าแมวไทยเป็นสัญลักษณ์ที่สามารถทำให้ประเทศไทยเป็นที่รู้จักของประเทศทั่วโลกจึงได้พระราชทานแมวไทยให้กับประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศทำให้แมวไทยและประเทศไทยมีชื่อเสียงไปทั่วโลก

1.5 ระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาในการวิจัย 16 สัปดาห์ ประกอบด้วย ระยะเวลาก่อนการทดลอง 2 สัปดาห์ ระยะเวลาทดลอง 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 50 นาที และหลังการทดลอง 2 สัปดาห์

1.6 การประเมินผล

ผู้วิจัยดำเนินการวัดและประเมินผลความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการเรียนการสอนและหลังการเรียนการสอน โดยใช้แบบวัดความสามารถทางภาษา ซึ่งเป็นเครื่องมือคูชานานจำนวน 3 ฉบับ และแบบประเมินความสามารถทางภาษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.6.1 แบบวัดความสามารถทางภาษา ซึ่งได้แก่

1.6.1.1 ด้านการฟัง คือ การแยกแยะเสียง การจับใจความจากสิ่งที่ฟังและดู

1.6.1.2 ด้านการอ่าน คือ การอ่านคำที่คุ้นเคย การอ่านคำใหม่ๆ

การจับใจความจากสิ่งที่อ่าน

1.6.1.3 ด้านการเขียน คือ การเขียนคำที่คุ้นเคย การเขียนคำใหม่ๆ

1.6.2 แบบประเมินความสามารถทางภาษา ซึ่งได้แก่

1.6.2.1 ด้านการพูด คือ การพูดเพื่อแสดงความคิดเห็น การพูดสื่อสารตาม

วัตถุประสงค์ที่กำหนด

1.6.2.2 ด้านการเขียนเพื่อการสื่อสาร

ตอนที่ 2 ผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุลภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินผลของการใช้รูปแบบฯ แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าทางสถิติ ประกอบด้วย ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษา และส่วนที่ 2 ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับความสามารถทางภาษาด้านการเขียนของกลุ่มตัวอย่าง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าทางสถิติ

ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การแปลความหมายและการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

n	แทน	จำนวนนักเรียน
$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	คะแนนวิกฤต
p	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้งภาพรวมและภาพย่อยของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนรวมความสามารถทางภาษาของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ค่า t (dependent t-test) ที่ระดับนัยสำคัญที่ .05 นำเสนอในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยคะแนนรวมความสามารถทางภาษาของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

ช่วงเวลา	n	df	$\bar{x}$	S.D.	t (one-tailed t-test)	p
ก่อนการทดลอง	35	34	32.71	5.65		
หลังการทดลอง	35	34	42.81	3.83	-8.16*	.00

* $p < .05$

ตารางที่ 16 พบว่า หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนรวมความสามารถทางภาษา ($\bar{x} = 42.81$) สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนรวมก่อนการทดลอง ($\bar{x} = 32.71$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษารายด้านของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลองโดยใช้ค่าที(dependent t-test) ที่ระดับนัยสำคัญที่ .05 นำเสนอในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษารายด้านของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

ความสามารถทางภาษา	ช่วงเวลา	n	df	$\bar{x}$	S.D.	t (one-tailed t-test)	p
ด้านการฟัง การดูและ การพูด	ก่อนการทดลอง	35	34	11.91	1.81		
	หลังการทดลอง	35	34	15.97	1.71	-4.71*	.02
1. การแยกแยะเสียง	ก่อนการทดลอง	35	34	2.89	.79		
	หลังการทดลอง	35	34	3.54	.90	-2.45*	.00
2. การจับใจความจาก สิ่งที่ฟังและดู	ก่อนการทดลอง	35	34	3.43	.69		
	หลังการทดลอง	35	34	4.26	1.05	-2.83*	.00
3. การพูดเพื่อแสดง ความคิดเห็น	ก่อนการทดลอง	35	34	3.43	.70		
	หลังการทดลอง	35	34	4.00	.24	-2.29*	.00
4. การพูดสื่อสารตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนด	ก่อนการทดลอง	35	34	3.17	1.04		
	หลังการทดลอง	35	34	4.17	.51	-2.80*	.00
ด้านการอ่าน	ก่อนการทดลอง	35	34	11.73	2.48		
	หลังการทดลอง	35	34	13.73	1.38	-3.32*	.00
1. การอ่านคำที่คุ้นเคย	ก่อนการทดลอง	35	34	4.60	.95		
	หลังการทดลอง	35	34	4.94	.16	-1.08*	.02
2. การอ่านคำใหม่ๆ	ก่อนการทดลอง	35	34	3.57	.87		
	หลังการทดลอง	35	34	4.27	.83	-3.06*	.00
3. การจับใจความจาก สิ่งที่อ่าน	ก่อนการทดลอง	35	34	3.56	1.21		
	หลังการทดลอง	35	34	4.51	.66	-2.59*	.00
ด้านการเขียน	ก่อนการทดลอง	35	34	8.07	3.03		
	หลังการทดลอง	35	34	13.11	1.81	-7.57*	.00
1. การเขียนคำที่คุ้นเคย	ก่อนการทดลอง	35	34	2.44	1.29		
	หลังการทดลอง	35	34	4.54	.72	-6.32*	.00
2. การเขียนคำใหม่ๆ	ก่อนการทดลอง	35	34	3.00	1.29		
	หลังการทดลอง	35	34	3.91	1.01	-3.46*	.00
3. การเขียนเพื่อ การสื่อสาร	ก่อนการทดลอง	35	34	2.63	1.00		
	หลังการทดลอง	35	34	4.66	.54	-5.92*	.00

*p<.05

ตารางที่ 17 พบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางด้าน การฟัง การดูและการพูด($\bar{x} = 15.97$) ด้านการอ่าน($\bar{x} = 13.73$) และด้านการเขียน($\bar{x} = 13.11$) สูงกว่า

คะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง ($\bar{x} = 11.91$ $\bar{x} = 11.73$ และ $\bar{x} = 8.07$ ตามลำดับ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายละเอียดของแต่ละด้านพบว่า

1. ด้านการฟัง การดูและการพูดพบว่า หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการจับใจความจากสิ่งที่ฟังและดู ($\bar{x} = 4.26$) การพูดสื่อสารตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ($\bar{x} = 4.17$) และการพูดเพื่อแสดงความคิดเห็น ($\bar{x} = 4.00$) และความสามารถในการแยกแยะเสียง ($\bar{x} = 3.54$) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง ($\bar{x} = 3.43$ $\bar{x} = 3.17$ $\bar{x} = 3.43$ และ $\bar{x} = 2.89$ ตามลำดับ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ด้านการอ่านพบว่า หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านคำที่คุ้นเคย ($\bar{x} = 4.94$) การจับใจความจากสิ่งที่อ่าน ($\bar{x} = 4.51$) และการอ่านคำใหม่ ($\bar{x} = 4.27$) หลังการทดลองสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง ($\bar{x} = 4.60$ $\bar{x} = 3.56$ และ $\bar{x} = 3.57$ ตามลำดับ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ด้านการเขียนพบว่า หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสาร ($\bar{x} = 4.66$) การเขียนคำที่คุ้นเคย ($\bar{x} = 4.54$) และการเขียนคำใหม่ๆ ($\bar{x} = 3.91$) หลังการทดลองสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง ($\bar{x} = 2.63$ $\bar{x} = 2.44$ และ $\bar{x} = 3.00$ ตามลำดับ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 16 และ 17 สรุปได้ว่า หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาทั้งภาพรวมและรายด้านทุกด้านสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้งภาพรวมและภาพย่อยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนรวมความสามารถทางภาษาระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง โดยใช้ค่าที (independent t-test) ที่ระดับนัยสำคัญที่ .05 นำเสนอในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยคะแนนรวมความสามารถทางภาษาระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	n	df	$\bar{x}$	S.D.	t one-tailed t-test)	P
กลุ่มทดลอง	35	68	42.81	3.84	-18.08*	.00
กลุ่มควบคุม	35		39.09	4.74		

*p<.05

ตารางที่ 18 พบว่าหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนรวมความสามารถทางภาษา ($\bar{x} = 42.81$) สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนรวมความสามารถทางภาษาของกลุ่มควบคุม ($\bar{x} = 39.09$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษารายด้านระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง โดยใช้ค่าที (independent t-test) ที่ระดับนัยสำคัญที่ .05 นำเสนอในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษารายด้านระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง

ความสามารถทางภาษา	กลุ่มตัวอย่าง	n	df	$\bar{x}$	S.D.	t (one-tailed t-test)	p																																																																																																																																												
ด้านการฟัง การดูและ การพูด	กลุ่มทดลอง	35	68	15.97	1.71	1.59*	.02																																																																																																																																												
	กลุ่มควบคุม	35		14.77	1.44			1. การแยกแยะเสียง	กลุ่มทดลอง	35	68	3.54	.90	.20	.35	กลุ่มควบคุม	35	3.46	.88	2. การจับใจความจาก สิ่งที่ฟังและดู	กลุ่มทดลอง	35	68	4.26	1.05	-.22	.34	กลุ่มควบคุม	35	4.34	.51	3. การพูดเพื่อแสดง ความคิดเห็น	กลุ่มทดลอง	35	68	4.00	.24	2.18*	.00	กลุ่มควบคุม	35	3.51	.61	4. การพูดสื่อสารตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนด	กลุ่มทดลอง	35	68	4.17	.51	2.43*	.00	กลุ่มควบคุม	35	3.46	.70	ด้านการอ่าน	กลุ่มทดลอง	35	68	13.73	1.38	.11	.83	กลุ่มควบคุม	35	13.64	1.89	1. การอ่านคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	4.94	.16	.67	.10	กลุ่มควบคุม	35	4.76	.81	2. การอ่านคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	4.27	.83	.15	.39	กลุ่มควบคุม	35	4.21	.81	3. การจับใจความจาก สิ่งที่อ่าน	กลุ่มทดลอง	35	68	4.51	.66	-.53	.15	กลุ่มควบคุม	35	4.67	.58	ด้านการเขียน	กลุ่มทดลอง	35	68	13.11	1.81	2.46*	.00	กลุ่มควบคุม	35	10.67	2.31	1. การเขียนคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	4.54	.72	1.85*	.00	กลุ่มควบคุม	35	3.76	1.03	2. การเขียนคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.91	1.01	.98*	.03	กลุ่มควบคุม	35	3.43	1.07	3. การเขียนเพื่อ การสื่อสาร	กลุ่มทดลอง	35	68	4.66	.54	3.34*	.00
1. การแยกแยะเสียง	กลุ่มทดลอง	35	68	3.54	.90	.20	.35																																																																																																																																												
	กลุ่มควบคุม	35		3.46	.88			2. การจับใจความจาก สิ่งที่ฟังและดู	กลุ่มทดลอง	35	68	4.26	1.05	-.22	.34	กลุ่มควบคุม	35	4.34	.51	3. การพูดเพื่อแสดง ความคิดเห็น	กลุ่มทดลอง	35	68	4.00	.24	2.18*	.00	กลุ่มควบคุม	35	3.51	.61	4. การพูดสื่อสารตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนด	กลุ่มทดลอง	35	68	4.17	.51	2.43*	.00	กลุ่มควบคุม	35	3.46	.70	ด้านการอ่าน	กลุ่มทดลอง	35	68	13.73	1.38	.11	.83	กลุ่มควบคุม	35	13.64	1.89	1. การอ่านคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	4.94	.16	.67	.10	กลุ่มควบคุม	35	4.76	.81	2. การอ่านคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	4.27	.83	.15	.39	กลุ่มควบคุม	35	4.21	.81	3. การจับใจความจาก สิ่งที่อ่าน	กลุ่มทดลอง	35	68	4.51	.66	-.53	.15	กลุ่มควบคุม	35	4.67	.58	ด้านการเขียน	กลุ่มทดลอง	35	68	13.11	1.81	2.46*	.00	กลุ่มควบคุม	35	10.67	2.31	1. การเขียนคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	4.54	.72	1.85*	.00	กลุ่มควบคุม	35	3.76	1.03	2. การเขียนคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.91	1.01	.98*	.03	กลุ่มควบคุม	35	3.43	1.07	3. การเขียนเพื่อ การสื่อสาร	กลุ่มทดลอง	35	68	4.66	.54	3.34*	.00	กลุ่มควบคุม	35	3.49	.89								
2. การจับใจความจาก สิ่งที่ฟังและดู	กลุ่มทดลอง	35	68	4.26	1.05	-.22	.34																																																																																																																																												
	กลุ่มควบคุม	35		4.34	.51			3. การพูดเพื่อแสดง ความคิดเห็น	กลุ่มทดลอง	35	68	4.00	.24	2.18*	.00	กลุ่มควบคุม	35	3.51	.61	4. การพูดสื่อสารตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนด	กลุ่มทดลอง	35	68	4.17	.51	2.43*	.00	กลุ่มควบคุม	35	3.46	.70	ด้านการอ่าน	กลุ่มทดลอง	35	68	13.73	1.38	.11	.83	กลุ่มควบคุม	35	13.64	1.89	1. การอ่านคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	4.94	.16	.67	.10	กลุ่มควบคุม	35	4.76	.81	2. การอ่านคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	4.27	.83	.15	.39	กลุ่มควบคุม	35	4.21	.81	3. การจับใจความจาก สิ่งที่อ่าน	กลุ่มทดลอง	35	68	4.51	.66	-.53	.15	กลุ่มควบคุม	35	4.67	.58	ด้านการเขียน	กลุ่มทดลอง	35	68	13.11	1.81	2.46*	.00	กลุ่มควบคุม	35	10.67	2.31	1. การเขียนคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	4.54	.72	1.85*	.00	กลุ่มควบคุม	35	3.76	1.03	2. การเขียนคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.91	1.01	.98*	.03	กลุ่มควบคุม	35	3.43	1.07	3. การเขียนเพื่อ การสื่อสาร	กลุ่มทดลอง	35	68	4.66	.54	3.34*	.00	กลุ่มควบคุม	35	3.49	.89																				
3. การพูดเพื่อแสดง ความคิดเห็น	กลุ่มทดลอง	35	68	4.00	.24	2.18*	.00																																																																																																																																												
	กลุ่มควบคุม	35		3.51	.61			4. การพูดสื่อสารตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนด	กลุ่มทดลอง	35	68	4.17	.51	2.43*	.00	กลุ่มควบคุม	35	3.46	.70	ด้านการอ่าน	กลุ่มทดลอง	35	68	13.73	1.38	.11	.83	กลุ่มควบคุม	35	13.64	1.89	1. การอ่านคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	4.94	.16	.67	.10	กลุ่มควบคุม	35	4.76	.81	2. การอ่านคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	4.27	.83	.15	.39	กลุ่มควบคุม	35	4.21	.81	3. การจับใจความจาก สิ่งที่อ่าน	กลุ่มทดลอง	35	68	4.51	.66	-.53	.15	กลุ่มควบคุม	35	4.67	.58	ด้านการเขียน	กลุ่มทดลอง	35	68	13.11	1.81	2.46*	.00	กลุ่มควบคุม	35	10.67	2.31	1. การเขียนคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	4.54	.72	1.85*	.00	กลุ่มควบคุม	35	3.76	1.03	2. การเขียนคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.91	1.01	.98*	.03	กลุ่มควบคุม	35	3.43	1.07	3. การเขียนเพื่อ การสื่อสาร	กลุ่มทดลอง	35	68	4.66	.54	3.34*	.00	กลุ่มควบคุม	35	3.49	.89																																
4. การพูดสื่อสารตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนด	กลุ่มทดลอง	35	68	4.17	.51	2.43*	.00																																																																																																																																												
	กลุ่มควบคุม	35		3.46	.70			ด้านการอ่าน	กลุ่มทดลอง	35	68	13.73	1.38	.11	.83	กลุ่มควบคุม	35	13.64	1.89	1. การอ่านคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	4.94	.16	.67	.10	กลุ่มควบคุม	35	4.76	.81	2. การอ่านคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	4.27	.83	.15	.39	กลุ่มควบคุม	35	4.21	.81	3. การจับใจความจาก สิ่งที่อ่าน	กลุ่มทดลอง	35	68	4.51	.66	-.53	.15	กลุ่มควบคุม	35	4.67	.58	ด้านการเขียน	กลุ่มทดลอง	35	68	13.11	1.81	2.46*	.00	กลุ่มควบคุม	35	10.67	2.31	1. การเขียนคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	4.54	.72	1.85*	.00	กลุ่มควบคุม	35	3.76	1.03	2. การเขียนคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.91	1.01	.98*	.03	กลุ่มควบคุม	35	3.43	1.07	3. การเขียนเพื่อ การสื่อสาร	กลุ่มทดลอง	35	68	4.66	.54	3.34*	.00	กลุ่มควบคุม	35	3.49	.89																																												
ด้านการอ่าน	กลุ่มทดลอง	35	68	13.73	1.38	.11	.83																																																																																																																																												
	กลุ่มควบคุม	35		13.64	1.89			1. การอ่านคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	4.94	.16	.67	.10	กลุ่มควบคุม	35	4.76	.81	2. การอ่านคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	4.27	.83	.15	.39	กลุ่มควบคุม	35	4.21	.81	3. การจับใจความจาก สิ่งที่อ่าน	กลุ่มทดลอง	35	68	4.51	.66	-.53	.15	กลุ่มควบคุม	35	4.67	.58	ด้านการเขียน	กลุ่มทดลอง	35	68	13.11	1.81	2.46*	.00	กลุ่มควบคุม	35	10.67	2.31	1. การเขียนคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	4.54	.72	1.85*	.00	กลุ่มควบคุม	35	3.76	1.03	2. การเขียนคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.91	1.01	.98*	.03	กลุ่มควบคุม	35	3.43	1.07	3. การเขียนเพื่อ การสื่อสาร	กลุ่มทดลอง	35	68	4.66	.54	3.34*	.00	กลุ่มควบคุม	35	3.49	.89																																																								
1. การอ่านคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	4.94	.16	.67	.10																																																																																																																																												
	กลุ่มควบคุม	35		4.76	.81			2. การอ่านคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	4.27	.83	.15	.39	กลุ่มควบคุม	35	4.21	.81	3. การจับใจความจาก สิ่งที่อ่าน	กลุ่มทดลอง	35	68	4.51	.66	-.53	.15	กลุ่มควบคุม	35	4.67	.58	ด้านการเขียน	กลุ่มทดลอง	35	68	13.11	1.81	2.46*	.00	กลุ่มควบคุม	35	10.67	2.31	1. การเขียนคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	4.54	.72	1.85*	.00	กลุ่มควบคุม	35	3.76	1.03	2. การเขียนคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.91	1.01	.98*	.03	กลุ่มควบคุม	35	3.43	1.07	3. การเขียนเพื่อ การสื่อสาร	กลุ่มทดลอง	35	68	4.66	.54	3.34*	.00	กลุ่มควบคุม	35	3.49	.89																																																																				
2. การอ่านคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	4.27	.83	.15	.39																																																																																																																																												
	กลุ่มควบคุม	35		4.21	.81			3. การจับใจความจาก สิ่งที่อ่าน	กลุ่มทดลอง	35	68	4.51	.66	-.53	.15	กลุ่มควบคุม	35	4.67	.58	ด้านการเขียน	กลุ่มทดลอง	35	68	13.11	1.81	2.46*	.00	กลุ่มควบคุม	35	10.67	2.31	1. การเขียนคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	4.54	.72	1.85*	.00	กลุ่มควบคุม	35	3.76	1.03	2. การเขียนคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.91	1.01	.98*	.03	กลุ่มควบคุม	35	3.43	1.07	3. การเขียนเพื่อ การสื่อสาร	กลุ่มทดลอง	35	68	4.66	.54	3.34*	.00	กลุ่มควบคุม	35	3.49	.89																																																																																
3. การจับใจความจาก สิ่งที่อ่าน	กลุ่มทดลอง	35	68	4.51	.66	-.53	.15																																																																																																																																												
	กลุ่มควบคุม	35		4.67	.58			ด้านการเขียน	กลุ่มทดลอง	35	68	13.11	1.81	2.46*	.00	กลุ่มควบคุม	35	10.67	2.31	1. การเขียนคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	4.54	.72	1.85*	.00	กลุ่มควบคุม	35	3.76	1.03	2. การเขียนคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.91	1.01	.98*	.03	กลุ่มควบคุม	35	3.43	1.07	3. การเขียนเพื่อ การสื่อสาร	กลุ่มทดลอง	35	68	4.66	.54	3.34*	.00	กลุ่มควบคุม	35	3.49	.89																																																																																												
ด้านการเขียน	กลุ่มทดลอง	35	68	13.11	1.81	2.46*	.00																																																																																																																																												
	กลุ่มควบคุม	35		10.67	2.31			1. การเขียนคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	4.54	.72	1.85*	.00	กลุ่มควบคุม	35	3.76	1.03	2. การเขียนคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.91	1.01	.98*	.03	กลุ่มควบคุม	35	3.43	1.07	3. การเขียนเพื่อ การสื่อสาร	กลุ่มทดลอง	35	68	4.66	.54	3.34*	.00	กลุ่มควบคุม	35	3.49	.89																																																																																																								
1. การเขียนคำที่คุ้นเคย	กลุ่มทดลอง	35	68	4.54	.72	1.85*	.00																																																																																																																																												
	กลุ่มควบคุม	35		3.76	1.03			2. การเขียนคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.91	1.01	.98*	.03	กลุ่มควบคุม	35	3.43	1.07	3. การเขียนเพื่อ การสื่อสาร	กลุ่มทดลอง	35	68	4.66	.54	3.34*	.00	กลุ่มควบคุม	35	3.49	.89																																																																																																																				
2. การเขียนคำใหม่ๆ	กลุ่มทดลอง	35	68	3.91	1.01	.98*	.03																																																																																																																																												
	กลุ่มควบคุม	35		3.43	1.07			3. การเขียนเพื่อ การสื่อสาร	กลุ่มทดลอง	35	68	4.66	.54	3.34*	.00	กลุ่มควบคุม	35	3.49	.89																																																																																																																																
3. การเขียนเพื่อ การสื่อสาร	กลุ่มทดลอง	35	68	4.66	.54	3.34*	.00																																																																																																																																												
	กลุ่มควบคุม	35		3.49	.89																																																																																																																																														

* $p < .05$

ตารางที่ 19 พบว่าหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางด้านการฟัง การดูและการพูด ($\bar{x} = 15.97$) และด้านการเขียน ($\bar{x} = 13.11$) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม ($\bar{x} = 14.77$ และ $\bar{x} = 10.67$ ตามลำดับ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการอ่านพบว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง ($\bar{x} = 13.73$) และกลุ่มควบคุม ($\bar{x} = 13.64$) ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายละเอียดของแต่ละด้านพบว่า

1. ด้านการฟัง การดูและการพูดพบว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการพูดสื่อสารตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ($\bar{x} = 4.17$) และการพูดเพื่อแสดงความคิดเห็น ($\bar{x} = 4.00$) ของกลุ่มทดลองสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม ($\bar{x} = 3.46$ และ $\bar{x} = 3.51$ ตามลำดับ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความสามารถในการแยกแยะเสียงและการจับใจความจากสิ่งที่ฟังและดูไม่แตกต่างกัน

2. ด้านการอ่านพบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านคำที่คุ้นเคย การอ่านคำใหม่และการจับใจความจากสิ่งที่อ่านของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน

3. ด้านการเขียนพบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสาร ($\bar{x} = 4.66$) การเขียนคำที่คุ้นเคย ($\bar{x} = 4.54$) และการเขียนคำใหม่ๆ ($\bar{x} = 3.91$) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม ($\bar{x} = 3.49$ $\bar{x} = 3.76$ และ $\bar{x} = 3.43$ ตามลำดับ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับความสามารถทางภาษาด้านการเขียนเพื่อการสื่อสาร
ของกลุ่มตัวอย่าง

หลังจากการทดลองผู้วิจัยพบการเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพในความสามารถทางภาษา
ด้านการเขียนเพื่อการสื่อสาร การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวกับนักเรียน 35 คนมีรายละเอียดดังนี้
(ดูภาคผนวก ข)

1. ความยาวของเรื่อง

ก่อนการทดลองผู้วิจัยพบว่า นักเรียนจำนวน 21 คนจากนักเรียน 35 คนเขียนเพียง
เล็กน้อย (ประมาณ 2 - 5 ประโยค) โดยเฉพาะนักเรียนที่มีปัญหาในการเขียนคำจำนวน 4 คน เพียงแค่
วาดรูปและเขียนชื่อเรื่อง แต่หลังการทดลองพบว่า นักเรียนทุกคนเขียนยาวขึ้นอย่างน้อย 3 - 7 บรรทัด
โดยเฉพาะนักเรียนที่สามารถอ่านและเขียนได้คล่องและนักเรียนที่อ่านและเขียนได้ดีนั้นเขียนยาวขึ้น
มากที่สุด มีนักเรียนต้องการเนื้อที่ในการเขียนมากกว่าที่ผู้วิจัยจัดไว้ นักเรียนเหล่านั้นจึงแก้ปัญหา
โดยการขีดเส้นบรรทัดเพิ่มและ/หรือเขียนต่อด้านหลังจำนวน 8 คน เขียนตัวอักษรครึ่งบรรทัดและ/
หรือไม่เว้นบรรทัดทำให้มีเนื้อที่ในการเขียนเรื่องมากขึ้นจำนวน 6 คน

2. คำศัพท์

ก่อนการทดลองผู้วิจัยพบว่า นักเรียนจำนวน 29 คนใช้คำศัพท์ธรรมดา และใช้
คำศัพท์ซ้ำๆ แต่หลังการทดลองพบว่านักเรียนใช้คำศัพท์ที่หลากหลายและใช้คำศัพท์ที่แปลกใหม่
เช่น ความจงรักภักดี เอาชนะธรรมชาติ สมบัติส่วนตัว เนรมิต ซึ่งผู้วิจัยพบว่านักเรียนทุกคนใช้
คำศัพท์แปลกใหม่เพิ่มขึ้น นักเรียนที่มีปัญหาในการเขียนมีความพยายามในการเขียนคำศัพท์ที่
หลากหลายมากขึ้นโดยคัดลอกจากสื่อทางภาษาหรือถามจากบุคคลรอบข้าง อย่างไรก็ตามยังคง
พบการเขียนคำศัพท์ผิด แต่ผู้อ่านสามารถคาดเดาได้ เช่น ท่อน้ำ (ท่อน้ำ) หยู่บ้าน (อยู่บ้าน)
ปอดไฟ (ปลอดภัย)

3. โครงสร้างและความซับซ้อนของประโยค

ก่อนการทดลองผู้วิจัยพบว่า นักเรียนจำนวน 15 คนเขียนเป็นวลีหรือประโยค
ความเดียวสั้นๆ จำนวน 7 คนเขียนเป็นประโยคความรวมง่ายๆ แต่หลังการทดลองพบว่า นักเรียน
จำนวน 34 คน เขียนเป็นประโยคความรวมและความซ้อนโดยใช้คำเชื่อมต่างๆ เช่น แต่ กับ ที่ ซึ่ง
เพราะว่า ทำให้ ทันใดนั้น และใช้คำวิเศษณ์เพื่อขยายประโยคให้สละสลวยมากยิ่งขึ้น เช่น

“มีนักเรียนสองคนที่เป็นเพื่อนรักกันแต่เขาทดลองต่อสู้กัน ปรากฏว่านักเรียนเขา
แข่งกันเอาเป็นเอาตาย”

“มีลิงน้อยตัวหนึ่งมันคิดว่ามันเก่งมากเที่ยวทำสัตว์อ่านให้แข่งกับมัน แต่สัตว์ที่ลิงทำไม่สามารถทำได้ ยิ่งทำให้ลิงได้ใจ”

นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนมีการนำเสนอเรื่องราวที่น่าสนใจด้วยวิธีการต่างๆ โดยการใช้บทสนทนา ประโยคคำถาม เช่น

“เช้าวันนี้อากาศร้อนจริงๆ นะแม่”

“ร้อนซีลูกมันจะเข้าเดือนเมษายนแล้วนะ”

“งั้นก็ใกล้วันสงกรานต์แล้ว แม่จะพาหนูไหนทำบุญที่วัดไหนจ๊ะ”

“วัดแถวบ้านนี้แหละ ไปกันทั้งครอบครัวเลย”

4. โครงเรื่อง

ก่อนการทดลองผู้วิจัยพบว่า นักเรียนจำนวน 27 คนเขียนเพียง 2 - 3 ประโยค จบหัววนๆ หรือเขียนบรรยายภาพ แต่หลังการทดลองพบว่า งานของนักเรียน 34 คนมีตอนเริ่มเรื่อง การดำเนินเรื่องและมีตอนจบ และใช้คำเพื่อให้รู้ว่าเป็นส่วนต้นหรือส่วนท้ายของเรื่อง เช่น กาลครั้งหนึ่ง เรื่องนี้สอนให้รู้ว่า ตั้งแต่นั้นมา ฉันจึงอยากให้ทุกคน ลูกม้าจึงสำนึกได้ว่า จบแล้ว

5. การขยายความและให้รายละเอียด

ก่อนการทดลองผู้วิจัยพบว่า นักเรียนจำนวน 22 คนเขียนประโยคสั้นๆ ไม่มีรายละเอียด แต่หลังการทดลองพบว่า นักเรียนทุกคนอธิบายรายละเอียดเพิ่มเติม มีการให้เหตุผล ทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องราวได้กระจ่างขึ้น เช่น

“หมาป่ามันอยู่ในป่า มันชอบกินเนื้อ มันดุร้าย ใครไปเที่ยวป่าต้องระวังอันตราย”

“ฉันพาสุนัขตัวโปรดออกมาเดินเล่น แล้วมันก็ชอบเล่นลูกบอลกับฉัน ชื่อของมันคือ กระปุก ขนของมันฟูหยิกเหมือนตุ๊กตาและมันน่ารักมาก ฉันจะเลี้ยงดูมันเป็นอย่างดี เพราะมันเป็นเพื่อนที่ดีมากสำหรับฉัน”

ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนทุกคนเขียนอธิบายรายละเอียดเพิ่มเติม โดยนักเรียนที่สามารถอ่านและเขียนได้คล่องและนักเรียนที่อ่านและเขียนได้ดีจะเขียนลงรายละเอียดโดยใช้คำศัพท์ที่แปลกใหม่ได้ดี ส่วนนักเรียนอื่นๆ เขียนบรรยายรายละเอียดทั่วไป

6. การใช้แหล่งข้อมูลในการเขียน

ก่อนการทดลองผู้วิจัยพบว่า นักเรียนจำนวน 16 คนเขียนจากตัวการ์ตูนหรือเกมที่ชื่นชอบ เช่น แองกิริเบิร์ต ธิบอน แต่หลังการทดลองพบว่า มีนักเรียนที่ยังเขียนเรื่องราวจากตัวการ์ตูนเพียง 2 คน ในขณะที่นักเรียนอีก 33 คนมีการนำสื่อทางภาษาที่หลากหลายมาใช้เป็นแหล่งข้อมูลในการเขียน เช่น หนังสือนิทาน หนังสือวารสาร สมุดรวบรวมคำศัพท์ของห้อง (ที่นักเรียนช่วยกันทำ)

บทความจากอินเทอร์เน็ต ทำให้มีเรื่องราวที่หลากหลายมากขึ้นทั้งเป็นนิทานและสารคดี เช่น ซีรีส์ อวกาศ การนั่งสมาธิ ฝนหลวง ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวผู้วิจัยพบในนักเรียนทุกกลุ่มแต่มีความแตกต่างกันในเรื่องของความถูกต้องของการเขียนคำ

7. ลายมือและความใส่ใจในการเขียน

หลังการทดลองนักเรียนทุกคนมีความประณีตในการทำงานเพิ่มขึ้นซึ่งสะท้อนให้เห็นจากลายมือที่สวยงาม สะอาดและเป็นระเบียบมากขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่า ภาพที่วาดมีรายละเอียดมากขึ้นและระบายสีอย่างสวยงาม ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวผู้วิจัยพบในผู้เรียนทุกคน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2) เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ว่า 1) หลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้งภาพรวมและรายด้านที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาตามแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง 2) หลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้งภาพรวมและรายด้านที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาตามแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแบบปกติ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) ระดับประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวน 70 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 35 คนและกลุ่มควบคุม 35 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบวัดความสามารถทางภาษา ซึ่งมี 3 ตอน คือ ความสามารถด้านการฟัง การดูและการพูดด้านการอ่านและด้านการเขียน และแบบประเมินความสามารถทางภาษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบวัดความสามารถทางภาษาและแบบประเมินความสามารถทางภาษาไปให้กลุ่มตัวอย่างทำก่อนการทดลอง จากนั้นดำเนินการทดลองใช้ โดยกลุ่มทดลองเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาตามแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือมีผู้วิจัยเป็นผู้สอน กลุ่มควบคุมเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแบบปกติครูประจำชั้นเป็นผู้สอน ทั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การเตรียมการ

- 1.1 การศึกษาทฤษฎีพื้นฐาน
- 1.2 การศึกษาสภาพการเรียนการสอนภาษาในปัจจุบัน
- 1.3 การกำหนดกรอบแนวคิดของรูปแบบฯ

ขั้นที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบฯ ฉบับร่าง

- 2.1 การสร้างรูปแบบฯ (ฉบับร่าง)
- 2.2 การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบฯ และแผนการจัดการเรียนการสอนที่

พัฒนาขึ้น

ขั้นที่ 3 การทดลองและปรับปรุงรูปแบบฯ ครั้งที่ 1

- 3.1 การกำหนดแบบแผนการทดลองใช้รูปแบบฯ
- 3.2 การเก็บข้อมูลก่อนการทดลอง (pre-test)
- 3.3 การดำเนินการทดลองครั้งที่ 1
- 3.4 การเก็บข้อมูลระหว่างการทดลอง
- 3.5 การแก้ไขปรับปรุงรูปแบบฯ ครั้งที่ 1
- 3.6 การดำเนินการทดลองครั้งที่ 2
- 3.7 การเก็บข้อมูลหลังการทดลอง (post-test)
- 3.8 การแก้ไขปรับปรุงได้รูปแบบฯ ฉบับสมบูรณ์

ขั้นที่ 4 การประเมินผลและนำเสนอรูปแบบฯ ฉบับสมบูรณ์

ผู้วิจัยวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบคะแนนค่าที (dependence t-test และ independence t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุภาษาแล้รเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่

ผู้วิจัยได้รูปแบบการเรียนการสอนซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา ขั้นตอนในการจัดกิจกรรม ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ และการประเมินผล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1 หลักการ

รูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ ประกอบด้วยหลักการที่สำคัญ 4 ประการดังนี้

1.1.1 การจัดกิจกรรมที่เน้นการเข้าใจเรื่องราวม่วมกับการประสมคำใน หลากหลายลักษณะ และครอบคลุมทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนทำให้นักเรียน สามารถพัฒนาความสามารถทางภาษาได้ครบถ้วน

1.1.2 การจัดการสอนอ่านและเขียนให้นักเรียนได้ช่วยเหลือพึ่งพากันใน ทางบวก ติดต่อสัมพันธ์กันในลักษณะของการอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิด ข้อมูลและ ประสบการณ์ทางภาษาที่หลากหลายแปลกใหม่และสัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน และให้นักเรียน ได้มีบทบาทหน้าที่ในการรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายร่วมกัน ทำให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจใน การพึ่งพาซึ่งกันและกัน เกิดการเรียนรู้ที่ดีและร่วมมือกันทำงานจนประสบความสำเร็จอย่างเต็ม ความสามารถ

1.1.3 การจัดเตรียมวรรณกรรมและสื่อทางภาษาในชีวิตประจำวันอย่าง หลากหลายช่วยให้นักเรียนได้ใช้ฝึกฝนประสบการณ์ทางภาษาอย่างครอบคลุม

1.1.4 การจัดกิจกรรมกลุ่มที่นักเรียนได้ฝึกฝนการมีปฏิสัมพันธ์และ การทำงานเป็นทีมช่วยขยายประสบการณ์ทางภาษาของเด็ก

1.2 วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 คือ เพื่อพัฒนาความสามารถทางการฟัง การดูและการพูด ทักษะทางการอ่าน และทักษะ ทางด้านการเขียน

1.3 ขั้นตอนในการจัดกิจกรรม

การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบฯ ประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้น ซึ่งขั้นตอนดังกล่าวจะใช้เวลา 5 วันในการจัดการเรียนการสอนให้ครบถ้วน ทั้งนี้ครูสามารถเลือกใช้กิจกรรมย่อยในแต่ละขั้นได้ตามความเหมาะสมตามลักษณะเฉพาะของแต่ละกิจกรรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.3.1 ขั้นการสาธิต เป็นขั้นของการปูพื้นฐานประสบการณ์เกี่ยวกับหนังสือ และยกตัวอย่างสื่อทางภาษาที่หลากหลายในบริบทจริง โดยทำ 1) กิจกรรมกลุ่มใหญ่ ได้แก่ การอ่านให้ฟัง การเขียนให้ดู การอ่านร่วมกัน การเขียนร่วมกัน และ 2) กิจกรรมรายคู่ คือ การผลัดกันพูด

1.3.2 ขั้นการให้ความรู้เป็นขั้นของการนำเสนอหรือสอดแทรกความรู้ใหม่ และยกตัวอย่างหรือข้อมูลจากหนังสือเรียนและหรือแบบฝึกอ่านประกอบ โดยทำ 1) กิจกรรมกลุ่มใหญ่ คือ การสอนทักษะทางภาษาโดยตรง และ 2) กิจกรรมกลุ่มย่อยที่แบ่งตามระดับความสามารถทางการอ่านและการเขียนของนักเรียน คือ การสอนอ่านและเขียนแบบชี้แนะ

1.3.3 ขั้นการนำการฝึก เป็นขั้นของการให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติหลากหลายลักษณะ ทั้งที่เป็นกิจกรรมตามกำหนดและกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกอิสระภายใต้ขอบเขตที่กำหนด เพื่อทบทวนสิ่งที่เรียนรู้ โดยทำ 1) กิจกรรมกลุ่มย่อย คือ การเล่นเกมทางภาษา 2) กิจกรรมรายคู่ ได้แก่ การจับคู่อ่านเขียน การจับคู่ตรวจสอบ การเล่นเกมทางภาษา และ 3) กิจกรรมเป็นรายบุคคล ได้แก่ การสอนอ่านและเขียนแบบชี้แนะ การอ่านเขียนตามที่ได้รับมอบหมาย การอ่านอิสระ การเขียนอิสระ

1.3.4 ขั้นการจัดกิจกรรมการใช้ เป็นขั้นของการทำกิจกรรมโดยมุ่งให้นักเรียนนำความรู้ที่เรียนมาก่อนมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่กำหนด โดยทำ 1) กิจกรรมกลุ่มย่อย ได้แก่ การเขียนหลากหลายลักษณะ การนำเสนอผลงาน และ 2) กิจกรรมเป็นรายบุคคล คือ การเขียนหลากหลายลักษณะ

การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบฯ นั้นสามารถนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนใน 5 วัน โดยใน 2 วันแรกของการเรียนรู้เรื่องใหม่ครูจะจัดกิจกรรมโดยใช้ขั้นการสาธิต ขั้นการให้ความรู้ และขั้นนำการฝึกโดยครูจะให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติเพื่อทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้ ในวันที่ 3 และ 4 ครูจะจัดกิจกรรมโดยใช้ขั้นการสาธิตขั้นการให้ความรู้ และการจัดกิจกรรมการใช้ซึ่งครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่กำหนด (ในกรณีที่วันที่ 4 เป็นการทำงานต่อจากเรื่องเดิมจะตัดขั้นการให้ความรู้ออกไป) ส่วนในวันที่ 5 จะเป็นขั้นการนำการฝึกโดยการเขียนไทย และการอ่านและเขียนแบบชี้แนะควบคู่ไปกับการอ่านอิสระ การเขียนอิสระ

1.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ

ระยะเวลาในการวิจัย 16 สัปดาห์ ประกอบด้วย ระยะเวลาก่อนการทดลอง 2 สัปดาห์ ระยะเวลาทดลอง 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 50 นาที และระยะหลังการทดลอง 2 สัปดาห์

1.5 การประเมินผล

ประเมินผลรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ แบบวัดความสามารถทางภาษาและแบบประเมินความสามารถทางภาษาหลังการสอน

2. ผลการประเมินการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ผู้วิจัยได้ผลการประเมินรูปแบบฯ ดังนี้

2.1 หลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้งภาพรวมและรายด้านที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาตามแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 หลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ในภาพรวมที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาตามแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่านักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาตามแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาด้านการฟัง การดูและการพูด และด้านการเขียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการอ่านนั้นไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณารายละเอียดของด้านการฟัง การดูและการพูดพบว่าคะแนนความสามารถในการพูดเพื่อแสดงความคิดเห็น การพูดสื่อสารตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาตามแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียน

การสอนภาษาแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการแยกแยะเสียงและการจับใจความจากสิ่งที่ฟังและดูไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณารายละเอียดของด้านอ่านพบว่าคะแนนความสามารถในการอ่านคำที่คุ้นเคย การอ่านคำใหม่และการจับใจความจากสิ่งที่อ่านของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาตามแนวบูรณาการสมดุลงานและการเรียนรู้แบบร่วมมือไม่แตกต่างจากคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแบบปกติ

เมื่อพิจารณารายละเอียดของด้านการเขียนพบว่าคะแนนความสามารถในการเขียนคำที่คุ้นเคย การเขียนคำใหม่ และการเขียนเพื่อการสื่อสารของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาตามแนวบูรณาการสมดุลงานและการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุลงานและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 มีประเด็นในการอภิปรายดังนี้

1.1 ความสำเร็จของการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุลงานและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 จำเป็นต้องมีความสมดุลในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในมิติของการสอนทักษะทางภาษาที่ครอบคลุมทั้งทางการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนเพราะทุกทักษะมีความสำคัญและจำเป็นต้องต่อการดำรงชีวิตของนักเรียน ดังนั้นนักเรียนจึงต้องมีพัฒนาให้ครบถ้วนทั้งการรับสารและส่งสาร มิติความสมดุลของการจัดการเรียนการสอนภาษาธรรมชาติกับการประสมคำที่ทำให้ นักเรียนมีเครื่องมือที่หลากหลายในการอ่านและการเขียนซึ่งนักเรียนจะสามารถอ่านและเขียนคำที่พบบ่อยได้โดยอัตโนมัติ แต่เมื่อพบคำที่ยากหรือไม่คุ้นเคย นักเรียนจะใช้วิธีการสะกดคำเพื่อช่วยในการอ่านและการเขียนตลอดจนมิติ ความสมดุลของการใช้สื่อทางภาษาที่หลากหลายเพื่อให้ นักเรียนเห็นจุดมุ่งหมายในการใช้ภาษาลักษณะต่างๆ เช่น การใช้ภาษาเพื่อสื่อสารข้อมูล ความคิด ความรู้สึก การใช้ภาษาเพื่อความบันเทิง การใช้ภาษาเพื่อแสวงหาความรู้ ทำให้นักเรียนเห็นคุณค่าและความหมายของการเรียนภาษา ซึ่งสอดคล้องกับหลักการสอนภาษาของ Goodman (1986) และ Allen และ Piersma (1995) ที่กล่าวว่าการเรียนรู้ภาษาเป็นกระบวนการเรียนลักษณะองค์รวม การเรียนการสอนควรเน้นความหมาย

และการสื่อสาร นักเรียนจึงควรได้ฝึกและได้ขยายความรู้ในสถานการณ์ที่รวมทั้งทักษะทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน นอกจากนี้ Goodman (1986) ยังได้กล่าวถึงเนื้อหาในการเรียนภาษาสำหรับนักเรียนว่าควรได้รับประสบการณ์จริงที่นักเรียนได้ฝึกกระบวนการคิดในการใช้ภาษาอย่างมีจุดมุ่งหมายในสถานการณ์ที่หลากหลาย ซึ่งความสมมูลดังกล่าวนี้ไม่มีสูตรเฉพาะตายตัว สามารถเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับลักษณะของนักเรียนในขณะนั้น ดังนั้นครูจึงมีความจำเป็นต้องสังเกตและประเมินนักเรียนอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถปรับสัดส่วนให้มีสมดุลและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของนักเรียน

1.2 สิ่งสำคัญอีกประการของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุลภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 นั้น คือ การจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ ทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกันทำให้นักเรียนได้ใช้ทักษะทางภาษาในการทำงาน เกิดความเชี่ยวชาญและได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ Gambrell, Morrow และ Pressley (2007) ที่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ร่วมกัน เพราะทำให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดและเสริมสร้างความเข้าใจ ในบางครั้งครูอาจจะต้องช่วยนักเรียนให้มีทักษะในการติดต่อทางสังคมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งใหม่ นอกจากนี้การทำงานกลุ่มโดยแบ่งหน้าที่รับผิดชอบจะทำให้ให้นักเรียนรู้สึกว่าคุณมีความสำคัญและเป็นเจ้าของงานทำให้เกิดแรงจูงใจให้ทำงานให้สำเร็จ เมื่อทำงานเสร็จนักเรียนรู้สึกว่าคุณประสบความสำเร็จและเกิดความภาคภูมิใจในตนเองทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและการอ่านเขียน

2. ผลการประเมินการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุลภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2.1 หลังจากการทดลองใช้พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบฯ มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาสูงขึ้นจากก่อนการทดลองทั้งในภาพรวม รายด้านและรายด้านย่อย และเมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแบบปกติพบว่าหลังการทดลองคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบฯ ในภาพรวมสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแบบปกติเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาด้านการฟัง การดูและการพูดและด้านการเขียนของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบฯ สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการอ่านไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการพูดแสดงความคิดเห็นจากสิ่งที่ได้ฟังและดู การพูดสื่อสารตาม

วัตถุประสงค์ที่กำหนด การเขียนคำที่พบบ่อย การเขียนสะกดคำ และการเขียนเพื่อการสื่อสารของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบฯ สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการฟังแยกแยะเสียง การจับใจความจากสิ่งที่ฟัง การอ่านคำที่พบบ่อย การอ่านประสมคำและการอ่านจับใจความนั้นไม่แตกต่างกันทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแบบปกตินั้นก็ได้รับการฝึกฝนที่มุ่งเน้นเฉพาะความสามารถทางภาษาในด้านดังกล่าวจึงทำให้คะแนนในด้านเหล่านี้ไม่มีความแตกต่างกัน

ความแตกต่างที่พบชี้ให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนภาษาด้วยรูปแบบฯ มีความสมดุลซึ่งครอบคลุมการส่งเสริมทักษะทางภาษาครบทุกด้าน ขณะที่การเรียนการสอนนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแบบปกติมุ่งเน้นและใช้เวลาในการพัฒนาทักษะการอ่านเป็นหลัก แต่ให้ความสำคัญแก่ทักษะอื่นน้อยกว่าที่ควร อีกทั้งวิธีสอนและสื่อไม่ได้เอื้อต่อการพูดและการเขียนเพื่อการสื่อสาร เนื่องจากจำกัดอยู่เฉพาะการอ่านแบบเรียนและการทำแบบฝึกหัด จึงเห็นได้ว่าการพัฒนาทักษะทางภาษาอย่างสมดุลนั้นจำเป็นต้องมีพื้นฐานจากการมีหลักการที่ให้ความสำคัญแก่ความสมดุลทางภาษาและนำไปสู่การประยุกต์หลักการดังกล่าวสู่การปฏิบัติในชั้นเรียนดังที่ได้พิสูจน์ไว้ในรูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้นในการวิจัยครั้งนี้

2.2 ความสามารถทางภาษาที่นักเรียนพัฒนามากที่สุด คือ การเขียนเพื่อการสื่อสารซึ่งเห็นพัฒนาการที่มีความเด่นชัดหลายประการทั้งลายมือที่สวยงาม สะอาดและเป็นระเบียบมากขึ้น ความยาวในการเขียน การใช้คำศัพท์ที่หลากหลายและใช้คำศัพท์ที่แปลกใหม่ การใช้ประโยคที่ซับซ้อนและสละสลวยมากยิ่งขึ้น การนำเสนอเรื่องราวที่น่าสนใจด้วยวิธีการแบบต่างๆ โครงสร้างของเรื่องที่มีตอนต้น การดำเนินเรื่องและตอนจบ การขยายความและให้รายละเอียดในการเขียนเล่าเรื่องให้ผู้อ่านเข้าใจได้กระจ่างขึ้น และการใช้แหล่งข้อมูลในการเขียนที่หลากหลาย ทั้งนี้เนื่องจากการจัดบรรยากาศในการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาตามธรรมชาติและมีประสบการณ์กับสื่อทางภาษาที่อยู่รอบตัวทำให้เกิดความสนใจ เห็นคุณค่าของการเรียนภาษาที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในการสื่อสาร นักเรียนรู้สึกสนุก และกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรม และเมื่อนักเรียนประสบความสำเร็จ นักเรียนก็ยังมีแรงจูงใจในการทำงานเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Allen และ Piersma (1995) ที่กล่าวว่าแรงจูงใจเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการรู้หนังสือ นักเรียนจะเรียนรู้ได้ดีเมื่อเกิดความสนใจ มีความพร้อมที่จะเรียนรู้ มีแรงจูงใจ และสิ่งที่เรียนมีความหมายต่อตนเอง บางครั้งแรงจูงใจมาจากภายในตนเอง ครูสามารถสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นได้ โดยการสร้างทางเลือกที่หลากหลาย การที่นักเรียนประสบความสำเร็จทำให้เขาพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพิ่มขึ้น ผู้วิจัยพบการเปลี่ยนแปลงในนักเรียนบางคนที่ไม่ส่งสมุดบันทึกนิทานในช่วงแรกของการทดลองโดยอ้างเหตุผลว่าอ่านหนังสือไม่ออก/ทำสมุดบันทึกนิทานหาย เมื่อเข้าสู่ช่วงการทดลองครั้งที่ 2 นักเรียนเหล่านั้นกลับ

เป็นฝ่ายทวงสมุดบันทึกนิทานจากผู้วิจัยในระหว่างสัปดาห์เพราะไม่ต้องการรอให้ถึงวันศุกร์ และเมื่อทำสมุดบันทึกนิทานหายจะรีบมาขอใหม่ทันที นักเรียนบางคนขอทำเพิ่มจากที่ให้อ่านสัปดาห์ละ 1 เรื่องเป็นทำ 2 - 3 เรื่อง และในกิจกรรมที่ให้นักเรียนเลือกคำศัพท์ที่เรียนรู้ใหม่จากบทเรียน 10 คำ จากนั้นนำมาแต่งประโยค คำละ 1 ประโยค นักเรียนบางคนก็ขอแต่งเป็นเรื่องราวแทนการแต่งประโยค ทั้งนี้การเขียนระดับเรื่องราวเป็นจุดหมายปลายทางของการใช้ภาษาในชีวิตจริงเพราะเป็นระดับของการสื่อสารขั้นสูงซึ่งนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 มีศักยภาพที่จะบรรลุได้ตามพื้นฐานของตน กิจกรรมที่นิยมใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามปกติและในสื่อสำเร็จรูปที่วางขายจำนวนมากมักจำกัดนักเรียนอยู่เพียง การเติมคำและแต่งประโยค ซึ่งเป็นการสกัดกั้นโอกาสในการแสดงออกทางภาษาของนักเรียน พฤติกรรมของนักเรียนที่พบนี้จึงเป็นตัวอย่างสำคัญซึ่งครูและผู้ที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาปรับวิธีการสอนและสื่อให้สอดคล้องกับศักยภาพที่แท้จริงของนักเรียนโดยใช้สื่อที่ให้ผู้เรียนได้เห็นประโยชน์ของการใช้ภาษาในชีวิตจริงที่หลากหลายและทำกิจกรรมที่มีลักษณะเป็นปลายเปิดที่ให้นักเรียนสามารถเขียนสื่อสารอย่างอิสระตามความสนใจ ความชอบหรือความถนัดของตนเอง

2.3 ความสามารถในการเขียนคำทั้งคำที่พบบ่อยและการเขียนสะกดคำเป็นความสามารถทางภาษาที่ด้านหนึ่งที่นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบฯ มีความสามารถทางภาษาสูงกว่านักเรียนที่เรียนรู้ตามปกติ ซึ่งผู้วิจัยพบว่านักเรียนเหล่านี้มีความสนใจที่จะเรียนรู้และทดลองเขียนคำศัพท์ มีนักเรียนอาสาออกมาทำกิจกรรมเขียนร่วมกันที่หน้าห้องมากขึ้น ในการทำงานส่วนบุคคลนักเรียนมีความพยายามในการเขียนประสมคำด้วยตนเองก่อนแล้วจึงตรวจสอบโดยการถามผู้วิจัย ในกิจกรรมการเขียนอิสระนักเรียนจะชอบนำกระดาษโน้ตบอร์ดขนาดเล็กมาฝึกเขียนสะกดคำด้วยตนเอง บางครั้งจะจับคู่ช่วยกันเขียน ในการบ้านที่ผู้วิจัยให้นักเรียนหาคำศัพท์ที่สะกดด้วยมาตราที่กำหนดจากสื่อทางภาษาที่อยู่รอบตัวมาอย่างน้อย 10 คำ ปรากฏว่ามีนักเรียนมากกว่า 20 คนที่หาคำศัพท์มากกว่า 20 คำ และมีนักเรียน 3 คนที่หามาถึง 60 คำ จากที่กล่าวมาข้างต้นเป็นผลมาจากการสอนภาษาที่สร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศให้นักเรียนรู้สึกมั่นใจ ไม่กลัวผิดที่จะคาดคะเนในการอ่านเขียนให้กำลังใจแก่นักเรียน ไม่ตำหนิเมื่อนักเรียนอ่านเขียนผิดพลาดจะช่วยทำให้มีความสุขและสนุกกับการเรียนรู้ กล่าวที่ลองผิดลองถูก ลองเขียน จึงมีความคุ้นเคยกับการเขียนและมีพัฒนาการทางการเขียนเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Goodman (1986) ที่กล่าวว่า การสอนภาษา ต้องอยู่บนพื้นฐานของการทำกิจกรรมภาษาร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน โดยครูมองข้อผิดพลาดของนักเรียนว่า เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และสนับสนุนให้นักเรียนกล้าพูด กล้าทำ เพื่อให้เรียนรู้เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้การสอนภาษาครูต้องส่งเสริมให้นักเรียนสนใจและรักที่จะเรียนรู้ภาษาด้วยตนเองให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกเรื่องหรือหนังสือที่นักเรียนชอบและมีโอกาสในการเลือกเขียนตามความสนใจของตนเอง นอกจากนี้ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเสนอกิจกรรม ซึ่งนักเรียนจะเรียนรู้ได้ดี

จากกิจกรรมที่ตนเองมีส่วนร่วมในการคิดเพราะเป็นสิ่งที่น่าสนใจให้นักเรียนให้ความสำคัญและมีความหมายต่อตนเอง

2.4 เมื่อพิจารณาความสามารถทางภาษาเป็นรายด้านย่อยพบว่า การพูดเพื่อแสดงความคิดเห็น การพูดสื่อสารตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด การเขียนคำที่คุ้นเคย การเขียนคำใหม่และการเขียนเพื่อการสื่อสารของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทักษะเหล่านั้นเป็นทักษะการใช้ภาษาในภาคส่ง ซึ่งการจัดการเรียนการสอนภาษาที่ให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ ได้รับประสบการณ์ในฐานะเป็นผู้ลงมือปฏิบัติและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ได้มีโอกาสฝึกฝนทักษะในขณะที่ลงมือทำงาน นักเรียนมีความสนุกสนานในการเรียนรู้ที่หลากหลายส่งผลให้นักเรียนสามารถสื่อสารประสบการณ์ที่ตนเองได้รับออกมาได้ดีและมีความเปิดกว้างในการสื่อความคิดและประสบการณ์

2.5 การจัดการสอนอ่านและเขียนให้นักเรียนได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทางบวกอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิด ข้อมูลและประสบการณ์ทางภาษา โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนทำงานร่วมกัน ทั้งรายกลุ่มและรายคู่ทำให้นักเรียนได้ฝึกฝนการใช้ทักษะทางภาษาในการสื่อสารและเกิดการเรียนรู้ทางภาษาที่ดีกว่าการทำงานที่ต้องทำเหมือนกันทั้งชั้นและพึ่งพาครูเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับบุษบง ตันตวงศ์ (2536) ที่กล่าวว่าการอ่านเขียนเป็นกิจกรรมที่ต้องสื่อความหมายกับผู้อื่น การพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและเขียนจะช่วยทำให้นักเรียนเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่านมากขึ้น นอกจากนี้ Allen และ Piersma (1995) ยังกล่าวว่านักเรียนพัฒนาการรู้หนังสือจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โรงเรียนควรจัดสถานการณ์ทางสังคมให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในบริบทที่เป็นจริง

2.6 การสอนนักเรียนเป็นกลุ่มย่อยโดยแบ่งตามระดับความสามารถทางอ่านและการเขียนของนักเรียนทำให้ครูสามารถตอบสนองความแตกต่างรายบุคคลได้ดี ทั้งนี้ครูควรตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนซึ่งมีประสบการณ์เดิมความสนใจและพัฒนาการที่แตกต่างกันในการทดลองนี้ผู้วิจัยพบว่านักเรียนมีความแตกต่างกันจึงแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่มตามความสามารถทางภาษา คือ

กลุ่มที่ 1 อ่านและเขียนได้คล่อง ผู้วิจัยได้สอนเนื้อหาและจัดกิจกรรมที่ทำทนายเพื่อให้พัฒนาความสามารถยิ่งขึ้น เช่น นำวรรณกรรมที่มีคำยากมาสอนเพิ่มเติม และพยายามกระตุ้นให้นักเรียนเขียนเรื่องราวแทนการแต่งประโยค

กลุ่มที่ 2 อ่านและเขียนได้ดี ผู้วิจัยได้สอนเนื้อหาและกระตุ้นให้ทำกิจกรรมที่พัฒนาความสามารถยิ่งขึ้น โดยใช้วรรณกรรมที่มีคำยากปานกลางมาสอนเพิ่มเติม

กลุ่มที่ 3 อ่านและเขียนได้ปานกลาง ผู้วิจัยได้สอนบททวนเนื้อหาให้มีความแม่นยำยิ่งขึ้น เช่น นำวรรณกรรมจากบทเรียนมาฝึกอ่านให้คล่อง

กลุ่มที่ 4 มีปัญหาในการอ่านและการเขียนโดยพบปัญหาสำคัญ 2 ด้าน คือ

4.1 มีปัญหาในการจำแนกเสียง ผู้วิจัยได้สอนให้นักเรียนฝึกการฟังจำแนกเสียงโดยใช้เกมและสื่อทางภาษาเข้าช่วย เช่น เกมบิงโกเสียง บัตรคำ

4.2 มีปัญหาในการเขียนคำ ผู้วิจัยได้สอนให้นักเรียนฝึกการเขียนคำและกระตุ้นให้นักเรียนทดลองด้วยตนเอง โดยใช้เกมและสื่อทางภาษา เช่น เกมสะกดคำ แข่งเขียนไทย บนกระดานไวท์บอร์ดขนาดเล็ก สมุดบันทึกคำศัพท์ แผ่นสระแปลงร่าง วงล้อสะกดคำ

การคำนึงถึงความแตกต่างดังกล่าวสอดคล้องกับ Allen และ Piersma (1995) ที่กล่าวว่า การพัฒนาการรู้หนังสือเป็นเรื่องเฉพาะบุคคล ครูควรตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน และสอดคล้องกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของสมาคมการศึกษาปฐมวัยแห่งชาติสหรัฐอเมริกา (National Association for the Education of Young Children, 1996) ที่ให้ความสำคัญกับจุดแข็ง ความถนัด ความสนใจและความต้องการจำเป็นของนักเรียนแต่ละคนภายในกลุ่มเพื่อประยุกต์ใช้ตอบสนองต่อความแตกต่างรายบุคคล และต่อยอดความสามารถของเขาเพื่อพัฒนาตนเองได้สูงสุดเต็มตามศักยภาพ

นอกจากนี้การแบ่งกลุ่มย่อยยังเพิ่มโอกาสให้ครูใกล้ชิดและรู้จักนักเรียนมากขึ้น ครูสามารถสร้างความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับนักเรียนได้มากกว่าการสอนกลุ่มใหญ่เพียงอย่างเดียว ครูสามารถเข้าถึงนักเรียนได้อย่างเต็มที่ที่สามารถกระตุ้นและให้กำลังใจเป็นรายบุคคล

ข้อสังเกตจากการวิจัย

จากการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยพบข้อสังเกต ดังนี้

1. การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ภายในระยะเวลา 12 สัปดาห์ พบว่ารูปแบบฯ ทำให้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาทั้งด้านการฟัง การดูและการพูด ด้านการอ่าน และด้านการเขียนมากขึ้น นักเรียนกลุ่มที่สามารถอ่านและเขียนได้ดี มีคะแนนเพิ่มขึ้นมากที่สุดโดยสามารถอ่านและเขียนคำยากได้มากขึ้น เขียนประโยคที่มีความซับซ้อนและสละสลวยมากขึ้น ส่วนนักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านและการเขียนจะต้องอาศัยเวลาในการเรียนรู้และการฝึกฝนมากกว่าปกติ

2. ในการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนของรูปแบบฯ ให้กับนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาแตกต่างกัน นอกจากเนื้อหาที่มีความแตกต่างกันแล้ว ลักษณะของกิจกรรม ระยะในการจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนแต่ละกลุ่มนั้นต้องมีความแตกต่างกันด้วย โดยนักเรียนกลุ่มที่สามารถอ่านและเขียนได้คล่องและกลุ่มที่สามารถอ่านและเขียนได้ดีจะสามารถทำงานเขียนอ่านอย่างอิสระได้ดี

ต้องการความช่วยเหลือเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ในขณะที่นักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านและการเขียนควรมีสัดส่วนการได้รับการสอนจากครูมากกว่าการปล่อยให้อ่านเขียนเองอย่างเป็นอิสระ

3. ในการแบ่งกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถนั้น การแบ่งนักเรียนที่สามารถอ่านและเขียนอยู่ในระดับคล่อง ดีและปานกลางควรแบ่งเป็นกลุ่มละ 10 - 12 คน ส่วนนักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านและการเขียนควรแบ่งให้เป็นกลุ่มย่อยไม่เกิน 4 คน เพื่อให้ครูมีโอกาสได้ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดและสามารถจัดกิจกรรมการอ่านและการเขียนได้ใกล้เคียงกับระดับความสามารถของนักเรียน ส่วนเวลาที่ใช้ในการสอนนักเรียนนั้น การสอนนักเรียนกลุ่มที่สามารถอ่านและเขียนอยู่ในระดับคล่อง ดีและปานกลางควรใช้เวลาประมาณ 10 - 15 นาที 2 สัปดาห์ต่อ 1 ครั้ง ส่วนในนักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านและการเขียนควรจะใช้เวลาประมาณ 15 นาที สัปดาห์ละ 1 ครั้ง

4. การแบ่งกลุ่มนักเรียนในลักษณะต่างๆ มีลักษณะเฉพาะและมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ทั้งสิ้น ดังนั้นในการแบ่งกลุ่ม ครูควรคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนั้น เช่น การแบ่งกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถจะช่วยให้ครูสามารถให้ส่งเสริมนักเรียนที่มีลักษณะความต้องการในการเรียนรู้เหมือนกันได้อย่างเหมาะสม การแบ่งกลุ่มย่อยโดยลดความสามารถทำให้นักเรียนได้มีโอกาสในการปฏิสัมพันธ์กัน ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ได้ช่วยเหลือกันและมีหน้าที่รับผิดชอบในการทำงานกลุ่มร่วมกัน การจับคู่อ่าน การจับคู่เขียนและการจับคู่ตรวจสอบทำให้นักเรียนที่มีความสามารถได้ช่วยเหลือเพื่อนโดยการเป็นต้นแบบในการใช้และสอนทักษะทางภาษาให้แก่คู่บัดดี้ของตน ส่วนนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือจะได้เรียนรู้จากคู่ของตน

5. นักเรียนแต่ละคนมีจุดเด่นทางด้านภาษาที่แตกต่างกัน นักเรียนบางคนสามารถอ่านและเขียนได้อย่างคล่องแคล่วแต่มีปัญหาในด้านกรพุด ในขณะที่บางคนพูดจาจะฉาน สามารถเลือกใช้คำศัพท์ได้เกินวัยแต่มีปัญหาในการอ่านและการเขียน หรือแม้แต่ทักษะด้านเดียวกันก็พบความแตกต่าง เช่น นักเรียนบางคนที่สามารถเขียนคำที่พบบ่อยและสะกดคำได้คะแนนดีเมื่อให้เขียนเพื่อการสื่อสารกลับทำได้ไม่ดีเท่าคนที่ได้คะแนนเขียนคำที่พบบ่อยและสะกดคำน้อยกว่าเนื่องจากใช้ประโยคง่าย ๆ และขาดความหลากหลายในการใช้คำศัพท์ ครูควรสังเกตสิ่งที่ควรปรับปรุงเหล่านั้นและส่งเสริมให้เหมาะสม

6. นักเรียนเกือบทั้งหมดมีคะแนนเฉลี่ยของการอ่านและการเขียนคำที่คุ้นเคยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของการอ่านและการเขียนคำใหม่ แต่พบความแตกต่างเกิดขึ้น คือ นักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านและการเขียนจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเขียนคำที่คุ้นเคยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของการเขียนคำใหม่ค่อนข้างมาก ส่วนในกลุ่มที่สามารถอ่านและเขียนได้คล่องจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเขียนคำต่างกันเล็กน้อยหรือพอๆ กันและเป็นคะแนนที่สูง ข้อค้นพบนี้แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านและการเขียนยังมีจุดอ่อนในเรื่องการเข้าใจเกี่ยวกับเสียงและการสะกดคำ การอ่านและการเขียนของ

นักเรียนกลุ่มนี้จะเป็นในลักษณะของการจำทั้งคำ ซึ่งครูควรให้ความช่วยเหลือโดยการสอนทักษะ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเสียงและตัวอักษรซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการประสมคำ เพื่อให้ นักเรียนสามารถนำหลักการนี้ไปใช้ในการอ่านคำใหม่หรือคำยาก ในขณะที่กลุ่มที่สามารถอ่านและเขียนได้ คล่องจะมีความชำนาญทั้งสองอย่างพอๆ กันครูควรหางานที่ทำทายมาช่วยทำให้ความสามารถของ นักเรียนเหล่านี้ได้พัฒนาสูงยิ่งขึ้นไป

7. ในการทำกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนจะร่วมมือและทำงานได้ดีที่สุดหากให้ทำกิจกรรมรายคู่ หากให้นักเรียนทำงานกลุ่มใหญ่มากกว่า 4 คน จะพบว่านักเรียนบางคนไม่ช่วยงาน ดังนั้นควรจัด กิจกรรมให้เป็นกลุ่มย่อยและรายคู่เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกันอย่างสูงสุด โดย ลดทอนเนื้อหาให้เหมาะกับจำนวนนักเรียนหรือให้เวลาในการทำงานนานขึ้น

8. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้เป็นผู้ลงมือกระทำ มีปฏิสัมพันธ์และ ช่วยเหลือซึ่งพากันนั้นจำเป็นต้องมีการวางแผนการจัดการชั้นเรียนที่ดี เนื่องจากลักษณะของกิจกรรม นั้นทำให้ห้องเรียนค่อนข้างเสียงดังและควบคุมพฤติกรรมได้ยากกว่าปกติ ครูควรเตรียมการเพื่อรับมือ ทั้งทางกายภาพและทางจิตวิทยา เช่น การวางแผนลำดับกิจกรรมให้รอบคอบ การจัดตำแหน่งที่นั่ง ของนักเรียน การตกลงกฎกติกาในการทำงานร่วมกัน การใช้สัญลักษณ์ การเสริมแรงทางบวก เทคนิคการจัดการชั้นเรียน

9. การจัดการพื้นที่เพื่อช่วยเอื้อต่อการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญ แม้ว่าห้องเรียนจะมีความจำกัด ในการใช้พื้นที่ทำกิจกรรม ครูสามารถวางแผนการจัดการพื้นที่เพื่อเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ได้ เช่น หากมุม หนังสือในห้องเรียน มีหนังสือไม่เพียงพอ ครูสามารถนำนักเรียนออกไปทำกิจกรรมในห้องสมุด หรือ ยืมหนังสือจากห้องสมุดมาจัดวางในห้องเรียน หากพื้นที่ในห้องเรียนมีไม่เพียงพอต่อการจัดแสดง ผลงาน ครูสามารถนำผลงานของนักเรียนมาเย็บเล่มเป็นสมุดผลงานของนักเรียนแล้วจัดวางในมุม หนังสือของห้อง

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูในสถานศึกษาของตนนำรูปแบบการเรียนการสอนภาษา แนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียน ประถมศึกษาปีที่ 1 ไปใช้โดยการจัดอบรมหรือจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดกิจกรรม ระยะเวลาในการดำเนินการ และการประเมินผลอย่างถ่องแท้ก่อนนำไปปฏิบัติจริง

2. ผู้บริหารควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบฯ โดยกำกับ ติดตาม สร้างขวัญกำลังใจ ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ตลอดจนอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ เพื่อให้การเรียนการสอนตามรูปแบบฯ มีความราบรื่น

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้สอน

1. ครูที่นำรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ไปใช้ ควรใช้เวลาในการเตรียมการสอนมากขึ้น เพราะครูต้องคัดเลือกสื่อทางภาษาที่หลากหลายและมีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่จะสอนและมีระดับความยากง่ายที่แตกต่างกัน การจัดทำสื่อประกอบการสอน รวมถึง การศึกษาข้อมูลของเนื้อหาในเชิงลึก

2. ครูจำเป็นต้องศึกษาหลักไวยากรณ์และเข้าใจวรรณกรรมอย่างถ่องแท้เนื่องจากในกิจกรรมการนำไปใช้จะให้อิสระนักเรียนในการสร้างสรรค์ทำให้ผลงานของนักเรียนมีความหลากหลาย และกว้างขวาง ดังนั้นครูต้องค้นคว้าหาความรู้เพื่อที่จะสามารถตอบคำถามและตรวจคำตอบของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง เช่น ความแตกต่างของการอ่านคำอักษรนำและการอ่านแบบเรียงพยางค์ นอกจากนี้ครูอาจนำความรู้ทางด้านสัตศาสตร์มาช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในการประสมเสียง

3. ครูควรมีการประเมินความสามารถนักเรียนเป็นระยะเพื่อนำผลที่ได้ไปเปลี่ยนแปลง การแบ่งกลุ่มใหม่เพื่อให้นักเรียนได้รับการสอนที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของตนเองมากที่สุด เพราะพัฒนาการทางด้านภาษาของนักเรียนแต่ละคนมีอัตราที่แตกต่างกัน ดังนั้นในการแบ่งกลุ่มตามระดับความสามารถทางภาษาที่แท้จริงของนักเรียนในขณะนั้นจะทำให้นักเรียนได้รับประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ครูควรแบ่งตามระดับความสามารถทางภาษาของนักเรียนแบบแยกด้าน เพราะนักเรียนแต่ละคนมีจุดเด่นทางด้านภาษาที่แตกต่างกัน

4. ครูควรจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (Zone of Proximal Development) นำไปสู่บทบาทของการให้ความช่วยเหลือในการเรียนรู้ (Scaffolding) จากครู สมาชิกในกลุ่มหรือคูบัดดี ซึ่งจะช่วยพัฒนานักเรียนสามารถทำในสิ่งที่เขาสามารถจะทำได้

5. ครูควรสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้กับนักเรียน เนื่องจากนักเรียนจะเรียนรู้ได้ดีเมื่อนักเรียนเกิดความสนใจ มีความพร้อมที่จะเรียนรู้ มีแรงจูงใจและสิ่งที่เรียนมีความหมายต่อตัวนักเรียน ครูสามารถสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับตัวนักเรียนได้ โดยการสร้างทางเลือกที่หลากหลาย ให้กำลังใจ

และไม่ตำหนิ การที่นักเรียนประสบความสำเร็จและไม่กลัวการทำผิดจะทำให้นักเรียนพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพิ่มขึ้น

6. ครูควรสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกในกลุ่มและคู่บัดดี้เกิดความร่วมมือร่วมใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดและเกิดความรับผิดชอบร่วมกัน โดยสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี ช่วยแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น และให้การเสริมแรงอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยที่ควรดำเนินการต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาและพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ต่อเนื่อง เพื่อให้ได้รูปแบบฯ ที่มีความเหมาะสมมากขึ้น
2. ควรศึกษาและพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ในบริบทต่างๆ
3. ควรศึกษาการใช้รูปแบบฯ ในระยะยาว โดยนำรูปแบบฯ นี้ไปใช้ติดต่อกัน เพื่อศึกษาผลที่จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งติดตามความคงอยู่ของพัฒนาการทางภาษาของนักเรียน
4. ควรศึกษาผลของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการใช้รูปแบบฯ เพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของบุตรหลาน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กีนาริน ต้นเสียงสม. 2548. การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค STAD กับวิธีสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กิริยา ปัทม. 2552. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความรับผิดชอบในการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนรู้แบบร่วมมือตามวิธี STAD กับที่เรียนรู้แบบ 4 MAT. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาการจัดการเรียนรู้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2545. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. 2546. คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- โสมชาติ จตุรัสวัฒนากุล. 2543. ผลการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการสอนเป็นกลุ่มที่ช่วยเหลือเป็นรายบุคคลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการถ่ายโยงการเรียนรู้ในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีระดับความสามารถต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉันทนา ภาคบงกช. 2538. การพัฒนาภาษาแบบ Whole Language สำหรับเด็กปฐมวัย. ใน การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการพัฒนาภาษาแบบ Whole Language สำหรับเด็กปฐมวัย: สภาพแวดล้อมสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาภาษาสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และประภาศรี สีหอำไพ. 2520. ภาษาไทยสำหรับครู. กรุงเทพมหานคร: แผนกวิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทรงวุฒิ มลิวัดย์. 15 มิถุนายน 2551. อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้. **มติชน**: 7.

ทศนา แชมมณี. 2554. **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี**

ประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทศนา แชมมณี และคณะ. 2536. **หลักการและรูปแบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวิถีชีวิตไทย**.

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นารถนารี อินณะสอน. 2550. **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องคำ และชนิดของคำ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบ ร่วมมือเทคนิค TAI กับการสอนแบบปกติ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นิตยา ประพุดติกิจ. 2536. **การพัฒนาเด็กอนุบาล**. กรุงเทพมหานคร: ภาคพัฒนาตำราและเอกสาร วิชาการ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู.

บันลือ พุกชะวัน 2538. **มิติใหม่ในการสอนอ่าน** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทย วัฒนาพานิช.

บุษบง ตันติวงศ์. 2536. **นวัตกรรมการสอนภาษากับธรรมชาติในการอ่านเขียนของเด็กปฐมวัย**.

ใน เทคนิคและวิธีการสอนในระดับประถมศึกษา ชุดเสริมประสิทธิภาพครู.

หน้า141-151. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประสงค์ ราชณสุข. 2547. **ภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา. สารานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับรวมเล่ม เฉพาะเรื่อง อันดับที่5 จิตวิทยาและจิตวิทยาพัฒนาการ**. 5: 309.

พรพนทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. 2551. **ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พัชรี วงษ์สุวรรณ. 2543. **ผลการจัดกลุ่มการเรียนแบบร่วมมือในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาคณิตศาสตร์ที่มีต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาสัตตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

- ราชบัณฑิตยสถาน. 2552. **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542.** [ออนไลน์].
แหล่งที่มา: <http://rirs3.royin.go.th/new-search/word-search-all-x.asp> [15 พฤศจิกายน 2554]
- วรวรรณ เหมชะญาติ, 2552. **นวัตกรรมเชิงปรัชญา: แนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ.**
กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (อัดสำเนา).
- วิชาการ, กรม. 2543. **เอกสารชุดเทคนิคการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด
การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา กรมศาสนา.
- ศรียา นียมธรรม. 2540. **พัฒนาการทางภาษา.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แฉ่วนแก้ว.
- ศรีเรือน แก้วกังวาน. 2549. **จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย : แนวคิดเชิงทฤษฎีวัยเด็ก
ตอนกลาง เล่ม 1.** พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. 2550. **ทฤษฎีการประเมิน.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2551. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.**
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน. 2551. **การสำรวจพฤติกรรมการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ. 2551.**
กรุงเทพมหานคร: กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.
- สุรพงศ์ อัมพันวงษ์. 26 มีนาคม 2543. **ชีวิตและสุขภาพ. เดลินิวส์: 5**
- สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ. 2550. **19 วิธีจัดการเรียนรู้: เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ.**
พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ภาพพิมพ์.
- อมรวิชช์ นาครทรรพ. 21 พฤศจิกายน 2548. **ตะลึ่งเด็กไทยร้อยละ 24.4 รับท่องก.ไก่ ถึง ฮ. นกสูก
ไม่ได้. กรุงเทพธุรกิจ: 6.**

อรรษา ตูลานันท์. 2547. **พัฒนาการภาษาของเด็กวัย 6 เดือนถึง 12 ปี**. กรุงเทพมหานคร:

ภาควิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. (อัดสำเนา).

อังคณา ชัยมณี. 2540. **การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทย เพื่อความเข้าใจ**

**โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมสำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชา ประถมศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อารี สัตถ์หนวี. 2550. **สอนภาษาไทยแนวสมดุลภาษา**. กรุงเทพมหานคร: สมาคมเพื่อการศึกษาเด็ก.

ภาษาอังกฤษ

Adams, P. and Ryan, H. 2002. **Learning to Read in Aotearoa New Zealand**. Palmerston
North: Dunmore press.

Allen, D. and Piersma, M. 1995. **Developing Thematic Units: Process and Product**. New York:
Delmar.

Arends, R. I. 1997. **Classroom Instruction and Management**. New York: McGrawHill.

Arkebauer, C., MacDonald, C. and Palmer, C. 2002. **Improving Reading Achievement
through the Implementation of a Balanced Literacy Approach**. Illinois:
St. Xavier University.

Bandura, A. and Ross, S. 1963. Imitation of film-mediated aggressive models. **Journal of
Abnormal and Social Psychology**. 66: 3-11.

Beals, D., De Temple, J. and Dickinson, D. 1994. Talking and listening that support early
literacy development of children from low-income families. In Dickinson, D. K. (Ed),
Bridges to Literacy: Children, Families, and Schools, pp.19-40. Malden:
Blackwell.

- Bulkeley, J., and Fabian, H. 2006. Well-being and belonging during early educational transitions. *International Journal of Transition in Childhood*, 2: 18-31.
- Chomsky, M. 1968. *Language and Mind*. New York: Harcourt, Brace and World.
- Clay, M. 1979. *Reading: Patterning of Complex Behavior*. 2nd edition. Auckland: Heinemann.
- Clay, M. 1993. *Reading Recovery*. Auckland: Heinemann.
- Clay, M. 2001. *Change over Time in Children's Literacy Development*. Auckland: Heinemann.
- Dale, H. 1995. Collaborative writing interactions in one ninth-grade classroom. *Journal of Educational Research*. 87: 334-344.
- Downing, J. and Thackray, D. 1971. *Reading Readiness*. London: London Press.
- Elsa, B. 2001. *Increasing Students' Reading Readiness Skills through the Use of a Balanced Literacy Program*. Master's Thesis. Action Research Project, Saint Xavier University and SkyLight Professional Development Field-Based Masters Program.
- Fabian, H. and Dunlop, A. 2007. *Outcomes of Good Practice in Transition Processes for Children Entering Primary School*. [Online]. UNESCO. Available from: <http://unesdoc.unesco.org/images/0014/001474/147463e.pdf> [2012, April 11]
- Fabian, H., and Dunlop, A., 2005. The importance of play in transition. In J. R. Moyles (Ed) *The Excellence of Play*. 2nd edition. Buckingham: Open University/McGrawHall.
- Fitzgerald, J. 1999. What is this thing called "balance?". *The Reading Teacher*. 53: 100-107.
- Fox, C. 1989. Peer acceptance of learning disabled children in the regular classroom. *Exceptional Children*. 56: 50-59.
- Frey, B., Lee, S., Tollefson, N., Pass, L., and Massengill, L. 2005. Balanced literacy in an urban school district. *The Journal of Educational Research*, 98 (5): 272-281.

- Fuchs, L., et al. 1994. The nature of student interactions during peer tutoring with and without prior training and experience. **American Educational Research Journal**. 31: 75-103.
- Gambell, L., Morrow, L., and Pressley, M. 2007. **Best Practice in Literacy Instruction**. 3rd edition. New York: The Guilford Press.
- Gillies, R and Ashman, A. 1996. Teaching collaborative skills to primary school children in classroom-based workgroups. **Learning and Instruction**, 6: 187-200.
- Goodman, K. 1986. **What's Whole in Whole Language**. New Hampshire: Heinemann.
- Gunter, M., Estes, T., and Schwab, J. 1996. **Instruction: A Model Approach**. 2nd edition. Boston: Allyn and Bacon.
- Holdaway, D. 1979. **The Foundations of Literacy**. New Hampshire: Heineman.
- Honig, W. 1996. **Teaching our Children to Read: The Role of Skills in a Comprehensive Reading Program**. California: Corwin.
- Houck, B. 2008. **A Summary of Balanced Literacy: Balanced Literacy from a Reading Lens**. [Online] Available from: <http://www.forsythcountyschools.org/balancedliteracy/pdf/A%20Summary%20of%20Balanced%20Literacy%20Minnesota.pdf> [2012, May 20]
- Johnson, D., Johnson, R. 1994. **Learning Together and Alone, Cooperative, Competitive, and Individualistic Learning**. Massachusetts: Prentice-Hall.
- Johnson, J., Dunbar, C., and Roach, S. 2003. **Improving Reading Achievement through the Use of a Balanced Literacy Program**. Master's Thesis Action Research Project, Saint Xavier University and SkyLight Professional Development Field-Based Masters Program.
- Joyce, B. and Weil, M. 2000. **Model of Teaching**. 6th edition. Boston: Allyn and Bacon.

- Junior Class Learning New Zealand. 1998. **Guided Reading**. [CD-ROM]. Auckland: JCL Education.
- Junior Class Learning New Zealand. 1998. **New Zealand Classroom in Action**. [CD-ROM]. Auckland: JCL Education.
- Landis, J. 2004. "Sir, Tell them We are Rising!" **Situated Descriptive Accounts of How K-2 "Balanced Literacy" Classrooms Constructed Success in Three Urban Schools that Serve Low SES Students**". Doctoral Dissertation. University of Georgia.
- Lazarowitz, R. and Karsenty, G. 1990. Cooperative learning and students' achievement, process skills, learning environment, and self-esteem in tenth-grade biology classrooms. In S. Sharan (ed.), **Cooperative Learning Theory and Research**, pp. 123-149. New York: Praeger.
- Leshin, C., Pollock, J., Reigeluth, C. 1992. **Instructional Design Strategies and Tactics**. New Jersey: Educational Technology Publications.
- Mayglothling, R. 2011. **Stages of Speaking and Listening Development**. [Online]. Available from: http://www.ehow.co.uk/info_8730958_stages-speaking-listening-development.html [2011, April 11]
- Meng, J. 2010. Cooperative learning method in the practice of English reading and speaking. **Journal of Language Teaching and Research**. September: 701-703.
- Mlakar_Hillig, M., Malvin, P., and Troy, L. 2002. **Improving Vocabulary Development through Balanced Literacy**. Master's Thesis. Action Research Project, Saint Xavier University and SkyLight Professional Development Field-Based Masters Program.
- Mooney M. 1990. **Reading to, with, and by Children**. New York: Richard C. Owen Publishers.

- Morrow, L. 2008. **Literacy Development in the Early Years: Helping Children Read and Write**. 6th edition. Massachusetts: Allyn and Bacon.
- National Association for the Education of Young Children. 1996. **Developmentally Appropriate Practice in Early Childhood Programs Serving Children from Birth through Age 8**. [Online]. Available from:
www.naeyc.org/about/positions/pdf/PSDAP98.PDF [2007, March 8]
- Piaget, J. 1970. **The Science of Education and the Psychology of the Child**. New York: Grossman.
- Pressley, M. 2005. **Reading Instruction That Works: The Case for Balanced Teaching**. 3rd edition. New York: Guilford Press.
- Pressley, M. 1994. State – of – the – science primary – grades reading instruction or Whole Language?. **Educational Psychologist**, 29 (4): 211-215.
- Rasinski, T., and Padak, N. 2001. **From Phonics to Fluency: Effective Teaching of Decoding and Reading Fluency in the Elementary School**. New York: Longman.
- Reyhner, J. 2008. **Reading Wars**. Arizona [Online] Available from: http://jan_ucc_nau_edu~jar-Reading_Wars [2009, Feb 6]
- Rief, S., and Heimburge, J. 2007. **How to Reach and Teach all Children Through Balanced Literacy**. San Francisco: Jossey-Bass.
- Riley, J. 2006. **Language and Literacy 3-7: Creative Approaches to Teaching**. London: Sage.
- Seefeldt, C., and Barbour, N. 1994. **Early Childhood Education: An Introduction** 3rd edition. New York: Macmillan.
- Sharan, S., and Shaulov, A. 1990. Cooperative learning, motivation to learn, and academic achievement. In S. Sharan (ed.), **Cooperative Learning Theory and Research**, pp. 173-202. New York: Praeger.

- Skinner, B. 1957. **Verbal Behavior**. New York: Appleton-Century-Crofts.
- Slavin, R. 1989. **Cooperative Learning: Theory, Research, and Practice**. Boston: Allyn and Bacon.
- Soler, J. and Openshaw, R. 2007. To be or not to be?: The politics of teaching phonics in England and New Zealand. **Journal of Early Childhood Literacy**, 7(3): 333-352.
- Stanovich, K., and Stanovich, P. 1995. How research might inform the debate about early reading acquisition. **Journal of Research in Reading**, 18(2): 87-105.
- Stein, M. 2002. **Reform Ideas that Travel Far Afield: The Two Cultures of Reform in District#2 and San Diego**. Paper Presented at the Meeting of the American Educational Research Association, New Orleans.
- Stevens, R, and Slavin, R. 1995. The cooperative elementary school. **American Educational Research Journal**. 32: 321-351.
- Stevens, R. 2003. Student team reading and writing: A cooperative learning approach to middle school literacy instruction. **Educational Research and Evaluation**. 9 (2): 137-160.
- Tucson Unified School District. (nd.) **Balanced Literacy Handbook Kindergarten**. [Online]. Available from: <http://www.docstoc.com/docs/43583986/Balanced-Literacy-Handbook---Introduction> [2011, April 11]
- Vygotsky, L. 1975. **Thought and Language**. Translated by Eugenia Hanfmann. 12th edition. Massachusetts: The M.I.T. Press.
- Webb, N. and Farivar, S. 1994. Promoting helping behavior in cooperative small groups in middle school Mathematics. **American Educational Research Journal**. 31: 369-395.
- Weil, M., Joyce, B., and Kluwin, B. 1978. **Personal Model of Teaching: Expanding Your Teaching Repertoire**. Englewood Cliffs: Prentice Hall.

Wilson-Jones, L. and Caston, M. C. 2004. Cooperative learning on academic achievement in elementary African American males. **Journal of Instructional Psychology**. 31: 280-283.

Wood, B. 1981. **Children and Communication: Verbal and Non-verbal Language Development**. 2nd edition. New Jersey: Prentice-Hall.

Woolfolk, A. 1994. **Educational Psychology**. Massachusetts: Allyn and Bacon.

Zammuner, V. L. 1995. Individual and cooperative computer-writing and revising: Who gets the best results?. **Learning and Instruction**. 5: 101-124.

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กำชัย ทองหล่อ. 2550. **หลักภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: รวมสาส์น.

ฉันทยา พิทยาพิทักษ์. 2554. **การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบทและแนวการสอนอ่านโดยใช้ วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นฤมล เนียมหอม. 2540. **การศึกษาสภาพและปัญหาการสอนภาษาแบบธรรมชาติในโรงเรียนอนุบาล กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พราวพรรณ เหลืองสุวรรณ. 2537. **ปฐมวัยศึกษา: กิจกรรมและสื่อการสอนเพื่อฝึกทักษะพัฒนาการและการเรียนรู้** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์. 2549. **อ่านเป็น: เรียนก่อนสอนเก่ง**. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

ศิวกานท์ ปทุมสูติ. 2548. **การเขียนสร้างสรรค์ ไม่ยากอะไรเลย**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์เรียนรู้ทุ่งสั๊กอาศรม

สุภัทรา คงเรือง. 2539. **ผลการใช้กิจกรรมการอ่าน ตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติที่มีต่อความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตัวหนังสือและหนังสือของเด็กวัยอนุบาล**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรางค์ ไคว้ตระกูล. 2548. **จิตวิทยาศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

Adago, F. 2004. Teaching Balanced Literacy as a Way of Promoting a Love of Learning. Master's Thesis. University of Toronto.

Cohen, E. 1994. *Designing Groupwork: Strategies for the Heterogeneous Classroom*.
2nd edition. New York: Teachers College Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.จีระพันธุ์ พูลพัฒน์	ภาควิชาการศึกษาปฐมวัย
	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ดร.ศรินทร วิทยະสิรินันท์	โรงเรียนนานาชาติเซนต์แอนดรูส์
3. ดร.นฤมล เนียมหอม	โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ
4. ดร.อรชา ตูลานันท์	นักวิชาการอิสระ
5. อาจารย์ไพรินทร์ พึ่งพงษ์	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (ปฐมวัย
	และประถมศึกษา) ระดับประถมศึกษา

ภาคผนวก ข

คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่ออธิบายรายละเอียดของรูปแบบการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ครูหรือผู้สนใจในการนำรูปแบบไปใช้ ได้ศึกษาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบฯ

คู่มือการใช้รูปแบบฯ ประกอบด้วยสาระสำคัญ 10 ประการดังนี้

1. ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบฯ
2. หลักการของรูปแบบฯ
3. วัตถุประสงค์ของรูปแบบฯ
4. เนื้อหา
5. ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน
6. ระยะเวลาในการดำเนินงาน
7. การวัดและประเมินผล
8. แนวทางในการนำรูปแบบฯ ไปใช้
9. คำแนะนำในการนำรูปแบบฯ ไปใช้
10. เงื่อนไขในการใช้รูปแบบฯ

ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบฯ

รูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 พัฒนาขึ้นโดยอาศัยทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานดังต่อไปนี้

1. การสอนภาษาตามแนวสมดุภาษา

การสอนภาษาตามแนวสมดุภาษาเป็นแนวการสอนภาษาที่นำข้อดีของการสอนแบบประสมคำ มาผสมผสานเข้ากับการสอนภาษาธรรมชาติ เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะทางภาษา Reif และ Heimburge (2007) ได้กล่าวถึงหลักการของการเรียนการสอนภาษาตามแนวสมดุภาษาไว้ดังนี้

1.1 การสร้างความสมดุระหว่างวรรณกรรมและสื่อการอ่านอื่นๆ ช่วยให้เด็กสามารถพัฒนาทักษะทางภาษาได้อย่างหลากหลาย

1.2 การสร้างความสมดุของทักษะทางภาษา โดยสอนการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ร่วมกัน ทำให้เด็กสามารถพัฒนาความสามารถทางภาษาได้ครบถ้วน

1.3 การสร้างความสมดุระหว่างการจัดการเรียนการสอนภาษาธรรมชาติร่วมกับการประสมคำ ทำให้เด็กเรียนรู้ภาษาได้อย่างครอบคลุม

2. การเรียนรู้แบบร่วมมือ

การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ลงมือทำงานเป็นกลุ่มย่อยส่งเสริมการทำงานร่วมกัน พึ่งพาซึ่งกันและกัน เพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มบรรลุผลสำเร็จที่ตั้งไว้ Johnson และ Johnson (1994) ได้กล่าวถึงหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ดังนี้

2.1 การพึ่งพากันในทางบวกทำให้เด็กเกิดแรงจูงใจในการพึ่งพาซึ่งกันและกัน ร่วมมือกันทำงานให้บรรลุผลสำเร็จได้

2.2 การเปิดโอกาสให้เด็กช่วยเหลือกัน มีการติดต่อสัมพันธ์กัน การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิด การอธิบายทำให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

2.3 ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละบุคคล ทำให้เด็กทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ

2.4 การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มทำให้เด็กมีทักษะทางสังคมมากยิ่งขึ้น

2.5 การทำงานของกลุ่มทำให้เด็กเรียนรู้จากผู้อื่นมากยิ่งขึ้น

หลักการของรูปแบบฯ

รูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วยหลักการที่สำคัญ 4 ประการ ซึ่งได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์หลักการการเรียนการสอนภาษาตามแนวสมดุภาษา ของ Reif และ Heimburge (2007) กับหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ ของ Johnson และ Johnson (1994) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การจัดกิจกรรมที่เน้นการเข้าใจเรื่องราวร่วมกับการประสมคำในหลากหลายลักษณะและครอบคลุมทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนทำให้เด็กสามารถพัฒนาความสามารถทางภาษาได้ครบถ้วน
2. การจัดการสอนอ่านและเขียนให้เด็กได้ช่วยเหลือพึ่งพากันในทางบวก ติดต่อสัมพันธ์กันในลักษณะของการอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิด ข้อมูลและประสบการณ์ทางภาษาที่หลากหลายแปลกใหม่และสัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน และให้เด็กได้มีบทบาทหน้าที่ในการรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายร่วมกันทำให้เด็กเกิดแรงจูงใจในการพึ่งพาซึ่งกันและกัน เกิดการเรียนรู้ที่ดีและร่วมมือกันทำงานจนประสบความสำเร็จอย่างเต็มความสามารถ
3. การจัดเตรียมวรรณกรรมและสื่อทางภาษาในชีวิตประจำวันอย่างหลากหลายช่วยให้เด็กได้ฝึกฝนประสบการณ์ทางภาษาอย่างครอบคลุม
4. การจัดกิจกรรมกลุ่มที่เด็กได้ฝึกฝนการมีปฏิสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีมช่วยขยายประสบการณ์ทางภาษาของเด็ก

วัตถุประสงค์ของรูปแบบฯ

วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 นั้น เกิดจากการนำสาระสำคัญ

ของหลักการและพัฒนาการทางภาษาของเด็กมาวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ 3 ด้านใหญ่ 10 ด้านย่อย ดังนี้

1. ด้านการฟัง การดูและการพูด ได้แก่
  - 1.1 การแยกแยะเสียง
  - 1.2 การจับใจความจากสิ่งที่ได้ฟังและดู
  - 1.3 การพูดแสดงความคิดเห็น
  - 1.4 การพูดสื่อสารตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด
2. ด้านการอ่าน ได้แก่
  - 2.1 การอ่านคำที่คุ้นเคย
  - 2.2 การอ่านคำใหม่ๆ
  - 2.3 การจับใจความจากสิ่งที่อ่าน
3. ด้านการเขียน ได้แก่
  - 3.1 การเขียนคำที่คุ้นเคย
  - 3.2 การเขียนคำใหม่ๆ
  - 3.3 การเขียนเพื่อการสื่อสาร

เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้จากการวิเคราะห์สาระเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรหลักสูตรแกนกลางทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งโครงสร้างของเนื้อหาสาระการเรียนรู้ภาษาไทยนั้นประกอบด้วย

1. พยัญชนะ
2. สระ
3. วรรณยุกต์
4. ตัวสะกด
5. สัญลักษณ์และเครื่องหมาย
6. วรรณคดีและวรรณกรรมไทย

นำมาวิเคราะห์ออกมาเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ความซาบซึ้งในวรรณกรรมร้อยแก้วและร้อยกรองสำหรับเด็ก เช่น นิทาน เรื่องสั้นง่ายๆ ปริศนา คำทาย บทร้องเล่น บทอาขยาน บทร้อยกรอง วรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน
2. การใช้หลักภาษา ได้แก่ การประสมพยัญชนะ สระ ตัวสะกด วรรณยุกต์

ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบฯ ประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้น ซึ่งขั้นต้นดังกล่าวจะใช้เวลา 5 วันในการจัดการเรียนการสอนให้ครบถ้วน ทั้งนี้ครูสามารถเลือกใช้กิจกรรมย่อยในแต่ละขั้นได้ตามความเหมาะสมตามลักษณะเฉพาะของแต่ละกิจกรรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. **ขั้นการสาธิต** เป็นขั้นของการปูพื้นฐานประสบการณ์เกี่ยวกับหนังสือและยกตัวอย่างสื่อทางภาษาที่หลากหลายในบริบทจริง โดยมีลักษณะของกิจกรรม ดังนี้

1.1 กิจกรรมกลุ่มใหญ่ ได้แก่

1) การอ่านให้ฟัง (read aloud) เป็นกิจกรรมที่ครูเป็นแบบอย่างด้วยการอ่านออกเสียงให้เด็กฟังทั้งห้องจากหนังสือหรือสื่อทางภาษาที่ได้คัดสรรแล้ว โดยอ่านให้เด็กฟังสัปดาห์ละ 3 วัน ครูใช้กิจกรรมนี้ในการเริ่มเรียนสิ่งใหม่

2) การเขียนให้ดู (modeled writing) เป็นกิจกรรมที่ครูสาธิตการเขียนคำศัพท์ วลี หรือประโยคพร้อมกับการสะกดคำให้เด็กได้ยินเพื่อเป็นแบบอย่างในการเขียน ครูใช้กิจกรรมนี้ในการเริ่มเรียนสิ่งใหม่

3) การอ่านร่วมกัน (shared reading) เป็นกิจกรรมที่ครูสอดแทรกกลวิธีในการอ่านให้กับเด็กในลักษณะของการผลัดกันอ่านสิ่งพิมพ์ที่มีขนาดใหญ่ร่วมกันในห้อง ครูใช้กิจกรรมนี้ในการทบทวนสิ่งที่เรียนมาแล้ว

4) การเขียนร่วมกัน (shared writing) เป็นกิจกรรมที่ครูสอนทักษะและกลวิธีในการเขียนให้กับเด็กโดยที่ครูและเด็กผลัดกันออกมาเขียนคำและวาดภาพ ครูใช้กิจกรรมนี้ในการทบทวนสิ่งที่เรียนมาแล้ว

1.2 กิจกรรมรายคู่ คือ การผลัดกันพูด (say and switch) เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ผลัดกันพูดสื่อสารความคิดและประสบการณ์ของตนเองตามหัวข้อที่ครูกำหนด โดยเด็กที่จับคู่กันจะต้องตั้งใจฟังเมื่อคู่สนทนาพูด เมื่อพูดจบแล้วจึงจะซักถามหรือพูดแสดงความคิดเห็นได้

2. ขั้นการให้ความรู้ เป็นขั้นของการนำเสนอหรือสอดแทรกความรู้ใหม่และยกตัวอย่างหรือข้อมูลจากหนังสือเรียนและ/หรือแบบฝึกอ่านประกอบ โดยมีลักษณะของกิจกรรม ดังนี้

2.1 กิจกรรมกลุ่มใหญ่ คือ การสอนทักษะทางภาษาโดยตรง (directed teaching) เป็นกิจกรรมที่ครูสอนวิธีการอ่านและเขียนสะกดคำและ/หรือชี้แจงประเด็นที่น่าสนใจของสื่อทางภาษาให้กับเด็ก เช่น องค์ประกอบของหนังสือ สิ่งชี้แนะทางสายตาเพื่อช่วยในการคาดเรื่องราว วิธีการเขียน

2.2 กิจกรรมกลุ่มย่อยที่แบ่งตามระดับความสามารถทางการอ่านและเขียนของเด็ก คือ การสอนอ่านและเขียนแบบชี้แนะ (guided reading and writing) เป็นกิจกรรมที่ครูสอนวิธีการอ่านและเขียนให้เด็ก (ความรู้ใหม่) ในกลุ่มย่อยโดยใช้หนังสือหรือสื่อทางภาษาที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของเด็กในแต่ละกลุ่ม กิจกรรมนี้ครูจะทำในเวลาเดียวกับกิจกรรมการอ่านอิสระ การเขียนอิสระเสมอ

3. ขั้นการนำการฝึก เป็นขั้นของการให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติหลากหลายลักษณะ ทั้งที่เป็นกิจกรรมตามกำหนดและกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเลือกอิสระภายใต้ขอบเขตที่กำหนดเพื่อทบทวนสิ่งที่เรียนรู้ โดยมีลักษณะของกิจกรรม ดังนี้

3.1 กิจกรรมกลุ่มย่อย คือ การเล่นเกมทางภาษา (literacy game) เป็นกิจกรรมที่ครูให้เด็กในกลุ่มย่อยเล่นเกมที่ช่วยฝึกฝนทักษะทางภาษา

3.2 กิจกรรมรายคู่ ได้แก่

1) การจับคู่อ่าน (paired reading) เป็นกิจกรรมที่เด็กจับคู่เพื่อเลือกหนังสือหรือสิ่งพิมพ์ที่ครูคัดเลือกไว้มาอ่านตามความสนใจโดยเด็กที่จับคู่กันจะมีปฏิสัมพันธ์และพึ่งพาอาศัยกันในการทำงาน

2) การจับคู่เขียน (paired writing) เป็นกิจกรรมที่เด็กจับคู่เพื่อเขียนเรื่องราวที่ครูกำหนดหัวข้อไว้ โดยเด็กที่จับคู่กันจะมีปฏิสัมพันธ์และพึ่งพาอาศัยกันในการทำงาน

3) การจับคู่ตรวจสอบ (paired checking) เป็นกิจกรรมที่เด็กจับคู่เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายทั้งการอ่านและการเขียน

3.3 กิจกรรมเป็นรายบุคคล ได้แก่

1) การสอนอ่านและเขียนแบบชี้แนะ (guided reading and writing) เป็นกิจกรรมที่ครูทบทวนและฝึกฝนการอ่านและเขียนให้เด็กในกลุ่มย่อยให้แม่นยำยิ่งขึ้นโดยใช้หนังสือหรือสื่อทางภาษาที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของเด็กในแต่ละกลุ่ม กิจกรรมนี้ครูจะทำในเวลาเดียวกับกิจกรรมการอ่านอิสระ การเขียนอิสระเสมอ

2) การอ่านเขียนตามที่ได้รับมอบหมาย เป็นกิจกรรมที่让孩子อ่านเขียนโดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ เช่น การทำแบบฝึกหัดในแบบเรียน การอ่านแบบฝึก การเขียนไทย การทำสมุดบันทึกนิทาน การทำแบบอ่านคัดเขียน

3) การอ่านอิสระ (independent Reading) เป็นกิจกรรมที่ครูเปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกหนังสือหรือสิ่งพิมพ์มาอ่านเองตามความสนใจ

4) การเขียนอิสระ (independent Writing) การที่ครูเปิดโอกาสให้เด็กได้สื่อสารความคิดของตนเองด้วยการขีดเขียนคำหรือเรื่องราวตามความสนใจ

4. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการใช้ เป็นขั้นของการทำกิจกรรมโดยมุ่งให้เด็กนำความรู้ที่เรียนมาก่อนมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่กำหนด ดังนี้

4.1 กิจกรรมกลุ่มย่อย ได้แก่

1) การเขียนหลากหลายลักษณะ เป็นกิจกรรมที่让孩子นำความรู้ที่เรียนมาก่อนมาประยุกต์ใช้ในการเขียนร่วมกันโดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ เช่น เขียนโปสเตอร์ผังมโนทัศน์ แต่งนิทาน

2) การนำเสนอผลงาน (presentation) เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้พูดเกี่ยวกับผลงาน ได้สื่อสารความคิดหรือความรู้สึกที่มีต่อผลงานของตนเองให้เพื่อนฟังในกลุ่มย่อย

4.2 กิจกรรมเป็นรายบุคคล คือ การเขียนหลากหลายลักษณะ เป็นกิจกรรมที่让孩子นำความรู้ที่เรียนมาก่อนมาประยุกต์ใช้ในการเขียนโดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ เช่น การอ่านนิทานแล้วบันทึกลงในสมุดบันทึกนิทาน การนำคำที่กำหนดมาแต่งเป็นประโยคหรือเรื่องราว

การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบฯ นั้นสามารถนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในวัน โดยใน 2 วันแรกของการเรียนรู้เรื่องใหม่ครูจะจัดกิจกรรมโดยใช้ขั้นการสาธิต ขั้นการให้ความรู้ และ ขั้นนำการฝึกโดยครูจะให้ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติเพื่อทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้ ในวันที่ 3 และ 4 ครูจะจัดกิจกรรมโดยใช้ขั้นการสาธิตขั้นการให้ความรู้ และการจัดกิจกรรมการใช้ซึ่งครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่กำหนด (ในกรณีในวันที่ 4 เป็นการทำงานต่อจากเรื่องเดิมจะตัดขั้นการให้ความรู้ออกไป) ส่วนในวันที่ 5 จะเป็นขั้นการนำการฝึกโดยการเขียนไทย และการอ่านและเขียนแบบชี้แนะควบคู่ไปกับการอ่านอิสระ การเขียนอิสระ ดังแผนภาพที่ 6

แผนภาพที่ 6 รูปแบบฯ การจัดกิจกรรมใน 1 สัปดาห์

กิจกรรม \ วัน	วันจันทร์	วันอังคาร	วันพุธ	วันพฤหัสบดี		วันศุกร์
				ต่อจากเรื่องเดิม	ชิ้นเรื่องใหม่	
ชั้นการสาธิต	ครูสอนเรื่องใหม่โดย ทำกิจกรรมการอ่าน ให้ฟัง การเขียนให้ดู และ/หรือให้นักเรียน จับคู่ทำกิจกรรมผลัด กันพูด	ครูทบทวนโดยทำ กิจกรรมการอ่าน ร่วมกันและการเขียน ร่วมกัน และสอน เรื่องใหม่โดยการอ่าน ให้ฟัง การเขียนให้ดู	ครูทบทวนโดยทำ กิจกรรมการอ่าน ร่วมกันและการเขียน ร่วมกัน และสอน เรื่องใหม่โดยการอ่าน ให้ฟัง การเขียนให้ดู	ครูทบทวนโดยทำ กิจกรรมการอ่าน ร่วมกันและการเขียน ร่วมกัน และ/หรือให้ นักเรียนจับคู่ทำ กิจกรรมผลัดกันพูด	ครูทบทวนโดยทำ กิจกรรมการอ่าน ร่วมกันและการเขียน ร่วมกัน และสอน เรื่องใหม่โดยการอ่าน ให้ฟัง การเขียนให้ดู	
ชั้นการให้ความรู้	ครูให้ความรู้โดย การสอนโดยตรงทั้ง ชั้น	ครูให้ความรู้โดย การสอนโดยตรงทั้ง ชั้น ครูสอนอ่านและเขียน แบบชี้แนะเป็นกลุ่ม ย่อย เพื่อสอนสิ่งใหม่	ครูให้ความรู้โดย การสอนโดยตรงทั้ง ชั้น		ครูให้ความรู้โดย การสอนโดยตรงทั้ง ชั้น	ครูสอนอ่านและเขียน แบบชี้แนะเป็นกลุ่ม ย่อย เพื่อสอนสิ่งใหม่

แผนภาพที่ 6 (ต่อ) รูปแบบฯ การจัดกิจกรรมใน 1 สัปดาห์

กิจกรรม	วัน	วันจันทร์	วันอังคาร	วันพุธ	วันพฤหัสบดี		วันศุกร์
					ต่อจากเรื่องเดิม	ขึ้นเรื่องใหม่	
ขั้นการนำการฝึก		ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมเพื่อทบทวนสิ่งที่เรียนรู้โดยครูเลือกจัดกิจกรรมการเล่นเกมทางภาษา/ การจับคู่อ่าน/ การจับคู่เขียน/ การจับคู่ตรวจสอบ/ การอ่านเขียนตามที่ได้รับมอบหมาย	การอ่านและเขียนแบบชี้แนะ เพื่อฝึกฝนและทบทวน				ครูให้นักเรียนเขียนไทยคำที่เรียนรู้ในสัปดาห์ 10 คำ และให้นักเรียนจับคู่ตรวจสอบ
			การอ่านอิสระและ/หรือการเขียนอิสระ				การอ่านและเขียนแบบชี้แนะ เพื่อฝึกฝนและทบทวน
			การอ่านอิสระและ/หรือการเขียนอิสระ				การอ่านอิสระและ/หรือการเขียนอิสระ
ขั้นการจัดกิจกรรมการใช้				ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่เรียนมาก่อนมาประยุกต์ใช้โดยเลือกจัดการเขียนหลากหลายลักษณะและ/หรือการนำเสนอผลงาน	ครูให้นักเรียนทำงานต่อจากวันก่อน และ/หรือการนำเสนอผลงาน	ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่เรียนมาก่อนมาประยุกต์ใช้โดยเลือกจัดการเขียนหลากหลายลักษณะและ/หรือการนำเสนอผลงาน	

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 50 นาที

การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 นั้น ประกอบด้วย 1) แบบวัดความสามารถทางภาษา และ 2) แบบประเมินความสามารถทางภาษา ทั้งนี้ครูควรศึกษาคู่มือในการใช้เครื่องมืออย่างละเอียดเพื่อให้ปฏิบัติตามขั้นตอนการวัดได้อย่างถูกต้อง และควรศึกษาเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละรายการให้เข้าใจเพื่อการประเมินค่าคะแนนได้อย่างถูกต้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. แบบวัดความสามารถทางภาษา ประกอบด้วยแบบวัด 3 ด้าน ได้แก่

1.1 ด้านการฟังและดู รวมจำนวน 20 ข้อ ประกอบด้วย

1.1.1 การแยกแยะเสียง เป็นแบบวัดการฟังเพื่อจำแนกเสียงพยัญชนะ สระ ตัวสะกด และวรรณยุกต์ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อให้นักเรียนเลือกตอบ ครูอ่านโจทย์และตัวเลือกให้นักเรียนฟัง 2 ครั้ง แล้วจึงให้นักเรียนกา X เพื่อเลือกคำตอบที่ถูกต้องลงในกระดาษคำตอบ

1.1.2 การจับใจความจากสิ่งที่ฟังและดู เป็นแบบวัดการฟังจับใจความของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วยเรื่องราว 2 เรื่อง มีข้อคำถามเรื่องละ 5 ข้อ รวมข้อคำถาม 10 ข้อให้นักเรียนเลือกตอบ ครูให้นักเรียนดูภาพและอ่านเรื่องให้ฟัง จากนั้นครูอ่านคำถามและตัวเลือกให้นักเรียนเลือกตอบซึ่งคำถามจะมีทั้งคำถามตรงแบบมีคำตอบเดียวและคำถามที่ต้องตีความ ครูอ่านโจทย์และตัวเลือกให้นักเรียนฟัง 2 ครั้งแล้วจึงให้นักเรียนกา X เพื่อเลือกคำตอบที่ถูกต้องลงในกระดาษคำตอบ

1.2 ด้านการอ่าน รวมจำนวน 30 ข้อ ประกอบด้วย

1.2.1 การอ่าน เป็นแบบฝึกอ่านของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งประกอบด้วยคำศัพท์ที่กำหนด 20 คำร่วมกับคำอื่นเพื่อแต่งเป็นเรื่องราว โดยแบ่งเป็นคำที่คุ้นเคยและคำใหม่ๆ อย่างละ 10 คำ ครูให้นักเรียนอ่านออกเสียงแล้วบันทึกความถูกต้องในการอ่านคำที่กำหนด การอ่านเริ่มจากให้อ่านเรื่องราวที่ครูเตรียมไว้ หากนักเรียนไม่สามารถอ่านได้ ครูจะให้นักเรียนอ่านจากแบบวัดอีก แผ่นหนึ่งซึ่งมีข้อความเหมือนฉบับแรก แต่ขีดเส้นใต้คำที่กำหนด ครูให้นักเรียนอ่านเฉพาะคำที่กำหนดโดยให้โอกาสในการอ่าน 2 ครั้ง

1.2.2 การจับใจความจากสิ่งที่อ่าน เป็นแบบวัดการจับใจความจากสิ่งที่อ่านของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วยเรื่องราว 2 เรื่อง มีข้อความเรื่องละ 5 ข้อ รวมข้อความ 10 ข้อให้นักเรียนเลือกตอบ ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่อง คำถามและตัวเลือกด้วยตนเอง โดยกา X บนข้อที่ถูกต้อง คำถามจะมีทั้งคำถามตรงแบบมีคำตอบเดียวและคำถามที่ต้องตีความ

1.3 ด้านการเขียน รวมจำนวน 20 ข้อ เป็นการเขียนไทยคำศัพท์ที่กำหนด 20 คำ โดยแบ่งเป็นคำที่คุ้นเคยและคำใหม่ๆ อย่างละ 10 คำ ครูให้อ่านคำศัพท์ให้นักเรียนฟัง 2 ครั้ง แล้วให้นักเรียนเขียนลงในกระดาษคำตอบ

2. แบบประเมินความสามารถทางภาษา ประกอบด้วย

2.1 การพูดแสดงความคิดเห็นเป็นการประเมินการพูดแสดงความคิดเห็นจากภาพที่ให้อ่าน และการสนทนากับนักเรียน จากนั้นนำคำพูดของนักเรียนมาประเมินค่าคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

2.2 การพูดสื่อสารตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด เป็นการประเมินการพูดสื่อสาร จากนั้นนำคำพูดของนักเรียนมาประเมินค่าคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

2.3 การเขียนเพื่อการสื่อสาร ครูจะประเมินการเขียนเพื่อการสื่อสารของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 จากการวาดภาพและเขียนเรื่องราวอย่างอิสระลงในกระดาษที่กำหนด แล้วนำงานเขียนของนักเรียนมาประเมินค่าคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

แนวทางในการนำรูปแบบฯ ไปใช้

การนำรูปแบบฯ ไปใช้ ครูควรดำเนินการดังนี้

1. การทำความเข้าใจรายละเอียดของรูปแบบฯ

ครูควรทำความเข้าใจองค์ประกอบของรูปแบบฯ อย่างละเอียดโดยศึกษา หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน ระยะเวลาในการดำเนินงาน และการประเมินผล เพื่อให้สามารถนำรูปแบบนี้ไปใช้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และมีประสิทธิภาพสูงสุด

2. การวิเคราะห์เนื้อหาในการสอน

ครูควรวิเคราะห์เนื้อหาในการสอนตามวัตถุประสงค์และขั้นตอนของรูปแบบฯ อย่างละเอียด เพื่อให้สามารถกำหนดเนื้อหาและเรียงลำดับการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม

3. การคัดเลือกสื่อทางภาษาให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้การสอน

ครูควรคัดเลือกและจัดเตรียมวรรณกรรมและสื่อทางภาษาในชีวิตประจำวันไปอย่างหลากหลายเพื่อให้นักเรียนได้ใช้ฝึกฝนประสบการณ์ทางภาษาอย่างครอบคลุม ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนได้มีโอกาสในการคัดเลือกสื่อ หรือนำสื่อมาใช้ร่วมกันในห้องเรียน เพราะการเรียนรู้ที่มีส่วนร่วมและมีความหมายจะช่วยเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่

4. การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้การสอน

ครูควรเขียนแผนการจัดการเรียนรู้การสอนตามขั้นตอนของรูปแบบฯ โดยลำดับแผนการจัดการเรียนการสอนโดยลำดับจากการให้ประสบการณ์เพื่อปูพื้นฐานกับนักเรียนแล้วจึงให้ความรู้โดยตรงและฝึกฝนจนเชี่ยวชาญ จากนั้นจึงเชื่อมโยงให้นักเรียนได้รับความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ ในตอนท้ายจะมีการสอนและฝึกฝนอีกครั้งเพื่อให้เกิดความชำนาญ ทั้งนี้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนการสอนครูควรใช้วิธีการสอนที่หลากหลายเพื่อตอบสนองต่อความถนัดในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของนักเรียนแต่ละคน ส่วนในกิจกรรมการสอนอ่านและเขียนแบบชี้แนะครูจะต้องเตรียมสื่อประกอบ การสอนที่มีสอดคล้องกับระดับความสามารถของนักเรียนในแต่ละกลุ่ม

5. การเตรียมวิธีสอนและเทคนิคการสอน

ครูควรใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอนที่หลากหลาย และเหมาะสมกับเนื้อหา วิธีการสอนและเทคนิคการสอนที่ครูสามารถนำมาใช้เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน เช่น การแสดงบทบาทสมมุติ การใช้เกม การใช้ผังมโนทัศน์ การใช้คำถามกระตุ้น

6. การเตรียมการจัดการชั้นเรียน

ในการจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ทางภาษาโดยตรงและเรียนรู้ภาษาจากการมีปฏิสัมพันธ์นั้นจะทำให้ห้องเรียนมีเสียงค่อนข้างดังและมีการเคลื่อนไหวค่อนข้างมาก ครูควรวางแผนการจัดการชั้นเรียนเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่น เช่น การจัดสภาพแวดล้อม การจัดลำดับกิจกรรม การเสริมแรง

7. การเตรียมการประเมินนักเรียน

ครูควรวางแผนช่วงเวลาและลักษณะในการประเมินนักเรียนทุกคน ให้สอดคล้องกับบริบท และลักษณะกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยใช้เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมิน คือ แบบวัดความสามารถทางภาษาและแบบประเมินความสามารถทางภาษา เพื่อให้สามารถประเมินนักเรียนได้อย่างเที่ยงตรงและราบรื่น

คำแนะนำในการนำรูปแบบฯ ไปใช้

ผู้ที่สนใจจะใช้รูปแบบฯ นี้ควรปฏิบัติดังนี้

1. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบฯ

1.1 **ศึกษารูปแบบฯ** ครูที่สนใจจะใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาแนวบูรณาการ สมดุลภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 นั้น ควรศึกษารูปแบบการสอนนี้อย่างละเอียด เพื่อให้ทราบถึงหลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัด การเรียนการสอน ระยะเวลาในการดำเนินงาน และการประเมินผล เพื่อให้สามารถนำรูปแบบนี้ไปใช้ได้ อย่างถูกต้องและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

1.2 **ศึกษาการใช้คู่มือรูปแบบฯ** คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษา แนวบูรณาการสมดุลภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียน ประถมศึกษาปีที่ 1 นั้น เป็นเอกสารแนะนำให้ครูได้ทราบถึงการเตรียมการสอนและการปฏิบัติตนใน การสอน เนื้อหาสาระในคู่มือจะช่วยให้ครูที่จะใช้รูปแบบฯ นี้เกิดความเข้าใจในการใช้รูปแบบฯ มาก ยิ่งขึ้น

1.3 **ศึกษาการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน** การจัดกิจกรรมเพื่อ พัฒนาการความสามารถทางภาษา เป็นเอกสารแนะนำให้ครูได้ทราบถึงการเตรียมการและการปฏิบัติตน ในการร่วมกิจกรรมกับนักเรียน เพื่อช่วยให้ครูทราบวัตถุประสงค์ของกิจกรรมแต่ละประเภท ทำให้ครูมี การเตรียมการที่ดี และปฏิบัติตนในการร่วมกิจกรรมกับนักเรียนได้อย่างถูกต้อง อันจะส่งผลต่อ ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน

2. การจัดเตรียมสื่อประกอบการสอนและอุปกรณ์

สื่อประกอบการสอนและอุปกรณ์สำหรับการจัดการเรียนการสอน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ สื่อประกอบการสอนและเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล

2.1 สื่อประกอบการสอน

ในลักษณะของกิจกรรมแต่ละประเภทได้ระบุถึงสื่อประกอบการสอนที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคร่าวๆ ซึ่งครูสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในแต่ละกิจกรรมได้ ส่วนในแผนการจัด การเรียนการสอนแต่ละแผนจะกำหนด สื่อประกอบการสอนและอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ให้ ครูควรศึกษาว่าจะใช้สื่อแต่ละชนิดในขั้นตอนใดและใช้อย่างไร นอกจากนี้ยังควรทดลองใช้สื่อจนคล่องก่อนนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนจริง ทั้งนี้ครูต้องเตรียมการล่วงหน้า คัดเลือกและจัดเตรียมวรรณกรรมและสื่อทางภาษาอย่างหลากหลาย มีการวางแผน และจัดเตรียมสื่อประกอบการสอนและอุปกรณ์ให้เพียงพอกับการใช้งานเพื่อไม่ให้เกิดข้อจำกัดที่อาจส่งผลกระทบต่อ การเรียนรู้ของนักเรียนได้ นอกจากนี้ ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกสื่อ หรือนำสื่อมาใช้ร่วมกันในห้องเรียน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลความสามารถทางภาษานั้น ประกอบด้วยแบบวัดความสามารถทางภาษาและแบบประเมินความสามารถทางภาษา ร่วมกับการจัด บันทึกรูทีจะนำรูปแบบฯ ไปใช้ควรศึกษาคู่มือในการใช้เครื่องมืออย่างละเอียดเพื่อให้ปฏิบัติตามขั้นตอน การวัดได้อย่างถูกต้องโดยเฉพาะเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละรายการเพื่อการประเมินค่าคะแนนได้อย่าง ถูกต้อง

3. การดำเนินการใช้รูปแบบฯ

เมื่อครูได้ศึกษาเอกสารและจัดเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแล้ว ครูควรทราบแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรมการใช้รูปแบบฯ โดยละเอียดว่าจะเลือกใช้กิจกรรมใดมา จัดการเรียนการสอนในแต่ละชั้นโดยคำนึงถึงจุดประสงค์ของแต่ละกิจกรรมเป็นสำคัญ ระยะเวลาใน การดำเนินกิจกรรมตามรูปแบบผู้ใช้สามารถปรับได้ตามความเหมาะสม

เงื่อนไขในการใช้รูปแบบฯ

การใช้รูปแบบฯ มีเงื่อนไขในการใช้ ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมจะเน้นทั้งการเข้าใจเรื่องราวร่วมกับการประสมคำ และใช้ทักษะทางภาษาที่หลากหลาย
2. การจัดลำดับแผนการจัดการเรียนการสอนจะลำดับจากการให้ประสบการณ์เพื่อปูพื้นฐานกับนักเรียนแล้วจึงให้ความรู้โดยตรงและฝึกฝนจนเชี่ยวชาญ จากนั้นจึงเชื่อมโยงให้นักเรียนได้รับความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ ในตอนท้ายจะมีการสอนและฝึกฝนอีกครั้งเพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญ
3. การจัดกิจกรรมในแต่ละชั้น ครูสามารถปรับใช้ได้ตามความเหมาะสมกับเนื้อหา ยกเว้นกิจกรรมการสอนอ่านและเขียนแบบชี้แนะเท่านั้นที่ต้องทำร่วมกับการอ่านอิสระหรือการเขียนอิสระ
4. การจัดเตรียมวรรณกรรมและสื่อทางภาษาในชีวิตประจำวันอย่างหลากหลายและสอดคล้องกับเนื้อหา
5. การจัดกิจกรรมกลุ่มที่กระตุ้นให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ ช่วยเหลือกันและทำงานร่วมกัน

ภาคผนวก ค

รายละเอียดขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนและสื่อประกอบการสอน

ตารางที่ 22 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนและสื่อประกอบการสอน

รายละเอียดขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน	สื่อประกอบการสอน
1. ขั้นการสาธิต มุ่งปูพื้นฐานประสบการณ์เกี่ยวกับหนังสือและนำเสนอสื่อทางภาษาที่หลากหลายในบริบทจริง โดยทำกิจกรรมกลุ่มใหญ่ ได้แก่ การอ่านให้ฟัง การเขียนให้ดู การอ่านเขียนร่วมกัน และกิจกรรมรายคู่ คือ การผลัดกันพูด	1. วรรณกรรมร้อยแก้วและร้อยกรองสำหรับเด็ก ในแบบเรียน 2. วรรณกรรมร้อยแก้วและร้อยกรองสำหรับเด็กจากสื่อทางภาษาที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ เช่น แผ่นพับ โปสเตอร์ สารคดี สารานุกรมสำหรับเด็ก
2. ขั้นการให้ความรู้ มุ่งนำเสนอหรือสอดแทรกความรู้ใหม่และนำเสนอตัวอย่างหรือข้อมูลจากหนังสือเรียนและ/หรือแบบฝึกอ่านประกอบโดยทำกิจกรรมกลุ่มใหญ่ คือ การสอนทักษะทางภาษาโดยตรงและกิจกรรมกลุ่มย่อยที่แบ่งตามระดับความสามารถทางการอ่านและเขียน คือ การสอนอ่านและเขียนแบบชี้แนะ	1. วรรณกรรมร้อยแก้วและร้อยกรองสำหรับเด็ก ในแบบเรียน 2. วรรณกรรมร้อยแก้วและร้อยกรองสำหรับเด็กจากสื่อทางภาษาที่ครูคัดสรรว่าเหมาะสมกับความสามารถทางภาษาของนักเรียน 3. กระดานไวท์บอร์ดขนาดเล็ก
3. ขั้นการนำการฝึก มุ่งให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติหลากหลายลักษณะ ทั้งที่เป็นกิจกรรมตามกำหนดและกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเลือกอิสระภายใต้ขอบเขตที่กำหนด เพื่อทบทวนสิ่งที่เรียนรู้ โดยทำกิจกรรมกลุ่มย่อย คือ การเล่นเกมทางภาษา กิจกรรมรายคู่ ได้แก่ การจับคู่อ่านเขียน การจับคู่ตรวจสอบ และกิจกรรมเป็นรายบุคคล ได้แก่ การสอนอ่านและเขียนแบบชี้แนะการอ่านเขียนตามที่ได้รับมอบหมาย การอ่านอิสระ การเขียนอิสระ	1. วรรณกรรมร้อยแก้วและร้อยกรองสำหรับเด็ก ในแบบเรียน 2. วรรณกรรมร้อยแก้วและร้อยกรองสำหรับเด็กจากสื่อทางภาษาที่ครูคัดสรรว่าเหมาะสมกับความสามารถทางภาษาของนักเรียน 3. เกมทางภาษา 4. แบบฝึกทักษะทางภาษา 5. สมุดบันทึกนิทาน 6. สมุดบันทึกคำศัพท์ 7. กระดาษและเครื่องเขียน 8. กระดานไวท์บอร์ดขนาดเล็ก
4. ขั้นการจัดกิจกรรมการใช้ มุ่งให้เด็กนำความรู้ที่เรียนมาก่อนมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่กำหนด โดยทำกิจกรรมกลุ่มย่อย ได้แก่ การเขียนหลากหลายลักษณะการนำเสนอผลงาน และกิจกรรมเป็นรายบุคคล คือ การเขียนหลากหลายลักษณะ	1. วรรณกรรมร้อยแก้วและร้อยกรองสำหรับเด็กจากสื่อทางภาษาที่ครูคัดสรรว่าเหมาะสมกับความสามารถทางภาษาของนักเรียน 2. กระดาษและเครื่องเขียน

ภาคผนวก ง

คู่มือดำเนินการวัดความสามารถทางภาษา

คำชี้แจง:

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลความสามารถทางภาษานั้น มี 2 ชุด คือ แบบวัดความสามารถทางภาษาและแบบประเมินความสามารถทางภาษา โดยวัด 2 ครั้ง คือ ก่อนการใช้รูปแบบฯ และหลังการใช้รูปแบบฯ ทั้งนี้ครูควรศึกษาคู่มือในการใช้เครื่องมืออย่างละเอียดเพื่อให้ปฏิบัติตามขั้นตอนการวัดได้อย่างถูกต้อง และควรศึกษาเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละรายการให้เข้าใจเพื่อการประเมินค่าคะแนนได้อย่างถูกต้อง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แบบวัดความสามารถทางภาษาประกอบด้วยแบบวัด 3 ด้าน คือ ด้านการฟังและการดู ด้านการอ่านและด้านการเขียน รวมทั้งสิ้น 70 ข้อ ข้อละ 0.5 คะแนน รวมคะแนนเต็ม 35 คะแนน ซึ่งได้แก่

1.1 ด้านการฟัง และการดู รวมจำนวน 20 ข้อ ข้อละ 0.5 คะแนน รวมทั้งสิ้น 10 คะแนน ประกอบด้วย

1.1.1 การแยกแยะเสียง เป็นแบบวัดการฟังเพื่อจำแนกเสียงพยัญชนะ สระ ตัวสะกด และวรรณยุกต์ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อให้นักเรียนเลือกตอบ ครูอ่านโจทย์และตัวเลือกให้นักเรียนฟัง 2 ครั้ง แล้วจึงให้นักเรียนกา X เพื่อเลือกคำตอบที่ถูกต้องลงในกระดาษคำตอบ

1.1.2 การจับใจความจากสิ่งที่ฟังและดู เป็นแบบวัดการฟังจับใจความของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วยเรื่องราว 2 เรื่อง มีข้อคำถามเรื่องละ 5 ข้อ รวมข้อคำถาม 10 ข้อให้นักเรียนเลือกตอบ ครูให้นักเรียนดูภาพและอ่านเรื่องให้ฟัง จากนั้นครูอ่านคำถามและตัวเลือกให้นักเรียนเลือกตอบ ซึ่งคำถามจะมีทั้งคำถามตรงแบบมีคำตอบเดียวและคำถามที่ต้องตีความ ครูอ่านโจทย์และตัวเลือกให้นักเรียนฟัง 2 ครั้งแล้วจึงให้นักเรียนกา X เพื่อเลือกคำตอบที่ถูกต้องลงในกระดาษคำตอบ

1.2 ด้านการอ่าน แต่ละชุดมีแบบวัดจำนวน 10 ข้อ รวม 30 ข้อ ข้อละ 0.5 คะแนน รวมทั้งสิ้น 15 คะแนน ประกอบด้วย

1.2.1 การอ่าน เป็นแบบฝึกอ่านของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ ซึ่งประกอบด้วยคำศัพท์ที่กำหนด 20 คำร่วมกับคำอื่นเพื่อแต่งเป็นเรื่องราว โดยแบ่งเป็นคำที่คุ้นเคยและ คำใหม่ๆ อย่างละ 10 คำ ครูให้นักเรียนอ่านออกเสียงแล้วบันทึกความถูกต้องในการอ่านคำที่กำหนด การอ่านเริ่มจากให้อ่านเรื่องราวที่ครูเตรียมไว้ หากนักเรียนไม่สามารถอ่านได้ ครูจะให้นักเรียนอ่านจาก แบบวัดอีกแผ่นหนึ่งซึ่งมีข้อความเหมือนฉบับแรก แต่ขีดเส้นใต้คำที่กำหนด ครูให้นักเรียนอ่านเฉพาะคำที่ กำหนดโดยให้ออกโอกาสในการอ่าน 2 ครั้ง

1.2.2 การจับใจความจากสิ่งที่อ่าน เป็นแบบวัดการจับใจความ จากสิ่งที่อ่านของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วยเรื่องราว 2 เรื่อง มีข้อความเรื่องละ 5 ข้อ รวม ข้อคำถาม 10 ข้อให้นักเรียนเลือกตอบ ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง คำสั่งและตัวเลือกด้วยตนเอง โดยกา X บน ข้อที่ถูกต้อง คำถามจะมีทั้งแบบคำถามตรงแบบมีคำตอบเดียวและคำถามที่ต้องตีความ

1.3 ด้านการเขียน รวมจำนวน 20 ข้อ เป็นการเขียนไทยคำศัพท์ที่ กำหนด 20 คำ โดยแบ่งเป็นคำที่คุ้นเคยและคำใหม่ๆ อย่างละ 10 คำ ครูให้อ่านคำศัพท์ให้นักเรียนฟัง 2 ครั้ง แล้วให้นักเรียนเขียนลงในกระดาษคำตอบ

2. แบบประเมินความสามารถทางภาษา เป็นการประเมินการพูดและการเขียน โดยนำคำพูดของนักเรียนและตัวอย่างงานเขียนมาประเมินค่าคะแนนจากเกณฑ์ที่กำหนดคะแนนเต็มรวม ทั้งสิ้น 15 คะแนน ซึ่งได้แก่

2.1 ด้านการพูด ประกอบด้วย

2.1.1 การพูดแสดงความคิดเห็น เป็นการประเมินการพูดแสดง ความคิดเห็นจากภาพที่ให้อ่านและการสนทนากับนักเรียน จากนั้นนำคำพูดของนักเรียนมาประเมินค่าคะแนน จากเกณฑ์ที่กำหนดคะแนนเต็ม 5 คะแนน

2.1.2 การพูดสื่อสารตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด เป็นการประเมิน การพูดสื่อสาร จากนั้นนำคำพูดของนักเรียนมาประเมินค่าคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด คะแนนเต็ม 5 คะแนน

2.2 ด้านการเขียน คือ การเขียนเพื่อการสื่อสาร เป็นการประเมินการเขียน เพื่อการสื่อสารของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 จากการวาดภาพและเขียนเรื่องราวอย่างอิสระลงใน กระดาษที่กำหนด แล้วนำงานเขียนของนักเรียนมาประเมินค่าคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด คะแนนเต็ม 5 คะแนน

วิธีดำเนินการวัดความสามารถ

1. ผู้ดำเนินการวัดความสามารถเตรียมการก่อนวัดดังนี้

1.1 เตรียมกระดาษคำตอบ ข้อคำถาม สื่อและอุปกรณ์ประกอบการวัดให้พร้อม

1.2 ศึกษาแบบวัดความสามารถและคู่มือจนเข้าใจ สามารถอธิบายคำสั่งและอ่านข้อคำถามได้อย่างคล่องแคล่ว

1.3 วางแผนการวัดความสามารถทางภาษา เนื่องจากเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลความสามารถทางภาษานั้นมีจำนวนมาก ผู้ดำเนินการวัดจำเป็นต้องวางแผนในการวัดความสามารถให้เหมาะสมเพื่อเกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยคำนึงถึงลักษณะดังนี้

1.3.1 การลักษณะการทำแบบวัด โดยให้นักเรียนทำข้อสอบที่มีลักษณะเดียวกันร่วมกัน เช่น จัดแบบวัดการฟังแยกแยะเสียงและแบบวัดการจับใจความจากสิ่งที่ฟังร่วมกันเนื่องเป็นลักษณะของการเลือกตอบในกระดาษคำตอบและทำพร้อมกันทั้งห้อง

1.3.2 ระยะเวลาที่ใช้ ไม่ควรนานเกิน 40 นาที เพราะหากนานเกินไปจะส่งผลต่อสมาธิและความเหนื่อยล้าของนักเรียน

1.4 จัดสถานที่สอบให้อยู่ในสภาพที่สะดวกสบาย สงบและเป็นสัดส่วน รวมถึงให้นักเรียนดื่มน้ำและเข้าห้องน้ำให้เรียบร้อย เพื่อป้องกันปัจจัยแทรกซ้อนที่อาจจะเกิดขึ้น

2. ดำเนินการวัดความสามารถตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ผู้วิจัยชี้แจงกับนักเรียนทั้งห้อง โดยบอกขั้นตอนในการวัดความสามารถกับนักเรียน

2.2 เริ่มทำการวัดความสามารถตามวิธีการเฉพาะของเครื่องมือแต่ละฉบับ

ภาคผนวก ง

แบบวัดความสามารถด้านการฟังและการดู

คำชี้แจง: แบบวัดฉบับนี้ประกอบด้วย 2 ตอน คือ การแยกแยะเสียง และการจับใจความจากสิ่งที่ได้ฟัง และดู รวมทั้งสิ้น 20 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน รวมคะแนนเต็ม 20 คะแนน ใช้เวลาทั้งสิ้น 25 นาที

ตอนที่ 1

คำชี้แจง

1. แบบวัดนี้ใช้เพื่อวัดการแยกแยะเสียงของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาตามแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือมีลักษณะนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแบบปกติ
2. แบบวัดมีทั้งหมด 2 ฉบับ ได้แก่ แบบวัดก่อนการทดลองและแบบวัดหลังการทดลอง มีลักษณะเป็นข้อคำถามที่ผู้ดำเนินการวัดอ่านให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนเลือกตอบในกระดาษคำตอบ แต่ละชุดมีแบบวัดจำนวน 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน รวมทั้งสิ้น 10 คะแนน
3. ผู้ดำเนินการวัดอธิบายวิธีการตอบบนกระดานให้นักเรียนเข้าใจก่อนลงมือทำแบบทดสอบ
4. ผู้ดำเนินการวัดอ่านคำสั่งและข้อคำถามให้ฟังพร้อมกันทั้งห้องเพียง 2 ครั้งเท่านั้น
5. ข้อสอบตอนนี้ใช้เวลา 10 นาที ซึ่งประกอบด้วยการอธิบายวิธีการตอบ การลงทำข้อสอบ และผู้ดำเนินการวัดอ่านข้อสอบให้ฟัง เมื่อผู้ดำเนินการวัดอ่านจบแล้วให้เวลาตอบข้อละ 30 วินาที

หมายเหตุ

เป็นแบบทดสอบที่ทำพร้อมกันทั้งห้อง

วิธีดำเนินการวัดความสามารถ

1. ผู้ดำเนินการวัดความสามารถเตรียมการก่อนวัดดังนี้
  - 1.4 ผู้ดำเนินการเตรียมกระดาษคำตอบและข้อคำถามให้พร้อม
  - 1.5 ผู้ดำเนินการศึกษาแบบวัดความสามารถและคู่มือจนเข้าใจ สามารถอธิบายคำสั่งและอ่านข้อคำถามได้อย่างคล่องแคล่ว
2. ผู้ดำเนินการวัดความสามารถตามขั้นตอนดังนี้
  - 2.1 ผู้ดำเนินการวัดแจกกระดาษคำตอบให้นักเรียน พร้อมทั้งให้นักเรียนเขียนชื่อและเลขที่ลงในกระดาษคำตอบ
  - 2.2 ผู้ดำเนินการวัดชี้แจงกับนักเรียนทั้งห้อง โดยอธิบายวิธีการทำแบบทดสอบโดยกา X ทับข้อที่ถูกต้องบนกระดาษ แล้วผู้ดำเนินการวัดให้นักเรียนทดลองทำข้อตัวอย่างพร้อมกัน ผู้ดำเนินการวัดตรวจสอบความถูกต้องจนมั่นใจว่านักเรียนเข้าใจวิธีการตอบ
  - 2.3 ผู้ดำเนินการเริ่มวัดความสามารถโดยอ่านคำสั่งและข้อคำถามให้ฟังพร้อมกัน 2 ครั้ง แล้วให้เวลาในการตอบข้อละ 30 วินาที

ตอนที่ 1 แบบวัดการแยกแยะเสียง

จงทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรข้อคำตอบที่ถูกต้อง

ตัวอย่าง ข้อใดมีเสียงพยัญชนะต้นเหมือนกับคำว่า เด็ก

- ก. ตา
  - ข. ไข่
  - ค. ดาว
1. ข้อใดมีเสียงพยัญชนะต้นเหมือนกับคำว่า ปาก
    - ก. ปี่
    - ข. ผม
    - ค. บ้าน

2. ข้อใดมีเสียงพยัญชนะต้นเหมือนกับคำว่า หนี

ก. ไหน

ข. ไห

ค. เหงา

3. ข้อใดมีเสียงสระเหมือนกับคำว่า หมอ

ก. ขอ

ข. เหาะ

ค. หมู

4. ข้อใดออกเสียงสระต่างจากคำอื่น

ก. เรือง

ข. เสียง

ค. เลียง

5. ข้อใดออกเสียงสระต่างจากคำอื่น

ก. ไส

ข. ดำ

ค. ไป

6. ข้อใดมีเสียงตัวสะกดเหมือนกับคำว่า นึก

ก. ยึด

ข. ตึก

ค. ปืน

7. ข้อใดออกเสียงต่างจากคำอื่น

ก. เป็อน

ข. เชื่อม

ค. เลื่อน

8. ข้อใดออกเสียงต่างจากคำอื่น

ก. บน

ข. มด

ค. ขน

9. ข้อใดออกเสียงเหมือนกับคำว่า ขา

- ก. ขา
- ข. ข่า
- ค. ข้ำ

10. ข้อใดออกเสียงเหมือนกับคำว่า ล้อ

- ก. ลอ
- ข. ล่อ
- ค. ล้อ

ตอนที่ 2

คำชี้แจง

1. แบบวัดนี้ใช้เพื่อวัดการจับใจความจากสิ่งที่ได้ฟังและดูของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาตามแนวบูรณาการสมดุภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือละนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแบบปกติ
2. แบบวัดมีทั้งหมด 2 ฉบับ ได้แก่ แบบวัดก่อนการทดลอง และแบบวัดหลังการทดลอง มีลักษณะเป็นข้อคำถามที่ผู้ดำเนินการวัดอ่านให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนเลือกตอบในกระดาษคำตอบ แต่ละฉบับมี 2 เรื่อง ให้นักเรียนตอบคำถามเรื่องละ 5 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน รวมทั้งสิ้น 10 คะแนน ผู้ดำเนินการวัดให้นักเรียนดูภาพและอ่านเรื่องให้ฟังเมื่อฟังจบแล้ว
3. ผู้ดำเนินการวัดทวนวิธีการตอบอีกครั้งก่อนลงมือทำแบบทดสอบ
4. ผู้ดำเนินการวัดอ่านคำสั่ง ให้นักเรียนดูภาพพร้อมทั้งอ่านเรื่องให้ฟัง จากนั้นอ่านข้อคำถามให้ฟังพร้อมกันทั้งห้องเพียง 2 ครั้งเท่านั้น
5. ข้อสอบตอนนีใช้เวลา 20 นาที ประกอบด้วยการอธิบายวิธีการตอบ และผู้ดำเนินการวัดอ่านข้อสอบให้ฟัง เมื่อผู้ดำเนินการวัดอ่านจบแล้วให้เวลาตอบข้อละ 30 วินาที

หมายเหตุ

เป็นแบบทดสอบที่ทำพร้อมกันทั้งห้อง

วิธีดำเนินการวัดความสามารถ

1. ผู้ดำเนินการวัดความสามารถเตรียมการก่อนวัดดังนี้
  - 1.1 เตรียมกระดาษคำตอบ ข้อคำถามและภาพประกอบให้พร้อม
  - 1.2 ศึกษาแบบวัดความสามารถและคู่มือจนเข้าใจ สามารถอธิบายคำสั่ง อ่านเนื้อเรื่องและอ่านข้อคำถามได้อย่างคล่องแคล่ว
2. ผู้ดำเนินการวัดความสามารถตามขั้นตอนดังนี้
  - 2.1 ผู้ดำเนินการวัดแจกกระดาษคำตอบให้นักเรียน พร้อมทั้งให้นักเรียนเขียนชื่อและเลขที่ลงในกระดาษคำตอบ
  - 2.2 ผู้ดำเนินการวัดทวนวิธีการตอบอีกครั้ง
  - 2.3 เริ่มทำการวัดความสามารถโดยอ่านเนื้อเรื่องและข้อคำถามให้ฟังพร้อมกัน 2 ครั้ง แล้วให้เวลาในการตอบข้อละ 30 วินาที

ตอนที่ 2 แบบวัดการจับใจความจากสิ่งที่ได้ฟังและดู

จงดูภาพและฟังเรื่องต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรข้อความที่ต้อง

เรื่องที่ 1

ยายตลับเป็นเจ้าของสวนทุเรียนอยู่ที่นนทบุรี ที่บ้านของแกเลี้ยงแมวไว้หลายตัว สีทองเป็นแมวที่น่ารัก ขนของมันเป็นสีน้ำตาลทอง มันมีน้องชื่อสีสวาทและสีเทา มันชอบปีนป่ายขึ้นไปบนที่สูงๆ แล้วกระโดดลงมาจนบางครั้งพลัดตกลงมาก็มึ เมื่อมันอดนมแล้วมันหัดกินข้าวกับปลา ทุกวันก่อนพระอาทิตย์จะตกดิน เมื่อยายตลับกลับมาจากสวนแกจะคลุกข้าวกับปลา แล้วเคาะจาน สีทอง สีสวาทและสีเทา ก็รู้ว่าเป็นเวลาที่มันจะได้กินข้าว มันรีบวิ่งมาโดยเร็ว มันแย่งกันกินจนข้าวหกเกลื่อนกลาด เมื่ออิ่มแล้วมันชอบไปนอนซุกอยู่หน้าเตาไฟ

1. บ้านของยายตลับอยู่ที่ไหน

- ก. สระบุรี
- ข. นนทบุรี
- ค. สุพรรณบุรี

2. ยายตลับมีอาชีพอะไร
  - ก. ชาวนา
  - ข. เลี้ยงแมว
  - ค. ชาวสวน
3. สีทอง สีสวาท สีเทา มีนัยอย่างไร
  - ก. เรียบร้อย
  - ข. ชุกชุน
  - ค. ดี
4. ยายตลับให้แมวกินข้าวเวลาใด
  - ก. เช้า
  - ข. กลางวัน
  - ค. เย็น
5. ยายตลับมีวิธีเรียกแมวมามากินข้าวอย่างไร
  - ก. ปรบมือ
  - ข. สั่นกระดิ่ง
  - ค. เคาะจาน

เรื่องที่ 2

ปลาเป็นอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง โปรตีนในปลาเป็นโปรตีนที่สมบูรณ์และย่อยง่าย เหมาะกับคนทุกกลุ่มอายุ โปรตีนในปลาช่วยเสริมสร้างเนื้อเยื่อและซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอ และช่วยป้องกันการแข็งตัวของไขมันในเส้นเลือด นอกจากนี้ปลายังมีวิตามินและแร่ธาตุ ถ้าหากกินปลาตัวเล็กจะได้รับแคลเซียมทำให้กระดูกและฟันแข็งแรง ส่วนปลาทะเลก็ยังมีธาตุไอโอดีนช่วยป้องกันโรค ___ คอหอยพอก ดังนั้นเราควรกินปลาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 – 4 ครั้ง

6. จากเรื่องข้างต้น เราไม่พบสารอาหารใดในปลา

- ก. คาร์โบไฮเดรต
- ข. โปรตีน
- ค. แคลเซียม

7. เราควรรับประทานปลาสดสัปดาห์ละกี่ครั้ง

- ก. 3 – 4 ครั้ง
- ข. 4 – 5 ครั้ง
- ค. ทานให้มากที่สุด

8. เมื่อรับประทานปลา ไบรตินมีประโยชน์ต่อร่างกายอย่างไร
- ก. ให้พลังงานแก่ร่างกาย
  - ข. ช่วยซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอ
  - ค. ทำให้กระดูกแข็งแรง
9. ถ้าหากต้องการให้กระดูกและฟันแข็งแรง ควรรับประทาน
- ก. กินปลาตัวเล็กทั้งตัว
  - ข. กินพุงปลา
  - ค. กินหัวปลา
10. ถ้าหากเป็นคอหอยพอก ควรรับประทาน
- ก. ปลาตัวเล็กทั้งตัว
  - ข. ปลาทะเล
  - ค. ปลากระป๋อง

ภาคผนวก จ

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินงานเขียน

รายการ	คะแนน				
	1	2	3	4	5
การเขียนเพื่อ การสื่อสาร	เขียนเพียงชื่อตนเอง หรือ ตัวอักษรเพื่อสื่อความหมาย หรือสื่อสารโดยใช้คำเดียว แทนประโยค	สื่อสารเป็นประโยคที่ไม่ สมบูรณ์ ผู้อ่านต้อง คาดคะเนเพิ่มเติม	สื่อสารเป็นประโยค ความเดียวที่เข้าใจได้แต่ไม่ สมเหตุสมผล หรือ การจัดลำดับความคิด กระโดดไปมา หรือจบความ แบบห้วนๆ	สื่อสารเป็นประโยคความ เดียวที่เข้าใจได้ชัดเจน การจัดลำดับความคิด สมเหตุสมผล	สื่อสารเป็นประโยคที่มี ความซับซ้อนขึ้นและ เข้าใจได้ชัดเจน การจัดลำดับความคิด สมเหตุสมผล มีการขยายความและลง รายละเอียด

ภาคผนวก จ

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินการพูด

รายการ	คะแนน				
	1	2	3	4	5
1. การพูดแสดงความคิดเห็นจากสิ่งที่ได้ฟังและดู	ไม่พูดหรือแสดงพฤติกรรมไม่สนใจที่จะพูด	แสดงความคิดเห็นสั้นๆ เมื่อได้รับการกระตุ้น เช่น ชอบ ไม่ชอบ ดี ไม่ดี แต่ไม่สามารถบอกเหตุผลได้	พูดแสดงความคิดเห็นและบอกเหตุผลสั้นๆ ได้ด้วยตนเอง แต่ลำดับความคิดกระโดดไปมา ไม่เป็นเหตุเป็นผล หรือใช้คำศัพท์ไม่ถูกต้อง	พูดแสดงความคิดเห็นและบอกเหตุผลได้ด้วยตนเอง โดยลำดับความคิดได้และสมเหตุสมผล ใช้คำศัพท์ถูกต้องแต่เป็นคำศัพท์ง่ายและซ้ำๆ	พูดแสดงความคิดเห็นได้ด้วยตนเอง โดยลำดับความคิดได้สมเหตุสมผล ใช้คำศัพท์ยากและหลากหลายเพิ่มขึ้น
2. การพูดสื่อสารตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด เช่น พูดแนะนำตัว	ไม่พูดหรือแสดงพฤติกรรมไม่สนใจที่จะพูด	พูดสั้นๆ เมื่อได้รับการกระตุ้น (ถามคำตอบคำ) หรือพูดได้ด้วยตนเอง แต่ไม่สมเหตุสมผลหรือไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่กำหนดให้พูด	พูดได้ด้วยตนเอง แต่เป็นลำดับความคิดกระโดดไปมา หรือใช้คำศัพท์ไม่ถูกต้อง	พูดได้ด้วยตนเอง ลำดับความคิดได้และใช้คำศัพท์ถูกต้องแต่ไม่สมเหตุสมผล	พูดได้ด้วยตนเอง ลำดับความคิดได้และสมเหตุสมผล ใช้คำศัพท์ถูกต้อง

ภาคผนวก ช

ตัวอย่างผลงานของนักเรียนในกลุ่มทดลองก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

ก่อนการทดลอง

เรื่อง สิงห์ที่หลงป่า.....

สิงห์ป่าตัวหนึ่งซึ่งกำลังล่าสัตว์ เห็นต้นตาลซึ่งป่าได้เข้าไปในถิ่นตาลแล้ว
แล้วคิดว่าอยากได้กินจึงเข้าไปหา

หลังการทดลอง

เรื่อง เจ้าหญิงในชุดสีม่วง..... 5

จินตนาการที่เกี่ยวกับเรื่อง และ มีคำ ๑ คน เธอ
กำลังทำงานที่หน้าห้อง สันหนึ่ง คนนี้กำลังจะเข้า
ได้โดยมีผู้ใส่มาให้เธอไปงานที่หน้าห้องของเธอ
ซึ่งเธอจะทำงานที่หน้าห้องของเธอไปให้ส่วนไม่
ที่เธอจะทำงานที่หน้าห้องของเธอไปให้ส่วนไม่
เธอจะทำงานที่หน้าห้องของเธอไปให้ส่วนไม่
เธอจะทำงานที่หน้าห้องของเธอไปให้ส่วนไม่
เธอจะทำงานที่หน้าห้องของเธอไปให้ส่วนไม่
เธอจะทำงานที่หน้าห้องของเธอไปให้ส่วนไม่

ตัวอย่างผลงานของนักเรียนในกลุ่มทดลองก่อนการทดลองและหลังการทดลอง (ต่อ)

ก่อนการทดลอง

เรื่อง ต้นไม้แห่งแสนสุข..... 26

มีเด็กผู้หญิงเดินไปที่ต้นไม้ถามต้นไม้ว่า
ต้นไม้จะพ่อกับแม่อยู่ที่ไหนจะพ่อกับแม่
ไปทำงานจะ

หลังการทดลอง

เรื่อง โฉมเพียง..... 5

กับคุณแม่ให้ที่ดีมาลงบ้านคุณนางในหนึ่งชุด ดีดี
พี่ของคุณนางทำอาหารตอนเช้าและตอนเย็น
เสร็จเรียบร้อย แล้วดีดีช่วยคุณนางถือหม้อ
แกงจืดแล้วดีดีถือมือของตัวเองไปโดนหม้อ
แกงจืด แล้วคุณแม่ถือมือของคุณนางไปโดนหม้อ
แกงจืด ดีดีจึงถือมือของคุณนางมาทำโฉมเพียง

ตัวอย่างผลงานของนักเรียนในกลุ่มทดลองก่อนการทดลองและหลังการทดลอง (ต่อ)

ก่อนการทดลอง

เรื่อง ไตฉม่อน.....

ไตฉม่อน
ไอริส

ไตฉม่อน
ไอริส

ไตฉม่อน
ไอริส

ไตฉม่อน
ไอริส

ไตฉม่อน
ไอริส

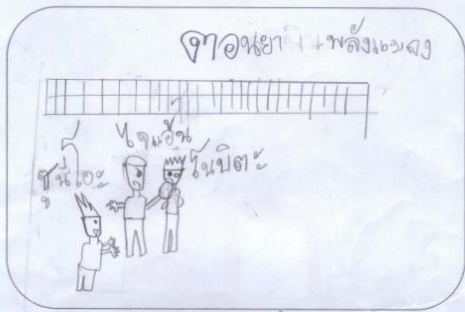
ไตฉม่อน
ไอริส

ไตฉม่อน
ไอริส

ไตฉม่อน
ไอริส

หลังการทดลอง

เรื่อง ไตฉม่อน.....

ไตฉม่อน
ไอริส

ไตฉม่อน
ไอริส

ไตฉม่อน
ไอริส

ไตฉม่อน
ไอริส

ไตฉม่อน
ไอริส

ไตฉม่อน
ไอริส

ไตฉม่อน
ไอริส

ไตฉม่อน
ไอริส

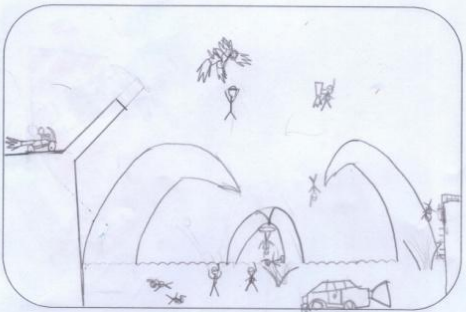
ไตฉม่อน
ไอริส

ตัวอย่างผลงานของนักเรียนในกลุ่มทดลองก่อนการทดลองและหลังการทดลอง (ต่อ)

ก่อนการทดลอง

เรื่อง นอดคน

1

หลังการทดลอง

เรื่อง ขงโกลหัวต่าง

5

สิ่งอยู่กลุ่มหนึ่งมีเหมือนใจตัว มันสร้าง
บ้านด้วยอิฐ วัสดุหนึ่งประหลาดเอง มันจึง
ออกจากบ้านไม่ได้ เพราะมันใจคิดที่จะไป
โกลหัวต่าง แต่เกิดเป็นพายุพัดสุด
ท้ายขยับเงิบ เพื่อหาจึงช่วยพาไปขามือ
และกลับบ้านมาซ่อมประตู

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวกัณฑ์วรรณ มีสมสาร เกิดเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2519 ที่จังหวัด กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ 1 สาขา การศึกษาปฐมวัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2540 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2544 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ภาควิชาหลักสูตรและ การสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2550